

Ετήσια Έκθεση ΡΑΕΚ 2008

Περιλαμβάνει και την Ετήσια Έκθεση 2008
του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ)

ρυθμιστική αρχή
ενέργειας κύπρου
cyprus energy
regulatory authority

Έκδοση
31η Μαρτίου 2009

Εκτύπωση & Παραγωγή Έκδοσης
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΧΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΥΙΟΙ ΛΤΔ
Αθηνών 105
3040 Λεμεσός

Επιμέλεια Έκδοσης
Λουκής Τερεζόπουλος

ISSN 1450-2186

Εξώφυλλο: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Εξοχότατο Πρόεδρο της
Κυπριακής Δημοκρατίας
κ. Δημήτρη Χριστόφια
Λευκωσία

30 Ιουνίου 2009

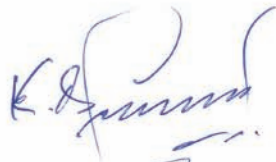
Εξοχότατε κ. Πρόεδρε

Έχουμε την τιμή να σας υποβάλουμε την 5η Ετήσια Έκθεση και τους Λογαριασμούς της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, που περιλαμβάνει και την Ετήσια Έκθεση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, για το χρόνο που τέλειωσε στις 31 Δεκεμβρίου 2008, καθώς επίσης και την Έκθεση των Ελεγκτών.

Η Έκθεση αυτή και οι Λογαριασμοί υποβάλλονται σε σας σύμφωνα με τα Άρθρα 18(1), 19(3) και 61(3) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2008.

Με τιμή

Κώστας Ιωάννου
Πρόεδρος

Στέλιος Πετρίδης
Αντιπρόεδρος

Κύπρος Κυπριανίδης
Μέλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

7	Εισαγωγή
10	Η Σύσταση της ΡΑΕΚ και ο Ρόλος της στην Αγορά Ηλεκτρισμού
12	Εξουσίες και Αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ
14	Αδειοδοτημένο Δυναμικό και Υποβληθείσες Αιτήσεις
16	Συμβατικοί Σταθμοί Παραγωγής
17	Τα Αιολικά Πάρκα και η Ωφελιμότητά τους
21	Η Επιλογή μας για τις ΑΠΕ
23	Επάρκεια Ηλεκτρικής Ενέργειας
25	Άδειες για Φωτοβοληταϊκά και Αιολικά Συστήματα
26	Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα / Βιοαέριο
27	Άνοιγμα Αγοράς, Παρεκκλίσεις που εξασφάλισε η Κυπριακή Δημοκρατία
28	Καταναλωτές και Δείκτες Απόδοσης
31	Φυσικό Αέριο
32	Νομοσχέδια που ετοιμάστηκαν και προωθήθηκαν στη Βουλή για έγκριση
35	Ρυθμιστικές Αποφάσεις
42	Εξαιρέσεις από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρισμού
45	Μέγιστη Ζήτηση και Πρόβλεψη Φορτίου
47	Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού
48	Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής
50	Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο της ΕΕ για την Εσωτερική Αγορά
55	Θεσμικά Ευρωπαϊκά Όργανα για θέματα Ενέργειας
60	Ενημερωτικές και άλλες Δραστηριότητες ΡΑΕΚ μέσα στο 2008
66	Διεθνείς Δραστηριότητες
74	Σχέδια που χρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση κάτω από το Πρόγραμμα Μεταβατικής Διευκόλυνσης 2005 του Γραφείου Προγραμματισμού, για ενδυνάμωση της Διοικητικής Ικανότητας για εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου
75	Πορεία Εξέτασης Αίτησης για Παροχή Άδειας
76	Διαδικασία Εξέτασης Αίτησης για Εξασφάλιση Άδειας
77	Άδειες που εκδόθηκαν, υποβλήθηκαν και ανακλήθηκαν για παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας
93	Ευρωπαϊκές Οδηγίες και Νομοθετικές Ρυθμίσεις
101	Οργανόγραμμα ΡΑΕΚ
103	Έκθεση και Οικονομικές Καταστάσεις
125	Ετήσια Έκθεση ΔΣΜ 2008

Εισαγωγή

Ένα από τα πιο σοβαρά θέματα που αναφύηκαν κατά το 2008, ήταν χωρίς καμιά αμφιβολία, η κατακόρυφη αύξηση της τιμής του πετρελίου στη Διεθνή Αγορά. Είναι γνωστό ότι η τιμή είχε φθάσει μέχρι τα 147 δολάρια το βαρέλι, για να ακολουθήσει στη συνέχεια η πτωτική τάση και η μείωση της παραγωγής προκειμένου να συγκρατηθούν οι τιμές.

Η εξέλιξη αυτή, έφερε σε πολύ δύσκολη θέση χώρες, όπως η Κύπρος, που η ενέργειά τους είναι αποκλειστικά εξαρτώμενη από το πετρέλαιο. Αυτό το γεγονός από μόνο του, μας δείχνει το δρόμο της απεξάρτησης από το πετρέλαιο και την επίσπευση όλων των διεργασιών για την έλθωση του Φυσικού Αερίου καθώς και την επιστράτευση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Είναι επιτακτική όσο ποτέ άλλοτε η ανάγκη για επίσπευση της υλοποίησης του στόχου για παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ. Από την πλευρά της η ΡΑΕΚ, απλούστευσε διαδικασίες και προσπάθησε να εκμηδενίσει γραφειοκρατικές νοοτροπίες για να συμβάλει έτσι στην όσο το δυνατό γρηγορότερη υλοποίηση των αναγκαίων υποδομών και έργων.

Ο Υγιής Ανταγωνισμός στον τομέα της Ενέργειας ήταν μέσα στους στόχους της ΡΑΕΚ και κατά τη διάρκεια του 2008. Χωρίς μονοπώλια, αλλιά και μακριά από έναν αχαλίνωτο Ανταγωνισμό, με απώτερο πάντα στόχο τη μείωση του κόστους για τον Καταναλωτή. Μετρημένα και ισορροπημένα, με ραχοκοκαλιά την ΑΗΚ, ως καθολικό παροχέα υπό την εποπτεία της ΡΑΕΚ, για να διασφαλιστεί το δικαίωμα επιλογής προμηθευτή προς όλους τους Καταναλωτές.

Αυτός ο στόχος δεν είναι τόσο απλός, αφού η επίτευξη του απαιτεί την υλοποίηση σοβαρών επενδύσεων από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρισμού και η όλη προσπάθεια εμποδίζεται από την αβεβαιότητα της χρονολογικής έλθωσης του Φυσικού Αερίου.

Δεν πρέπει να διαφεύγει από την προσοχή μας το γεγονός ότι αν και ορισμένοι ανεξάρτητοι αιτητές έχουν εξασφαλίσει άδειες από τη ΡΑΕΚ για παραγωγή ηλεκτρισμού συνολικής δυναμικότητας 290MW, δεν τις έχουν ακόμα αξιοποιήσει με αποτέλεσμα να παραμένει η ΑΗΚ ως ο ένας και μοναδικός προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας με συνολική αδειοδοτημένη ισχύ 1.828MW και συνολική εγκατεστημένη ισχύ 1.318MW.

Μια άλλη ουσιαστική και σημαντική πτυχή της αποστολής μας ως ΡΑΕΚ, είναι και η προστασία του περιβάλλοντος σε συνάρτηση βεβαίως με την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η προστασία του περιβάλλοντος, μέσα από τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, άρα και της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και άλλων ρύπων, είναι πάντοτε κατά πάγιο τρόπο στις προτεραιότητές μας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, παρακολουθεί όλες τις χώρες μέλη της και απειλεί με σοβαρές κυρώσεις, ως αποτέλεσμα της μη πλήρους εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας, που ρυθμίζει την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Η εξοικονόμηση ενέργειας από κτίρια με σωστές προδιαγραφές, είναι κάτι που θεωρείται μέσα στις προτεραιότητες μιας ορθά δομημένης ενεργειακής Πολιτικής για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Ένα πολύ σημαντικό θέμα που σχετίζεται βεβαίως με την παραγωγή της Ηλεκτρικής Ενέργειας αλλά και τη γενικότερη τιμολογιακή πολιτική στις διατιμήσεις του Ηλεκτρισμού, είναι και το τεράστιο κόστος που ενδεχομένως η ΑΗΚ θα κληθεί να πληρώσει για τους Ρύπους που εκπέμπονται από την παραγωγή της Ηλεκτρικής Ενέργειας για την περίοδο 2008-2012. Η ΡΑΕΚ έχει την άποψη και θέση, ότι αν η ΑΗΚ δεν ανακτήσει αυτό το κόστος, η βιωσιμότητα της θα τεθεί σε κίνδυνο.

Θα πρέπει λοιπόν να γίνουν σοβαρές προσπάθειες από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για μείωση του κόστους αυτού με την επίσπευση της έλευσης του Φυσικού Αερίου, την Προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και τη βελτίωση της παραγωγικότητας.

Η ΡΑΕΚ, μέσα στα πλαίσια της βασικής της αποστολής, που αφορούν τον τομέα του Ηλεκτρισμού και του Φυσικού Αερίου, αντιμετωπίζει τα θέματα της Ενέργειας ως μια βασική πτυχή της καθημερινής ζωής και της οικονομίας. Η ανάπτυξη των υψηλότερων δυνατών επιπέδων υπηρεσίας στον ευρύτερο ενεργειακό κλάδο, ήταν και παραμένει βασικός στόχος προτεραιότητας για τη ΡΑΕΚ.

Το έργο που έχει επιτελεστεί από τη ΡΑΕΚ για το 2008, καταγράφεται στα διάφορα κεφάλαια της Ετήσιας Έκθεσης και δε χρειάζεται να γίνει οποιαδήποτε αναφορά στο εισαγωγικό αυτό σημείωμα.

Ευχαριστούμε τα μέλη του προσωπικού του γραφείου της ΡΑΕΚ, που έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους για το Έργο που έχει επιτελεστεί.

Κλείνοντας τη σύντομη αυτή αναφορά για το 2008, θέλουμε να ευχαριστήσουμε επίσης όλους εκείνους που συνεργάστηκαν μαζί μας. Ιδιώτες, Οργανωμένα Σύνοδα και Κυβερνητικούς Φορείς και ειδικότερα το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, και την Ελεγκτική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΡΑΕΚ), συστάθηκε με βάση τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 Ν.122(Ι)/2003 που ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 25/07/03. Τα Μέλη της ΡΑΕΚ ανέλαβαν τα καθήκοντά τους στις 04/02/04 δίδοντας διαβεβαίωση για την πιστή εκτέλεση των καθηκόντων τους ενώπιον του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση πεπραγμένων της ΡΑΕΚ καλύπτει το 2008 και είναι η πέμπτη που εκδίδεται.

Με βάση τον πιο πάνω Νόμο (Άρθρο 18), η ΡΑΕΚ υποβάλλει, μέχρι τέλος Μαρτίου κάθε έτους, Ετήσια Έκθεση των Δραστηριοτήτων της στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και καταθέτει αντίγραφο της Έκθεσης στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Στην Ετήσια Έκθεση της ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ είναι ενσωματωμένη και η Έκθεση Δραστηριοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ), όπως προνοεί ο Νόμος Ν.122(Ι)/2003 (Άρθρο 61, Εδάφιο (3)).

ΒΑΣΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΡΑΕΚ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η βασική αποστολή της ΡΑΕΚ, όπως αυτή καθορίζεται από την υφιστάμενη Νομοθεσία, στους Τομείς του Ηλεκτρισμού και του Φυσικού Αερίου είναι:

- Η διασφάλιση του υγιούς και ουσιαστικού ανταγωνισμού στην Αγορά Ηλεκτρισμού και του Φυσικού Αερίου.
- Η προστασία των συμφερόντων των Καταναλωτών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου.
- Η προαγωγή της ανάπτυξης μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου.
- Η εξασφάλιση της ασφάλειας, συνέχειας, ποιότητας και αξιοπιστίας της παροχής Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου.
- Η προαγωγή μέτρων για την Προστασία του Περιβάλλοντος.
- Η ικανοποίηση των αναγκών των καταναλωτών αγροτικών περιοχών, των καταναλωτών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, και των ηλικιωμένων.
- Η ενθάρρυνση της αποδοτικής χρήσης και παραγωγής Ηλεκτρισμού.
- Η προαγωγή της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).
- Η ενθάρρυνση της έρευνας και ανάπτυξης της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και χρήσης του Ηλεκτρισμού και του Φυσικού Αερίου.

Η Σύσταση της ΡΑΕΚ και ο Ρόλος της στην Αγορά Ηλεκτρισμού

Οι διαρθρωτικές μεταβολές των αγορών ενέργειας που απαιτούνται από τα κράτη μέλη της ΕΕ με στόχο μια Κοινή Ενιαία Αγορά Ενέργειας, δημιούργησε την ανάγκη εγκαθίδρυσης Ρυθμιστικών Αρχών στις χώρες της ΕΕ.

Η Οδηγία 96/92/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19/12/96 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε την ανάγκη στην Κυπριακή Δημοκρατία, για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία, να θεσπίσει τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 Ν.122(Ι)/2003, με τον οποίο συστάθηκε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου.

Η ίδρυση της ΡΑΕΚ πηγάζει από τις υποχρεώσεις της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικός σκοπός της ΡΑΕΚ είναι η επίβλεψη της λειτουργίας της Αγοράς Ηλεκτρισμού σε ένα νέο απελευθερωμένο περιβάλλον, χωρίς μονοπώλια.

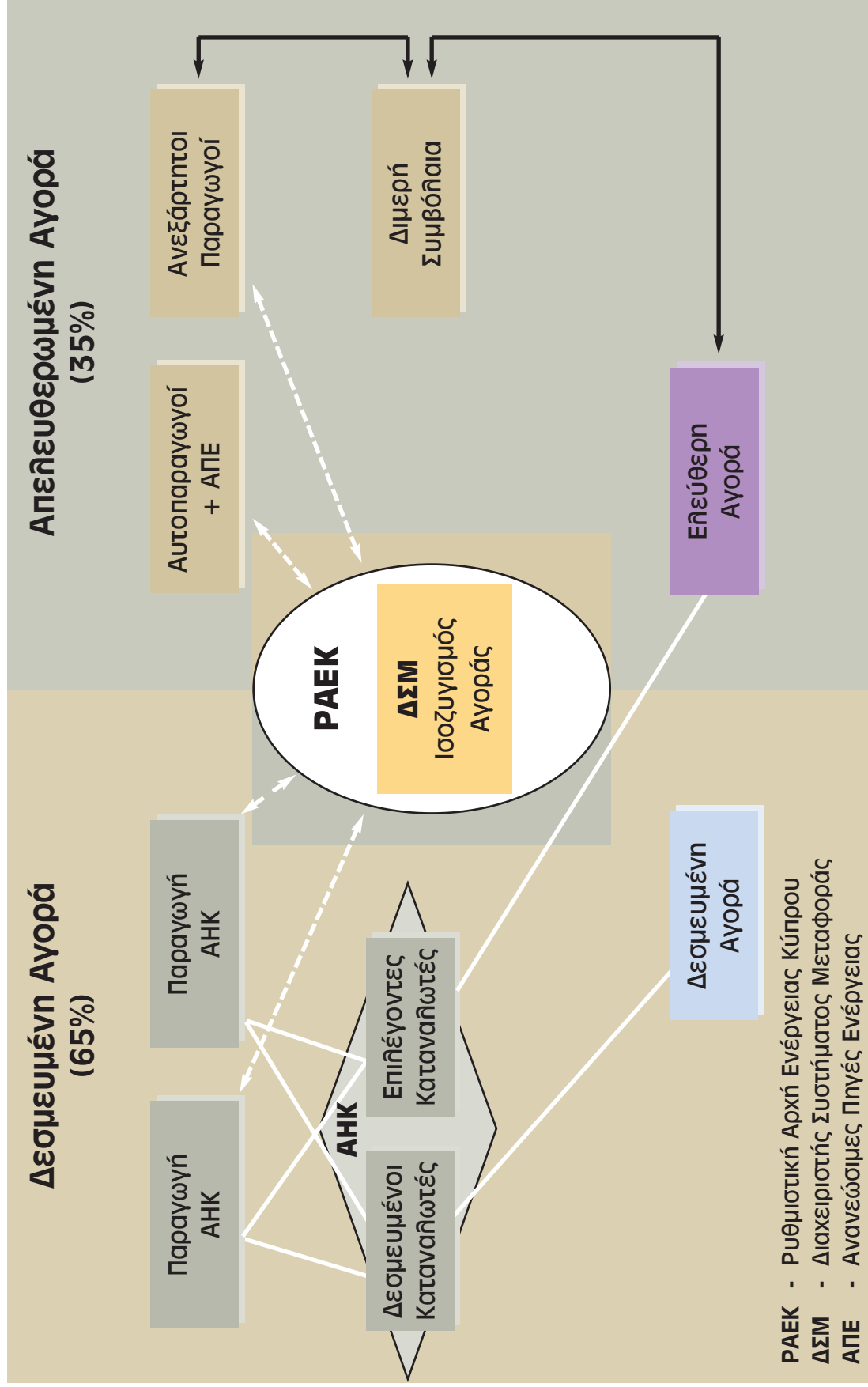
Σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε το 2003 και τέθηκε ουσιαστικά σε εφαρμογή την 01/05/04, η παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρισμού έπαυσαν ν' αποτελούν μονοπωλιακές δραστηριότητες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Με την ανάληψη των καθηκόντων των Μελών της ΡΑΕΚ στις 04/02/04, άρχισε η ενεργοποίηση των προνοιών της σχετικής Νομοθεσίας. Η ΡΑΕΚ είναι μεταξύ άλλων υπεύθυνη για τη διασφάλιση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρισμού, την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή και την προαγωγή της ανάπτυξης μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς ηλεκτρισμού. Οποιαδήποτε επιχείρηση ενδιαφέρεται να παράγει και να πωλεί ηλεκτρισμό, μπορεί να υποβάλει αίτηση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και να εξασφαλίσει τη σχετική άδεια αν πληροί τα καθορισμένα κριτήρια. Οι κάτοχοι τέτοιων αδειών δικαιούνται να χρησιμοποιούν τα υφιστάμενα δίκτυα Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρισμού. Παρόλο που τα δίκτυα αυτά παραμένουν στην ιδιοκτησία της ΑΗΚ, έχει εγκαθιδρυθεί ο θεσμός του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, ο οποίος στο θέμα οργάνωσης και λειτουργίας ενεργεί ανεξάρτητα από την ΑΗΚ, και τις δραστηριότητες της παραγωγής, διανομής και προμήθειας, ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση στο δίκτυο και η ίση μεταχείριση όλων των χρηστών του δικτύου Μεταφοράς. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής έχει και Ιδιότητα Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και παρόλο που δεν είναι ανεξάρτητος, με την έννοια που είναι ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, έχει τις ίδιες υποχρεώσεις διασφάλισης της πρόσβασης στο δίκτυο διανομής και την ίση μεταχείριση όλων των χρηστών του δικτύου του.

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ρυθμίζει όλες τις Διατιμήσεις και Χρεώσεις και τα επίπεδα ποιότητας, διερευνά παράπονα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους κατόχους αδειών, και επιβάλλει πρόστιμα και άλλα μέτρα.

Μια από τις άμεσες προτεραιότητες της ΡΑΕΚ ήταν το άνοιγμα της Αγοράς Ηλεκτρισμού. Αυτό επιτεύχθηκε και την 01/05/04 η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας ελευθερώθηκε κατά 35%. Κατά το υπό επισκόπηση έτος, αυτό το ποσοστό περιλάμβανε τους 846 μεγαλύτερους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο, ο καθένας από τους οποίους καταναλώνει 350.000 κιλοβατώρες το χρόνο και ή περισσότερο. Οι ετήσιες δαπάνες των 846 αυτών καταναλωτών για ηλεκτρική ενέργεια εκτιμάται να είναι πέραν των €226,8 εκ. (ΛΚ132,7 εκ.). Αυτοί οι καταναλωτές είναι ελεύθεροι τώρα να επιλέγουν την Επιχείρηση που θα τους προμηθεύει με ηλεκτρισμό. Από την 1η Ιανουαρίου 2009, η Αγορά έχει ελευθερωθεί για όλους τους μη οικιακούς καταναλωτές ενώ από την 01/01/14 όλοι πλέον οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας θα μπορούν να επιλέγουν τον Προμηθευτή τους ανάλογα με την προτίμησή τους.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εξουσίες και Αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου είναι ανεξάρτητη Αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας και με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία έχει, μεταξύ άλλων, τις Εξουσίες και Αρμοδιότητες στον Τομέα της Ενέργειας για να ενεργεί όπως πιο κάτω:

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Χορηγεί, ελέγχει, επιβάλλει, τροποποιεί, ανακαλεί Άδειες ή παρέχει εξαίρεση από Άδειες.
- Συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού σε όλα τα θέματα που αφορούν τον ηλεκτρισμό.
- Διασφαλίζει όπως οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής και οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού ετοιμάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το Νόμο.
- Διασφαλίζει την επάρκεια σε ηλεκτρική ενέργεια για ικανοποίηση όλων των εύλογων αναγκών και απαιτήσεων για τον ηλεκτρισμό.
- Ρυθμίζει τις διατιμήσεις, χρεώσεις και άλλους όρους και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται από τους αδειούχους για οποιοδήποτε υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των αδειών τους.
- Καθορίζει, δημοσιεύει και επιβάλλει επίπεδα ποιότητας με τα οποία θα συμμορφώνονται οι κάτοχοι αδειών.
- Καθορίζει τους κανόνες ή τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες εξετάζονται παράπονα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους κατόχους αδειών, περιλαμβανομένης, όπου το θεωρεί αναγκαίο, της διεξαγωγής έρευνας και της λήψης αποφάσεων για τέτοια παράπονα.
- Ενθαρρύνει και διευκολύνει τον Ανταγωνισμό με απώτερο στόχο τη μείωση των τιμών.
- Εξασφαλίζει τη Συνέχεια, Ποιότητα, Αξιοπιστία και Ασφάλεια της παροχής ηλεκτρισμού.
- Ενθαρρύνει τη Χρήση των ΑΠΕ.
- Ενθαρρύνει την Έρευνα και Ανάπτυξη στον τομέα.
- Λαμβάνει Ρυθμιστικές Αποφάσεις και αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών Νόμων και των Κανονισμών.
- Διεξάγει έρευνες είτε αυτεπάγγελητα είτε μετά από υποβολή παραπόνων.
- Επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε περιπτώσεις παραβάσεων.

ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

- Καθορίζει τους κανόνες διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης, σε συνεννόηση με την ή τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών με τα οποία υπάρχει διασύνδεση.
- Λαμβάνει κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα για τον έλεγχο και τη διαφάνεια, ώστε να αποφεύγεται τυχόν κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδιαίτερα σε βάρος των καταναλωτών.
- Δημοσιοποιεί μέτρα, τα οποία δυνατό να ληφθούν σε περίπτωση απρόβλεπτης κρίσης στην αγορά ενέργειας ή όταν απειλείται η ασφάλεια προσώπων, έργων ή εγκαταστάσεων ή και η ακεραιότητα των δικτύων.
- Παρακολουθεί τα θέματα της ασφάλειας της προμήθειας και ιδιαίτερα το ισοζύγιο προμήθειας/ζήτησης στην αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, καθώς και το επίπεδο ανταγωνισμού της αγοράς.
- Προστατεύει τα συμφέροντα των τελικών καταναλωτών.
- Επιλύει διαφορές για την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών.
- Εκδίδει Κανονισμούς για τον καθορισμό καταλληλίων μέτρων για την προστασία των τελικών καταναλωτών, για την επίλυση διαφορών για την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, για την επίλυση διαφορών σε σχέση με διαπραγματεύσεις για πρόσβαση στο δίκτυο.
- Ετοιμάζει και δημοσιεύει τους Τεχνικούς Κανόνες που ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις τεχνικού σχεδιασμού και

λειτουργίας για τη σύνδεση με το δίκτυο εγκαταστάσεων υδροποιημένου Φυσικού Αερίου εγκαταστάσεων αποθήκευσης, άηλων δικτύων μεταφοράς ή διανομής και απευθείας αγωγών Φυσικού Αερίου.

- Λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών Νόμων και των Κανονισμών.
- Διεξάγει έρευνες είτε αυτεπάγγελτα είτε μετά από υποβολή παραπόνων.
- Επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε περιπτώσεις παραβάσεων.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΡΑΕΚ

Σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, η ΡΑΕΚ έχει τις πιο κάτω υποχρεώσεις:

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Διασφαλίζει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην Αγορά Ηλεκτρισμού αποφεύγοντας τη δυσμενή διάκριση τόσο μεταξύ των κατόχων αδειών όσο και μεταξύ των αιτητών για χορήγηση άδειας.
- Προστατεύει τα συμφέροντα των Καταναλωτών.
- Διασφαλίζει ότι ικανοποιούνται όλες οι εύλογες απαιτήσεις και ανάγκες που σχετίζονται με τον Ηλεκτρισμό.
- Διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι Αδειών λειτουργούν αποδοτικά και έχουν την ικανότητα χρηματοδότησης των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αδειούχοι.
- Προάγει την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς Ηλεκτρισμού.
- Εξασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής Ηλεκτρισμού.
- Λαμβάνει υπόψη την Προστασία του Περιβάλλοντος.
- Ενθαρρύνει την αποδοτική χρήση και παραγωγή Ηλεκτρισμού.
- Λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των καταναλωτών αγροτικών περιοχών, των καταναλωτών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και των ηλικιωμένων.
- Ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη της Παραγωγής – Μεταφοράς – Διανομής και Χρήσης του Ηλεκτρισμού.
- Προάγει τη Χρήση των ΑΠΕ.
- Συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού σε όλα τα θέματα που αφορούν τον ηλεκτρισμό.

ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Σύμφωνα με τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμους του 2004-2007, η ΡΑΕΚ έχει, μεταξύ άλλων, και τις πιο κάτω υποχρεώσεις για να λειτουργεί ώστε να :

- Προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών Φυσικού Αερίου.
- Λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των ευάλωτων καταναλωτών, των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων.
- Διασφαλίζει την ικανοποίηση της εύλογης ζήτησης Φυσικού Αερίου.
- Διασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα Φυσικού Αερίου.
- Μεριμνά για την Προστασία του Περιβάλλοντος.
- Ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη σε σχέση με τη Μεταφορά, Προμήθεια, Αποθήκευση και Χρήση του Φυσικού Αερίου.
- Διασφαλίζει και δημοσιοποιεί μέτρα, τα οποία δυνατό να ληφθούν σε περίπτωση απρόβλεπτης κρίσης στην αγορά ενέργειας ή όταν απειλείται η ασφάλεια προσώπων, έργων ή εγκαταστάσεων ή και η ακεραιότητα των δικτύων.
- Παρακολουθεί τα θέματα της ασφάλειας της προμήθειας και ιδιαίτερα το ισοζύγιο προμήθειας/ζήτησης στην αγορά ενέργειας ή όταν απειλείται η ασφάλεια προσώπων, έργων ή εγκαταστάσεων ή και η ακεραιότητα των δικτύων.
- Παρακολουθεί τα θέματα της ασφάλειας της προμήθειας και ιδιαίτερα το ισοζύγιο προμήθειας/ζήτησης στην αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, καθώς και το επίπεδο ανταγωνισμού της αγοράς.
- Συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού σε θέματα Φυσικού Αερίου.

Αδειοδοτημένο Δυναμικό και Υποβληθείσες Αιτήσεις

ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Από την ίδρυση της ΡΑΕΚ μέχρι το τέλος του 2008, έχουν χορηγηθεί συνολικά είκοσι (20) άδειες για Κατασκευή Συμβατικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Απ' αυτές με απόφαση της ΡΑΕΚ, έχει ανακληθεί μία (1) άδεια, Συνολικής Ισχύος 230MW.

Σήμερα, η Συνολική Αδειοδοτημένη από την ΡΑΕΚ Ισχύς για Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι 2.143,25MW, δεκαεννέα (19) άδειες, από τις οποίες οκτώ (8) άδειες Ισχύος 1.828MW ανήκουν στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και οι υπόλοιπες έντεκα (11) άδειες Ισχύος 315,25MW, σε Ανεξάρτητους Παραγωγούς.

Επίσης υπάρχουν τρεις (3) αιτήσεις, των 281,28MW υπό εξέταση. Απ' αυτές, δύο (2) αιτήσεις των 231,28MW έχουν υποβληθεί από Ανεξάρτητους Παραγωγούς και μία (1) αίτηση των 50MW, έχει υποβληθεί από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Μέχρι το τέλος του 2008, είχαν υποβληθεί στη ΡΑΕΚ σαράντα τέσσερις (44) αιτήσεις για Κατασκευή Αιολικών Πάρκων. Έχουν χορηγηθεί είκοσι επτά (27) άδειες για Κατασκευή Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Αιολικών Σταθμών).

Απ' αυτές, με αποφάσεις της ΡΑΕΚ, έχουν ανακληθεί έξι (6) άδειες Συνολικής Ισχύος 155,95MW (Α' Φάση 67,8MW). Επίσης έχουν απορριφθεί οκτώ (8) αιτήσεις των 138,5MW για Κατασκευή Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Μέχρι τώρα, η Συνολική Αδειοδοτημένη από τη ΡΑΕΚ Ισχύς για υλοποίηση σε πρώτη φάση είναι 464,72MW και σε δεύτερη φάση, εφ' όσον το εγκρίνει η ΡΑΕΚ, πρόσθετα 369,9MW.

Εξακολουθούν σήμερα να βρίσκονται υπό μελέτη εννέα (9) αιτήσεις για Κατασκευή Αιολικών Πάρκων, Συνολικής Ισχύος 206,15MW, από τις οποίες οι δύο (2) αιτήσεις (4,75MW) αφορούν εξαίρεση από άδεια.

ΒΙΟΜΑΖΑ

Η ΡΑΕΚ έχει εκδώσει δεκατέσσερις άδειες (14) για Κατασκευή Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Βιομάζα, Συνολικής Ισχύος 8,697MW και εξετάζει ακόμη δύο αιτήσεις (2) Συνολικής Ισχύος 5,15MW.

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς μέχρι τις 31/12/08 ήταν 3.697kW με συνολική ετήσια παραγωγή 7.756.724kWh με 8 Μονάδες Βιομάζας/Βιοαερίου συνδεδεμένες με το δίκτυο της ΑΗΚ, σύμφωνα με γραπτή ενημέρωση της ΑΗΚ.

Η πρώτη μονάδα ισχύος 250kW συνδέθηκε με το δίκτυο της ΑΗΚ στις 10/12/07.

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Οι συνολικές αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στην ΡΑΕΚ μέχρι το τέλος του 2008 είναι πέντε (5), Συνολικής Ισχύος 12,49MW.

Η Συνολική Εγκατεστημένη Ισχύς μέχρι και τις 31/12/08 ανερχόταν στα 1.586,37kW με συνολική παραγωγή 2.957.986kWh και με 321 Φωτοβολταϊκά Συστήματα συνδεδεμένα με το δίκτυο της ΑΗΚ, σύμφωνα με γραπτή ενημέρωση της ΑΗΚ. Συγκεκριμένα, η παραγωγή για το έτος 2008 ήταν 1.636.867 kWh.

Το πρώτο Φωτοβολταϊκό Σύστημα ισχύος 4,84kW, συνδέθηκε με το δίκτυο της ΑΗΚ στις 17/2/05.

ΥΔΡΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Έχουν υποβληθεί δύο (2) αιτήσεις Συνολικής Ισχύος 0,33MW.

ΗΛΙΟΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Έχει υποβληθεί μια (1) αίτηση Συνολικής Ισχύος 100MW.

Αγωγός Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

Συμβατικοί Σταθμοί Παραγωγής

Οι ελεύθερες περιοχές της Κύπρου εξυπηρετούνται προς το παρόν από τρεις βασικούς Σταθμούς Παραγωγής με τη χρήση Συμβατικών Καυσίμων (Μαζούτ και Ντίζελ), οι οποίοι ενίοτε, δυνατό να υποστηρίξουν σε περιορισμένο βαθμό και ανάγκες των κατεχομένων. Όλοι οι Σταθμοί αυτοί ανήκουν στην ΑΗΚ.

Οι εν λόγω Σταθμοί Παραγωγής, (Μονής, Δεκέλειας και Βασιλικού) έχουν συνολική δυνατότητα παραγωγής (εγκατεστημένη ονομαστική ισχύ) 1.118MW.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, στα πιο πάνω πρέπει να προστεθεί αριθμός ιδιωτικών εγκαταστάσεων Αυτοπαραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με Συμβατικά μέσα, Συνολικής Ισχύος 25,35MW.

Πρόσθετες αδειοδοτήσεις της ΑΗΚ, καλύπτουν επιπρόσθετα 710MW, τα οποία αναμένεται να εγκατασταθούν σύμφωνα με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Παραγωγής της ΑΗΚ.

Πέραν των πιο πάνω, η ΡΑΕΚ προέβη σε αδειοδοτήσεις δύο ιδιωτών για Κατασκευή και Λειτουργία Συμβατικών Σταθμών Ενέργειας, συνολικής δυναμικότητας 290MW, ενώ βρίσκονται υπό εξέταση ακόμα δύο αιτήσεις για 280MW.

Η λειτουργία των πρώτων 3-4 Αιολικών Πάρκων στην Κύπρο, αναμένεται να αρχίσει κατά το 2010-2011

Τα Αιολικά Πάρκα και η Ωφελιμότητά τους

- Αιολικά Πάρκα είναι χώροι/συγκροτήματα στην ύπαιθρο όπου είναι εγκατεστημένες περισσότερες από μια ανεμογεννήτριες – μηχανές που μετατρέπουν την αιολική ενέργεια σε ηλεκτρική - και συστήματα μεταφοράς ενέργειας.
- Η εγκατάσταση των Αιολικών Πάρκων γίνεται με σκοπό την εκμετάλλευση της αιολικής ενέργειας στα πλαίσια της αξιοποίησης των ΑΠΕ - (αιολική, ηλιακή, υδροηλεκτρική, βιομάζα κ.α.).
- Με τη δημιουργία Αιολικών Πάρκων, το νησί μας, το οποίο σήμερα είναι πλήρως εξαρτώμενο από τις Συμβατικές Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (με καύσιμο το πετρέλαιο), έχει να ωφεληθεί τα μέγιστα.
- Η ενεργειακή αυτή πηγή είναι φιλική προς το περιβάλλον, μειώνει την ατμοσφαιρική ρύπανση και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που προκαλούν σημαντικές κλιματικές αλλαγές στον πλανήτη μας. Εμπειριστατωμένες μελέτες προειδοποιούν ότι η θερμοκρασία του πλανήτη ανεβαίνει συνεχώς με σοβαρότατα δυσμενή επακόλουθα. Η Αιολική Ενέργεια είναι μια Ανανεώσιμη - Ανεξάντλητη πηγή ενέργειας που δεν απαιτεί περίπλοκες κατασκευές, ενώ ο χώρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για άλλους σκοπούς, δεν εμπεριέχει κόστος καυσίμου και δεν επηρεάζεται από τις ενεργειακές κρίσεις της παγκόσμιας αγοράς.
- Πέραν των πιο πάνω ωφελημάτων, η εκμετάλλευση του Αιολικού Δυναμικού του τόπου μας με την Κατασκευή Αιολικών Πάρκων θα συμβάλει:
 - στην αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με ταυτόχρονη εξοικονόμηση σημαντικών ποσοτήτων συμβατικών καυσίμων.
 - στη μερική απεξάρτηση μας από το πετρέλαιο.
 - στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας τεχνικού και επιστημονικού προσωπικού.
 - στην προσέλκυση νέων επενδύσεων.
 - στη βελτίωση των οικονομικών και κοινωνικών προοπτικών αγροτικών και απομονωμένων περιοχών.
 - στην υλοποίηση των δεσμεύσεών μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση για κάλυψη του 6% των αναγκών μας σε ηλεκτρισμό μέχρι το 2010 από ΑΠΕ (απαιτείται μια εγκατεστημένη Ισχύς της τάξης των 220MW περίπου) με πολύ πιθανή αύξηση από το 2010 και μετά, αφού οι στόχοι της ΕΕ προς τα κράτη μέλη φαίνεται ότι θα καθοριστούν στο 20% μέχρι το 2020. Για την Κύπρο ο εθνικός συνολικός δεσμευτικός στόχος για το μερίδιο Ενέργειας από ΑΠΕ για το 2020 είναι το 13%.
 - στην ανταπόκριση της Κύπρου στις πρόνοιες του «Πρωτοκόλλου του Κίτο» σχετικά με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) για ένα πιο καθαρό περιβάλλον.
 - τη δημιουργία θεματικών πάρκων για έρευνα, εκπαίδευση και τουριστικούς σκοπούς.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ

Τα κριτήρια που προνοεί ο Νόμος και τα επιπρόσθετα που έχουν τεθεί από τη ΡΑΕΚ, ειδικά για την εγκατάσταση Αιολικών Πάρκων, είναι τα ακόλουθα:

- **Διαθεσιμότητα της Γης για την ανέγερση του Αιολικού Πάρκου.** Συγκεκριμένα ο αιτητής πρέπει να υποβάλει στη ΡΑΕΚ γραπτή προκαταρκτική συγκατάθεση του ιδιοκτήτη της γης.
- **Τεχνική Μελέτη με τεκμηριωμένους υπολογισμούς για τη διαθεσιμότητα του Αιολικού Δυναμικού στη συγκεκριμένη περιοχή,** όπου οι :
 - Αναλυτικές Μετρήσεις θα γίνονται με ανεμόμετρα στο προτεινόμενο τεμάχιο γης από τους ίδιους τους Αιτητές, για επιβεβαιωμένη περίοδο έξη (6) μηνών τουλάχιστον. Οι μετρήσεις θα προσκομίζονται μαζί με όλα τα στοιχεία καταγραφής (data logger) του ανεμόμετρου στο ύψος του προτεινόμενου ρότορα της Ανεμογεννήτριας (Α/Γ) ή θα προσομοιώνονται σ' αυτό το ύψος, είτε
 - Αναλυτικές Μετρήσεις από το πλησιέστερο Μετεωρολογικό Σταθμό, της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, διάρκειας ενός (1) έτους τουλάχιστον, προσομοιωμένες στο τεμάχιο γης που θα κατασκευαστεί το Αιολικό Πάρκο και στο προτεινόμενο ύψος του ρότορα της Α/Γ. Οι Μετρήσεις της Μετεωρο-

λογικής Υπηρεσίας πάνω στις οποίες θα βασιστεί η προσομοίωση θα πρέπει να είναι επιβεβαιωμένες από τη Μετεωρολογική Υπηρεσία, είτε

- Αναλυτικές Μετρήσεις από Δορυφορικούς Αιολικούς Χάρτες, που έχουν εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ και καλύπτουν περίοδο, τουλάχιστον ενός (1) έτους. Οι Μετρήσεις αυτές θα πρέπει να επιβεβαιώνονται από τον Εκδότη του Χάρτη και να αναφέρονται στο ύψος του ρότορα της Α/Γ.
- **Οικονομική Μελέτη στην οποία θα φαίνονται οι προβλέψεις και τα εισοδήματα κατανομημένα σε κύριες κατηγορίες εισροής και εκροής μετρητών.**
- **Περιβαλλοντική Μελέτη από ανεξάρτητο ειδικό** η οποία θα πρέπει να γίνει αποδεκτή από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος.
- **Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο.**
- **Στοιχεία Αιτητή, Συνεταίρων και Υπεργολάβων.**
- **Πηγές Χρηματοδότησης του έργου.**
- **Ισολογισμούς για τα τρία πρόσφατα οικονομικά έτη, αν δεν είναι νέα εταιρεία.**
- **Το πρόγραμμα της επιχείρησης για τα επόμενα πέντε χρόνια.**
- **Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής.**
- **Καταστατικό Εταιρείας (Αριθμός Εγγραφής και Πιστοποιητικά Εγγραφής και Μετόχων από τον Έφορο Εταιρειών).**
- **Συνάντηση (οικείων) τοπικών Κοινοτικών/Αστικών Αρχών.**

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΙΟΛΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Η διαδικασία που ακολουθείται για την έκδοση της Άδειας Αιολικών Πάρκων είναι η ακόλουθη:

- Υποβολή συγκεκριμένης αίτησης όπως προβλέπεται από τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003-2008 και τους σχετικούς Κανονισμούς. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από το νενομισμένο Τέλος Αίτησης και από όλα τα αναγκαία υποστηρικτικά έγγραφα.
- Με την υποβολή της αίτησης, ο αιτητής πρέπει εντός πέντε ημερών να δημοσιεύσει στον τύπο για δύο συνεχείς ημέρες την αίτησή του.
- Η ΡΑΕΚ καταχωρεί τις αιτήσεις στο Μητρώο σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες Κανονισμούς.
- Η ΡΑΕΚ δύναται, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής μιας αίτησης να ζητήσει εγγράφως από τον αιτητή να της παράσχει οποιοσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες εντός της χρονικής περιόδου που θα καθορίζεται στην επιστολή αυτή. Όταν η ΡΑΕΚ δεν απαιτεί επιπρόσθετες πληροφορίες η αίτηση θεωρείται πλήρης. Εάν ο αιτητής παραλείπει να παράσχει τις επιπρόσθετες πληροφορίες εντός της καθορισμένης περιόδου η ΡΑΕΚ δύναται να απορρίψει την αίτηση πληροφορώντας εγγράφως τον αιτητή.
- Όταν ο αιτητής υποβάλλει επιπρόσθετες πληροφορίες και η ΡΑΕΚ δεν εκδίδει επιπρόσθετη απαίτηση για πληροφορίες εντός ενός μηνός από την υποβολή των στοιχείων, η αίτηση του θεωρείται πλήρης.
- Ο αιτητής του οποίου η αίτηση θεωρείται πλήρης, δημοσιεύει στον ημερήσιο τύπο ότι η αίτηση είναι πλήρης σε πέντε ημέρες από την ημερομηνία αυτή και καθορίζει την προθεσμία μέσα στην οποία οποιοδήποτε πρόσωπο δύναται να υποβάλει πληροφορίες. Η προθεσμία υποβολής των πληροφοριών δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των 15 ημερών. Πληροφορίες που υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ μετά τη λήξη της πιο πάνω προθεσμίας, ΔΕΝ λαμβάνονται υπόψη από τη ΡΑΕΚ.
- Οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να υποβάλει πληροφορίες. Δεν είναι, όμως, υποχρέωση της ΡΑΕΚ να απαντήσει σε πρόσωπα που υποβάλλουν τέτοιες πληροφορίες. Η ΡΑΕΚ παρέχει αντίγραφο των πληροφοριών στον αιτητή, ο οποίος δύναται να απαντήσει μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από τη ΡΑΕΚ.
- Όταν η αίτηση θεωρηθεί πλήρης από τη ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους και τους σχετικούς με την Έκδοση Αδειών Κανονισμούς, και αφού λήξει η προθεσμία για υποβολή πληροφοριών από άλλα πρόσωπα, τότε η ΡΑΕΚ αρχίζει την επίσημη εξέταση της αίτησης.

- Κατά την εξέταση της αίτησης, η ΡΑΕΚ λαμβάνει την απόφασή της με βάση τα ενώπιον της στοιχεία ανάλογα με τις περιστάσεις και περιορίζεται να αποφασίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις που πρέπει να συμπεριληφθούν στην άδεια.
- Η ΡΑΕΚ αποφασίζει για την κάθε αίτηση εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η ΡΑΕΚ δύναται να αποφασίζει την παράταση της χρονικής περιόδου για τη λήψη απόφασης. Η παράταση δεν ξεπερνά τους τρεις (3) μήνες. Αν η ΡΑΕΚ αποφασίσει για παράταση απόφασης, ενημερώνει σχετικά τον αιτητή για την απόφασή της και τους λόγους παράτασης.
- Όταν η ΡΑΕΚ αποφασίσει να χορηγήσει άδεια, ενημερώνει σχετικά τον αιτητή, δημοσιεύει εντός 45 ημερών από τη λήψη της απόφασης την απόφαση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, εντός 15 ημερών από τη δημοσίευση ενημερώνει το Μητρώο Αδειών και εντός 45 ημερών από την απόφαση της για χορήγηση άδειας εκδίδει τη σχετική άδεια. Η χρονική διάρκεια ισχύος της άδειας καθορίζεται στους όρους της άδειας, συνήθως είναι πέντε χρόνια για άδεια Κατασκευής και 30 χρόνια για άδεια Λειτουργίας και Παραγωγής. Η απόφαση της ΡΑΕΚ για άδεια τίθεται σε ισχύ από την ημέρα δημοσίευσης της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
- Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ αποφασίζει να απορρίψει την αίτηση, ενημερώνει γραπτώς τον αιτητή και μέσα σε 28 ημέρες από την απόρριψη της Αίτησης, κοινοποιεί γραπτώς στην ΕΕ τους λόγους απόρριψης.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Νόμο, άρθρο 34(3), η χορήγηση άδειας, δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της άδειας από την υποχρέωση εξασφάλισης άλλων εγκρίσεων ή αδειών (π.χ. Πολεοδομική Άδεια, Περιβαλλοντική Άδεια κλπ) οι οποίες απαιτούνται από τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επίσης η άδεια εκδίδεται υπό τον όρο ότι ο κάτοχος άδειας θα τηρεί όλα τα κριτήρια για την προστασία του Περιβάλλοντος, όπως αυτά καθορίζονται στους Νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους όρους που τυχόν να τεθούν από την αρμόδια Αρχή, την Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας.

Ανάλογα με την τοποθεσία του Αιολικού Πάρκου θα πρέπει να εξασφαλιστούν άδειες/εγκρίσεις/απόψεις από τις ακόλουθες Κυβερνητικές Υπηρεσίες/Τμήματα και άλλες:

- **Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού**
- **Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος:**
 1. Τμήμα Δασών
 2. Υπηρεσία Περιβάλλοντος
 3. Τμήμα Γεωργίας (και κλάδο κτηνοτροφίας)
 4. Τμήμα Αναδασμού
 5. Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
 6. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
 7. Τμήμα Μετεωρολογικής Υπηρεσίας
 8. Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών
 9. Υπηρεσία Μεταλλείων
- **Υπουργείο Εσωτερικών**
 10. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
 11. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
 12. Ταμείο Θήρας
- **Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων**
 13. Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
 14. Τμήμα Δημοσίων Έργων
 15. Τμήμα Οδικών Μεταφορών
 16. Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας
 17. Τμήμα Αρχαιοτήτων
- **Υπουργείο Άμυνας**
- **Υπουργείο Υγείας**
- **Οικείος Έπαρχος**
- **Οικεία Τοπική Αρχή**

- ΑΗΚ
- ΑΤΗΚ
- ΡΙΚ
- **Πολιτικός Προϊστάμενος Αγγλικών Βάσεων (αν εφαρμόζεται)**

Η ΡΑΕΚ, μελετά, εξετάζει και αξιολογεί τις αιτήσεις που υποβάλλονται με ταχύτατους ρυθμούς και με υψηλότατο αίσθημα ευθύνης πάντοτε μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζονται σαφώς στους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους και Κανονισμούς.

Αν και η απόφαση της ΡΑΕΚ για χορήγηση άδειας είναι ανεξάρτητη απόφαση που δεν απαιτεί σύμπραξη με τις Κυβερνητικές Υπηρεσίες, στα πλαίσια της προώθησης των ΑΠΕ και με πρωτοβουλία της ΡΑΕΚ, πραγματοποιήθηκαν στα γραφεία της ΡΑΕΚ σειρά συναντήσεων των διαφόρων Κυβερνητικών Τμημάτων και Φορέων που έχουν άμεση σχέση με τις διαδικασίες αξιολόγησης και αδειοδότησης Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, όπου από κοινού αποφασίσθηκε η τυποποίηση και επίσπευση των διαδικασιών αδειοδότησης από όλους τους άλληλους εμπλεκόμενους φορείς.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΟΥΝ

Αναμένεται ότι η λειτουργία των πρώτων 3-4 Αιολικών Πάρκων θα αρχίσει κατά το 2010 – 2011.

ΗΧΟΡΥΠΑΝΣΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Ο σύγχρονος σχεδιασμός και η κατασκευή ενός Αιολικού Πάρκου έχει μειώσει τις ηχητικές εκπομπές των Ανεμογεννητριών, οι οποίες πολύ εύκολα μπορεί να προβληθούν και να υπολογιστούν εκ των προτέρων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των κατασκευαστών Ανεμογεννητριών για τις οποίες η ΡΑΕΚ έχει εκδώσει άδειες κατασκευής Αιολικών Πάρκων, η ένταση του ήχου σε απόσταση 350m είναι κάτω από τα 45db.

Ο ήχος που εκπέμπει ένα Αιολικό Πάρκο σε απόσταση 300m, σύμφωνα με το British Wind Association και την Greenpeace, είναι αντίστοιχος με αυτό ενός οικιακού ψυγείου.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4.2.1(α) της Εντολής 2/2006 του Υπουργείου Εσωτερικών, στον Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο, δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση Αιολικού Πάρκου σε απόσταση μικρότερη από 850m από ήδη καθορισμένο όριο ανάπτυξης ή 350m από νόμιμα υφιστάμενη μεμονωμένη κατοικία που βρίσκεται εκτός ορίου ανάπτυξης.

Όσον αφορά τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, αυτά περιορίζονται μόνο μέσα στο εσωτερικό κέλυφος της ανεμογεννήτριας το οποίο και βρίσκεται σε ύψος περίπου 80 μέτρων πάνω από το έδαφος. Επιπλέον τα μετρήσιμα αυτά ηλεκτρομαγνητικά πεδία ακόμα και στο ύψος της γεννήτριας δεν ξεπερνούν τα κατώτερα όρια που έχει θεσμοθετήσει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Τα μεγέθη ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που εκπέμπει μία ανεμογεννήτρια είναι κατά πολύ μικρότερα. Η ηλεκτρική διασύνδεση του αιολικού πάρκου και οι γραμμές μεταφοράς σύνδεσης με υποσταθμό της ΑΗΚ και το ήδη υφιστάμενο δίκτυό της, γίνεται στη βάση διεθνών προδιαγραφών που εφαρμόζει ήδη εδώ και δεκαετίες η Αρχή Ηλεκτρισμού στην Κύπρο που αποδεδειγμένα με βάση τις μετρήσεις δεν ξεπερνούν τα όρια που έχει θέσει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω, μπορούμε με σιγουριά να πούμε πως η εγκατάσταση και λειτουργία των αιολικών πάρκων στην Κύπρο στις περιοχές που θα εγκατασταθούν, δεν προκαλούν:

- αύξηση της υπάρχουσας στάθμης θορύβου εκτός των επιτρεπόμενων ορίων τους και ακόμη περισσότερο σε κατοικημένες περιοχές.
- έκθεση ανθρώπων σε υψηλή στάθμη θορύβου.

Ο πιο εύκολος και αποτελεσματικός τρόπος για να πεισθεί κανείς για το ζήτημα του θορύβου είναι μια επίσκεψη σε ένα αιολικό πάρκο μια μέρα που οι ανεμογεννήτριες βρίσκονται σε κανονική λειτουργία.

Η Επιλογή μας για τις ΑΠΕ

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει δέσμευση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για κάλυψη του 6% των αναγκών της σε ηλεκτρισμό το 2010 από ΑΠΕ με πολύ πιθανή αύξηση από το 2010 και μετά, αφού οι στόχοι της ΕΕ προς τα κράτη μέλη φαίνεται ότι θα καθοριστούν στο 20% μέχρι το 2020.

Για την Κύπρο φαίνεται μετά από συζητήσεις να καταλήγουν στο 13%.

Για την προώθηση και ανάπτυξη των ΑΠΕ στον τόπο μας, και την υλοποίηση της πιο πάνω δέσμευσής μας, πρέπει να επενδύσουμε σ' όλες τις πηγές ενέργειας που διαθέτει ο τόπος μας. Το μεγάλο μας όπλο είναι ο ήλιος και ο αέρας (όπου υπάρχει). Η πρώτη τεχνολογία είναι σχετικά ακριβή και εν εξελίξει η δεύτερη σημαντικά φτηνότερη και πιο ώριμη τεχνολογικά.

Η ανάπτυξη των ΑΠΕ αποτελεί βασική προτεραιότητα για την:

- Προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση των δυσμενών κλιματολογικών αλλαγών.
- Ανεξαρτησία του ενεργειακού εφοδιασμού.
- Μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου.
- Οικονομική ανάπτυξη του τόπου.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.
- Την περαιτέρω ώθηση της τεχνολογικής προόδου.
- Νέες θέσεις εργασίας.

Η ΡΑΕΚ εξετάζει με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και μέσα στα πλαίσια του Νόμου, με πνεύμα δικαιοσύνης και χωρίς διακρίσεις κάθε αίτηση, με στόχο να υλοποιηθούν οι συμβατικές υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας σε σχέση με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και το «Πρωτόκολλο Κυότο».

Με σκοπό την περαιτέρω προώθηση των ΑΠΕ, η ΡΑΕΚ έχει ολοκληρώσει το νομοθετικό πλαίσιο για τη Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού, προχωρώντας παράλληλα στην απλοποίηση, στο μέγιστο βαθμό, των διαδικασιών έκδοσης άδειας κατασκευής και λειτουργίας μονάδων παραγωγής από ΑΠΕ.

Παράλληλα, συμμετέχει σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα είτε μέσω εκπόνησης ειδικών μελετών σε συνεργασία με συμβουλευτικούς οίκους και το Πανεπιστήμιο Κύπρου, καθώς επίσης και με την πραγματοποίηση σεμιναρίων τόσο για ενημέρωση και διαφώτιση των άμεσα ενδιαφερομένων όσο και για ενημέρωση του ευρύτερου κοινού σε θέματα ενέργειας.

Στον πίνακα που ακολουθεί συγκρίνονται οι επενδύσεις των αιολικών πάρκων σε σχέση με τα φωτοβολταϊκά και τα ηλιοθερμικά συστήματα εξετάζοντας διάφορες παραμέτρους.

**ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 2MW
ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΑΣ - ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ - ΗΛΙΟΘΕΡΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ**

	ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΑ ΙΣΧΥΟΣ 2 MW (ΜΕΣΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΝΕΜΟΥ 6M/S ΣΕ ΥΨΟΣ 85M ΚΑΙ 1.700 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ)	ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ 2MW	ΜΕΡΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ 50MW ΗΛΙΟΘΕΡΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕ ΚΟΙΛΑ ΠΑΡΑΒΟΛΙΚΑ ΚΑΤΟΠΤΡΑ ΙΣΧΥΟΣ 2MW
Απαιτούμενος χώρος εγκατάστασης (m ²)	625 m ²	20.000 m ²	50.000 m ²
Αρχικό κόστος επένδυσης σε ευρώ (Για εγκαταστάσεις)	€ 3.800.000	€ 11.000.000	€ 8.000.000
Ετήσια Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια σε KWh	3.400.000 KWh/yr	3.200.000 KWh/yr	3.800.000 KWh/yr
Αποφυγή Εκπομπών CO ₂ (σε τόνους/έτος - 0,75 τόνους/MWh)	2.550	2.400	2.850
Ώφελος λόγω μείωσης εκπομπών CO ₂ (20€/τόνο)	€ 51.000	€ 48.000	€ 57.000
Απαιτούμενες ποσότητες νερού m ³ /yr	*****	*****	Αφαλατωμένο νερό (Demineralised) 35.000m³/yr
Καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια για παραγωγή απαιτούμενης ποσότητας νερού σε KWh	*****	*****	175.000 KWh/yr

Τα στοιχεία για τους Ηλιοθερμικούς Σταθμούς με κοίλα παραβολικά κάτοπτρα είναι προβλέψεις γιατί κανένα τέτοιο σύστημα, δε βρίσκεται ακόμα σε εμπορική λειτουργία στην Ευρώπη. Αρχές του 2009, αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία στην Ισπανία τρία Υβριδικά Ηλιοθερμικά συστήματα Ισχύος 50MW έκαστο, με χρήση Φυσικού Αερίου μέχρι 15%, ενώ με την ανάπτυξη της τεχνολογίας προβλέπεται ότι σε μια πενταετία οι σχετικές παράμετροι κόστους θα βελτιωθούν σημαντικά τόσο για τα φωτοβολταϊκά όσο και για τα Ηλιοθερμικά.

Επάρκεια Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τον Νόμο, έχει την ευθύνη για την επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας στον τόπο μας, την αξιοπιστία και ασφάλεια του συστήματος Παραγωγής-Μεταφοράς και Διανομής καθώς και για την ποιότητα της παροχής ηλεκτρισμού.

Στα πλαίσια των πιο πάνω αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕΚ λαμβάνει υπόψη το ποσοστό του 20% ως απαιτούμενο όριο μακροχρόνιας εφεδρείας. Αυτό σημαίνει ότι πέραν της ζητούμενης ενέργειας πρέπει να υπάρχει ένα ποσοστό της τάξεως του 20% ως διαθέσιμη εφεδρεία σε ώρες έκτακτης ανάγκης.

Σύμφωνα με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της ΑΗΚ το οποίο έχει μελετηθεί και εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ, ο απλός πολίτης μπορεί να νοιώθει ασφαλής στο θέμα της επάρκειας ηλεκτρικής ενέργειας στα επόμενα χρόνια.

Σύμφωνα με μελέτες της ΡΑΕΚ και το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της ΑΗΚ, για τα επόμενα χρόνια θα ισχύσουν τα πιο κάτω σε σχέση με τη Μέγιστη Ζήτηση Φορτίου και τη Διαθέσιμη Παραγωγή και Εφεδρεία.

Στον πίνακα που ακολουθεί, φαίνεται η Μέγιστη Ζήτηση Φορτίου και Διαθέσιμη Παραγωγή και Εφεδρεία.

Φωτοβολταϊκό Πάρκο

ΜΕΓΙΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ ΦΟΡΤΙΟΥ, ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΦΕΔΡΕΙΑ

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΑΗΚ					Προσωρινή εγκ. ΜΕΚ 50MW/ και αεριοστρόβιλων Μον.4 για κάλυψη Μέγιστης Ζήτησης	+ 50MW (ΜΕΚ I) + 220MW (ΜΑΣΚ)	+ 50MW (ΜΕΚ II)	+ 220MW (ΜΑΣΚ5)	+ 220MW (ΜΑΣΚ6)	-180MW Αποξή-λωση Μονής	+ 220MW (ΜΑΣΚ Μονής)	+150MW ΜΑΣΚ Δεκέφειας (ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΥΚΛΟ)	+ 220MW ΜΑΣΚ Δεκέφειας
Εγκατεστημένη Ισχύς σε MW	988	988	988	1118	1318	1388	1438	1658	1878	1698	1918	2068	2138
Μέγιστη Ζήτηση σε MW	820	856	904	1041	991	1130	1200	1275	1350	1435	1520	1615	1615
Διαθέσιμη Εφεδρεία	20,5%	15,4%	9,3%	7,4%	33,0%	22,8%	19,8%	30,0%	39,1%	18,3%	26,2%	28,0%	32,38%
ΜΕΚ:	Μονάδα Εσωτερικής Καύσης												
ΜΑΣΚ:	Μονάδα Αεριοστρόβιλων Συνδυασμένου Κύκλου												

Άδειες για Φωτοβολταϊκά και Αιολικά Συστήματα

Η ΡΑΕΚ, σε συνεδρία των μελών της στις 11/06/07, αποφάσισε να αυξήσει το όριο για απαίτηση από την υποχρέωση υποβολής αίτησης και εξασφάλισης Εξαίρεσης από τη ΡΑΕΚ από **10KW** σε **30KW** για Αιολικά Συστήματα και από **10KW** σε **20KW** για Φωτοβολταϊκά Συστήματα και Βιομάζας.

Η απόφαση αυτή λήφθηκε σε μια προσπάθεια της ΡΑΕΚ να προωθήσει περαιτέρω την εγκατάσταση των μικρών οικιακών - βιοτεχνικών φωτοβολταϊκών και αιολικών συστημάτων, απαλλάσσοντας τον πολίτη από γραφειοκρατικές – χρονοβόρες και κοστοβόρες διαδικασίες.

Νοείται ότι οι χρήστες των πιο πάνω συστημάτων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας οι οποίοι εξασφαλίζουν την απαίτηση, σύμφωνα με αυτή την απόφαση της ΡΑΕΚ, δε δημιουργούν περιβαλλοντικό πρόβλημα ή οχληρία από τη λειτουργία των μονάδων τους και αναλαμβάνουν την ευθύνη της ασφαλούς εγκατάστασης, σύνδεσης και λειτουργίας συμμορφούμενοι με κάθε άλλο σχετικό Νόμο ή Κανονισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η πιο πάνω απόφαση της ΡΑΕΚ, δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο.

Στις 23/07/07 η ΡΑΕΚ έθεσε γραπτώς στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τις απόψεις της για σοβαρές αυξήσεις και βελτιώσεις στα κίνητρα για τα Φωτοβολταϊκά Συστήματα. Αναμένεται ότι πολύ σύντομα μερικές από τις απόψεις της ΡΑΕΚ θα υιοθετηθούν και θα εφαρμοστούν.

Μεγάλης έκτασης Φωτοβολταϊκό Πάρκο

Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα / Βιοαέριο

Το 2008, τέθηκαν σε λειτουργία 8 Μονάδες παραγωγής ηλεκτρισμού από βιομάζα/βιοαέριο συνολικής εγκατεστημένης Ισχύος 3.697KW, ενώ άλλες 4 Μονάδες βρίσκονται υπό κατασκευή και αναμένεται να τεθούν σύντομα σε λειτουργία.

Το έτος 2008, η παραγωγή ηλεκτρισμού από τις 8 Μονάδες που τέθηκαν σε λειτουργία, ανέρχεται στις 7.756.724 KWh. Το έτος 2009, η παραγωγή ηλεκτρισμού από αυτές τις μονάδες αναμένεται να είναι της τάξης των 30.000.000KWh (30GWh).

Το βιοαέριο είναι μια ανανεώσιμη μορφή ενέργειας και αποτελείται κυρίως, 65% -70%, από μεθάνιο, CH₄, 30% - 35% Διοξείδιο του Άνθρακα, CO₂, και ελάχιστες ποσότητες Αζώτου, Αμμωνίας, Υδρογόνου και Υδροθείου. Η διαφορά του με τα ορυκτά καύσιμα είναι ότι αποτελεί μια «καθαρή» μορφή ενέργειας. Δηλαδή το συνολικό ισοζύγιο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που παράγεται κατά την καύση του βιοαερίου είναι ισοδύναμο αυτού που απορροφάται κατά την παραγωγή του, άρα δεν επιβαρύνει την ατμόσφαιρα.

Το βιοαέριο παράγεται από τις διεργασίες αναερόβιας χώνευσης οργανικών αποβλήτων όπως των οικιακών και αστικών αποβλήτων, βιομηχανικών λυμάτων, αποβλήτων εκτροφής, της κοπριάς ζώων και άλλων. Είναι δηλαδή τα αέρια που εκλύονται όταν αποσυντίθεται το οργανικό μέρος των οργανικών ενώσεων.

Οι Μονάδες παραγωγής ηλεκτρισμού από βιομάζα/βιοαέριο που Αδειοδοτήθηκαν από τη ΠΑΕΚ και τέθηκαν σε λειτουργία το 2008 για την παραγωγή βιοαερίου χρησιμοποιούν αστικά λύματα, ζωικά απόβλητα σφαγείου και χοιρολύματα. Το βιοαέριο που παράγεται, καίγεται σε Μηχανές Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ) για παραγωγή ηλεκτρισμού από τη γεννήτρια και θερμότητας. Η θερμότητα των μηχανών και η θερμοκρασία των καυσαερίων, ανακτώνται από τους εναλλάκτες θερμότητας και μετατρέπονται σε νερό θερμοκρασίας 80°C - 85°C το οποίο στη συνέχεια χρησιμοποιείται εν μέρει για να διατηρεί τη θερμοκρασία του αναερόβιου χωνευτήρα στους 37°C με 38°C, και για την κάλυψη των αναγκών των Μονάδων σε ζεστό νερό και θέρμανση.

Οι εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου δεν παρέχουν μόνο τη δυνατότητα αξιοποίησης του ενεργειακού δυναμικού του βιοαερίου αλλά συμμετέχουν παράλληλα και στη συνολική επεξεργασία των οργανικών αποβλήτων. Η παραγωγή βιοαερίου έχει αλληλένδετα περιβαλλοντικά, οικονομικά και γεωργικά οφέλη. Η ανάπτυξη και εγκατάσταση τεχνολογιών βιοαερίου αποτελεί μια εναλλακτική λύση με σημαντικά πλεονεκτήματα καθώς προσφέρει περιβαλλοντικά φιλική ενέργεια και ταυτόχρονα επιλύει το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Μονάδα παραγωγής ηλεκτρισμού από βιομάζα / βιοαέριο

Άνοιγμα Αγοράς, Παρεκκλίσεις που εξασφάλισε η Κυπριακή Δημοκρατία

Στις 28/06/04 η Κυπριακή Δημοκρατία υπέβαλλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτηση χορήγησης παρέκκλισης από τις διατάξεις των Άρθρων 21(1)(b) και 21(1)(c) της Οδηγίας 2003/54/EK. Η εν λόγω αίτηση αφορούσε αίτημα παράτασης του χρόνου ανοίγματος της αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας για όλους τους μη Οικιακούς Καταναλωτές μέχρι και την 01/01/09 και για όλους τους Πελάτες μέχρι και την 01/01/14.

Η Επιτροπή που εξετάζει τις χορηγήσεις παρέκκλισης από τις συγκεκριμένες διατάξεις της Οδηγίας 2003/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, έμεινε ικανοποιημένη από την αιτιολογική έκθεση της Δημοκρατίας, στην οποία διαφάνηκε ότι η χορήγηση παρέκκλισης καθώς και οι προσπάθειες για την εφαρμογή της, δεν θα είναι επιβλαβείς σε ότι αφορά την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2003/54/EK.

Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε η παρέκκλιση η οποία προνοεί:

Το άνοιγμα της αγοράς για όλους τους μη οικιακούς καταναλωτές θα ισχύει από την 01/01/09, ενώ το άνοιγμα της αγοράς για το σύνολο και των υπόλοιπων καταναλωτών θα ισχύει από την 01/01/14.

Ενεργειακό Ηλιακό Σύστημα Κατόπτρου-κινητήρα Stirling

Καταναλωτές και Δείκτες Απόδοσης

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΡΑΕΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Με το άνοιγμα των ενεργειακών αγορών μέσω της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας προσφέρεται στους καταναλωτές η δυνατότητα να αναλαμβάνουν περισσότερες πρωτοβουλίες στις συναλλαγές τους με τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Μπορούν να επιλέγουν προμηθευτή ή να διαπραγματεύονται εκ νέου τις συμβάσεις τους.

Η ηλεκτρική ενέργεια είναι υπηρεσία κοινής ωφέλειας, δηλαδή σημαντική για την ικανοποίηση των βασικών αναγκών των καταναλωτών. Επομένως, οι κίνδυνοι που κρύβει ενδεχομένως το ανεξέλεγκτο άνοιγμα της αγοράς πρέπει να εξαλειφθούν μέσω της προστασίας των δικαιωμάτων των καταναλωτών και μέσω υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας. Όλοι οι καταναλωτές, και δη οι πλέον ευάλωτοι, έχουν δικαίωμα στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και, εφόσον έχουν συνδεθεί στο δίκτυο. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, είναι δυνατό να ισχύουν ειδικά τιμολόγια και μηχανισμοί ελάχιστης παροχής ενέργειας. Όλοι οι πελάτες έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς καμία απολύτως διάκριση.

Η Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, προστατεύει τους καταναλωτές από την παύση ή την προσωρινή διακοπή της παροχής. Τους προστατεύει επίσης από επικίνδυνες διαδικασίες που είναι ενδεχομένως επιβλαβείς για την υγεία τους και τους εξασφαλίζει ένα υγιές περιβάλλον σε συνδυασμό με την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν ποιος τους προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια. Δικαιούνται, επίσης, να γνωρίζουν πώς παράγεται η ηλεκτρική ενέργεια που τους παρέχεται (σύνθεση του μείγματος καυσίμων). Στο πλαίσιο της αποφυγής ανέντιμων πρακτικών ή παραπληθυντικών διαφημίσεων, οι προμηθευτές οφείλουν να ενημερώνουν τους πελάτες τους για την ισχύουσα νομοθεσία, τους κώδικες δεοντολογίας, τους γενικούς και ειδικούς όρους των συμβάσεων, καθώς και για τα ισχύοντα τιμολόγια. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να συσταθούν τμήματα συμβατικής εξυπηρέτησης πελατών.

Σε περίπτωση υποβολής καταγγελιών πρέπει να προβλέπονται για τους καταναλωτές διαφανείς, απλές και μη δαπανηρές διαδικασίες. Οι καταναλωτές μπορούν να προσφεύγουν σε ανεξάρτητες οργανώσεις ή ενώσεις.

Υπό το φως της ευρύτερης πρακτικής και νομοθεσίας που ακολουθείται στην ΕΕ, η ΡΑΕΚ στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της για την προστασία των καταναλωτών, την αποφυγή κατάχρησης δεσποζουσας θέσης, τη διασφάλιση σωστής παροχής ποιοτικών υπηρεσιών και τη σωστή ενημέρωση του κοινού για τα δικαιώματά και τα ωφελήματά τους, προχώρησε σε πρώτη φάση στο παρελθόν με την έκδοση Κανονισμών ΚΔΠ 571/2005 (Δείκτες Απόδοσης). Οι Δείκτες Απόδοσης περιλαμβάνουν τους δείκτες προμήθειας ηλεκτρισμού και τις υποχρεώσεις του προμηθευτή και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ), τα δικαιώματα των καταναλωτών, τα πρότυπα απόδοσης και τα ελάχιστα επίπεδα απόδοσης αυτών, καθώς επίσης και αυτόματο

πρόστιμο που επιβάλλεται σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης του προμηθευτή ή/και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής. Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι η ΡΑΕΚ μέσα από σεμινάρια και διάφορες εκδηλώσεις ενημερώνει τους καταναλωτές για τους Δείκτες Απόδοσης (μέσα από σχετικό έντυπο υλικό) και γενικότερα για τα Δικαιώματά τους.

Επιπλέον, η ΡΑΕΚ πέραν από τους μηχανισμούς (μέσω εκδηλώσεων και σεμιναρίων) που διαθέτει για την ενημέρωση του κοινού, συμμετέχει τα τελευταία χρόνια σε Ενημερωτικές Εκστρατείες του Κοινού που διεξάγονται σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο και διοργανώνονται με πρωτοβουλία της CEER και του ERGEG. Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι ακόλουθες εκστρατείες:

- Consumer Information Campaign (http://ec.europa.eu/energy/energy_policy/consumers/index_en.htm)
- You Choose Campaign (www.agathepower.eu)

- Ερωτηματολόγιο Ευρωπαίου Καταναλωτή (τα αποτελέσματα του οποίου παρουσιάστηκαν και στο Forum των Πολιτών τον Οκτώβριο του 2008)
- Προσωπική Ενημέρωση των Επιλέγοντων Καταναλωτών είτε ηλεκτρονικά είτε ταχυδρομικώς.

Πρέπει να σημειωθεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις διανεμήθηκε στο κοινό έντυπο ενημερωτικό υλικό.

Επιπλέον, η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στη Δημόσια Διαβούλευση για το Άνοιγμα της Αγοράς Ηλεκτρισμού προς όλους τους μη-οικιακούς καταναλωτές από την 01/01/09, που πραγματοποιήθηκε στις 03/12/08 στη Δημοσιογραφική Εστία. Στην περίπτωση αυτή και πάλι οι καταναλωτές ενημερώθηκαν για τα Δικαιώματά τους στην αγορά ηλεκτρισμού και διανεμήθηκε έντυπο ενημερωτικό υλικό.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ, ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται από τα άρθρα 90 και 97 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων, έχει εκδώσει, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή, τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Δείκτες Απόδοσης) Κανονισμούς του 2005 – ΚΔΠ 571/2005.

Με βάση τους εν λόγω Κανονισμούς, οι «Δείκτες Απόδοσης» ορίζονται ως οι δείκτες προμήθειας ηλεκτρισμού και περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις του Προμηθευτή και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, τα δικαιώματα των καταναλωτών, τα πρότυπα απόδοσης και τα ελάχιστα επίπεδα απόδοσης αυτών, καθώς και το πρόστιμο που επιβάλλεται αυτόματα σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης του Προμηθευτή ή/και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

Στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των πιο πάνω προνοιών, παραθέτονται πιο κάτω μερικά από τα αποτελέσματα των Δεικτών Απόδοσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ως Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής και ως Αδειούχος Προμηθευτής που έχουν καταγραφεί για την περίοδο 01/01/08 μέχρι 31/12/08.

ΠΙΝΑΚΑΣ (1): “ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΑΗΚ ΩΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΑΠΟ 01/01/08 ΜΕΧΡΙ 31/12/08”

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ Ή ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ	ΠΡΟΣΤΙΜΟ €	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Α)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ (Β)	(B/A)%	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΠΟΣΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ €
(1) Επιδιόρθωση βλάβης σε ασφάλεια	4 Ώρες	8,54	18.938	222	1,17%	1.895,88
(2) Εναέρια παροχή από Υφιστάμενο Δίκτυο Διανομής (Εναέριες Παροχές)	6 Μέρες	17,09	8.417	191	2,27%	3.264,19
(3) Ανταπόκριση σε παράπονα, αιτήματα, επιστολές ή πληροφορίες	20 Μέρες	17,09	15.998	240	1,50%	4.101,60

ΠΙΝΑΚΑΣ (2): "ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΑΗΚ ΩΣ ΑΔΕΙΟΥΧΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΑΠΟ 01/01/08 ΜΕΧΡΙ 31/12/08"

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ Ή ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ	ΠΡΟΣΤΙΜΟ €	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Α)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ (Β)	(Β/Α)%	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΠΟΣΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ €
(1) Επανασύνδεση μετρητή μετά από απαίτηση του καταναλωτή	1 Μέρα	8,54	17.178	53	0,31%	452,62
(2) Αποσύνδεση μετρητή μετά από απαίτηση του καταναλωτή	1 Μέρα	8,54	10.672	217	2,03%	1.853,18

Από τα αποτελέσματα των Δεικτών Απόδοσης όπως έχουν καταγραφεί και παρουσιαστεί στους πιο πάνω Πίνακες (1) και (2), είναι φανερό ότι οι επιδόσεις της ΑΗΚ για το 2008 μπορούν να θεωρηθούν ως ικανοποιητικές.

Ανεμογεννήτριες σε λόφο

Φυσικό Αέριο

Στις 31/12/07, τέθηκε σε εφαρμογή ο τροποποιητικός Νόμος Ν.199(Ι)/2007 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων 2004-2007.

Σύμφωνα με τον τροποποιητικό Νόμο Ν.199(Ι)/2007, η εφαρμογή των άρθρων 8 έως 14, 16(1), (2) και (3), 18, 21, 22(5) και (6), 23, 27, 28, 31, 32 και 33 αναστέλλεται σε περίπτωση όπου το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει την ανάθεση της εισαγωγής και διάθεσης του Φυσικού Αερίου στην Κυπριακή Δημοκρατία σε μια μόνο επιχείρηση και τη δημιουργία ενός Χερσαίου Τερματικού Σταθμού, ως του αποκλειστικού σταθμού για την Παραλαβή, Αποθήκευση και Αεριοποίηση του υγροποιημένου ΦΑ στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Συμπληρωματικά αναφέρει ότι μέχρις ότου ληφθεί απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο, η ΡΑΕΚ θα ενεργεί κατά παρέκκλιση των πιο πάνω άρθρων, απέχοντας από την έκδοση αδειών, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο η επίτευξη τέτοιου σκοπού.

Στις 18/06/08 το Υπουργικό Συμβούλιο πήρε τη σχετική απόφαση Αρ. Αποφ. 667/08.

Σχετικό απόσπασμα της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αναφέρει τα ακόλουθα:

Το Συμβούλιο, με σκοπό την επίτευξη του πολυσήμαντου και πολυσύνθετου Έργου του Ενεργειακού Κέντρου στο Βασιλικό αποφάσισε, μεταξύ άλλων:

- Να εγκρίνει την εμπλοκή της ΑΗΚ στην εμπορική δομή της ΔΕΦΑ με ποσοστό 44%. Σε τέτοια περίπτωση το εναπομένον μερίδιο (56%) θα παραμείνει στο Κράτος, με δυνατότητα παραχώρησης μέρους του (5%) σε άλλους με τρόπο και σε χρόνο που θα επιλέξει το Κράτος.
- Να εγκρίνει την ανάθεση της καθολικής εισαγωγής και διάθεσης του Φυσικού Αερίου εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας στη ΔΕΦΑ και εν όψει της υποπαραγράφου πιο πάνω να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να προβεί στις άμεσες ενέργειες για την υποβολή συγκεκριμένης πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο αναφορικά με τη στελέχωση της ΔΕΦΑ και του Διοικητικού της Συμβουλίου, ούτως ώστε να μπορεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται.
- Να εγκρίνει τη δημιουργία ενός χερσαίου τερματικού σταθμού ως του αποκλειστικού σταθμού για την παραλαβή, αποθήκευση και αεριοποίηση του υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Κατά συνέπεια τα πιο πάνω αναφερόμενα άρθρα αναστέλλονται. Όπως γίνεται αντιληπτό οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ ως επίσης και το μοντέλο της αγοράς αερίου της Κύπρου διαφοροποιούνται δραστικά.

Για το λόγο αυτό η ΡΑΕΚ με επιστολές της ημερομηνίας 14/07/08 ενημέρωσε τις εταιρείες Golar Energy Ltd καθώς και την Vasilikos LNG Ltd, ότι βάση της πιο πάνω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, δεν δύναται να εξετάζει οποιοσδήποτε αιτήσεις ούτε να εκδίδει οποιοσδήποτε άδειες για Φυσικό Αέριο και κατά συνέπεια η εξέταση των υποβληθέντων αιτήσεων των πιο πάνω Εταιρειών δεν μπορούν να συνεχιστούν, ούτε να εκδοθούν οι σχετικές άδειες.

Νομοσχέδια που ετοιμάστηκαν και προωθήθηκαν στη Βουλή για έγκριση

1. Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2008

Η Τροποποίηση αυτή των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2006, σκοπό είχε να εναρμονίσει τους Νόμους με την Οδηγία 2005/89/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18/01/06, αναφορικά με τα μέτρα διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και περί επενδύσεων υποδομής.

Η ΠΑΕΚ ετοίμασε το σχετικό Νομοσχέδιο και διαβουλεύτηκε με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και την ΑΗΚ. Κρίθηκε σκόπιμο να τροποποιηθούν οι Βασικοί Νόμοι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού παρά να νομοθετηθεί ξεχωριστός Νόμος, προστέθηκαν στον Βασικό Νόμο οι σχετικοί ορισμοί και δόθηκε εξουσία στη ΠΑΕΚ να καθορίζει μέτρα υψηλού επιπέδου ασφαλείας του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό προκειμένου να διευκολύνεται ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα.

Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμοι ήδη προνοούν το καθήκον της ΠΑΕΚ να διασφαλίζει ότι ικανοποιούνται όλες οι εύλογες απαιτήσεις και ανάγκες που σχετίζονται με τον ηλεκτρισμό (άρθρο 24(1)(γ)) και να εξασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής Ηλεκτρισμού (άρθρο 24(1)(στ)).

Σκοπός της τροποποίησης ήταν να προνοηθούν αναλυτικά οι παράμετροι εντός των οποίων θα κινείται η ΠΑΕΚ για να θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα προς διασφάλιση του εφοδιασμού σε ηλεκτρισμό ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού καθώς και επαρκές επίπεδο παραγωγικής δυναμικότητας, επαρκές επίπεδο εξισορρόπησης προσφοράς και ζήτησης και επαρκές επίπεδο διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς.

Για τους σκοπούς του Νόμου, «Ασφάλεια Εφοδιασμού με Ηλεκτρισμό» σημαίνει την ικανότητα ενός συστήματος ηλεκτρισμού να εφοδιάζει τους τελικούς καταναλωτές με ηλεκτρισμό.

Προνοήθηκαν, ως ακολούθως, τα γενικά και ιδιαίτερα θέματα που θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη η ΠΑΕΚ κατά την εφαρμογή των μέτρων:

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ:

- τη σημασία που έχει η εξασφάλιση του συνεχούς εφοδιασμού με ηλεκτρισμό.
- τη σημασία ενός διαφανούς και σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου.
- την εσωτερική αγορά και τις δυνατότητες διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας εφοδιασμού με ηλεκτρισμό.
- το επίπεδο λειτουργικότητας των δικτύων.
- τη σημασία εξασφάλισης της ορθής εφαρμογής του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμηση Ενέργειας Νόμου και του περί της Προώθησης της Συμπαγωγής ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου, καθόσον οι διατάξεις τους σχετίζονται με την ασφάλεια παροχής ηλεκτρισμού.
- την ανάγκη να εξασφαλιστεί επαρκής αποθεματική δυναμικότητα παραγωγής για σταθερή χρήση.
- την ανάγκη καθιέρωσης ευέλικτης αγοράς.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ:

- το βαθμό διαφοροποίησης στην παραγωγή ηλεκτρισμού.
- τη σημασία της μείωσης των μακροπρόθεσμων συνεπειών που έχει η αύξηση της ζήτησης για ηλεκτρισμό.

- τη σημασία της ενθάρρυνσης της ενεργειακής αποτελεσματικότητας και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση της ζήτησης, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη διανομή ενέργειας.
- τη σημασία της κατάργησης των διοικητικών φραγμών για τις επενδύσεις σε υποδομές και τη δυναμικότητα παραγωγής.
- τον προσδιορισμό των ρόλων και των αρμοδιοτήτων όλων των σχετικών φορέων της αγοράς.

Το τροποποιητικό Νομοσχέδιο εγκρίθηκε από την Βουλή και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 29/10/08 με αριθμό Ν.92(Ι)/2008, οπότε και τέθηκε σε ισχύ.

2. ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στις συναντήσεις που συγκάλησε το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με άλλους παράγοντες της Αγοράς, όπως με εκπροσώπους των Υπουργείων Εξωτερικών, Οικονομικών, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου Προγραμματισμού, της Γενικής Εισαγγελίας, του Γραφείου του Επιτρόπου Περιβάλλοντος, του ΕΤΕΚ, του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και των εταιρειών πετρελαιοειδών EXXON MOBIL CYPRUS INC., PETROLINA (HOLDINGS) LTD, LUCOIL, ΕΚΟ και ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΡΔΟΣ ΛΤΔ, για την ετοιμασία του Νομοσχεδίου που εναρμονίζει μερικώς την Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 05/04/06 στο Κυπριακό Νομοθετικό πλαίσιο.

Το Νομοσχέδιο καθορίζει την Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως την «αρμόδια αρχή» ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που εξουσιοδοτείται από αυτή γενικά ή ειδικά για την εφαρμογή του Νόμου και των Κανονισμών και ή Διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει του Νόμου.

Σκοπός του Νόμου είναι να ενισχυθεί η οικονομικώς αποτελεσματική βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση με:

- Την παροχή νομικών πλαισίων για την άρση των υφιστάμενων φραγμών και ατελειών της αγοράς που παρεμποδίζουν την αποδοτική τελική χρήση της ενέργειας.
- Τη δημιουργία των συνθηκών για την ανάπτυξη και την προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και για παροχή, στους τελικούς καταναλωτές, άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Ο Νόμος εφαρμόζεται:

- Στους παροχείς μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, στους διανομείς ενέργειας, στους διαχειριστές συστημάτων διανομής και στις εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας.
- Στους τελικούς καταναλωτές. Εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με τις κατηγορίες δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι του περί θέσπισης Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων Θερμοκηπίου Νόμου του 2004.
- Στις ένοπλες δυνάμεις, αλλιά μόνον στο μέτρο που η εφαρμογή της δεν έρχεται σε σύγκρουση με τη φύση και τον κύριο στόχο των δραστηριοτήτων των ενόπλων δυνάμεων και με την εξαίρεση του υλικού που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς.

Η αρμόδια αρχή εκδίδει άδειες ενεργειακού επιθεωρητή ή ελεγκτή, οι οποίοι παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες και ενεργειακούς ελέγχους.

Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της αρμόδιας αρχής είναι να λαμβάνουν, όχι συχνότερα από μια φορά το χρόνο, από τους διανομείς ενέργειας, διαχειριστές συστημάτων συγκεντρωτικές στατιστικές πληροφορίες των τελικών καταναλωτών τους, μεταξύ άλλων, αναφορικά με ιστορικές πληροφορίες για την ενεργειακή κατανάλωση των τελικών χρηστών τους, επίκαιρες πληροφορίες για την ενεργειακή κατανάλωση των χρηστών τους (χαρακτηριστικά φορτίου, διαχωρισμό πελατών και γεωγραφική θέση των πελατών και άλλες αναγκαίες πληροφορίες που σχετίζονται με την τελική ενεργειακή κατανάλωση και είναι χρήσιμες για την ετοιμασία προγραμμάτων και μέτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Μέγα μέρος των προνοιών του νομοσχεδίου αναφέρεται στις απαραίτητες διαδικασίες που θα διέπουν την έκδοση αδειών στους ενεργειακούς επιθεωρητές ή ελεγκτές, τις παραβάσεις των όρων των αδειών, τον καθορισμό προϋποθέσεων τυχόντων αδικημάτων και τις ποινές που δυνατόν να επιβλήθουνται.

Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού με διάταγμα δύναται να καθορίζει διαδικασίες, απαιτήσεις, κατευθύνσεις, μεθοδολογίες, κώδικες πρακτικής καθώς επίσης και τεχνικά πρότυπα με τα οποία πρέπει να συμμορφώνονται οι ενεργειακοί επιθεωρητές ή ελεγκτές σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Το Νομοσχέδιο υποβλήθηκε στη Βουλή τον Οκτώβριο 2008. Η Γενική Εισαγγελία μελετά ερώτηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Η έγκριση της Βουλής για το Νομοσχέδιο αναμένεται το 2009.

3. ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΝΟΜΟΥ

Το Νομοσχέδιο αυτό ετοιμάστηκε από τη ΡΑΕΚ και συζητήθηκε με το Υπουργείο κατά τη διάρκεια του 2007 και υποβλήθηκε και στη Βουλή για έγκριση. Η Βουλή ανέβαλλε τη συζήτηση για το θέμα αυτό μέχρι να επιλυθεί το γενικότερο θέμα της έλευσης του Φυσικού Αερίου.

Κατά τη διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους, 2008, η ΡΑΕΚ, το Υπουργείο και η ΑΗΚ, συζήτησαν τις πρόνοιες του Νομοσχεδίου ξανά και υπό το φως του Νόμου 199 (ΙΙ)/2007 ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με τη δημοσίευση του στις 31/12/07 και ο οποίος τροποποιεί τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμους 2004-2006. Η συζήτηση επικεντρώθηκε καταρχήν στο κατά πόσο οι τροποποιήσεις επηρεάζουν με οποιονδήποτε τρόπο την υποχρέωση της ΡΑΕΚ να διασφαλίζει την ασφάλεια εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο και επεκτάθηκε και σε άλλες λεπτομέρειες επί τη βάση των συμπερασμάτων σχετικού ευρωπαϊκού προγράμματος το οποίο μελέτησε το συγκεκριμένο θέμα αναλυτικά. Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ήρθε σε πέρας τον Ιούνιο του 2008 και το σχετικό Παραδοτέο του Έργου δόθηκε και στο Υπουργείο και την ΑΗΚ για μελέτη και περαιτέρω συζήτηση του Νομοσχεδίου. Αναμένεται ότι το Νομοσχέδιο θα υποβληθεί στη Βουλή για έγκριση το 2009.

Ρυθμιστικές Αποφάσεις

ΡΗΤΡΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2008

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 16/05/08, αφού μελέτησε σχετικό αίτημα της ΑΗΚ όπως αυτό υποβλήθηκε με επιστολή ημερομηνίας 14/05/08, αποφάσισε ομόφωνα να προχωρήσει σε έγκριση για αλλαγή της Ρήτηρας Καυσίμων από την τιμή των 0,00138 σεντς σε 0,00140 σεντς με ημερομηνία εφαρμογής 01/06/08.

Τονίστηκε ωστόσο, η ανάγκη διαρκούς επαλήθευσης της σωστής διαχείρισης των μονάδων παραγωγής βάσει προγράμματος βέλτιστης λειτουργίας.

Ως γνωστό, η Ρήτηρα Καυσίμων, προνοείται και επιβάλλεται μέσω των Διατιμήσεων που εφαρμόζει η ΑΗΚ προς τους καταναλωτές. Ορίζεται ως η αυξομείωση στην τιμή κάθε καταμετρούμενης kWh, που προκύπτει για κάθε 5 σεντ του ευρώ αυξομείωσης του βασικού κόστους των €85,43 (ΑΚ€50,00) ανά μετρικό τόνο καυσίμων. Υπολογίζεται με βάση την κατανάλωση καυσίμων ανά πωληθείσα kWh.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΗΚ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 03/07/08, αφού μελέτησε τα δικαιολογητικά του καθορισμού της «Τιμής Αγοράς» της ενέργειας που θα παράγεται από τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) που υπέβαλλε η ΑΗΚ, αποφάσισε ομόφωνα να προχωρήσει σε τελική έγκριση του αιτήματός της, και καθόρισε την «Τιμή Αγοράς».

Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα, από της 01/07/08 και μέχρις ότου η ΡΑΕΚ ήθελε αποφασίσει άλλως πως, τέθηκαν σε ισχύ τα πιο κάτω:

ΑΓΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΑΣΗΣ	«ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ» * € CENT/KWH	ΡΗΤΡΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ € CENT/KWH/ 5 € CENT/MT ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ
132/66KV	5,886	0,00132
11KV	5,975	0,00134
LV (Χαμηλή Τάση)	6,093	0,00137

* Η τιμή αγοράς προσφέρεται για κόστος καυσίμων **€187,95(ΑΚ€110)/MT** ενώ για το εκάστοτε τρέχον κόστος, η τιμή προσαρμόζεται με τη μέθοδο εφαρμογής ανάληψης και εκάστοτε ισχύουσας εγκεκριμένης Ρήτηρας.

ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 18/08/08, ασχολήθηκε με «Το πλαίσιο Πρόνοιας της σχετικής Νομοθεσίας που αφορά την Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για την πιστοποίηση προέλευσης της με την έκδοση σχετικών Πιστοποιητικών από εξουσιοδοτημένους εκδότες που ορίζονται από τη ΡΑΕΚ με απόφαση η οποία δημοσιεύτηκε και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 12/09/08».

Στη βάση του πιο πάνω πλαισίου, τα Μέλη αποφάσισαν όπως ορίσουν εξουσιοδοτημένους εκδότες πιστοποίησης προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές ως ακολούθως:

- Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) και ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ), ορίζονται ως εξουσιοδοτημένοι εκδότες πιστοποίησης προέλευσης ηλεκτρισμού από ΑΠΕ για Συστήματα ή και Εγκαταστάσεις Παραγωγής συνδεδεμένες στο Σύστημα ή Δίκτυο δικαιοδοσίας εκάστου των πιο πάνω.

Η εν λόγω απόφαση, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, στις 12/09/08.

Η ΡΑΕΚ, κοινοποίησε την απόφασή της στην ΑΗΚ και στον ΔΣΜ.

ΕΛΕΓΜΕΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΗΚ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2007 ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΟΣΟΥ €10 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΜΕΝΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΣΕ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 08/09/08, ενέκρινε μετά από σχετική διαβούλευση με το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ, την υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης με στοχευμένα μέτρα που απευθύνονται κυρίως προς ευπαθείς ομάδες πληθυσμού όπως είναι οι ήλιπτες δημοσίων ωφελημάτων, οι πολύτεκνες και οι πενταμελείς οικογένειες καθώς και οι συνταξιούχοι ή χαμηλόμισθοι που συνήθως έχουν σχετικά μικρή κατανάλωση ηλεκτρισμού.

Συγκεκριμένα βελτιώθηκαν τα τέλη χρέωσης της ειδικής διατίμησης με κώδικα 08 που ήδη ίσχυε για τις πολύτεκνες και δυσπραγούσες οικογένειες και διευρύνθηκε η τάξη των δικαιούχων.

Επίσης αυξήθηκε το εισοδηματικό κριτήριο για τους δικαιούχους κλιμακωτά κατά € 5.126 (€3.000) για κάθε επιπρόσθετο παιδί πέραν των τεσσάρων.

Τα πιο πάνω, αποτελούσαν ικανοποίηση αιτήματος από την Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων (ΠΟΠ) και την Παγκύπρια Οργάνωση Πενταμελούς Οργάνωσης Πολυτέκνων (ΠΟΠΟ) προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, αποφασίστηκε η μείωση κατά 20% των λογαριασμών όλων των οικιακών καταναλωτών με κατανάλωση μέχρι 500kWh, για τους επόμενους 12 μήνες, από την 01/10/08.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕΚ ΑΠΟ 20KW ΣΕ 100KW ΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 08/09/08, μελέτησε αίτημα του Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, όπως αυτό υποβλήθηκε στις 04/08/08, για αύξηση του ορίου απαλλαγής από την υποχρέωση υποβολής αίτησης και εξασφάλισης εξαίρεσης από τη ΡΑΕΚ από 20KW σε 100KW για Φωτοβολταϊκά συστήματα.

Τα Μέλη της ΡΑΕΚ, αφού έλαβαν υπόψη :

- Τις διατάξεις των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2006 (Ν.122(Ι)/2003 & Ν.239(Ι)/2004 & Ν.143(Ι)/2005) & Ν.173(Ι)/2006).
- Τις διατάξεις των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Έκδοση Αδειών) και (Τέλη Αδειών) Κανονισμών του 2004.
- Τις διατάξεις των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τέλη Αδειών) Κανονισμών του 2004.
- Τις σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ που αφορούν τις Μονάδες Παραγωγής ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.
- Την υπ' αριθμό φακέλου 4.2.15.14.1.2, 4.2.15.14 επιστολή ημερομηνίας 04/08/08 του Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Και αφού εξέτασαν ενδελεχώς την εισήγηση του Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, κατάληξαν ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι δεν τεκμηριώνεται ωφελιμότητα αύξησης του ορίου απαλλοτρίωσης από την υποχρέωση υποβολής αίτησης και εξασφάλισης εξαίρεσης από τη ΡΑΕΚ από 20KW σε 1000KW για φωτοβολταϊκά συστήματα, και αποφάσισαν να μην την υιοθετήσουν για λόγους ίσης μεταχείρισης, ευταξίας των αδειοδοτήσεων, ελεγχόμενης και ισορροπημένης λειτουργίας των συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής και ομαλής λειτουργίας της ΡΑΕΚ.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΙΜΩΝ ΧΡΕΩΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ Η ΑΗΚ

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 16/09/08, εξέτασε το αίτημα της ΑΗΚ για αναθεώρηση των τιμών χρέωσης των υπηρεσιών που προσφέρει η ΑΗΚ και ύστερα από μελέτη των δικαιολογητικών που υποβλήθηκαν με το σχετικό αίτημα, και αφού επέφερε αναπροσαρμογή, ενέκρινε αναθεώρηση των εν λόγω τιμών με ημερομηνία ισχύος την 01/11/08, σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα:

	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΧΡΕΩΣΗ
		€
1	Διακοπή και επανασύνδεση λόγω παράνομων επεκτάσεων ή και παράνομων επεμβάσεων	
1.1	Μέσω της ασφάλειας ή του Αυτόματου Μικροδιακόπτη	
1.1.1	Διακοπή	18
1.1.2	Επανασύνδεση	18
1.2	Μέσω της παροχής	
1.2.1	Διακοπή	60
1.2.2	Επανασύνδεση	60
2	Διακοπή και επανασύνδεση μετά από αίτηση του πελάτη	
2.1	Μέσω της Ασφάλειας ή μέσω του Αυτόματου μικροδιακόπτη	
2.1.1	Διακοπή	18
2.1.2	Επανασύνδεση	18
2.2	Μέσω της Παροχής	
2.2.1	Διακοπή	47
2.2.2	Επανασύνδεση	47

	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΧΡΕΩΣΗ
		€
3	Παραβίαση σφραγίδων των μετρητών, ασφαλειών (με ή χωρίς αλλοίωσή τους) ή των Αυτόματων Μικροδιακοπών, ή του επαφέα και/ή του δέκτη τηλεχειρισμού φορτίου	
3.1	Οικιακοί καταναλωτές	
3.1.1	Χωρίς ένδειξη για κλοπή ρεύματος	45
3.1.2	Με κλοπή ρεύματος ή παράνομη επέμβαση	170
3.2	Άλλοι καταναλωτές	
3.2.1	Χωρίς ένδειξη για κλοπή ρεύματος	90
3.2.2	Με διερεύνηση για κλοπή ρεύματος	170
4	Σπασμένος ασφαλειοφόρας ή αυτόματος μικροδιακόπτης (εργατικά και υλικά)	
4.1	Ασφαλειοφόρας	
4.1.1	Μία φάση	95
4.1.2	Δύο φάσεις	100
4.1.3	Τρεις φάσεις	105
4.2	Αυτόματος μικροδιακόπτης	
4.2.1	Μία φάση	115
4.2.2	Δύο φάσεις	140
4.2.3	Τρεις φάσεις	165
5	Διερεύνηση και αντικατάσταση μετρητή που υπέστη βλάβη εξ' υπαιτιότητας καταναλωτή, και έλεγχο στο ΚΕΕΜ	
5.1	Μονοφασικό μετρητή	180
5.2	Τριφασικό μετρητή	200
5.3	Τριφασικό μετρητή με μετασχηματιστές έντασης	350

	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΧΡΕΩΣΗ
		€
6	Επίσκεψη για διακοπή ή επανασύνδεση λόγω μη πληρωμής λογαριασμού	18
6α	Επίσκεψη για σύνδεση νέου καταναλωτή	15
7	Επανελέγχος ηλεκτρικής εγκατάστασης	
7.1	Επανελέγχος ηλεκτρικής εγκατάστασης όταν η διαδικασία θα επαναλαμβάνεται σχεδόν εξ'απαρχής	34
7.2	Επανελέγχος ηλεκτρικής εγκατάστασης που περιορίζεται απλά σε δεύτερη επίσκεψη του υπαλλήλου για επιβεβαίωση συμμορφώσεως του ηλεκτρολόγου σε παρατηρήσεις κατά την επίσκεψη ελέγχου	23
8	Έλεγχος Μετρητή στο ΚΕΕΜ μετά από αίτηση του πελάτη	
8.1	Όταν τα αποτελέσματα του ελέγχου δείξουν ότι ο μετρητής λειτουργεί ορθά	
8.1.1	Μονοφασικό μετρητή	20
8.1.2	Τριφασικό μετρητή	30
8.1.3	Τριφασικό μετρητή με μετασχηματιστές έντασης (Metering panel LV)	90
8.2	Όταν τα αποτελέσματα του ελέγχου είναι εκτός ορίων	
9	Επίσκεψη στα υποστατικά πελατών μετά από κλήση για επιδιόρθωση ασφάλειας ή και επαναφορά Αυτόματου Μικροδιακόπτη	
9.1	Σε Κανονικό χρόνο λειτουργίας του Συνεργείου Επιφυλακής	10
9.2	Με Υπερωριακή Εργασία	40

ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΑΗΚ

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 26/09/08, εξέτασε όλη τα σχετικά έγγραφα που είχε ενώπιόν της σχετικά με το θέμα των μειώσεων συγκεκριμένων Διατιμήσεων της ΑΗΚ, στο πλαίσιο των στοχευμένων μέτρων.

Τα Μέλη αφού μελέτησαν ενδελεχώς όλη τα έγγραφα και σημείωσαν και έκριναν δικαιολογημένη και τη συμπερίληψη στην Απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και των "ήηπτών επιδόματος βαριάς κινητικής αναπηρίας", ως δικαιούχων επιλογής της Ειδικής Διατίμησης με κώδικα 08, που αφορά επίσης τις Πολύτεκνες Οικογένειες. Προς τούτο συμφώνησαν, αποφάσισαν και ενέκριναν τις εισηγούμενες διατιμήσεις καθώς και την επιβολή, προς όλους τους κατόχους αδειών προμήθειας ηλεκτρισμού, Υποχρέωση Δημόσιας Ωφέλειας, ως αναφέρεται στη δημοσιευθείσα στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της 19/09/08 Απόφαση του Υπουργού, αφού έκριναν την εν λόγω επιβολή απαραίτητη και δικαιολογημένη.

Περαιτέρω η ΡΑΕΚ διαβίβασε τη σύμφωνο θέση της αναφορικά με απόφαση της ΑΗΚ όπως για τους επόμενους 12 μήνες από την 01/10/08, μειώνεται κατά 20% ο λογαριασμός όλων των οικιακών καταναλωτών με κατανάλωση μέχρι 500KWh με στόχο να επωφεληθούν βασικά συνταξιούχοι και πελάτες χαμηλής κατανάλωσης. Ταυτόχρονα παρέχεται και ως κίνητρο εξοικονόμησης ενέργειας.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΚΠΟΜΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΗΚ

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 30/10/08, εξέτασε το αίτημα της ΑΗΚ για έγκριση σχετικής μεθοδολογίας για ανάκτηση του κόστους ελλείμματος δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου.

Τα Μέλη αφού μελέτησαν τις δύο προτεινόμενες μεθοδολογίες αποφάσισαν ομόφωνα να εγκρίνουν τη μεθοδολογία κατά την οποία το κόστος ελλείμματος δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου υπολογίζεται βάσει μιας σταθερής τιμής ανά μονάδα εκπομπής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, και στις 30 Απριλίου κάθε έτους. Την ημέρα αυτή η ΑΗΚ θα καταβάλλει τα δικαιώματα που αντιστοιχούν στο προηγούμενο ημερολογιακό έτος, θα υπολογίζεται το κόστος ελλείμματος δικαιωμάτων που δεν έχει ανακτηθεί.

Η αναδρομική ισχύς ανάκτησης του κόστους ελλείμματος άρχεται από 01/04/08 και η εφαρμογή του μέτρου θα μπορεί να αρχίσει από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα.

Η πιο πάνω διευθέτηση θα είναι υπό έλεγχο και αναθεώρηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα από τη ΡΑΕΚ, και πέραν της έγκρισης, η ΑΗΚ θα πρέπει να δεσμευτεί όπως καταβάλλει προσπάθειες για μείωση των εκπομπών της. Η πλήρης ανάκτηση του κόστους ελλείμματος από τις διατιμήσεις θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αντικίνητρο για μείωση των αερίων του θερμοκηπίου, ενώ σκοπός του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων είναι η μείωσή τους.

Τέλος, τα Μέλη σημείωσαν ότι σε περίπτωση που υπάρξει οποιαδήποτε διαφοροποίηση στα στοιχεία που διέπουν τον υπολογισμό του κόστους ελλείμματος δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου, η πιο πάνω απόφαση θα τροποποιηθεί ανάλογα.

Η ημερομηνία έναρξης της χρέωσης στους Καταναλωτές θα καθοριστεί με ειδική απόφαση της ΡΑΕΚ ύστερα από συνεννόηση και με την Κυβέρνηση.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΤΥΠΟΥ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΑΠΟ ΑΔΕΙΕΣ (ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ)

Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της στις 18/11/08, εξέτασε την τροποποίηση του εντύπου αίτησης για παροχή εξαίρεσης από άδεια σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (από ηλεκτρογεννήτριες), που αφορά τις μόνιμα εγκατεστημένες μονάδες.

Κατά την εξέταση των πιο πάνω αιτήσεων παρατηρήθηκε η ανάγκη προσκόμισης τίτλου ιδιοκτησίας ή έγκρισης του ιδιοκτήτη του τεμαχίου γης, για την εγκατάσταση του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο προτεινόμενο για την εγκατάσταση τεμάχιο γης.

Τα Μέλη της ΡΑΕΚ, αφού έλαβαν υπόψη:

- Τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2008 (Ν.122(Ι)/2003 και Ν.239(Ι)/2004 και Ν.143(Ι)2005 και Ν.173(Ι)2006 και Ν.92(Ι)/2008).
- Τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Έκδοση Αδειών) Κανονισμούς του 2004.

- Τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τέλη Αδειών) Κανονισμούς του 2004.
- Τις σχετικές Αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου που αφορούν τις ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ από τις Άδειες.

Και αφού εξέτασαν το πιο πάνω θέμα, αποφάσισαν όπως τροποποιήσουν το σημείο 7 του έντυπου αίτησης παροχής εξαίρεσης από άδειες. Το σημείο 7 του έντυπου αίτησης παροχής εξαίρεσης από άδειες, θα τροποποιηθεί με την προσθήκη του ονόματος και της έγκρισης του ιδιοκτήτη. Το σημείο 7 θα έχει ως ακολούθως:

«Προτεινόμενη τοποθεσία εγκατάστασης του Σταθμού Παραγωγής (Ηλεκτρογεννήτριας) που θα καλύπτει η Άδεια, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους διεύθυνσης, όνομα και γραπτή έγκριση του ιδιοκτήτη.»

Η πιο πάνω απόφαση της ΡΑΕΚ, για την τροποποίηση του σημείου 7 του έντυπου αίτησης παροχής εξαίρεσης από άδειες, γνωστοποιήθηκε σ' όλους τους ενδιαφερομένους με την καταχώρηση του νέου έντυπου αίτησης για Παροχή Εξαίρεσης από Άδεια στη σχετική ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΕΛΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ / ΑΔΕΙΑΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ

Τα Μέλη της ΡΑΕΚ σε συνεδρία τους στις 19/11/08, εξέτασαν τη διαδικασία και τα Τέλη που θα καταβάλλονται στη ΡΑΕΚ για την τροποποίηση των αιτήσεων και των Εξαιρέσεων από Άδειες Κατασκευής και Λειτουργίας των Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρισμού.

Τα Μέλη της ΡΑΕΚ, αφού έλαβαν υπόψη :

- Τις διατάξεις των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2008 (Ν.122(ΙΙ)/2003 και Ν.239(ΙΙ)/2004 και Ν.143(ΙΙ)/2005 και Ν.173(ΙΙ)/2006 και Ν.92(ΙΙ)/2008).
- Τις διατάξεις των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Έκδοση Αδειών) και (Τέλη Αδειών) Κανονισμών του 2004.
- Την υπ' αριθμό πρακτικού 68/2006 Απόφαση της ΡΑΕΚ, ημερομηνίας 16/01/06, με την οποία καθόρισε τη διαδικασία και τα καταβλητέα Τέλη τροποποίησης αίτησης για παραχώρηση Άδειας.

Και αφού εξέτασαν ενδελεχώς το πιο πάνω θέμα, αποφάσισαν τη διαδικασία που θα ακολουθείται για τροποποίηση των αιτήσεων και των Εξαιρέσεων από Άδειες Κατασκευής και Λειτουργίας των Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρισμού και των Τελών που θα πρέπει να καταβάλλονται στη ΡΑΕΚ μαζί με την υποβολή της αίτησης τροποποίησης.

Συγκεκριμένα:

(1) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ

- Κάθε αιτητής δικαιούται να ζητήσει τροποποίηση της αίτησης του για παραχώρηση Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής ή Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού εντός ΔΥΟ μηνών από την ημέρα κατάθεσης της αίτησής του. Νέα στοιχεία και έγγραφα που απαιτούνται πρέπει να υποβληθούν από τον αιτητή μαζί με την αίτηση τροποποίησης.
- Η ΡΑΕΚ μπορεί να ζητήσει από τον αιτητή, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης τροποποίησης, να της παράσχει οποιεσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες.

(2) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ

- Κάθε κάτοχος Άδειας δικαιούται να ζητήσει τροποποίηση της Εξαίρεσης από Άδεια που κατέχει. Νέα στοιχεία και έγγραφα που απαιτούνται πρέπει να υποβληθούν από τον αδειούχο μαζί με την αίτηση τροποποίησης.
- Η ΡΑΕΚ μπορεί να ζητήσει από τον κάτοχο Άδειας Εξαίρεσης, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης τροποποίησης Εξαίρεσης από Άδεια, να της παράσχει οποιεσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες.

(3) ΤΕΛΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

- Τέλη τροποποίησης αίτησης**
Το τέλος τροποποίησης της αίτησης Εξαίρεσης από Άδεια θα είναι €170,86 (ΛΚΕ 100,00)
- Τέλη τροποποίησης Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής ή Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού**
Το τέλος τροποποίησης της Εξαίρεσης από Άδεια θα είναι €170,86 (ΛΚΕ 100,00).

Εξαιρέσεις από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρισμού

Η ΡΑΕΚ με την ανάληψη των καθηκόντων της διαπίστωσε ότι πολλές Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ηλεκτρογεννήτριες μικρής ισχύος οι οποίες λειτουργούν ως εφεδρικές ή και μόνιμα για ιδία χρήση σε ξενοδοχεία, βιομηχανίες, νοσοκομεία κλπ.), λειτουργούσαν χωρίς άδεια, παράνομα.

Οι περιπτώσεις αυτές που λειτουργούσαν χωρίς όρους διασύνδεσης με το Σύστημα Ηλεκτρικής Ενέργειας, χωρίς ασφάλεια, χωρίς έλεγχο από οποιοδήποτε αρμόδιο όργανο του κράτους, αποτελούσαν μεγάλο κίνδυνο για τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες, τους τουρίστες ακόμα και τους ιδιοκτήτες αυτών των Μονάδων.

Μετά την προσπάθεια της ΡΑΕΚ κατά το 2006 και το 2007 διαμέσου ανακοινώσεων στον ημερήσιο τύπο και την Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για ενημέρωση του κοινού καθώς και την αποστολή εγκυκλίων σε όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα, υπηρεσίες του κράτους και σε διάφορα άλλα οργανωμένα σύνολα, ότι για την εγκατάσταση και λειτουργία Ηλεκτρογεννήτριας ισχύος μεγαλύτερης από 10KW, απαιτείται η εξασφάλιση Άδειας ή Εξαίρεσης από Άδεια από την ΡΑΕΚ και σύμφωνα με το άρθρο 103(1) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2006, η εγκατάσταση και λειτουργία Ηλεκτρογεννήτριας χωρίς να έχει εξασφαλιστεί Άδεια ή Εξαίρεση από Άδεια από την ΡΑΕΚ αποτελεί ποινικό αδίκημα το οποίο υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη ή σε πρόστιμο ογδόντα πέντε χιλιάδες και τετρακόσια τριάντα ευρώ (€85.430,00) ή και στις δύο ποινές, η ΡΑΕΚ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, εξέτασε όλες τις παρανομίες που περιήλθαν στην αντίληψή της, και όπου χρειάστηκε τις παράπεμψε στη δικαιοσύνη ή υπήρξε συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του Νόμου, μετά την παρέμβασή της.

Κατά το 2008 συνεχίστηκε η υποβολή αιτήσεων καθώς και η έκδοση αδειών, όπως φαίνεται και από τον πιο κάτω πίνακα:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ		ΑΔΕΙΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕΚ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΓΕΝΝΗΤΡΙΩΝ		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ KW
2008	ΣΥΝΟΛΙΚΑ	2008	ΣΥΝΟΛΙΚΑ	2008	ΣΥΝΟΛΙΚΑ	
46	227	47	198	51	380	74.632,6

Για περαιτέρω ενθάρρυνση των Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), η ΡΑΕΚ στις 11/06/07 με την υπ' αριθμό 145/2007 συνεδρίασή της, αποφάσισε να αυξήσει το όριο για ΑΠΑΛΛΑΓΗ από την υποχρέωση υποβολής αίτησης και εξασφάλισης Εξαίρεσης από τη ΡΑΕΚ από 10KW σε 30KW για Αιοθικά Συστήματα και από 10KW σε 20KW για Φωτοβολταϊκά Συστήματα και τη Βιομάζα. Η απόφαση αυτή της ΡΑΕΚ δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15/06/07. Νοείται ότι οι χρήστες των πιο πάνω συστημάτων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας οι οποίοι εξασφαλίζουν την ΑΠΑΛΛΑΓΗ σύμφωνα με αυτή την απόφαση της ΡΑΕΚ δεν δημιουργούν περιβαλλοντικό πρόβλημα ή οχληρία από τη λειτουργία των μονάδων τους και αναλαμβάνουν την ευθύνη της ασφαλούς εγκατάστασης, σύνδεσης και λειτουργίας συμμορφούμενοι με κάθε άλλο σχετικό Νόμο και Κανονισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Για Μονάδες από ΑΠΕ εκτός των πιο πάνω ορίων και μέχρι 5MW απαιτείται να υποβάλλεται αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια σε ειδικό έντυπο όπως έχει εγκριθεί από την ΡΑΕΚ με την 157/2007 συνεδρίαση της στις 27/07/07. Το συγκεκριμένο έντυπο υπάρχει καταχωρημένο στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ. Για Μονάδες ΑΠΕ πάνω από 5 MW απαιτείται η υποβολή αίτησης για κανονική άδεια.

ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ		ΕΦΕΔΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ	
Αριθμός Η/Γ και τρόπος εγκατάστασης		Η Μονάδα αποτελείται από μια ή περισσότερες Η/Γ οι οποίες είναι εγκατεστημένες στο ίδιο περιβάλλον, συνδεδεμένες σε ένα ή περισσότερους Πίνακες Διανομής και το άθροισμα της συνολικής εγκατεστημένης Ισχύος είναι μέχρι 1 MW.	Η Μονάδα αποτελείται από δύο ομάδες Η/Γ οι οποίες είναι εγκατεστημένες στο ίδιο περιβάλλον, συνδεδεμένες σε ένα ή περισσότερους Πίνακες Διανομής αλλά η μια ομάδα είναι εφεδρική της άλλης, δεν υπάρχει η δυνατότητα λειτουργίας των Η/Γ των δύο ομάδων ταυτόχρονα και το άθροισμα της συνολικής εγκατεστημένης Ισχύος των Η/Γ της κάθε ομάδας ξεχωριστά είναι μέχρι 1 MW.
Υποχρέωση υποβολής Περιβαλλοντικής Μελέτης		Οι Εφεδρικές Μονάδες απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής Περιβαλλοντικής Μελέτης.	
Αριθμός και τύπος αιτήσεων που πρέπει να υποβληθούν στη ΡΑΕΚ		Μια αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια κατασκευής και μια αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια Αυτοπαραγωγής για εφεδρικούς σκοπούς.	Μια αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια κατασκευής και μια αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια Αυτοπαραγωγής για Εφεδρικούς σκοπούς για κάθε ομάδα.
Καταγραφή παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας		Οι κάτοχοι εξαίρεσης Αυτοπαραγωγής για Εφεδρικούς σκοπούς απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταγραφής της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.	
ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΤΕΛΗ	ΤΕΛΟΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	€341,72 (ή ΛΚ€200)	€683,44 (ή ΛΚ€400)
	ΕΤΗΣΙΟ ΤΕΛΟΣ	ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Απαραίτητη προϋπόθεση για να τεθεί μια Μονάδα σε λειτουργία είναι η εξασφάλιση Πιστοποιητικού Επιθεώρησης, Ελέγχου και Έγκρισης. Αποδεκτό Πιστοποιητικό είναι αυτό που εκδίδεται από την Ηλεκτρομηνολογική Υπηρεσία, την ΑΗΚ, ή Ηλεκτρολόγο Μηχανικό μέλος του ΕΤΕΚ.

ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ		ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	
Αριθμός Η/Γ και τρόπος εγκατάστασης		Η Μονάδα αποτελείται από μια ή περισσότερες Η/Γ οι οποίες είναι εγκατεστημένες στο ίδιο περιβάλλον, συνδεδεμένες σε ένα ή περισσότερους Πίνακες Διανομής και το άθροισμα της συνολικής εγκατεστημένης Ισχύος είναι μέχρι 1MW.	Η Μονάδα αποτελείται από δύο ομάδες Η/Γ οι οποίες είναι εγκατεστημένες στο ίδιο περιβάλλον, συνδεδεμένες σε ένα ή περισσότερους Πίνακες Διανομής αλλά η μια ομάδα είναι εφεδρική της άλλης, δεν υπάρχει η δυνατότητα λειτουργίας των Η/Γ των δύο ομάδων ταυτόχρονα και το άθροισμα της συνολικής εγκατεστημένης Ισχύος των Η/Γ της κάθε ομάδας ξεχωριστά είναι μέχρι 1MW.
Υποχρέωση υποβολής Περιβαλλοντικής Μελέτης		Πρέπει να υποβληθεί Περιβαλλοντική Μελέτη κατά την κρίση της ΠΑΕΚ. Για Μονάδες Μεγαλύτερες των 50KW και μέχρι 500KW υποβάλλεται Περιβαλλοντική Μελέτη η οποία θα επικεντρώνεται στην Ατμοσφαιρική Ρύπανση, Ηχητική Ρύπανση και την ασφάλεια των καυσίμων. Για Μονάδες Μεγαλύτερες των 500KW και μέχρι 1.000KW πρέπει να υποβληθεί Περιβαλλοντική Μελέτη κατά την κρίση της ΠΑΕΚ.	
Αριθμός και τύπος αιτήσεων που πρέπει να υποβληθούν στη ΠΑΕΚ		Μια αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια κατασκευής και μια αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια Αυτοπαραγωγής.	Μια αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια κατασκευής και μια αίτηση για παροχή εξαίρεσης από άδεια Αυτοπαραγωγής για κάθε ομάδα.
Καταγραφή παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας		Οι κάτοχοι εξαίρεσης με εγκατεστημένη Ισχύ μεγαλύτερη από 100KW πρέπει να ενημερώνουν τη ΠΑΕΚ κάθε τρίμηνο για την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια.	
ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΤΕΛΗ	ΤΕΛΟΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	€341,72 (ή ΛΚΕ200)	€683,44 (ή ΛΚΕ400)
	ΕΤΗΣΙΟ ΤΕΛΟΣ	Για μονάδα Ισχύος μέχρι 100KW δεν ισχύει. Για Μονάδα Ισχύος μεγαλύτερη των 100KW καταβάλλεται τέλος Λ.Κ.Ε 0,40 (ή €68344) ανά KW εγκατεστημένης Ισχύος.	Για μονάδα Ισχύος μέχρι 100KW δεν ισχύει. Για κάθε Μονάδα Ισχύος μεγαλύτερη των 100 KW καταβάλλεται τέλος Λ.Κ.Ε 0,40 (ή €0,68344) ανά KW εγκατεστημένης Ισχύος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Απαραίτητη προϋπόθεση για να τεθεί μια Μονάδα σε λειτουργία είναι η εξασφάλιση Πιστοποιητικού Επιθεώρησης, Ελέγχου και Έγκρισης. Αποδεκτό Πιστοποιητικό είναι αυτό που εκδίδεται από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία, την ΑΗΚ, ή Ηλεκτρολόγο Μηχανικό μέλος του ΕΤΕΚ.

Επίσης τη χρονιά που μας πέρασε, είχε υποβληθεί στη ΡΑΕΚ μια Αίτηση για παροχή εξαιρέσεως από άδεια κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Παραγωγής ηλεκτρισμού από Αιολική Ενέργεια Ισχύος 250KW και δύο αιτήσεις για παροχή εξαιρέσεως από άδεια κατασκευής Φωτοβοληταϊκών Συστημάτων Συνολικής Ισχύος 6,49MW.

Η ΡΑΕΚ προσπαθεί πάντοτε να εξετάζει στα πλαίσια του Νόμου, στα σωστά χρονικά πλαίσια και με ταχύτατους ρυθμούς οποιαδήποτε αίτηση της υποβληθεί για εξέταση.

Ανεμογεννήτριες σε αγρό

Μέγιστη Ζήτηση και Πρόβλεψη Φορτίου

- * Μέγιστη Παραγωγή Ηλεκτρικής Ισχύος &
- * Συνολική Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας

Στις 28/08/08 και ώρα 14:00, παρατηρήθηκε η Μέγιστη ετήσια Παραγωγή Ηλεκτρικής Ισχύος που άγγιξε το επίπεδο των 1.010MW. Στο επίπεδο αυτό η ΑΗΚ συνέβαλε με 1.004MW ενώ ταυτόχρονα τα υπόλοιπα 6MW συμπληρώθηκαν από Αυτοπαραγωγή.

Σε αντίθεση με το προηγούμενο έτος όπου επικράτησαν παρατεταμένες συνθήκες υψηλών θερμοκρασιών με αποτέλεσμα την εκτόξευση της Παραγωγής πολύ πέραν του αναμενόμενου επιπέδου, οι ήπιες συνθήκες που παρατηρήθηκαν κατά το υπό επισκόπηση έτος, είχαν σαν αποτέλεσμα τη σοβαρή συγκράτηση της Παραγωγής.

Η εξέλιξη αυτή επηρεάζει την Μακροπρόθεσμη Πρόβλεψη της ετησίας Μέγιστης τιμής Παραγωγής ως και του Συνόλου Ενέργειας, που τροποποιούνται σύμφωνα με τις Γραφικές Παραστάσεις 1 & 2 που ακολουθούν.

Το σύνολο της μεικτής Παραγόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας έφθασε στις 5.049,047GWh.

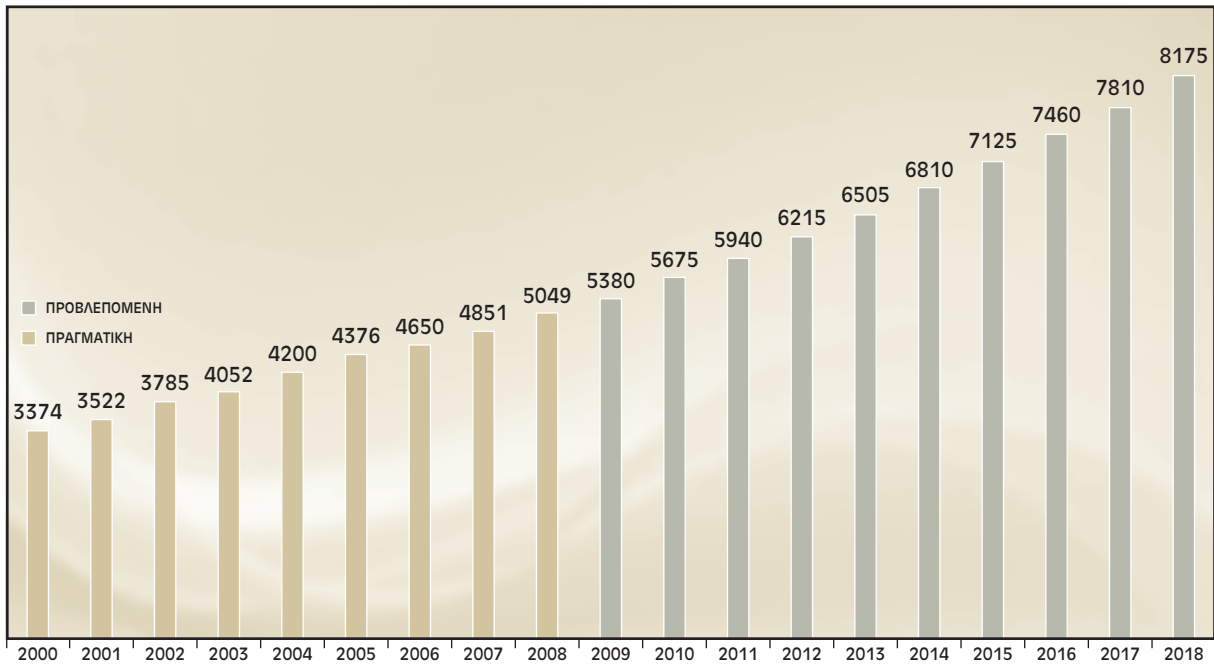
Η ΑΗΚ συνέβαλε με 4.995,838GWh ή 98,9% ενώ οι Αυτοπαραγωγοί με 53,209GWh ή 1,1%.

Οι Σταθμοί Παραγωγής (ΑΗΚ & Αυτοπαραγωγής) απορρόφησαν 278.356GWh ή 5,5% για τις ανάγκες των.

Ο μέσος ετήσιος «Συντελεστής Φορτίου» έφθασε σε επίπεδο της τάξης του 0,571 παρουσιάζοντας βελτίωση έναντι της αντίστοιχης τιμής του 0,527 του προηγούμενου έτους.

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ GWh ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2018
(ΑΗΚ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ)**

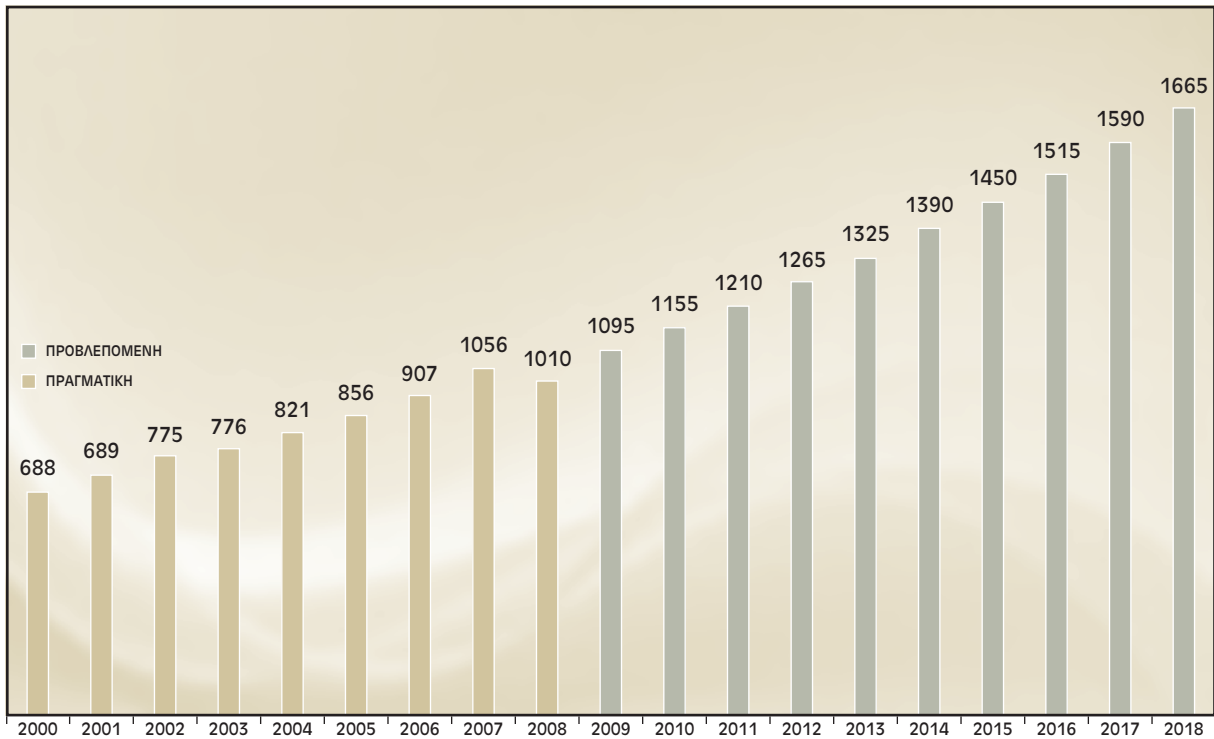
Γραφική Παράσταση 1

* Με περιθώριο απόκλισης στην πρόβλεψη από ± 1,5% για το έτος 2009 μέχρι ± 2,5% για το έτος 2018

**ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΓΙΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ ΣΕ MW ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018
(ΑΗΚ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ)**

Γραφική Παράσταση 2

* Με περιθώριο απόκλισης στην πρόβλεψη από ± 3,0% για το έτος 2009 μέχρι ± 5% για το έτος 2018

Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού

Μια βασική προτεραιότητα της ΡΑΕΚ κατά το 2008, και με βάση την παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του Άρθρου (25) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2008, αποτέλεσε η διασφάλιση της ετοιμασίας και έγκρισης των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα της παρούσας Νομοθεσίας. Η ΡΑΕΚ, μετά από μία πολύχρονη ενδελεχή έρευνα και μελέτη όλων των σχετικών εισηγήσεων του ΔΣΜ όπως και όλων των άλλων εμπλεκόμενων φορέων και αφού έτυχε περαιτέρω διευκρινίσεων σε κατ' ιδίαν συναντήσεις, αποφάσισε να υιοθετήσει τη διαμορφωθείσα εισήγηση του Διευθυντή του ΔΣΜ όπως η ΡΑΕΚ προχωρήσει στην έγκριση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας – Έκδοση 1.0.0. κατ' αρχή, στη βάση τριετούς δοκιμαστικής περιόδου. Σε συνέχεια και σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας, προωθήθηκαν τα πιο πάνω στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την εξασφάλιση της σχετικής έγκρισης από τον αρμόδιο Υπουργό.

Η επίτευξη του στόχου για ομόφωνη έγκριση αυτών των Κανόνων εκτιμάται ότι αποτελεί ουσιώδη αποτέλεσμα για προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Κύπρο.

*Η Ομάδα Εργασίας της ΡΑΕΚ για τη Διαμόρφωση των Κανόνων Αγοράς
υπό τον Αντιπρόεδρο κ. Στέλιο Πετρίδη*

Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού καταρτίζονται από το ΔΣΜ και εγκρίνονται από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 79 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2008, έτσι ώστε να:

- Διευκολύνουν το ΔΣΜ να ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τις πρόνοιες της εκάστοτε Νομοθεσίας.
- Ρυθμίζουν τα μέσα με τα οποία οι Συμμετέχοντες μπορούν να πραγματοποιούν συναλλαγές Ενέργειας.
- Επιτρέπουν τον υπολογισμό και την εκκαθάριση των πληρωμών σε σχέση με την Ενέργεια και τις Επικουρικές Υπηρεσίες.
- Καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο η εκκαθάριση και η τιμολόγηση πρέπει να πραγματοποιούνται.

Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής

Με βάση το Άρθρο (72) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2008, η ΡΑΕΚ λαμβάνει Ρυθμιστική Απόφαση με την οποία δίδονται οδηγίες στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκείμενων στην έγκριση της ΡΑΕΚ, που σχετίζονται με τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς, οι οποίοι θα αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

Σε συνέχεια του πιο πάνω, η ΡΑΕΚ λαμβάνει επίσης Ρυθμιστική Απόφαση με την οποία δίδει οδηγίες στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής για τη σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκείμενων στην έγκριση της ΡΑΕΚ, που σχετίζονται με το Σύστημα Διανομής και οι οποίοι θα αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

Με βάση τις πρόνοιες του πιο πάνω Άρθρου, η πρώτη έκδοση των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής, Έκδοση 1.1.1, έτυχαν της έγκρισης της ΡΑΕΚ στις 07/10/04 και τέθηκαν σε ισχύ με τη δημοσίευσή τους στις 15/10/04. Στη συνέχεια, οι εν λόγω Κανόνες έτυχαν αναθεώρησης και με την έγκριση της ΡΑΕΚ στις 09/06/06 και δημοσίευση αυτών στις 19/06/06, τέθηκαν σε ισχύ ως νέα Έκδοση 2.0.0 – Ιούνιος 2006, οι οποίοι ισχύουν μέχρι σήμερα.

Στο πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης της λειτουργίας και εφαρμογής των Κανόνων, συνεχίζονται να διεξάγονται κατά καιρούς οι διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, με εκπροσώπους τους, όπως αυτοί καθορίζονται από το Νόμο (Άρθρο 76):

- Του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, όπου ο Διευθυντής του ΔΣΜ προεδρεύει της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.
- Του Ιδιοκτήτη του Συστήματος Διανομής.
- Της Παραγωγής της Αρχής.
- Των Παραγωγών ή/και Προμηθευτών εκτός της Αρχής.
- Των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων των εργαζομένων στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας.
- Των Επιθεγόντων Καταναλωτών.
- Του Γραφείου της ΡΑΕΚ.
- Του Υπουργείου.
- Του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

προτείνοντας σχετικές τροποποιήσεις που δύναται να υιοθετηθούν στους Κανόνες.

Κατά το έτος 2008 τέθηκαν εκ μέρους του ΔΣΜ πολλά ζητήματα τα οποία συζητήθηκαν και επιλύθηκαν σε αλληλεπλήρη συνεδριάσεις στα γραφεία της ΡΑΕΚ, ενώ ταυτόχρονα ανταλλάχτηκε μεταξύ ΡΑΕΚ και ΔΣΜ ένας αρκετά μεγάλος όγκος αλληλογραφίας που αφορά τα θέματα Μεταφοράς και Διανομής.

Η Ομάδα Εργασίας της ΡΑΕΚ για τη Διαμόρφωση των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής υπό το Μέλος κ. Κύπρο Κυπριανίδη

Η ολομέλεια της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής συνήλθε σε πλήρη σύνθεση μία φορά το 2008, όπου συζήτησε και μελέτησε σε βάθος συγκεκριμένα θέματα, τα οποία ενδέχεται να τύχουν των ανάλογων τροποποιήσεων. Είναι πιθανόν, οι Κανόνες ν' αναθεωρηθούν το τρέχον έτος στα πλαίσια συνεχούς βελτιστοποίησης και περαιτέρω εναρμόνισης με νέες οδηγίες της ΕΕ.

Σημειώνεται δε ότι, καμιά τροποποίηση δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ αν προηγουμένως δεν εγκριθεί και δημοσιευτεί από τη ΡΑΕΚ.

Γενικά, οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής χωρίζονται σε δύο βασικά μέρη.

ΜΕΡΟΣ Ι

Κανόνες Συστήματος Μεταφοράς, οι οποίοι καθορίζουν τις λειτουργικές διαδικασίες και τις αρχές που διέπουν τη σχέση μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς με όλους τους Χρήστες του Συστήματος Μεταφοράς, οι οποίοι είναι Παραγωγοί, Προμηθευτές, ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής ή Πελάτες που συνδέονται στο Σύστημα Μεταφοράς.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Κανόνες Συστήματος Διανομής, οι οποίοι καθορίζουν τα τεχνικά ζητήματα των εργασιακών σχέσεων μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και όλων των Χρηστών του Συστήματος Διανομής, έτσι ώστε να διασφαλίσουν ένα αποτελεσματικό, συντονισμένο και οικονομικό σύστημα για τη Διανομή ηλεκτρισμού.

Πάρκο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο της ΕΕ για την Εσωτερική Αγορά

Στις 19/09/07, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε τις προτάσεις της για το 3^ο Ενεργειακό Πακέτο στο οποίο περιλαμβάνονται οι Νόμοι για την Απελευθέρωση της Αγοράς Ενέργειας. Η δέσμη περιλαμβάνει πέντε νομοθετικές προτάσεις και αποσκοπεί κυρίως στην ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου καθώς και στην ενίσχυση της λειτουργικότητας και ανταγωνιστικότητας της. Κυριότερα μέτρα που προνοούνται είναι ο ιδιοκτησιακός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων παραγωγής και προμήθειας από τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης του δικτύου στις κάθετα ολοκληρωμένες εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

Το Συμβούλιο κατά τη σύνοδο του στις 06/06/08, κατέληξε σε ευρεία συμφωνία όσον αφορά τα βασικά στοιχεία της δέσμης μεταξύ των οποίων και οι παρεκκλίσεις που προνοούνται για ορισμένα Κράτη Μέλη. Κατά τη Σύνοδο του Συμβουλίου στις 10/10/08, οι Υπουργοί Ενέργειας πέτυχαν πολιτική συμφωνία επί θεμάτων του 3^{ου} Ενεργειακού Πακέτου.

Κύριος στόχος του πακέτου είναι η θέσπιση του ρυθμιστικού πλαισίου που χρειάζεται ώστε να επιτύχει πλήρως το άνοιγμα της αγοράς και να δημιουργηθεί μία ενιαία αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ, προς όφελος των πολιτών και της βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό θα συμβάλει στη διατήρηση των τιμών σε όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα και στην αύξηση των επιπέδων παροχής υπηρεσιών και ασφάλειας του εφοδιασμού.

Τούτο επιτυγχάνεται κυρίως με τα ακόλουθα μέτρα:

- Αποτελεσματικότερη κανονιστική εποπτεία από ανεξάρτητες κανονιστικές αρχές.
- Σύσταση οργανισμού για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των εθνικών κανονιστικών αρχών και για τη λήψη αποφάσεων για όλα τα συναφή διασυννοριακά ζητήματα.
- Υποχρεωτική συνεργασία μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύου με στόχο την εναρμόνιση όλων των κανόνων που διέπουν τη μεταφορά ενέργειας στην Ευρώπη και για το συντονισμό του επενδυτικού προγραμματισμού.
- Ουσιαστικός διαχωρισμός των συστημάτων παραγωγής και μεταφοράς ενέργειας ούτως ώστε να αίρεται οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων, να προάγονται οι επενδύσεις στα δίκτυα και να αποτρέπεται κάθε εισαγωγή διακρίσεων.
- Αύξηση της διαφάνειας και βελτίωση της λειτουργίας της λιανικής αγοράς.
- Αύξηση της αλληλεγγύης και περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών ώστε να αυξάνεται η ασφάλεια εφοδιασμού.

Οι κοινές θέσεις που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο στα πέντε κείμενα που συνιστούν το Τρίτο Πακέτο, περιέχουν όλα τα βασικά στοιχεία της πρότασης της Επιτροπής που χρειάζονται ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

Η πρώτη ανάγνωση επικεντρώθηκε στην επίτευξη συμφωνίας στο πλαίσιο του Συμβουλίου. Παρόλα αυτά, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν έχει συμφωνήσει με το Συμβούλιο γι' αυτό και θα πραγματοποιηθούν διαπραγματεύσεις κατά τη δεύτερη ανάγνωση.

ΕΓΚΡΙΣΗ ΔΕΣΜΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ (GREEN PAPER – ΠΡΑΣΙΝΗ ΒΙΒΛΟΣ)

Ύστερα από διαπραγματεύσεις έντεκα μηνών επήλθε συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ σχετικά με τη δέσμη νομοθετημάτων, που αφορά τις κλιματικές αλλαγές. Με τη συγκεκριμένη δέσμη, που υιοθετήθηκε το Δεκέμβριο του 2008, από την ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο Στρασβούργο, προωθείται σειρά πρωτοβουλιών για την αναστροφή των κλιματικών αλλαγών.

Σκοπός είναι η επίτευξη έως το 2020 των βασικών στόχων της ΕΕ (γνωστών και ως τρία 20), δηλαδή μείωση κατά 20% της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου, βελτίωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 20% και χρήση των εναλλακτικών πηγών ενέργειας στην ΕΕ επίσης σε ποσοστό 20%.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πέτυχε το συμβιβασμό με το υπό τη Γαλλική Προεδρία Συμβούλιο στις έξι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες αφορούσαν:

- Την αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Κοινότητας.
- Τις προσπάθειες των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.
- Την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς.
- Την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- Τα πρότυπα επιδόσεων, που καθορίζονται για τις εκπομπές των καινούριων επιβατικών αυτοκινήτων.
- Την Οδηγία σχετικά με τις προδιαγραφές για τη βενζίνη, το ντίζελ και το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης.

Κατά τα συμφωνηθέντα, το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του 2005 αναθεωρείται και αποτελεί ένα νέο εργαλείο για την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για μείωση των συγκεκριμένων εκπομπών έως το 2020 κατά 20% σε σχέση με το 1990 ή κατά 30% σε περίπτωση διεθνούς συμφωνίας. Επιπλέον, η απόφαση σχετικά με τη μείωση των οικείων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου θέτει νέους στόχους στα κράτη μέλη για περιορισμό των αερίων του θερμοκηπίου από πηγές που δεν περιλαμβάνονται στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων (πχ θαλάσσιες μεταφορές, κτήρια, υπηρεσίες, γεωργία) στο διάστημα 2013-2020. Όσον αφορά την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς, εξασφαλίζεται σημαντική μείωση εκπομπών από ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς και βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Η απόφαση σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έχει ως στόχο να εξασφαλίσει ότι οι τελευταίες θα αντιστοιχούν, έως το 2020, στο 20% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας στην ΕΕ. Προς αυτή την κατεύθυνση, η νέα Οδηγία θα θέτει νέους, υποχρεωτικούς στόχους στα κράτη μέλη μέσω της προώθησης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στους τομείς του ηλεκτρισμού, της θέρμανσης και των μεταφορών. Ακόμη, ο εν λόγω συμβιβασμός θέτει ως μέσο στόχο την επίτευξη των 130g CO₂/km για τα νέα επιβατικά αυτοκίνητα, προσδοκία, που θα εκπληρωθεί με τεχνολογικές καινοτομίες στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Τέλος, η αναθεώρηση της Οδηγίας για τις προδιαγραφές των καυσίμων, στοχεύει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, που παράγονται κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής των καυσίμων, κατά 10% έως το 2020.

ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟ 2020

Στις 23/01/08, η Επιτροπή ανακοίνωσε προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ως επίσης και την Επιτροπή των Περιφερειών, δέσμη μέτρων για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Τα πρωταρχικά έγγραφα είναι τα ακόλουθα:

1. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ως επίσης και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την υποστήριξη της έγκαιρης επίδειξης της αειφόρου ηλεκτροπαραγωγής από ορυκτά καύσιμα - COM(2008) 13.
2. Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ με στόχο τη βελτίωση και την επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Κοινότητας - COM(2008) 16.
3. Πρόταση Απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των προσπαθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέχρι το 2020 - COM(2008) 17.
4. Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση των οδηγιών 85/337/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 - COM(2008) 18.
5. Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές -COM(2008) 19.

Η δέσμη μέτρων ανταποκρίνεται στο αίτημα που απηύθυνε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις. Συγχρόνως, οι ηγέτες της ΕΕ κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με τις αρχές που πρέπει να διέπουν τις προτάσεις.

Η Επιτροπή κατάρτισε τις προτάσεις της κατά τρόπο που τηρεί τις αρχές που έθεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Συγκεκριμένα, η μετατροπή των γενικών στόχων της ΕΕ σε συγκεκριμένους στόχους για κάθε κράτος μέλος διέπεται από την ανάγκη να διασφαλισθεί πολιτική ομοφωνία που θα προωθήσει την αλληλαγία και θα μεταφέρει την άποψη της κοινής γνώμης.

Οι προτάσεις βασίζονται σε πέντε βασικές αρχές:

- Οι στόχοι πρέπει να εκπληρωθούν: για να βεβαιωθούν οι Ευρωπαίοι ότι η αλληλαγία πραγματοποιείται, για να πεισθούν οι επενδυτές να προχωρήσουν σε επενδύσεις και για να αντιληφθούν οι παγκόσμιοι εταίροι της ΕΕ τη σοβαρότητα των προθέσεών της. Οι προτάσεις πρέπει, επομένως, να είναι αποτελεσματικές και επαρκώς ισχυρές, ώστε να είναι αξιόπιστες, και να προβλέπουν μηχανισμούς για την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της τήρησης των στόχων.
- Η προσπάθεια που απαιτείται από τα διάφορα κράτη μέλη πρέπει να είναι δίκαιη. Συγκεκριμένα, ορισμένα κράτη μέλη έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια να χρηματοδοτήσουν τις απαραίτητες επενδύσεις σε σχέση με άλλα κράτη μέλη. Οι προτάσεις πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτες, ώστε να λαμβάνουν υπόψη τα διαφορετικά σημεία εκκίνησης των κρατών μελών, καθώς και τη διαφορετική κατάστασή τους.
- Το κόστος πρέπει να ελαχιστοποιηθεί: με ειδικό σχεδιασμό για να περιορισθεί το τίμημα της προσαρμογής για την οικονομία της ΕΕ. Το κόστος της αλληλαγής και οι συνέπειες για την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή της Ένωσης πρέπει να κατέχουν εξέχουσα θέση κατά το σχεδιασμό της κατάλληλης διάρθρωσης.
- Η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει και μετά το 2020, να περιορίσει ακόμα περισσότερο τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ώστε να επιτύχει το στόχο της μείωσης των παγκόσμιων εκπομπών κατά το ήμισυ έως το 2050. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ενισχύσει την τεχνολογική ανάπτυξη και να διασφαλίσει ότι το σύστημα μπορεί να αξιοποιήσει τη νέα τεχνολογία όταν εμφανίζεται, χρησιμοποιώντας τα μέσα που διαθέτει για να ενθαρρύνει την καινοτομία και να δημιουργήσει ανταγωνιστικό προβάδισμα όσον αφορά την καθαρή ενέργεια και τις βιομηχανικές τεχνολογίες.
- Η ΕΕ πρέπει να κάνει ότι είναι δυνατό για να προωθήσει μια περιεκτική διεθνή συμφωνία για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι προτάσεις αποσκοπούν στο να δείξουν ότι η Ένωση είναι έτοιμη να αναλάβει περαιτέρω δράση στο πλαίσιο μιας διεθνούς συμφωνίας, με την αύξηση του κατώτατου στόχου για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από το 20% στο πιο φιλόδοξο 30%.

Η δέσμη μέτρων συζητήθηκε και επανεξετάστηκε κατά τη διάρκεια του 2008 και κάθε κράτος μέλος συμπεριλαμβανομένου και της Κύπρου εξέφρασε την άποψή του σε σχέση με τις πρόνοιες των πέντε νέων Προτάσεων. Συγκεκριμένα, μέσα από τις προτάσεις προέκυψαν τέσσερις δεσμευτικοί ποσοτικοί στόχοι, σε Κοινοτικό επίπεδο για το έτος 2020:

- 20% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.
- 20% συμμετοχή των ΑΠΕ στην κάλυψη της τελικής ενεργειακής κατανάλωσης.
- 20% εξοικονόμηση ενέργειας.
- 10% συμμετοχή των βιοκαυσίμων, σε ενεργειακή βάση, στη συνολική κατανάλωση καυσίμων μεταφορών.

Τα τελευταία τροποποιημένα κείμενα της δέσμης μέτρων αναθεωρήθηκαν στη συνάντηση του Συμβουλίου στις 17/12/08. Σε σχέση με τα τελευταία κείμενα δίδονται ενδεικτικά κάποιες πληροφορίες που αφορούν την Κύπρο σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Η νέα πρόταση οδηγίας (COM(2008)19 και Texts adopted at the sitting of 17/12/08), η οποία τροποποιεί και καταργεί τις οδηγίες 2001/77/ΕΚ (για την προώθηση των ΑΠΕ) και 2003/30/ΕΚ (για την προώθηση των βιοκαυσίμων) αποσκοπεί στη θέσπιση ενός συνολικού δεσμευτικού στόχου 20% ως μεριδίου συμμετοχής των ΑΠΕ στην κατανάλωση ενέργειας ο οποίος πρέπει να επιτευχθεί από κάθε κράτος μέλος, καθώς και δεσμευτικών εθνικών στόχων έως το 2020, οι οποίοι θα ευθυγραμμίζονται με το συνολικό στόχο του 20% για την ΕΕ.

Η προτεινόμενη οδηγία, θεσπίζει τις αρχές σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας της ΕΕ θα ανέλθει τουλάχιστον στο 20% έως το 2020 και καθορίζει εθνικούς συνολικούς στόχους για κάθε κράτος μέλος. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αφορούν τρεις τομείς: ηλεκτρική ενέργεια, θέρμανση και ψύξη, μεταφορές. Η συνολική προσέγγιση προβλέπει ότι τα κράτη μέλη έχουν τη διακριτική ευχέρεια να συνδυάσουν τους εν λόγω τομείς για την επίτευξη του εθνικού τους στόχου. Η τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε κάθε κράτος μέλος υπολογίζεται ως το άθροισμα:

- Της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- Της τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη και
- Της τελικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώθηκε στις μεταφορές.

Η τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ υπολογίζεται ως η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη από ΑΠΕ σε ένα κράτος μέλος, εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παρήχθη με συστήματα αποθήκευσης μέσω άντλησης τα οποία χρησιμοποιούν νερό που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμιευτήρα.

Η τελική κατανάλωση ενέργειας από ΑΠΕ για θέρμανση και ψύξη είναι η κατανάλωση ενέργειας από ΑΠΕ η οποία παρέχεται στη μεταποιητική βιομηχανία, στις μεταφορές, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία με σκοπό τη θέρμανση και την ψύξη, συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης ενέργειας που προέρχεται από ΑΠΕ για τη θέρμανση ή τη ψύξη.

Στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας οι Εθνικοί Συνολικοί ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΙ Στόχοι για το μερίδιο ενέργειας από ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας για το 2020 είναι οι ακόλουθοι:

ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΠΕ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟ 2005 (S₂₀₀₅)	ΣΤΟΧΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΠΕ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟ 2020 (S₂₀₂₀)
2,9%	13%

Επιπλέον, σύμφωνα με την νέα πρόταση Οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν ενδεδειγμένα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι το μερίδιο της ενέργειας από ΑΠΕ ισούται ή υπερβαίνει το μερίδιο που παρατίθεται στην ενδεικτική πορεία που ακολουθεί.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Κατά την ενδεικτική πορεία πρέπει να επιτυγχάνονται τα ακόλουθα μερίδια ενέργειας από ΑΠΕ:

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟ	ΚΥΠΡΟΣ
$S_{2005} + 0,20 (S_{2020} - S_{2005})$, ως μέσος όρος για τη διετή περίοδο 2011-2012	4,92%
$S_{2005} + 0,30 (S_{2020} - S_{2005})$, ως μέσος όρος για τη διετή περίοδο 2013-2014	5,93%
$S_{2005} + 0,45 (S_{2020} - S_{2005})$, ως μέσος όρος για τη διετή περίοδο 2015-2016	7,445%
$S_{2005} + 0,65 (S_{2020} - S_{2005})$, ως μέσος όρος για τη διετή περίοδο 2017-2018	9,465%

Σημείωση: Οι πιο πάνω στόχοι αποτελούν μια ενδεικτική πορεία του κράτους μέλους

όπου :

S_{2005} = το μερίδιο για το υπόψη κράτος μέλος το 2005, όπως ορίζεται στον πίνακα του μέρους Α-Παράρτημα Ι,

και

S_{2020} = το μερίδιο για το υπόψη κράτος μέλος το 2020, όπως ορίζεται στον πίνακα του μέρους Α-Παράρτημα Ι.

Επομένως, η Κυπριακή Δημοκρατία μέσα από τα Σχέδια Δράσης που θα καταθέσει στην Επιτροπή, όταν πλέον η νέα πρόταση οριστικοποιηθεί, θα υποβάλει/υποδείξει τον τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθεί ο εθνικός δεσμευτικός στόχος του 13%. Με άλλα λόγια θα καθοριστούν τα ποσοστά των επιμέρους κατηγοριών :

- Τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- Τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη, και
- Τελικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώθηκε στις μεταφορές.

έτσι ώστε το άθροισμά τους να επιτυγχάνει το συνολικό στόχο.

Παράλληλα, η Κυπριακή Δημοκρατία ζήτησε να εξαιρεθεί/να μη συμπεριληφθεί το ποσοστό των αερομεταφορών μέσα στο συνολικό στόχο και από ότι φαίνεται η ΕΕ το αντιμετωπίζει θετικά.

Αναμένεται, η επανυποβολή της νέας πρότασης οδηγίας και η περαιτέρω συζήτηση με το Κοινοβούλιο, γιατί στο παρόν στάδιο έχει περάσει μόνο από το Συμβούλιο.

Θεσμικά Ευρωπαϊκά Όργανα για Θέματα Ενέργειας

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΡΥΘΜΙΣΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ρυθμιστών Ευρώπης (Council of European Energy Regulators (CEER)) είναι ένα συντονιστικό Όργανο στο οποίο συμμετέχουν οι Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας των χωρών μελών της ΕΕ και άλλων Ευρωπαϊκών Κρατών.

Βασικός σκοπός του Συμβουλίου αυτού είναι η προώθηση και ανάπτυξη μιας υγιούς ανταγωνιστικής αγοράς στον Ηλεκτρισμό και το Φυσικό Αέριο μέσα από σωστούς και αποδοτικούς μηχανισμούς. Όλες οι Ρυθμιστικές Αρχές συνεργάζονται μέσω αυτού του Συμβουλίου, για την εγκαθίδρυση μιας κοινής πολιτικής στα θέματα Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου και συμβουλεύουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πάνω στα θέματα αυτά.

Το Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα συνήθως στις Βρυξέλλες. Η Κύπρος εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο της ΡΑΕΚ.

ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1 Αυστρία	10 Ελλάδα	19 Ολλανδία
2 Βέλγιο	11 Ουγγαρία	20 Νορβηγία
3 Κύπρος	12 Ισλανδία	21 Πολωνία
4 Τσεχία	13 Ιρλανδία	22 Πορτογαλία
5 Δανία	14 Ιταλία	23 Σλοβακία
6 Εσθονία	15 Λετονία	24 Σλοβενία
7 Φιλανδία	16 Λιθουανία	25 Ισπανία
8 Γαλλία	17 Λουξεμβούργο	26 Σουηδία
9 Γερμανία	18 Μάλτα	27 Ηνωμένο Βασίλειο

Η ιστοσελίδα του CEER είναι: www.energy-regulators.eu

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΜΑΔΑ ΡΥΘΜΙΣΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΕΡΙΟ**

Η ERGEG (European Regulators Group for Electricity and Gas (ERGEG)) δρα ως μια Ομάδα που συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς για τον Ηλεκτρισμό και Φυσικό Αέριο. Τα μέλη της ομάδας είναι οι επικεφαλής των εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών των 25 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιπροσωπεύεται σε ψηλό επίπεδο στις συναντήσεις της ERGEG και επίσης προμηθεύει τη Γραμματεία της ERGEG.

Η ERGEG εγκαθιδρύθηκε στις 11/11/03 με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2003/796 «με σκοπό να δώσει στη ρυθμιστική συνεργασία και συντονισμό μια πιο τυπική υπόσταση για να διευκολυνθεί η συμπλήρωση της Εσωτερικής Αγοράς Ενέργειας».

Η ERGEG εγκαθιδρύθηκε για να διευκολύνει τη συμβουλευτική, συντονιστική στάση των Ρυθμιστικών Αρχών μεταξύ τους, και μεταξύ των Ρυθμιστικών Αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου σε όλα τα Κράτη Μέλη.

Η ERGEG είναι το σημείο σύγκλισης, αναφοράς και συνάντησης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών, των Ευρωπαϊκών Φορέων και όλων των ενδιαφερομένων μελών στην εξέλιξη μιας ενιαίας αγοράς Ενέργειας. Η ERGEG

είναι το «εργοστάσιο» όπου σχεδιάζονται τεχνικές λύσεις στα παλαιά και νέα προβλήματα των 27 αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, δοκιμάζονται και κτίζονται μέσα στο πολύπλοκο Νομικό και Θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ιστοσελίδα της ERGEG είναι: www.energy-regulators.eu

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Το Ρυθμιστικό Συμβούλιο Κοινοτικής Ενέργειας (Energy Community Regulation Board (ECRB)) που εγκαθιδρύθηκε την 01/07/06, με βάση τη συμφωνία Κοινοτικής Ενέργειας (Energy Community Treaty) που συνομοιολογήθηκε με τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Η εν λόγω Συμφωνία προνοεί ότι οποιοδήποτε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να αντιπροσωπευθεί στο Συμβούλιο των Υπουργών, στη Μόνιμη Ομάδα Υψηλού Επιπέδου και στο Ρυθμιστικό Συμβούλιο της Κοινότητας και να συμμετάσχει στις συζητήσεις που διεξάγονται σ' αυτά τα Σώματα/Βήματα.

Το Συμβούλιο απαρτίζεται τώρα από τις πιο κάτω χώρες:

ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1 Αυστρία	8 Κόσσοβο	14 Ρουμανία
2 Αλβανία	9 Κύπρος	15 Σλοβακία
3 Βοσνία-Ερζεγοβίνη	10 Κροατία	16 Σλοβενία
4 Βουλγαρία	11 Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας	17 Σερβία
5 Γαλλία		18 Τσεχία
6 Ελλάδα	12 Μαυροβούνιο	
7 Ιταλία	13 Ουγγαρία	

Οποιαδήποτε άλλη γειτονική χώρα μπορεί να συμμετάσχει κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης και έγκρισης από το Συμβούλιο Υπουργών. Οι χώρες που τους έχει χορηγηθεί δικαίωμα «Παρατηρητού» στην υπουργική συνάντηση του 17/11/06 είναι οι ακόλουθες:

1 Μολδαβία	3 Τουρκία
2 Νορβηγία	4 Ουκρανία

Η Κύπρος εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο της ΠΑΕΚ.

Η ιστοσελίδα του ECRB είναι: www.ecrb.eu

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Το Παγκόσμιο Δίκτυο Ενεργειακής Ρύθμισης (IERN) είναι μια πλατφόρμα Ιστού που στοχεύει στη διευκόλυνση της ανταλλαγής και ανάλυσης πληροφοριών κανόνων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, προς όφελος των Ρυθμιστών, αλλιά και άλλων ενδιαφερόμενων χρηστών.

Η ιστοσελίδα του IERN είναι: www.iern.org

Η Μεσογειακή Ομάδα Εργασίας για τον Ηλεκτρισμό και το Φυσικό Αέριο (Mediterranean Working Group on Electricity and Natural Gas (MEDREG)) συστάθηκε τον Μάιο του 2006 ως μια Ομάδα Εργασίας (working group) και σήμερα είναι ένας μη-κερδοσκοπικός Οργανισμός στα πλαίσια του Ιταλικού Νόμου ο οποίος δημοσιεύτηκε στη Ρώμη το Νοέμβριο του 2007. Ο μη-κερδοσκοπικός Οργανισμός MEDREG υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο MEDREG συμμετέχουν Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας από τις ακόλουθες χώρες: Αλβανία, Αλγερία, Αίγυπτο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Ισραήλ, Ιορδανία, Κροατία, Κύπρο, Μάλτα, Μοντενέγκρο, Μαρόκο, Παλαιστίνη, Πορτογαλία, Σλοβενία, Τυνησία και Τουρκία.

Ο κύριος σκοπός του MEDREG είναι η προώθηση ενός σταθερού και εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου στην Ευρω-Μεσογειακή Αγορά Ενέργειας, οδηγώντας στην παροχή των μέγιστων βέλτιστων πλεονεκτημάτων στους καταναλωτές ενέργειας και στις δυο περιφέρειες αντίστοιχα. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο απαιτείται συνεχής συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Μελών του MEDREG δημιουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη βάση για περαιτέρω συζήτηση και επεξεργασία των διαφόρων ρυθμιστικών πλαισίων.

Ο Οργανισμός MEDREG υποστηρίζεται από την Ιταλική Κυβέρνηση, την Ευρω-Μεσογειακή Πλατφόρμα για την Ενέργεια REMEP (Rome Euro-Mediterranean Energy Platform), την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το Συμβούλιο των Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ενέργειας (Council of European Energy Regulators CEER).

Η ιστοσελίδα της MEDREG είναι: www.remep.org/medreg/about-medreg

MEDREG - ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (AD HOC GAS GROUP MEETING) 2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΑΙ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2008

Ο Πρόεδρος της ΠΑΕΚ, κ. Κώστας Ιωάννου, επικεφαλής της ομάδας, μαζί με αντιπροσώπους από άλλες Ρυθμιστικές Αρχές, όπως της Αλγερίας, Ελλάδας, Κροατίας, Ισπανίας, του Ισραήλ, της Ιταλίας, Ιορδανίας και Πορτογαλίας

Την Τετάρτη 12 Απριλίου και την Κυριακή 19 Οκτωβρίου 2008 πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη επιτυχία, στα γραφεία της ΠΑΕΚ, η 2η και 3η συνάντηση της MEDREG Ad Hoc Gas Group. Των συναντήσεων προέδρευσε ο Πρόεδρος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, κ. Κώστας Ιωάννου.

Κατά τις εν λόγω συναντήσεις παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Αλγερίας, Ελλάδας, Ιορδανίας, Ιταλίας, Ισπανίας, Ισραήλ, Κροατίας και Πορτογαλίας και συζητήθηκαν διάφορα θέματα όπως Ανάγκες Εκπαίδευσης, Πρόγραμμα Δράσης για την Περίοδο 2009-2011 καθώς επίσης συμφωνήθηκε κοινή πολιτική για το θέμα του Φυσικού Αερίου – κυκλοφόρησε ερωτηματολόγιο το οποίο συμπλήρωσαν και οι 23 χώρες μέλη της Μεσογείου και παρουσιάστηκε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μελών της Μεσογείου η οποία πραγματοποιήθηκε στις 11/11/08 στη Ρώμη.

Στις περιπτώσεις των Ad Hoc Group on Gas (GAS AG) βασικός σκοπός είναι η μελέτη του ρυθμιστικού πλαισίου στον

τομέα του Φυσικού Αερίου της κάθε χώρας που ανήκει στο MEDREG, με στόχο τη βελτίωση των προνοιών και την ανάπτυξη ενός λειτουργικού, αναβαθμισμένου και ανταγωνιστικού κοινού πλαισίου ρύθμισης. Υπό το φως του πιο πάνω στόχου, το GAS AG εισηγήθηκε και μελέτησε τα ακόλουθα θέματα:

- Μοντέλο Αγοράς Φυσικού Αερίου.
- Θέματα Διαφάνειας στις πληροφορίες και τις υπηρεσίες που αφορούν την αγορά Φυσικού Αερίου.
- Θέματα διαχωρισμού των δραστηριοτήτων της Προμήθειας, Μεταφοράς, Αποθήκευσης και Διανομής Φυσικού Αερίου.
- Θέματα μη-δυσμενούς διάκρισης όσον αφορά στην Πρόσβαση στα δίκτυα από τρίτους.
- Ανάλυση των υφιστάμενων και μελλοντικών αναγκών σε υποδομές Φυσικού Αερίου από τεχνική και χρηματοοικονομική άποψη με στόχο τη δημιουργία μιας ενιαίας περιφερειακής αγοράς Φυσικού Αερίου.
- Μεθοδολογία Διατιμήσεων.
- Θέματα ασφάλειας εφοδιασμού και προστασίας των καταναλωτών.

Μετά από τη μελέτη και ανάλυση όλων των προαναφερθέντων θεμάτων το GAS AG θα εισηγηθεί προτάσεις και τρόπους βελτίωσης του ρυθμιστικού πλαισίου έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια ενιαία ανταγωνιστική αγορά Φυσικού Αερίου. Οι εν λόγω προτάσεις πιθανόν να μετεξελιχθούν σε πρόταση προς υιοθέτηση Κοινών Κατευθυντήριων Γραμμών και Κανόνων από τις χώρες μέλη του MEDREG.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης του MEDREG για την περίοδο 2009-2011 και σε σχέση με το στόχο και τις εργασίες του GAS AG αποφασίστηκε να διενεργηθεί μια μελέτη Συγκριτικής Προτυποποίησης (GAS AG- Benchmarking Assessment) αναλύοντας την υφιστάμενη κατάσταση της αγοράς Φυσικού Αερίου, το ρυθμιστικό πλαίσιο των χωρών μελών του MEDREG και την αναμενόμενη/προβλεπόμενη εξέλιξη. Η Μελέτη Συγκριτικής Προτυποποίησης (GAS AG- Benchmarking Assessment) θα αποτελέσει τη βάση δεδομένων για την επόμενη φάση των εργασιών του GAS AG η οποία αφορά την πραγματοποίηση εισηγήσεων και προτάσεων για τη δημιουργία ενός Κοινού Ρυθμιστικού Πλαισίου.

Συγκεκριμένα, η Μελέτη Συγκριτικής Προτυποποίησης (GAS AG- Benchmarking Assessment) επικεντρώθηκε στα ακόλουθα ζητήματα:

ΜΕΡΟΣ 1: ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ & ΥΠΟΔΟΜΗ

- Ανάλυση της αγοράς Φυσικού Αερίου
- Πλαίσιο και Δομή Προμήθειας Φυσικού Αερίου
- Ζήτηση Φυσικού Αερίου
- Υποδομή Μεταφοράς, Διανομής, εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) και εγκαταστάσεων αποθήκευσης
- Δυναμικότητα εισαγωγών-εξαγωγών Φυσικού Αερίου μέσω του συστήματος Μεταφοράς
- Εταιρείες Μεταφοράς, Διανομής, ΥΦΑ, Προμήθειας και Αποθήκευσης
- Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης και Προγραμματισμού Φυσικού Αερίου

ΜΕΡΟΣ 2: ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ & ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Εξουσίες και αρμοδιότητες Ρυθμιστών
- Νομοθετικό Πλαίσιο Φυσικού Αερίου
- Ιδιοκτησιακό Καθεστώς Εγκαταστάσεων
- Ανάγκες Διαχωρισμού δραστηριοτήτων (νομική ή ιδιοκτησιακή)
- Πρόσβαση στα δίκτυα και στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ και Αποθήκευσης
- Θέματα Ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου
- Διαδικασία Χορήγησης Αδειών και Αδειούχοι
- Μη-Δυσμενείς και Διάφανες Διατιμήσεις (TPA Tariffs)
- Πρότυπα Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών
- Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής Φυσικού Αερίου
- Ασφάλεια Εφοδιασμού
- Διατησία και Διαδικασία Εξέτασης Παραπόνων και Επίλυσης Διαφορών
- Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασία των πελατών
- Μέτρα Διασφάλισης Διαφάνειας

ΜΕΡΟΣ 3: ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΕΣ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

- Ανάλυση αναγκών σε Υποδομές και Κίνητρα
- Εξουσίες Ρυθμιστή
- Εμπειρίες συνεργασίας μεταξύ των Ρυθμιστών σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο σε θέματα επενδύσεων και υποδομών
- Κύρια Έργα Υποδομών

Σε γενικές γραμμές, από τη Μελέτη Συγκριτικής Προτυποποίησης (GAS AG- Benchmarking Assessment) η οποία ετοιμάστηκε από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Ισπανίας (CNE),

προέκυψε ότι οι 24 χώρες της Μεσογειακής περιφέρειας έχουν πολύ διαφορετικές δομές όσον αφορά τον τομέα του Φυσικού Αερίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν χώρες όπως η Κύπρος οι οποίες δεν έχουν εισάγει το Φυσικό Αέριο στο ενεργειακό τους ισοζύγιο ενώ άλλες χώρες της περιφέρειας της Μεσογείου εξαρτώνται σχεδόν αποκλειστικά από την προμήθεια Φυσικού Αερίου. Επιπλέον, οι υπό μελέτη χώρες διαφέρουν μεταξύ τους όσον αφορά τη διαθεσιμότητα των αποθεμάτων Φυσικού Αερίου, το ρυθμιστικό καθεστώς, το άνοιγμα της αγοράς και τα χαρακτηριστικά τους (γεωλογικά, κλιματολογικά, κοινωνικο-οικονομικο-πολιτικά). Ορισμένες μάλιστα από τις υπό μελέτη χώρες προμηθεύουν Φυσικό Αέριο σε άλλες, ενώ άλλες εξαρτώνται αποκλειστικά από τρίτους.

MEDREG (ΕΡΓΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ)

Στις 11/11/08 πραγματοποιήθηκε η Γενική Συνέλευση των μελών του MEDREG στη Ρώμη, στην οποία αποφασίστηκε όπως δημιουργηθεί μια Ομάδα Εργασίας (Task Force) στα πλαίσια του έργου MEDREG EIB Project. Πρόεδρος της εν λόγω Ομάδας είναι ο Πρόεδρος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, κ. Κώστας Ιωάννου.

Συγκεκριμένα, η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Κύπρου ετοίμασε Προσχέδιο των Όρων του Διαγωνισμού με θέμα: «Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη Διενέργεια Μελέτης σχετικά με το Ρυθμιστικό Καθεστώς που πρέπει να διέπει Διεθνείς Επενδύσεις σε Ενεργειακές Υποδομές μεταξύ των χωρών της Μεσογείου» το οποίο υπέβαλε στα μέλη της Ομάδας Εργασίας στις 30/12/08 για σχόλια και περαιτέρω συζήτηση του όλου θέματος στην προγραμματισμένη συνάντηση στην Κύπρο στις 12/02/09.

Ο εν λόγω Διαγωνισμός αφορά την παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών σε δυο φάσεις, ως εξής:

Φάση Α:

Γενική Περιγραφή, Ανάλυση, Σύγκριση και Αξιολόγηση των υφιστάμενων Ρυθμιστικών Μοντέλων που αφορά τις διασυννοριακές επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας στην περιοχή της Μεσογείου.

Φάση Β:

Ετοιμασία Ρυθμιστικού Πλαισίου (Κανονισμοί, Κανόνες, Κατευθυντήριες Γραμμές) σε σχέση με διασυννοριακά θέματα για συγκεκριμένες ενεργειακές επενδύσεις οι οποίες θα προταθούν στα πλαίσια του έργου.

Το Προσχέδιο των Όρων του Διαγωνισμού αφού οριστικοποιηθεί, θα συζητηθεί με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB) η οποία πρόκειται να χρηματοδοτήσει σε πρώτη φάση το Διαγωνισμό και στη συνέχεια θα εξετάσει τη χρηματοδότηση των προβλεπόμενων έργων υποδομής στα πλαίσια των αποτελεσμάτων των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για το Ρυθμιστικό Πλαίσιο.

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕΚ, κ. Κώστας Ιωάννου, αριστερά, με τους αντιπροσώπους των Ρυθμιστικών Αρχών της Αιγύπτου, Γαλλίας, Ισπανίας, Ιταλίας και Ιορδανίας

Ενημερωτικές και άλλες Δραστηριότητες ΡΑΕΚ μέσα στο 2008

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και μέσα στο 2008, η ΡΑΕΚ ανέπτυξε την αναγκαία δραστηριότητα που απαιτείτο, στον τομέα της πληροφόρησης γύρω από θέματα ενέργειας και άλλους τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της.

Αναφέρθηκε πως η ΡΑΕΚ, λαμβάνει αρκετές προσκλήσεις για συμμετοχή σε διάφορα σεμινάρια και κατά κανόνα ανταποκρίνεται, εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και το Μέλος ή από αρμόδιους Λειτουργούς της. Πάγιος και διαχρονικός στόχος, είναι η καλιώς νοούμενη εκμετάλλευση κάθε προσφερόμενου βήματος, για σφαιρική και αντικειμενική αλληλοενημέρωση γύρω από τα θέματα του ηλεκτρισμού, του Φυσικού Αερίου, των Αδειοδοτήσεων κλπ.

Παραθέτουμε πιο κάτω μερικές από τις ενέργειες της ΡΑΕΚ μέσα στη χρονιά που επισκοπούμε και τη συμμετοχή της σε εκδηλώσεις που προσκλήθηκε.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΜΕΤΑΞΥ CENELECO ΚΑΙ CEER

Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ρυθμιστών Ενέργειας (CEER) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) στον τομέα των Ευρωπαϊκών Ενεργειακών Προτύπων, υπέγραψαν τα δυο Συμβούλια για ανταλλαγή πληροφόρησης στον τομέα τυποποίησης και ειδικότερα στον ενεργειακό τομέα.

Στα πλαίσια υπογραφής του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας, η CENELEC και ο CEER συμφωνούν όπως προωθήσουν τη χρήση των Ευρωπαϊκών προτύπων ως ένα χρήσιμο εργαλείο στήριξης της λειτουργίας και ανάπτυξης μιας ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρισμού, και να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των δραστηριοτήτων τυποποίησης της CENELEC και των νομοθετικών δραστηριοτήτων που αναγνωρίζονται και υποδεικνύονται από τον CEER.

ΗΜΕΡΙΔΑ:

«ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ»

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, ως ο πλέον αρμόδιος φορέας για θέματα ενέργειας, έθεσε υπό την αιγίδα της την πιο πάνω εκδήλωση η οποία πραγματοποιήθηκε στις 25/06/08 στη Λεμεσό και μετά τη μεγάλη επιτυχία της και κατόπιν απαίτησης μελών και άλλων φορέων πραγματοποιήθηκε και στις 29/10/08 στη Λευκωσία στα γραφεία της ΑΗΚ.

Διοργανωτές ήταν η ΣΕΠΑΗΚ, (Συντεχνία Επιστημονικού Προσωπικού Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου) και η Περιφερειακή Επιτροπή Λεμεσού του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου ΕΤΕΚ. Το θέμα της Ημερίδας ανέπτυξαν οι κ. Σταμάτης Περγίδης, Ενεργειακός Σύμβουλος και ο Δρ. Ανδρέας Πουληϊκκάς, Ανώτερος Μηχανικός στην ΑΗΚ.

Στην ημερίδα απεύθυναν χαιρετισμό ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων Νίκος Νικοηϊίδης ο οποίος εγκαινίασε έκθεση ιστορικών φωτογραφιών και ιστορικών εγγράφων για τα 50χρόνια της ΣΕΠΑΗΚ, ο Δήμαρχος Λεμεσού Ανδρέας Χρίστου, ο Γενικός Διευθυντής της ΑΗΚ Μωυσής Σταύρου και ο Πρόεδρος της ΣΕΠΑΗΚ Σώτος Σάββα.

Η έναρξη των εργασιών της ημερίδας έγινε από το Μέλος της ΡΑΕΚ κ. Κύπρο Κυπριανίδη με εισαγωγική ανάλυση της σημασίας του θέματος.

Το Μέλος της ΠΑΕΚ,
κ. Κύπρος Κυπριανίδης,
αναλύοντας το θέμα.

Αναλύοντας το θέμα ο κύριος Κυπριανίδης ανέφερε μεταξύ άλλων:

“Η φράση «Ενεργειακός Ψυχρός Πόλεμος» που ακούστηκε στην αυγή του 21ου αιώνα σφραγίστηκε στην εκπονή του 2005 όταν η Ρωσία και η Ουκρανία μετέφεραν τις πολιτικές τους διαφορές σε ενεργειακό επίπεδο καθιστώντας ορατές τις επιπτώσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η σημερινή ημερίδα με θέμα «ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ» πραγματοποιείται σε μια κυριολεκτικά Κρίσιμη Χρονική περίοδο.

Από τη μια πλευρά, σιγά αλλή σταθερά, ο Ενεργειακός Χάρτης της Κύπρου αλληλάζει μέσα στο Νέο Θεσμικό Περιβάλλον που προνοούν η Κυπριακή Νομοθεσία – Οι Οδηγίες της Ε.Ε – και το «Πρωτόκολλο Κυότο».

Από την άλλη είναι οι συνέπειες στην οικονομία του τόπου από το πηλοπλάσιασμό της τιμής των πετρελαιοειδών που εισάγουμε τα τελευταία τρία (3) χρόνια, και αποτελούν όπως γνωρίζετε το βασικό μας καύσιμο για την παραγωγή Ηλεκτρισμού.

Είναι σαφές, λοιπόν, ότι η Ενέργεια και η Παραγωγή Ηλεκτρισμού στη σημερινή εποχή, στον 21ον αιώνα, τον Ενεργειακό αιώνα, αποτελούν τον ισχυρότερο παράγοντα που διαμορφώνει το επίπεδο της οικονομίας κάθε τόπου.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Ενεργειακή Πολιτική που απαιτείται πρέπει να έχει τρεις (3) στόχους:

- 1ον Την αξιοπιστία και συνεχή προμήθεια των καταναλωτών με ποιοτική Ενέργεια ανταγωνιστικού κόστους.
- 2ον Την προστασία του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα από τις εκπομπές αέριων ρύπων του θερμοκηπίου και αντιμετώπιση της αλλαγής κλίματος στο βαθμό που μας αναλογεί.
- 3ον Την ασφάλεια και σταθερότητα στη τροφοδοσία του τόπου μας με καύσιμα

Η προσαρμογή που απαιτείται για το τόπο μας ώστε να πετύχουμε τους παραπάνω στόχους καθορίζεται στο Βασικό Ρυθμιστικό Πλαίσιο της αγοράς Ενέργειας και στο Στρατηγικό Προγραμματισμό της ΠΑΕΚ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ο στρατηγικός αυτός προγραμματισμός βασίζεται πάνω σε τρεις (3) άξονες:

- (α) Η όσο το δυνατό συντομότερη έλευση του Φυσικού Αερίου. Η ΠΑΕΚ θεωρεί ότι η διείσδυση του Φυσικού Αερίου στο τόπο μας, που είναι το καύσιμο με τη μεσοπρόθεσμη προοπτική,
 - Εμπλουτίζει το Ενεργειακό Σύστημα του τόπου,
 - Περιορίζει την εξάρτηση από το πετρέλαιο σαν βασικό θέμα Εθνικής Στρατηγικής και Ασφάλειας και
 - Συνάδει με τις δεσμεύσεις της Κύπρου για καθαρό περιβάλλον.
- (β) Η προώθηση και ανάπτυξη των Α.Π.Ε ώστε το 2010 που αποτελεί ορόσημο υλοποίησης των συμβατικών υποχρεώσεων της Κύπρου απέναντι στην Ε.Ε, το 6% της καταναλισκομένης Ενέργειας Ηλεκτρισμού να παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές.
- (γ) Η διασφάλιση υγιούς Ανταγωνισμού στο Τομέα της Ενέργειας και Παραγωγής Ηλεκτρισμού.

Φυσικά όταν η ΠΑΕΚ ομιλεί για Ανταγωνισμό, εννοεί Σταθερό – Μετρημένο και Ισορροπημένο ανταγωνισμό, που θα έχει σαν ραχοκοκαλιά και κυρίαρχο πυλώνα στήριξης την Α.Η.Κ.

Κανένας σ' αυτό τον τόπο δεν μπορεί να παίζει με την Ενέργεια και την παραγωγή Ηλεκτρισμού. Ως κοινωφελή αγαθά πρέπει να είναι προσιτά σ' όλο τον κόσμο και κατά συνέπεια απαιτούν συλλογική και συναινετική προσπάθεια.”

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ / ΗΜΕΡΙΔΕΣ

- Στις 15/01/08 πραγματοποιήθηκε η εναρκτήριος συνάντηση στα γραφεία της ΡΑΕΚ με την εταιρεία ΛΔΚ Σύμβουλοι Τεχνικών και Αναπτυξιακών Έργων ΑΕ στα πλαίσια υλοποίησης του Έργου «Μέτρα Διασφάλισης Εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο» και του Έργου «Rules for the Management and Distribution of Capacity for Natural Gas Supply System».
- Πραγματοποιήθηκε στις 23/01/08 στη Λευκωσία στο οίκημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ενέργειας, σεμινάριο με θέμα τις κλιματολογικές αλλαγές και την Ενέργεια.
- Συνέδριο Benchmarking Forum 08: «Πόσο κοντά είστε στην επιχειρηματική υπεροχή» (συγκριτική αξιολόγηση), Λευκωσία, 24/01/08.
- Η ΡΑΕΚ παρουσίασε στις 19/03/08, το θέμα «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Ηλεκτροπαραγωγή» στο Τμήμα Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κύπρου.
- Ενημερωτικό σεμινάριο για τους Κανονισμούς για τις Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις (16η και 17η Έκδοση), στη Λευκωσία, 04/04/08.
- Σεμινάριο με θέμα την εφαρμογή της Οδηγίας 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά, 18/04/08.
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε στην εκδήλωση με θέμα «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας -Το παρόν και το μέλλον» η οποία διοργανώθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 14/05/08. Η ΡΑΕΚ συμμετείχε στην εκδήλωση προσφέροντας έντυπό και ηλεκτρονικό ενημερωτικό υλικό αναφορικά με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.
- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στις συνεδριάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος στις 15/05/08 και 04/12/08, στις οποίες εξετάστηκαν τα ακόλουθα θέματα:
 - α. Στρατηγικό Σχέδιο Μείωσης των εκπομπών του φαινομένου του θερμοκηπίου και η πορεία υλοποίησής του
 - β. Εθνικό Σχέδιο Κατανομής Διοξειδίου του Άνθρακα και ο κίνδυνος βαριάς τιμωρίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Στις 15/05/08 πραγματοποιήθηκε συνάντηση στα γραφεία της ΡΑΕΚ με την εταιρεία ΛΔΚ Σύμβουλοι Τεχνικών και Αναπτυξιακών Έργων ΑΕ στα πλαίσια υλοποίησης του έργου «Μέτρα Διασφάλισης Εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο».
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε στην Ημερίδα με θέμα «Ήλιος Πηγή Ενέργειας» η οποία πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό στις 17/05/08.
- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος ως εισηγητής στην εκδήλωση που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Κύπρου στα πλαίσια ενημέρωσης του κοινού με θέμα «Λόγος και Αντίλογος περί Ενεργειακής Πολιτικής» στις 20/05/08.
- Ημερίδα Ποιότητας, Λευκωσία, 26/05/08.
- Rayvoss: Η σύγχρονη Τεχνολογία Ηλεκτρικής Προστασίας από Κρουστικές Υπερτάσεις», Λευκωσία, 12/06/08.
- Ημερίδα Πληροφόρησης για το Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων. Αμφιθέατρο ΠΑΣΥΔΥ, 19/06/08.
- Η ΡΑΕΚ είχε διμερείς επαφές με λειτουργούς των Γενικών Διευθύνσεων των Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών θεμάτων, της Απασχόλησης, των Επιχειρήσεων, στα πλαίσια της ανασκόπησης της προόδου στην εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισαβόνας. Η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στο Σπίτι της Ευρώπης στην Κύπρο στις 19/06/08.
- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στο Σπίτι της Ευρώπης στην Κύπρο στις 20/06/08 υπό την εποπτεία του Γραφείου Προγραμματισμού. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, η ΡΑΕΚ είχε επαφές με κλιμάκιο της ΕΕ στα πλαίσια της ανασκόπησης της προόδου στην εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισαβόνας. Το κλιμάκιο της ΕΕ απαρτιζόταν από λειτουργούς των Γενικών Διευθύνσεων για Οικονομικά και Χρηματοοικονομικά θέματα, την Απασχόληση, τις Επιχειρήσεις και τη Γενική Γραμματεία.

- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος στις 23/06/08 στην οποία εξετάστηκαν «Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τη λειτουργία γηπέδων γκολφ».
- Workshop on EU Grants & Incentives (Funding Opportunities and Best Practices, 24/06/08.
- «Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ως μέτρο Κοινωνικής Πολιτικής». Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών (Γραφείο Λεμεσού), 04/07/08.
- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο Προγραμματισμού στις 08/07/08 για την τροχιοδρόμηση της ετοιμασίας της 3ης Έκθεσης Προόδου για τη Στρατηγική της Λισαβόνας.
- Ημερίδα ΔΣΜ «Εμπειρίες και Προοπτικές της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας», Λευκωσία, 19/09/08.
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε στις 22-23/09/08 στο Συνέδριο DEMSEE 2008 με θέμα «International Conference on Deregulated Electricity Market Issues in South - Eastern Europe» το οποίο διοργανώθηκε από την ΑΗΚ, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το ΕΤΕΚ και το ΤΕΙ Κρήτης. Το Συνέδριο έγινε στη Λευκωσία.
- DEMSEE 2008, International Conference on Deregulated Market Issues in South-Eastern Europe, Λευκωσία 22-23/09/08.
- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος στις 03/10/08 για τη συζήτηση του θέματος «Νέο Νομοθετικό Πακέτο ΕΕ για το Κλίμα και την Ενέργεια».
- Raising awareness on Competition Policy, Λευκωσία, 15-16/10/08.
- APOLLON Project, Λευκωσία, 17/10/08.
- Concentrated Solar Power (CSP) – A viable renewable energy & desalination technology for the Eastern Mediterranean, Λευκωσία 22/10/08.
- Απορρόφηση και αξιοποίηση κοινοτικών κονδυλίων, Λευκωσία, 06/11/08.
- Energy Security The Geopolitics of Energy, Λευκωσία 21/11/08.
- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στο Δημόσιο Διάλογο για το Άνοιγμα της Αγοράς Ηλεκτρισμού που πραγματοποιήθηκε στις 03/12/08 στη Δημοσιογραφική Εστία.
- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στην εναρκτήριο συνάντηση (kick-off meeting) του Έργου «Cogeneration of Electrical Power & Desalinated Water through Concentrating Solar Power in Cyprus» που πραγματοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Κύπρου. Η ΡΑΕΚ είναι ένας από τους Εταίρους του Έργου.
- Ημερίδα ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ.
- Ο εκσυγχρονισμός των Οργανισμών και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας: μεταξύ ανταγωνιστικότητας και γενικού συμφέροντος; Η περίπτωση της ύδρευσης και του ηλεκτρισμού.
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε σε συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν στα γραφεία της Υπηρεσίας Ενέργειας του ΥΕΒ&Τ για το 3ο Ενεργειακό Πακέτο.
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε σε συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Γραφείο Προγραμματισμού για το Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης Λισαβόνας.
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε σε συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Γραφείο της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με σκοπό την εξέταση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της Φάσης 111 του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού της ΑΗΚ στο Βασιλικό.
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε σε συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν στην Υπηρεσία Ενέργειας του ΥΕΒ&Τ με σκοπό την εξέταση του Νομοσχεδίου αναφορικά με την εναρμόνιση με την οδηγία 2004/67/ΕΚ .
- Η ΡΑΕΚ έλαβε μέρος στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου στην οποία εξετάστηκε «Η ενεργειακή πολιτική της κυβέρνησης σε σχέση με την έλλειψη και χρήση Φυσικού Αερίου στην Κύπρο».

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ «ΑΝΟΙΓΜΑ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ»

Σημαντική ήταν η εκδήλωση που έγινε στις 03/12/08 στη Δημοσιογραφική Εστία στη Λευκωσία που είχε ως θέμα το άνοιγμα Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Την εκδήλωση διοργάνωσε το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΟΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

Καίριες και σημαντικές ήταν οι επισημάνσεις της ΡΑΕΚ, στη Δημόσια αυτή Διαβούλευση, τις οποίες κατέθεσε ο Πρόεδρος της κ. Κώστας Ιωάννου. Επισημάνσεις που κάλυπταν όλο σχεδόν το φάσμα του Τομέα της Ενέργειας.

Η απελευθέρωση της Αγοράς Ηλεκτρισμού, οι προϋποθέσεις για τον ανταγωνισμό, η χορήγηση των αδειών για παραγωγή ηλεκτρισμού, η μη υλοποίηση έργων από ιδιώτες που εξασφάλισαν τις σχετικές άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η μονοπωλιακή παρουσία της ΑΗΚ στον Τομέα της παραγωγής ηλεκτρισμού καθώς και άλλοι παράμετροι του Τομέα της Ενέργειας, ήταν βασικά σημεία τα οποία περιείχοντο στην αναφορά του Προέδρου της ΡΑΕΚ, για το Άνοιγμα της Αγοράς Ηλεκτρισμού. Στη συνέχεια ο Πρόεδρος της ΡΑΕΚ, αναφέρθηκε και στους πιο κάτω τομείς:

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

Η σημερινή Δημόσια Διαβούλευση, σηματοδοτεί μια νέα εποχή στα ενεργειακά δρώμενα της Κύπρου.

Η απελευθέρωση της Αγοράς Ηλεκτρισμού άρχισε σε πρώτη φάση την 01/05/04 με το άνοιγμά της κατά 35%, το οποίο περιλαμβάνει πέραν των 800 μεγαλύτερων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας. Σε δεύτερη φάση, βάση των παρεκκλίσεων που εξασφαλίστηκαν από την ΕΕ, από την 01/01/09, δικαίωμα ελεύθερης επιλογής του προμηθευτή τους σε ηλεκτρική ενέργεια, θα έχουν όλοι οι μη-οικιακοί καταναλωτές, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν περίπου το 65% της αγοράς, ενώ από την 01/01/2014 δικαίωμα ελεύθερης επιλογής θα έχουν όλοι οι καταναλωτές ανεξαιρέτως.

ΣΟΒΑΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Διαφαίνεται λοιπόν ότι, βαθμιαία, η μονοπωλιακή δομή θα παραχωρήσει τη θέση της στον Ανταγωνισμό. Για να επιτευχθεί όμως κάτι τέτοιο, απαιτούνται μεγάλες προσπάθειες από τα ενδιαφερόμενα μέρη, έτσι ώστε να υλοποιηθούν σοβαρές επενδύσεις στον τομέα παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρισμού, και οι καταναλωτές να έχουν δικαίωμα επιλογής προμηθευτή όχι μόνο στα «χαρτιά», αλλά και στην πράξη. Όπως είναι γνωστό, με την απελευθέρωση της αγοράς, έχει ήδη δημιουργηθεί και ανεξάρτητος Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση τρίτων στα δίκτυα, δημιουργώντας συνθήκες ανταγωνισμού με πλήρη διαφάνεια.

Οι προϋποθέσεις για ανταγωνισμό, επιτρέπουν την είσοδο νέων επενδυτών στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής. Αυτό όμως πρέπει να γίνει με τρόπο ώστε να υπάρχει πάντα επάρκεια τροφοδοσίας, ασφάλεια εφοδιασμού, και ποιότητα παροχής υπηρεσιών. Άλλοι, στόχοι στον τομέα του ηλεκτρισμού είναι, η εξασφάλιση του δικαιώματος των καταναλωτών να τροφοδοτούνται απρόσκοπτα με ηλεκτρική ενέργεια, με λογικούς όρους και τιμές, η προστασία των ευάλωτων καταναλωτών, και η προστασία του περιβάλλοντος.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

Μέσα, στα πλαίσια του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, η ΡΑΕΚ έχει την ευθύνη για τη χορήγηση των σχετικών αδειών στον τομέα του ηλεκτρισμού, ρυθμίζει μεταξύ άλλων όλες τις Διατιμήσεις και Χρεώσεις, τα επίπεδα ποιότητας, διερευνά παράπονα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους κατόχους αδειών, και επιβάλλει μέτρα όταν χρειάζεται.

Μέχρι σήμερα, αν και ορισμένοι ανεξάρτητοι αιτητές έχουν εξασφαλίσει άδειες από τη ΡΑΕΚ για παραγωγή ηλεκτρισμού συνολικής δυναμικότητας 290MW, οι επενδύσεις αυτές δεν έχουν υλοποιηθεί, γεγονός που διατηρεί ακόμα την ΑΗΚ, ως τον ένα και μοναδικό προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας με συνολική αδειοδοτημένη ισχύ 1.828MW και συνολική εγκατεστημένη ισχύ που έφθασε τα 1.318MW.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΗΚ

Θα ήταν όμως παράληψη, να μη αναφερθούμε στον αξιόπαινο και σημαντικότερο ρόλο που έχει επιτελέσει, αλλιά και επιτελεί τα τελευταία 50 χρόνια η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, στην ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα του τόπου μας, αλλιά και στη θετική συμβολή της στην απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Είμαι βέβαιος ότι, και στην απελευθερωμένη ανταγωνιστική αγορά, η ΑΗΚ με την κατάλληλη αναδιάρθρωση, εκσυγχρονισμό και αναδιοργάνωση, όχι μόνο θα διατηρήσει ηγετικό και σημαντικό ρόλο, αλλιά θα αποκτήσει και νέες δυνατότητες αξιοποίησης του προσωπικού και του δυναμικού της. Ενδεχόμενη προσπάθεια υπόσκαψης της ΑΗΚ, δε θα βοηθήσει κανένα, ούτε ακόμα και αυτούς τους επίδοξους ανταγωνιστές της, και δε θα μας βρει σύμφωνους.

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΠΕ

Παράλληλα, στα πλαίσια της ευρύτερης Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Πολιτικής, η ΡΑΕΚ έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στον Τομέα των ΑΠΕ και στην εξέταση των σχετικών αιτήσεων, έχοντας πάντοτε υπόψη τη συμβατική υποχρέωσή μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την οποία μέχρι το 2010 το 6% της συνολικής καταναλισκόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας πρέπει να προέρχεται από ΑΠΕ. Παράλληλα η Κυπριακή Δημοκρατία δεσμεύτηκε σε ένα νέο στόχο, που φτάνει το 13% μέχρι το 2020. Μέχρι σήμερα η ΡΑΕΚ χορήγησε Άδειες για Κατασκευή Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ, συνολικής ισχύος 473,4MW εκ των οποίων μόνο τα 4MW περίπου έχουν υλοποιηθεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τις άδειες που έχουν χορηγηθεί μέχρι σήμερα, διασφαλίζεται η επίτευξη αλλιά και υπερπήδηση του στόχου του 6% και παράλληλα ενισχύεται η διαφοροποίηση του ενεργειακού μίγματος, νοουμένου βέβαια ότι οι επενδύσεις θα υλοποιηθούν.

ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Είναι γεγονός ότι αλλιά κράτη-μέλη έχουν ήδη προχωρήσει σε μεγαλύτερο άνοιγμα της αγοράς τους. Συγκεκριμένα 22 από τα κράτη μέλη έχουν προχωρήσει στο πλήρες άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού και υπάρχει ως επί το πλείστον δικαίωμα επιλογής, κυρίως λόγω του διασυνοριακού εμπορίου, σε αντίθεση βέβαια με την περίπτωση της Κύπρου η οποία είναι ένα μικρό και απομονωμένο σύστημα, γεγονός που μας περιορίζει και καθιστά ακόμα πιο αναγκαία την ενεργειακή «αυτονομία», και την ανάπτυξη της απαραίτητης σωστής ενεργειακής υποδομής.

ΜΕ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Κληίνοντας τις ουσιώδεις επισημάνσεις του, ο Πρόεδρος της ΡΑΕΚ, είπε και τα εξής:

“Θα ήθελα να τονίσω ότι η ενέργεια αποτελεί βασική πτυχή της καθημερινής ζωής και της οικονομίας. Η ανάπτυξη των υψηλότερων δυνατών επιπέδων υπηρεσίας στον ενεργειακό κλάδο, αποτελεί στόχο προτεραιότητας για τη ΡΑΕΚ. Η απελευθέρωση των αγορών και η εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς πρέπει να εξακολουθήσουν να εξασφαλίζουν, και μάλιστα να βελτιώνουν, τον ενεργειακό εφοδιασμό με λογική τιμολόγηση και με σεβασμό αρχών όπως η διαφάνεια και η προστασία του περιβάλλοντος. Η απελευθέρωση της ενεργειακής αγοράς θα συμβάλει αποτελεσματικά στη μεγιστοποίηση του οφέλους από την υπάρχουσα υποδομή, την ενεργοποίηση των καταναλωτών ως καταναλωτών με επιλογή και στην εξωστρέφεια του ενεργειακού μας τομέα”.

Διεθνείς Δραστηριότητες

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

Αρκετές ήταν οι προσκλήσεις που η ΡΑΕΚ δέχτηκε για συμμετοχή της σε σημαντικές εκδηλώσεις στο εξωτερικό, που έχουν σχέση με την Ενέργεια, τις ΑΠΕ και τη χρήση του Φυσικού Αερίου.

Στην υπό επισκόπηση χρονιά, 2008, η ΡΑΕΚ εκπροσωπήθηκε στις πιο κάτω εκδηλώσεις, τις οποίες και παραθέτουμε κατά χρονολογική σειρά:

- Presentation of the Boot Model for Community Acquisitions (Modeled on the Thermal Waste Utilisation Plant MSZ3 Moscow and Water Treatment Plant South-West Moscow - 23-24/01/08
- Η ΡΑΕΚ στις 25/01/08 υπέγραψε Συμβόλαιο με την Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen (BNetzA) με σκοπό τη διεξαγωγή της μελέτης με θέμα "European Efficiency Benchmarking Project".
- ECRB Meetings (5th Energy Community Regulatory Board (ECRB) – 06-08/02/08
- Η ΡΑΕΚ πραγματοποίησε συνάντηση στην Αθήνα με τους Εταίρους του Έργου «EXPLORER» με σκοπό την εξέταση της προόδου των εργασιών στις 11/02/08.
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 12/02/08 στα γραφεία της Διαχειριστικής Αρχής CIP INTERREG 111 Β στη Θεσσαλονίκη με σκοπό την εξέταση της προόδου των εργασιών του έργου «EXPLORER».
- CEER 40η Γενική Συνέλευση στις 04-06/03/08.
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε στην τηλεδιάσκεψη (teleconference) που πραγματοποιήθηκε στις 08/04/08, για την εξέταση της προόδου των εργασιών του έργου STORIES "Addressing regulations on Storage technologies for increasing the penetration of Intermittent Energy Sources".
- Promotion of the European Rights of Energy Consumers – 6 Μαΐου 2008, Βρυξέλλες
- SOLAR Innovations and Investment – 18-22/05/08, Λονδίνο
- 5η Γενική Συνέλευση της Μεσογειακής Ομάδας Εργασίας για τη Ρύθμιση της Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Φυσικού Αερίου – 26/05/08, Μαδρίτη
- Ετήσια Συνδιάσκεψη και Συνέδριο με θέμα: «Electrifying the Future: Building A Sustainable Energy Market» – 16-17/06/08, Ισπανία-Βαρκελώνη
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε στις 03/07/08 στην τηλεδιάσκεψη (teleconference) που πραγματοποιήθηκε για την εξέταση της προόδου των εργασιών του έργου STORIES "Addressing regulations on Storage technologies for increasing the penetration of Intermittent Energy Sources".
- CEER, 44η Γενική Συνέλευση στις 08/07/08, Βρυξέλλες
- Η ΡΑΕΚ συμμετείχε στις 29/09/08 στην τηλεδιάσκεψη (teleconference) που πραγματοποιήθηκε για την εξέταση της προόδου των εργασιών του Έργου STORIES "Addressing regulations on Storage technologies for increasing the penetration of Intermittent Energy Sources"
- 13ο Συνέδριο Ενέργειας και Ανάπτυξης 2008, 12-13/11/08, Αθήνα (Διοργανωτής IENE (Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης)
- Προμήθεια Υγροποιημένου Φ.Α. – 06-08/12/08, Αλγερία
- CEER, 48η Γενική Συνέλευση στις 09-10/12/08, Βρυξέλλες
- 4th Progress Meeting Agenda of Workshop – 15-18/12/08, Αλγερία
- BUDGETING – Σύνταξη Προϋπολογισμού – 17/12/08, Αθήνα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Με βάση τους Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς για τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, οι Ευρωπαϊκές Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας, υποχρεούνται να εποπτεύουν κατά πόσο τα έσοδα από ρυθμιζόμενα τέλη του δικτύου, αντιστοιχούν στα ανάλογα κόστη ενός αποδοτικού και σωστά δομημένου διαχειριστή Συστήματος.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η ΡΑΕΚ λαμβάνει μέρος μαζί με άλλες Ευρωπαϊκές Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας, σε Έργο για να εξεταστούν και να διασφαλιστούν οι πιο πάνω προϋποθέσεις.

Σχετικό συμβόλαιο έχει υπογραφεί στις 25/01/08 μεταξύ της ΡΑΕΚ και της Bundesnetzagentur für Elektrizität.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τον Ιούλιο του 2008, η ΡΑΕΚ ολοκλήρωσε την Έκθεση της η οποία αναφέρεται στην περίοδο Ιούλιο 2007 με Ιούλιο 2008, την οποία και απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως προνοείται στις Οδηγίες 2003/54/ΕΚ και 2003/55/ΕΚ για την εσωτερική αγορά του Ηλεκτρισμού και του Φυσικού Αερίου και στη σχετική εναρμονισμένη με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο Νομοθεσία.

Στην εν λόγω Έκθεση, περιλαμβάνονται δραστηριότητες της ΡΑΕΚ που σχετίζονται με την Ενέργεια καθώς και δραστηριότητες του ΔΣΜ.

CYPRUS ENERGY REGULATORY AUTHORITY (CERA)

Report to the European Commission in line with the Electricity and Gas Directives for the period July 2007 to July 2008

July 2008

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου ενεργεί και δραστηριοποιείται στα πλαίσια βασικών στρατηγικών στόχων της ενεργειακής πολιτικής και των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας δίδοντας έμφαση μεταξύ άλλων στην ενθάρρυνση της αποδοτικής χρήσης ενέργειας και μέτρων εξοικονόμησης αυτής, στην προαγωγή της χρήσης των ΑΠΕ και στην ενθάρρυνση της έρευνας και ανάπτυξης σε θέματα ενέργειας.

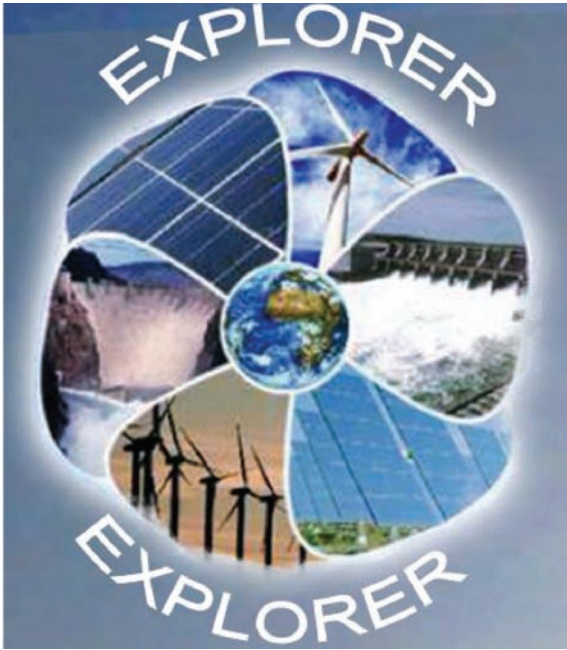
Για το σκοπό αυτό, η ΡΑΕΚ προωθεί διεθνείς συνεργασίες στα πλαίσια Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων με αντικείμενο τον ενεργειακό τομέα, για την προαγωγή των δραστηριοτήτων της και την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που απορρέουν από το νομοθετικό πλαίσιο.

Συγκεκριμένα η ΡΑΕΚ έχει εμπλακεί και επιτύχει χρηματοδότηση στα ακόλουθα Προγράμματα:

«EXPLORER» - ONLINE BENCHMARKING FOR EXPLOITATION OF RENEWABLE ENERGY SOURCES/ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αντικειμενικός στόχος του Προγράμματος είναι η ανάπτυξη μίας μεθοδολογίας για τη συστηματική μελέτη των προοπτικών και προϋποθέσεων για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα τοπικά ενεργειακά συστήματα της Ελλάδας και της Κύπρου. Ο κεντρικός σκοπός είναι η ανάπτυξη εργαλείων και τρόπων στήριξης των διαδικασιών λήψης αποφάσεων για τοπικούς ενεργειακούς σχεδιασμούς με γνώμονα την εκμετάλλευση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Μέσα από το Έργο μελετήθηκαν και αναλύθηκαν τα υφιστάμενα ενεργειακά συστήματα της Κύπρου και της Ελλάδας, καταγράφηκαν το δυναμικό των ΑΠΕ (από προηγούμενες μελέτες) και οι προβλήσεις των ενεργειακών απαιτήσεων, ερευνήθηκαν οι προοπτικές επέμβασης στα ήδη υφιστάμενα συστήματα, επιλέχθηκαν οι καλύτερες λύσεις για τον ενεργειακό σχεδιασμό, αναλύθηκε η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη κάθε χώρας, μελετήθηκαν διάφορα σενάρια (πολύ-κριτηριακή ανάλυση) για την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στα ενεργειακά συστήματα της κάθε χώρας, και εκτιμήθηκαν οι οικονομικές ανάγκες για την εφαρμογή της κάθε πρότασης.

Μέσω του EXPLORER καθορίστηκαν τα αναγκαία δεδομένα για την περιγραφή του ενεργειακού συστήματος της κάθε χώρας στοχεύοντας στην ενίσχυση της εκμετάλλευσης των ΑΠΕ. Παράλληλα, αναπτύχθηκε ένα σύστημα στήριξης λήψης αποφάσεων ικανό να καθορίζει τον ιδεατό βαθμό διείσδυσης για κάθε διαφορετική μορφή ΑΠΕ. Συγκεκριμένα, μελετήθηκαν τεχνολογίες που αφορούν την αιολική, ηλιακή και υδροηλεκτρική ενέργεια. Η περίπτωση της βιομάζας

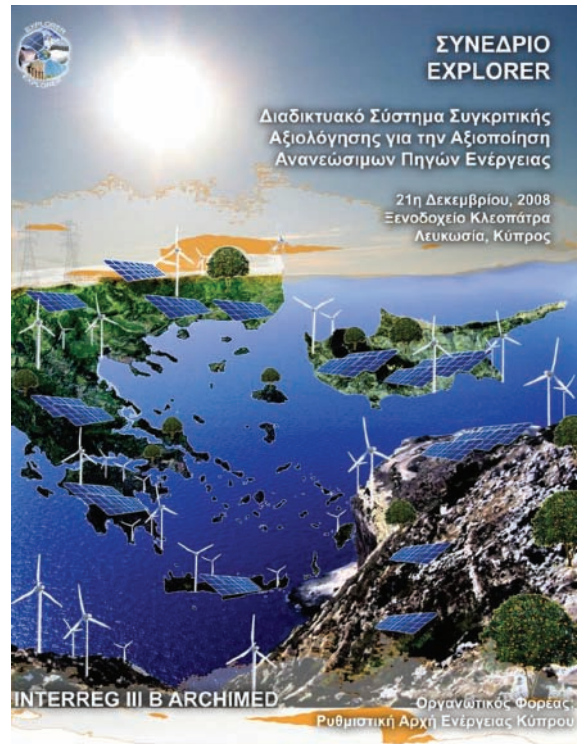
μελετήθηκε κυρίως για περιπτώσεις θέρμανσης και όχι τόσο για ηλεκτροπαραγωγή, αν και συγκεντρώθηκαν τα στοιχεία που αφορούν το δυναμικό της βιομάζας για τις υπό μελέτη περιοχές. Σύμφωνα, με τα αποτελέσματα και τις παραδοχές που έγιναν, διαφάνηκε ότι για την περίπτωση της Κύπρου το ηλιακό δυναμικό αποτελεί μια ποηλή υποσχόμενη πηγή ενώ για την Ελλάδα το αιολικό δυναμικό.

Παράλληλα, ετοιμάστηκε ένα λογισμικό όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποταθούν για να ενημερωθούν κατά πόσο η τεχνολογία που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν, το δυναμικό σε ΑΠΕ σε συνδυασμό με το νομοθετικό/ρυθμιστικό καθεστώς καθιστούν την επένδυση βιώσιμη. Επίσης, διαμορφώθηκε Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των ΑΠΕ και την περαιτέρω διείσδυσή τους στα ενεργειακά συστήματα της κάθε χώρας.

Η ΠΑΕΚ πραγματοποίησε Συνέδριο στο Ξενοδοχείο Cleopatra την Κυριακή στις 21/12/08 στα πλαίσια του Έργου 'EXPLORER – Διαδικτυακό Σύστημα Συγκριτικής Αξιολόγησης για την Αξιοποίηση ΑΠΕ' με σκοπό την ενημέρωση των διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων στους τομείς της ενέργειας αλλά και του ευρύτερου κοινού. Το κοινό έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τα αποτελέσματα του έργου και παράλληλα, δόθηκε έντυπο ενημερωτικό υλικό σε όλους τους παρευρισκόμενους για περαιτέρω ενημέρωση και εύκολη αναφορά (πχ Εκπαιδευτικό Υλικό, παρουσιάσεις του έργου, τρίπτυχα κλπ).

Το Έργο είχε συνολική διάρκεια δεκαεννέα (19) μηνών και συμμετέχουν τρεις (3) εταιρείες με επικεφαλής εταιρεία τη ΠΑΕΚ. Συγκεκριμένα, στο Έργο έλαβαν μέρος η Κύπρος, μέσω της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, και η Ελλάδα, μέσω της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λακωνίας και του Δήμου Σικωνιών. Το Έργο υποστηρίζεται από το INTERREG III B ARCHIMED της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι εργασίες του ολοκληρώθηκαν στις 31/12/08.

Η ιστοσελίδα του Προγράμματος είναι: www.ceraexplorer.org.cy

www.ceraexplorer.org.cy

«DISTRES» - PROMOTION AND CONSOLIDATION OF ALL RTD ACTIVITIES FOR RENEWABLE DISTRIBUTED GENERATION TECHNOLOGIES IN THE MEDITERRANEAN REGION / ΠΡΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΩΠΟΙΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΠΤΥΧΘΕΙ ΑΠΟ ΑΠΟΜΟΝΩΜΕΝΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΕΣΠΑΡΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Κύριος σκοπός του Προγράμματος είναι η ανταλλαγή και η διάχυση καλών πρακτικών και γνώσεων που έχουν αναπτυχθεί από απομονωμένες ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα των τεχνολογιών των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Διεσπαρμένης Παραγωγής και η ανάπτυξη ειδικότερων μελετών και αναλύσεων στον τομέα αυτό που άπτονται των αναγκών των Μεσογειακών χωρών. Ειδικότερα, και εφόσον η δυναμική της ηλιακής ακτινοβολίας είναι έκδηλη στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, το

DISTRES θα επικεντρωθεί στη διεσπαρμένη παραγωγή από ηλιακή ενέργεια και συγκεκριμένα στη χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων.

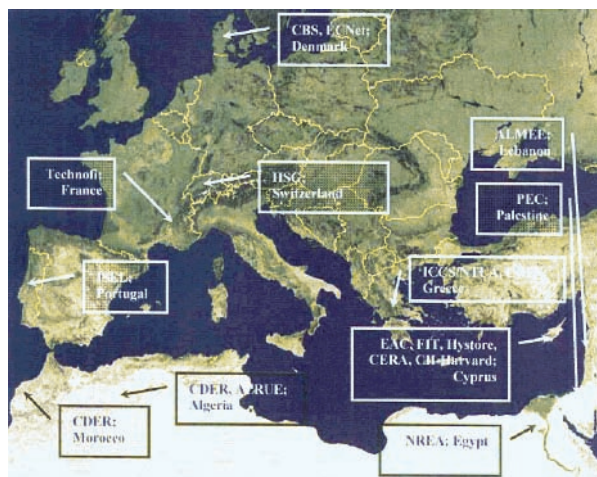
Το DISTRES θα συμβάλει στην κατανόηση των πλεονεκτημάτων της διεσπαρμένης παραγωγής από φωτοβολταϊκά συστήματα στις Μεσογειακές Χώρες και στη διασπορά τεχνογνωσίας από Ευρωπαϊκές ερευνητικές δραστηριότητες. Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα του DISTRES μπορούν να γίνουν το εφάπτηριο για τη δημιουργία πιλοτικών προγραμμάτων και προϊόντων (φωτοβολταϊκών συστημάτων) που θα ανταποκρίνονται στις διαφορετικές ανάγκες και κλιματολογικές συνθήκες ως επίσης και στις συγκεκριμένες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες κάθε χώρας. Με αυτόν τον τρόπο θα διευκολύνει την ανάπτυξη κατάλληλων ενεργειακών πολιτικών για κάθε χώρα ούτως ώστε να υπάρξει η ορθότερη και αποτελεσματικότερη ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Ο τοπικός χαρακτήρας του DISTRES διασφαλίζει ότι η τεχνολογία των συστημάτων παραγωγής που θα αναπτυχθούν θα είναι οικονομικά και κοινωνικά εφικτή συνδυάζοντας χαμηλό κόστος και μέγιστη αποδοτικότητα έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις οικονομικές δυνατότητες του τοπικού πληθυσμού. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στις ανάγκες των χωριών και των αγροτικών περιοχών, στη γεωργία, στο εμπόριο, στη βιομηχανία, στον τουρισμό ως επίσης στον γενικότερο τομέα της ενέργειας και τις αστικές περιοχές.

Το εν λόγω Έργο ήδη έχει προχωρήσει αρκετά και έχει υλοποιηθεί και ολοκληρωθεί μεγάλο μέρος των δράσεων και παραδοτέων. Επίσης, έχουν πραγματοποιηθεί δυο προγραμματισμένες συναντήσεις εργασίας (progress meetings) για την εξέταση της προόδου των εργασιών και τον προγραμματισμό των επόμενων βημάτων, στο Μαρόκο και στην Αλγερία.

Το Έργο έχει συνοδική διάρκεια τρία (3) χρόνια και συμμετέχουν δεκαεννέα (19) Εταίροι από διάφορες χώρες όπως το Λίβανο, την Αλγερία, την Αίγυπτο, το Μαρόκο, τη Δανία, την Πορτογαλία, τη Γαλλία, την Ελβετία, την Ελλάδα και την Κύπρο και υποστηρίζεται από το 6^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FP6 – 6th Framework Programme).

Η ιστοσελίδα του Προγράμματος είναι: www.distres.eu

«STORIES» – ADDRESSING REGULATIONS ON STORAGE TECHNOLOGIES FOR INCREASING THE PENETRATION OF INTERMITTENT ENERGY SOURCES / ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΕ

Σκοπός του Έργου είναι να δώσει συγκεκριμένες εισηγήσεις για την αναδιαμόρφωση της πολιτικής και ρυθμιστικής κατεύθυνσης που αφορά τις εγκαταστάσεις των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) σε νησιωτικά δίκτυα ως επίσης και να προωθήσει τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας και να αυξήσει το βαθμό διείσδυσης των ΑΠΕ.

Κύριοι στόχοι του Έργου είναι να λάβει υπόψη την πρόσβαση στα ηλεκτρικά δίκτυα και την ευστάθεια του συστήματος σε σχέση με τη χαμηλή διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα νησιά. Παράλληλα, σκοπός είναι να μελετηθούν οι οικονομικοί παράμετροι λόγου χάρη του κόστους των συμβατικών συστημάτων σε σύγκριση με τα υβριδικά συστήματα αποθήκευσης ενέργειας-ΑΠΕ. Μέσω των διαφόρων μελετών και των αποτελεσμάτων αυτών, επιδιώκεται η διασφάλιση της δέσμευσης των ενδιαφερόμενων τοπικών παραγωγτών της αγοράς για την εφαρμογή/εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ σε απομονωμένες περιοχές.

Στα πλαίσια του Έργου και για σκοπούς οργάνωσης και συντονισμού των εργασιών, πραγματοποιήθηκαν τηλεδιασκέψεις (teleconferences) στις 08/04/08, 03/07/08, 29/09/08 και 22/12/08.

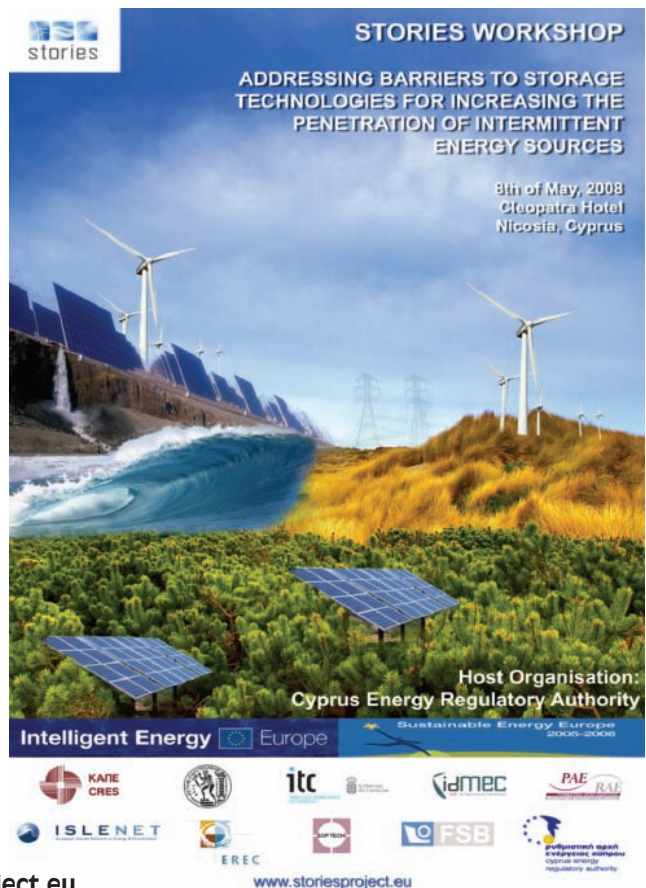
Η ΡΑΕΚ πραγματοποίησε διήμερο Συνέδριο στο Ξενοδοχείο Cleopatra στις 08 & 09/05/08 στα πλαίσια του Έργου «STORIES - Addressing regulations on Storage technologies for increasing the penetration of Intermittent Energy Sources» με σκοπό την ενημέρωση των διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων στους τομείς της ενέργειας αλλήλ και του κοινού. Σκοπός του Έργου είναι να δώσει συγκεκριμένες εισηγήσεις για την αναδιαμόρφωση της πολιτικής και ρυθμιστικής κατεύθυνσης που αφορά τις εγκαταστάσεις των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) σε νησιωτικά δίκτυα ως επίσης και να προωθήσει τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας και να αυξήσει το βαθμό διείσδυσης των ΑΠΕ.

Στο Συνέδριο (Progress Meeting) αποφασίστηκε όπως αναλυθεί η Κύπρος ως Περίπτωση Μελέτης (Case Study) και εξεταστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός συστήματος ΑΠΕ-Αφαλάτωσης σε συγκεκριμένη περιοχή της Κύπρου (περιοχή Κούρη). Η ανάλυση βρίσκεται υπό εξέλιξη και τα πρώτα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν το 1ο τρίμηνο του 2009.

Παράλληλα, στα πλαίσια των προγραμματισμένων δράσεων του Έργου αλλήλ και για σκοπούς ευρύτερης διάχυσης των αποτελεσμάτων, πραγματοποιήθηκε Συνέδριο στις Κανάριους Νήσους στις 03-04/12/08.

Το Έργο έχει συνολική διάρκεια δύο χρόνια και συμμετέχουν δέκα (10) Εταίροι από διάφορες χώρες όπως την Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Αγγλία, Πορτογαλία, Ελλάδα και Κύπρο και υποστηρίζεται από το πρόγραμμα Ευφυής Ενέργεια – Ευρώπη (Intelligent Energy - Europe programme) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ιστοσελίδα του Προγράμματος είναι: www.storiesproject.eu

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΥΡΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Ο στόχος αυτού του ερευνητικού Έργου είναι να αναπτυχθεί μια μέθοδος που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις εταιρείες παραγωγής ηλεκτρισμού για τη βραχυπρόθεσμη πρόβλεψη ζήτησης φορτίου. Αυτή η πρόβλεψη θα βοηθήσει την ηλεκτρική εταιρεία στη βελτίωση του σχεδιασμού παραγωγής. Το τελικό προϊόν του ερευνητικού Έργου θα είναι ένα λογισμικό το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιήσει ο τελικός χρήστης. Αυτό το Έργο στοχεύει επίσης στην έναρξη μιας συνεργασίας μεταξύ της βιομηχανίας και ακαδημαϊκών φορέων και την περαιτέρω ανάμιξη της βιομηχανίας σε ερευνητικά Έργα.

Τα κύρια στάδια του ερευνητικού Έργου είναι η ανάπτυξη συστήματος πρόβλεψης ηλεκτρικού φορτίου χρησιμοποιώντας νευρωνικά δίκτυα. Το σύστημα θα μπορεί να εκπαιδευθεί χρησιμοποιώντας ιστορικά δεδομένα ζήτησης ηλεκτρικού φορτίου (δεδομένα εκμάθησης), η δοκιμή του συστήματος με πραγματικά ιστορικά δεδομένα (δεδομένα ελέγχου), η ανάπτυξη ενός ποσοτικού διαστήματος εμπιστοσύνης στις τιμές του συστήματος το οποίο θα επιτρέπει στο χρήστη την αξιολόγηση της πρόβλεψης και η αξιολόγηση του συστήματος από τον τελικό χρήστη.

Το ερευνητικό Έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 2009 και συμμετέχουν συνολικά τρεις (3) φορείς από Κύπρο και Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Συγκεκριμένα, στο Έργο λαμβάνουν μέρος η Κύπρος μέσω του Πανεπιστημίου Κύπρου ως συντονιστής και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου ως τελικός χρήστης και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής μέσω του Πανεπιστημίου Μισσούρη-Ρόλληα (University of Missouri-Rolla) ως συνεργάτης. Το Έργο υποστηρίζεται από τη Δέσμη Προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη 2006.

CSP-DSW' - COGENERATION OF ELECTRICAL POWER & DESALINATED WATER THROUGH CONCENTRATING SOLAR POWER IN CYPRUS / ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΦΑΛΑΤΩΜΕΝΟΥ ΝΕΡΟΥ ΜΕΣΩ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΗΛΙΑΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το Έργο αφορά τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και Αφαλατωμένου θαλάσσιου νερού χρησιμοποιώντας Ηλιακά Θερμικά Συστήματα και έχει ακρώνυμο CSP-DSW.

Η όλη προσπάθεια ξεκίνησε με έναυσμα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος όσον αφορά την ανομβρία, την ολοένα και μεγαλύτερη έλλειψη νερού, την αυξανόμενη τιμή των συμβατικών καυσίμων, το θέμα της απεξάρτησης της Κύπρου από τα συμβατικά καύσιμα και την ικανοποίηση της ζήτησης σε ηλεκτρισμό μέσω των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Υπό το φως των πιο πάνω, αποφασίστηκε όπως σύντομα αναζητηθεί μια πιθανή λύση μέσω της χρήσης ηλιακών θερμικών συστημάτων για την παραγωγή αφαλατωμένου νερού σε ανταγωνιστικές τιμές.

Η επιλογή αυτή είναι εξαιρετικά ελκυστική για την Κύπρο και θα επιλύσει προβλήματα έλλειψης νερού και ηλεκτρικής ενέργειας, αυξάνοντας παράλληλα το ποσοστό διείσδυσης των ΑΠΕ στην Κύπρο, όταν βέβαια η συνέργεια των τεχνολογιών αποδεχθεί παραγωγικότερη από τη μεμονωμένη λειτουργία τους.

Το Έργο αυτό θα μελετήσει μεταξύ άλλων τις διαθέσιμες τεχνολογίες CSP και θα αξιολογήσει ποιες από αυτές είναι οικονομικά αποδοτικές και βιώσιμες για την περίπτωση της Κύπρου. Παράλληλα, θα γίνει η επιλογή της καταλληλότερης τοποθεσίας για την κατασκευή/ανάπτυξη αυτού του Έργου. Αναμένεται ότι τα αποτελέσματα της τεchnο-οικονομικής ανάλυσης θα προσδιορίσουν ενδεχομένως τις πιο υποσχόμενες τεχνολογίες που θα οδηγήσουν στη δημιουργία ενός πιλοτικού συστήματος (συνολικού προϋπολογισμού 18€ εκ.) το οποίο θα χρησιμοποιηθεί περαιτέρω τόσο στην Κύπρο όσο και στην ευρύτερη περιφέρεια, μετά από αξιολόγηση και ενδεχόμενη αναβάθμιση και βελτιστοποίηση.

Η έναρκτήριος συνάντηση του Έργου (kick-off meeting) πραγματοποιήθηκε στις 27/11/08 στις κτηριακές εγκαταστάσεις του Κυπριακού Ινστιτούτου (Cyprus Institute).

Το ερευνητικό Έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δεκαέξι μήνες από την έναρξή του (δηλαδή αρχές Απριλίου 2010) και συμμετέχουν συνολικά επτά (7) φορείς από Κύπρο και Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Συγκεκριμένα, στο Έργο λαμβάνουν μέρος η Κύπρος μέσω του Κυπριακού Ινστιτούτου (Cyprus Institute-Συντονιστής), η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (Εταίρος), το Πανεπιστήμιο Κύπρου (Εταίρος), το Τμήμα Αναντύξεως Υδάτων (Εταίρος), η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (Εταίρος) και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής μέσω του University of Illinois (Εταίρος) και του Massachusetts Institute of Technology (MIT-Εταίρος).

Η Κυπριακή Κυβέρνηση και το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας υποστηρίζουν το εν λόγω Έργο. Μάλιστα η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει ήδη ανακοινώσει την πρόθεσή της να επενδύσει €18 εκατομμύρια που δόθηκαν από τα Ταμεία Συνοχής της ΕΕ σε αυτό το μεγαλεπήβολο Έργο με σκοπό την κατασκευή ενός πρότυπου συστήματος συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και παραγωγής αφαλατωμένου θαλάσσιου νερού με τη χρήση Ηλιακών Θερμικών Συστημάτων.

«EA3GRID» - PANEUROPEAN EFFICIENCY BENCHMARKING STUDY OF ELECTRICITY TSO's / ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ/ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, οι Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) Ηλεκτρισμού βρίσκονται κάτω από την ομπρέλα της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Ρύθμισης. Οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές υποχρεούνται να επιβλέπουν και να ρυθμίζουν την αγορά ηλεκτρισμού και παράλληλα να διασφαλίζουν ότι τα οποιαδήποτε έσοδα (χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης συστήματος) αντικατοπτρίζουν το κόστος ενός σωστά δομημένου, αποδοτικού, λειτουργικού συστήματος διαχείρισης, συγκρίσιμου σε σχέση με άλλους ΔΣΜ.

Οι περισσότερες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές ασκούν ουσιαστικά ρυθμιστικό και εποπτικό ρόλο σε έναν ή μερικούς Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς ανάλογα με την περίπτωση (έκταση χώρας, ιδιαιτερότητες, τυχόν παρεκκλίσεις κράτους μέλους κλπ) γι' αυτό το λόγο η οποιαδήποτε προσπάθεια βελτιστοποίησης της λειτουργικότητας και αποδοτικότητας του ΔΣΜ πρέπει να προκύπτει μέσα από διεθνείς συγκρίσεις (διενέργεια συγκριτικών προτυποποιήσεων).

Η πιο πάνω παραδοχή/δήλωση οδήγησε τους παρευρισκόμενους του Council of European Energy Regulators (CEER) Workstream "Incentive-based Regulation and Efficiency Benchmarking" (συμπεριλαμβανομένου και της ΡΑΕΚ) να προχωρήσουν στη διενέργεια μιας Πανευρωπαϊκής Συγκριτικής Προτυποποίησης/Συσχέτισης των Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς στον Τομέα του Ηλεκτρισμού (Pan-European Efficiency Benchmarking Study of Electricity TSOs). Συγκεκριμένα, η Γερμανική Ρυθμιστική Αρχή German Bundesnetzagentur (BNetzA) ανέλαβε να ετοιμάσει τους όρους του Διαγωνισμού και μετά από μια διαδικασία υποβολής προσφορών, ο εν λόγω Διαγωνισμός κατακυρώθηκε στην Εταιρεία Συμβούλων Tractebel Engineering & Bureau van Dijk. Η Μελέτη αφορά την καταγραφή, ανάλυση και συγκριτική συσχέτιση των εσόδων-εξόδων, χρεώσεων, πάγιου ενεργητικού (assets-equity & liabilities, charges, revenues etc).

Το Έργο (EA3GRID) και ειδικότερα η ανάλυση της αποδοτικότητας και λειτουργικότητας των ΔΣΜ βασίστηκε σε ένα συνδυασμό επιστημονικού, μηχανικού και οικονομο-μετρικού συστήματος. Ο γενικότερος σκοπός του Έργου είναι να εκτιμήσει στατικά και δυναμικά τα κόστη απόδοσης (static and dynamic cost efficiency estimates) τα οποία είναι σημαντικά και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πολλαπλές ρυθμιστικές πρακτικές και εφαρμογές και να επανεξεταστούν μέσω περιοδικών αναθεωρήσεων (π.χ. καθορισμός X-factors). Η ανάλυση βασίστηκε σε δεδομένα τα οποία υποβλήθηκαν από τους ίδιους τους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων λεπτομερή ανάλυση των εσόδων-εξόδων (asset data, data for physical outputs and staffing, data for the physical, economic and technical context of the operators, statements of operator specific costs, quality indicators and data related to the use of infrastructure for transport and regional transmission).

Το αποτέλεσμα του Έργου αναμένεται να ανακοινωθούν μέσα στο 2009 και συμμετέχουν συνολικά δεκαεννιά (19) χώρες μέσω της αντίστοιχης συμμετοχής δεκαεννιά (19) Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών και είκοσι-δύο (22) Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς από τις Αυστρία (E-control), Κύπρο (CERA), Τσεχία (ERU), Δανία (DERA), Φιλανδία (EMV), Γερμανία (BNetzA), Ουγγαρία (HEO), Ισλανδία (OS), Ιταλία (AEEG), Λιθουανία (NCC), Λουξεμβούργο (ILR), Ολλανδία (DTe), Νορβηγία (NVE), Πολωνία (ERO), Πορτογαλία (ERSE), Σλοβενία (AGEN), Ισπανία (CNE), Σουηδία (EMI) και Αγγλία (OFGEM).

Πέραν από την εμπλοκή της ΡΑΕΚ ως Εταίρου σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα, συμμετέχει στα Προγράμματα αυτά και ως μέλος σε Τοπικές Ομάδες Εργασίας, όπως γίνεται και στην περίπτωση του ακόλουθου Προγράμματος:

**«RERINA» - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΣΕ ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ**

Ο στόχος του Προγράμματος RERINA είναι να αναδείξει τα σημαντικότερα θέματα που σχετίζονται με την ανάπτυξη και τη λειτουργικότητα Σχεδίων Βιώσιμης Ενέργειας για νησιωτικές και οικολογικά ευαίσθητες περιοχές. Το πρόγραμμα έχει διάρκεια 24 μήνες. Υποστηρίζεται από το Πρόγραμμα Ευφυής Ενέργεια – Ευρώπη .

Η ΡΑΕΚ συμμετέχει ως μέλος στην τοπική Ομάδα Εργασίας του Έργου έτσι ώστε να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί μια ολοκληρωμένη μεθοδολογική προσέγγιση σε τοπικό επίπεδο σε πρώτη φάση η οποία θα συνδέεται στην ολότητα της με την ευρύτερη προσέγγιση και θα συμβάλει στη δημιουργία Ενεργειακά Βιώσιμων Κοινοτήτων σε νησιά και οικολογικά ευαίσθητες περιοχές προκειμένου να ενισχυθεί η προσπάθεια αύξησης του ποσοστού διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα και κατ' επέκταση και η εφαρμογή διάφορων Ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών και νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικά με την ενέργεια, το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη στην Ευρώπη.

Η ιστοσελίδα του Προγράμματος είναι: www.rerina.net

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ΦΟΡΕΑΣ
1	'EXPLORER'- Online Benchmarking for Exploitation of Renewable Energy Sources	INTERREG III B ARCHIMED
2	'DISTRES'- Promotion and consolidation of all RTD activities for renewable distributed generation technologies in the Mediterranean region	6ο Πρόγραμμα Πλαίσιο ΕΕ
3	'STORIES'- Online Benchmarking for Exploitation of Renewable Energy Sources	Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη (Intelligent Energy for Europe)
4	Πρόβλεψη Ηλεκτρικού Φορτίου με τη χρήση Υπολογιστικής Νοημοσύνης	Δέσμη Προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη 2006
5	'CSP-DSW'-Cogeneration of Electrical Power & Desalinated Water through Concentrating Solar Power in Cyprus	Χρηματοδότηση τελικής δράσης από Διαρθρωτικά Ταμεία
6	"EA3GRID"- European Efficiency Benchmarking Project	Χρηματοδότηση από ίδιους Πόρους Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών

Παράλληλα, προβλέπεται να υποβληθούν και άλλες προτάσεις από μέρους της ΡΑΕΚ στα πλαίσια Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την περίοδο 2009.

Σχέδια που χρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση κάτω από το Πρόγραμμα Μεταβατικής Διευκόλυνσης 2005 του Γραφείου Προγραμματισμού, για ενδυνάμωση της Διοικητικής Ικανότητας για εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου

Στα πλαίσια της βοήθειας που παραχώρησε η Ευρωπαϊκή Ένωση προς την Κύπρο μέσω του Γραφείου Προγραμματισμού, κάτω από το Σχέδιο Μεταβατικής Διευκόλυνσης 2005 για χρηματοδότηση δράσεων για ενδυνάμωση της Διοικητικής Ικανότητας για εφαρμογή του κεκτημένου, η ΡΑΕΚ, συμμετείχε στο Σχέδιο, ως Τελικός Δικαιούχος δύο Προγραμμάτων, τα οποία εκπονήθηκαν το 2008 από την Εταιρεία Συμβούλων, ΛΔΚ – Σύμβουλοι Τεχνικών & Αναπτυξιακών Έργων Α.Ε., από την Ελλάδα και ολοκληρώθηκαν επιτυχώς τον Ιούνιο 2008.

Το ευρύτερο αντικείμενο και των δύο Προγραμμάτων είναι η βελτίωση του βαθμού εναρμόνισης της Κύπρου με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες 2003/55/ΕΚ για τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και κατάργηση της Οδηγίας 98/30/ΕΚ και της Οδηγίας 2004/67/ΕΚ σχετικά με τα μέτρα διασφάλισης του εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο και, η συμπλήρωση του ρυθμιστικού πλαισίου που προβλέπουν οι Νόμοι των 2004-2006 Περί της Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου υπό μορφή κανόνων, μέτρων ή αρχών και η ενίσχυση της ικανότητας της ΡΑΕΚ να αναπτύξει τους κατάλληλους κανονισμούς που θα της επιτρέψουν να επιβλέπει αποτελεσματικά τη λειτουργία της αγοράς Φυσικού Αερίου. Επιπρόσθετα, διαφάνηκε η ανάγκη διευκρίνισης του ρόλου της ΡΑΕΚ και των αρμοδιοτήτων της στο νέο νομοθετικό περιβάλλον της Αγοράς Φυσικού Αερίου, λαμβανομένου υπόψη του Τροποποιητικού Νόμου Ν.199(Ι)/2007, ο οποίος δημοσιεύτηκε και είναι σε ισχύ από τις 31/12/07.

1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

Ο ειδικός σκοπός του Προγράμματος είναι:

- Η παροχή τεχνικής βοήθειας στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου αναφορικά με τους κατάλληλους Κανόνες Διαχείρισης και Κατανομής Δυναμικού Διασύνδεσης στο σύστημα προμήθειας Φυσικού Αερίου, και η ετοιμασία των βασικών αρχών που θα διέπουν τους Κανόνες.
- Η παροχή τεχνικής βοήθειας στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου αναφορικά με τους κατάλληλους μη δεσμευείς κανονισμούς για τις προϋποθέσεις πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής Φυσικού Αερίου.
- Η ετοιμασία ρύθμισης αναφορικά με τις εναρμονισμένες αρχές διατιμήσεων και χρεώσεων για πρόσβαση στο δίκτυο, ή αναφορικά με την μεθοδολογία υπολογισμού των διατιμήσεων ή χρεώσεων, την πρόσβαση στο δίκτυο, την εγκαθίδρυση υπηρεσιών για την πρόσβαση τρίτων, τη θέσπιση ή έγκριση μηχανισμών αντιμετώπισης της συμφόρησης δυναμικού στο δίκτυο Φυσικού Αερίου, τις απαιτήσεις διαφάνειας, τους κανόνες εξισορρόπησης, τις χρεώσεις υπέρβασης της δεσμευμένης δυναμικότητας, εμπορία δικαιωμάτων χρήσης δυναμικότητας και τις απαιτήσεις αμεροληψίας.

2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

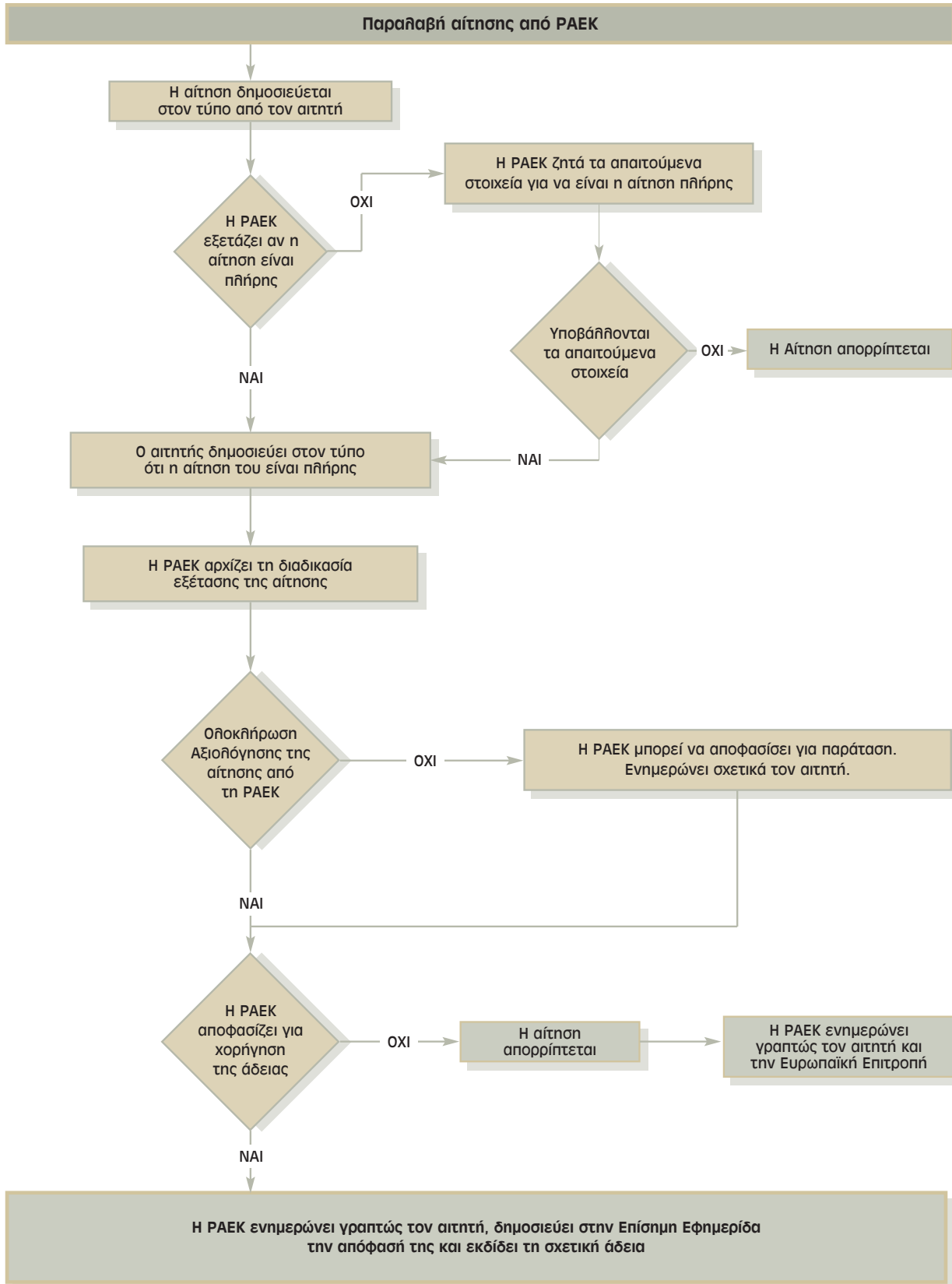
Ο ειδικός σκοπός του Προγράμματος είναι:

Η παροχή τεχνικής βοήθειας στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου αναφορικά με κανονισμούς οι οποίοι θα διασφαλίζουν την ασφάλεια του εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο και θα περιορίζουν ή ελαχιστοποιούν τις συνέπειες που μπορούν να προκληθούν από μια πιθανή διακοπή προμήθειας.

Συγκεκριμένα η τεχνική βοήθεια θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Τον καθορισμό των γεγονότων ασφάλειας για τα οποία πρέπει να σχεδιαστούν εκ των προτέρων μέτρα για να εμποδίσουν διακοπή της προμήθειας.
- Τον καθορισμό των υποχρεώσεων που θα πρέπει να βαρύνουν τους παράγοντες της αγοράς για τη διατήρηση των επιθυμητών ελάχιστων επιπέδων προμήθειας σε περίπτωση που θα επισυμβούν τέτοια γεγονότα.
- Την εκτίμηση του κόστους τέτοιων υποχρεώσεων και τον επιμερισμό του.
- Την ετοιμασία εθνικού σχεδίου διαχείρισης κρίσεων καθορίζοντας το ρόλο που θα διαδραματίσουν οι διάφοροι παράγοντες, τις ευθύνες που θα αναλαμβάνουν.
- Τον καθορισμό των προβλεπόμενων μέτρων διαχείρισης κρίσεων στην αγορά του Φυσικού Αερίου.

**ΠΟΡΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΑΔΕΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2008**

Διαδικασία Εξέτασης Αίτησης για Εξασφάλιση Άδειας

ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΡΗΣ

Τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν μια αίτηση για Κατασκευή και Λειτουργία Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως έχουν τεθεί από τη ΡΑΕΚ, είναι τα ακόλουθα:

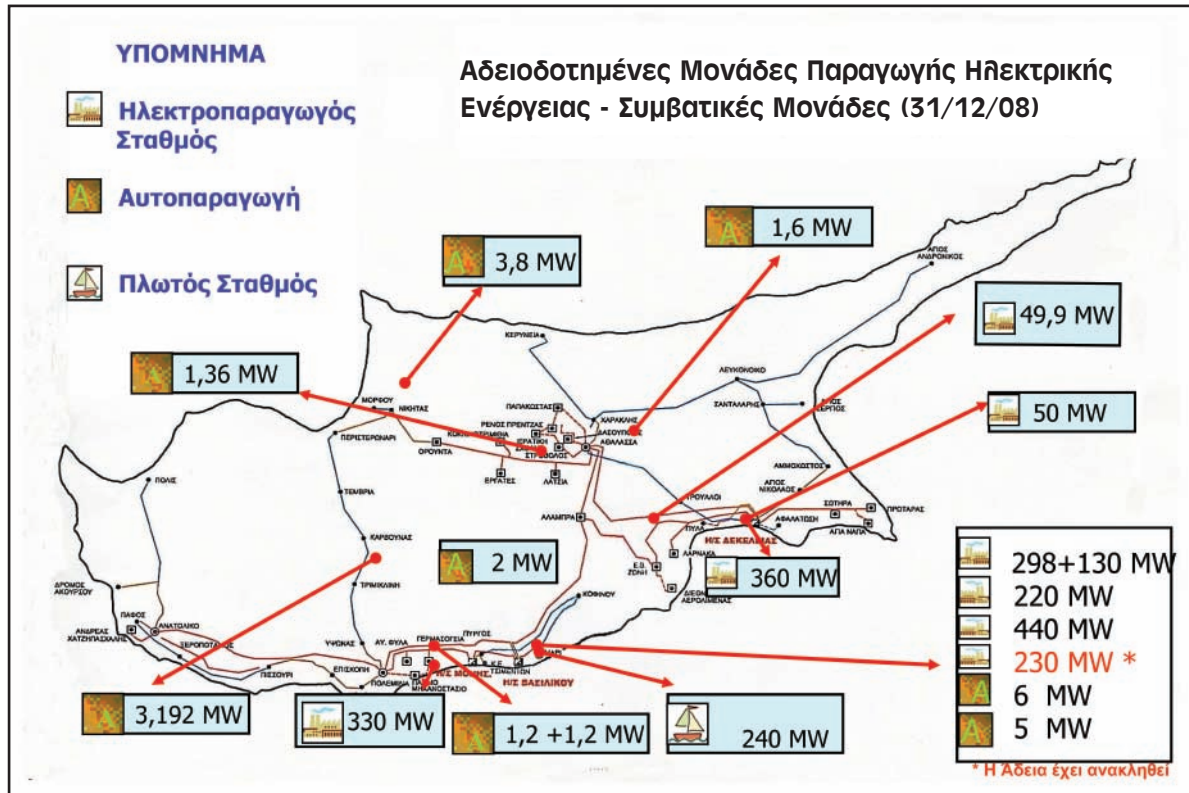
- Γραπτή Συγκατάθεση του Ιδιοκτήτη της γης για την τοποθεσία ανέγερσης της Μονάδας.
- Τεχνική Μελέτη με τεκμηριωμένους υπολογισμούς.
- Οικονομική Μελέτη στην οποία θα φαίνονται οι προβλέψεις και τα εισοδήματα καταναμημένα σε κύριες κατηγορίες εισροής και εκροής μετρητών.
- Περιβαλλοντική Μελέτη από ανεξάρτητο ειδικό.
- Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο.
- Στοιχεία Αιτητή, Συνεταίρων και Υπεργολάβων.
- Πηγές Χρηματοδότησης του έργου.
- Ισολογισμοί για τα τρία (3) πρόσφατα οικονομικά έτη, αν δεν είναι νέα εταιρεία.
- Το πρόγραμμα της επιχείρησης για τα επόμενα πέντε (5) χρόνια.
- Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής (αναλυτικά ανά μήνα).
- Καταστατικό Εταιρείας (Αριθμός Εγγραφής και Πιστοποιητικά Εγγραφής, Μετόχων και Διευθυντών από τον Έφορο Εταιρειών).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

1. Υποβολή αίτησης στη ΡΑΕΚ για Κατασκευή Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Η αίτηση πρέπει να συμπεριλαμβάνει και βεβαίωση από τον ιδιοκτήτη της γης ότι η γη είναι διαθέσιμη και δεν υπόκειται σε άλλη δέσμευση.
2. Η ΡΑΕΚ ζητά από τον αιτητή να αποταθεί αμέσως στο οικείο Επαρχιακό Γραφείο της Πολεοδομίας που θα παραλαμβάνει την αίτηση του για προκαταρκτικές απόψεις και θα την παραπέμψει αμέσως - εντός δύο ημερών - στα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Οποιαδήποτε καθυστέρηση του αιτητή να αποταθεί στο οικείο Επαρχιακό Γραφείο της Πολεοδομίας βαρύνει τον ίδιο και μόνο.
3. Το Τμήμα Πολεοδομίας & Οικήσεως, αφού παραλάβει την αίτηση για προκαταρκτικές απόψεις την αποστέλλει αμέσως - εντός οκτώ (8) ημερών - σε όλες τις αρχές και φορείς, όπως αυτές καταγράφονται στην Εντολή Αρ.2 του 2006 του Υπουργού Εσωτερικών και ζητά να έχει εντός τριάντα (30) ημερών τις δικές τους προκαταρκτικές απόψεις.
4. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως μετά την παρέλευση των τριάντα (30) ημερών αξιολογεί τις προκαταρκτικές απόψεις των αρμοδίων αρχών και φορέων που ανταποκρίθηκαν.
Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προχωρεί στη σύνθεση αυτών των απόψεων και ετοιμάζει έκθεση, στην οποία περιλαμβάνεται και η δική του προκαταρκτική άποψη, την οποίαν αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο αιτητή και τη ΡΑΕΚ, εντός προκαθορισμένου χρόνου και οπωσδήποτε όχι αργότερα από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης από το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας. Φορείς και αρχές που δεν ανταποκρίνονται εντός αυτής της προθεσμίας θα θεωρείται ότι δεν φέρουν ένσταση στη χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας.
5. Η ΡΑΕΚ αξιολογεί την αίτηση και αποφασίζει ανάλογα να εκδώσει ή όχι την άδεια, αφού λάβει σοβαρά υπόψη τη σχετική Εντολή Αρ. 2/2006 ημερομηνίας 19 Απριλίου 2006, που εξέδωσε ο Υπουργός Εσωτερικών για το θέμα.
6. Ο αιτητής κατά το χρονικό διάστημα που η ΡΑΕΚ αξιολογεί την αίτηση του για έκδοση Άδειας ξεκινά τις διαδικασίες για να εξασφαλίσει όλες τις άλλες απαιτούμενες από την Κυπριακή Νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις.
7. Ο ενδιαφερόμενος αιτητής που έχει εξασφαλίσει άδεια κατασκευής από τη ΡΑΕΚ απευθύνεται στον ιδιοκτήτη της Γης και ζητά εκμίσθωση της Γης. Στους όρους του συμβολαίου σύμβασης επιπρόσθετα από τους συνήθεις όρους που ζητούνται για Πολεοδομική Άδεια και Άδεια Οικοδομής από την αρμόδια Αρχή τίθεται και όρος για τήρηση των όρων της Άδειας που του εκδίδει η ΡΑΕΚ.
8. Ο αιτητής αφού εξασφαλίσει τη μίσθωση σύμβασης απευθύνεται στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για να εξασφαλίσει Πολεοδομική Άδεια. Η αίτηση του πρέπει να συνοδεύεται με όλα τα απαιτούμενα έγγραφα και τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σύμφωνα με την Περί Πολεοδομίας και Οικήσεως Νομοθεσία.
9. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δίδει προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων έκδοσης Πολεοδομικής Άδειας για Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συνεργασία του ενδιαφερόμενου αιτητή και η υποβολή με την αίτηση όλων των απαιτούμενων εγγράφων και η έγκαιρη ανταπόκριση του σε οποιοδήποτε διορθώσεις ή διευκρινήσεις απαιτούνται κατά την πορεία εξέτασης της αίτησής του.

Άδειες που εκδόθηκαν, υποβλήθηκαν και ανακλήθηκαν για παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας

ΧΑΡΤΗΣ 1

Εκδοθείσες Άδειες για Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας – Συμβατικές Μονάδες Παραγωγής

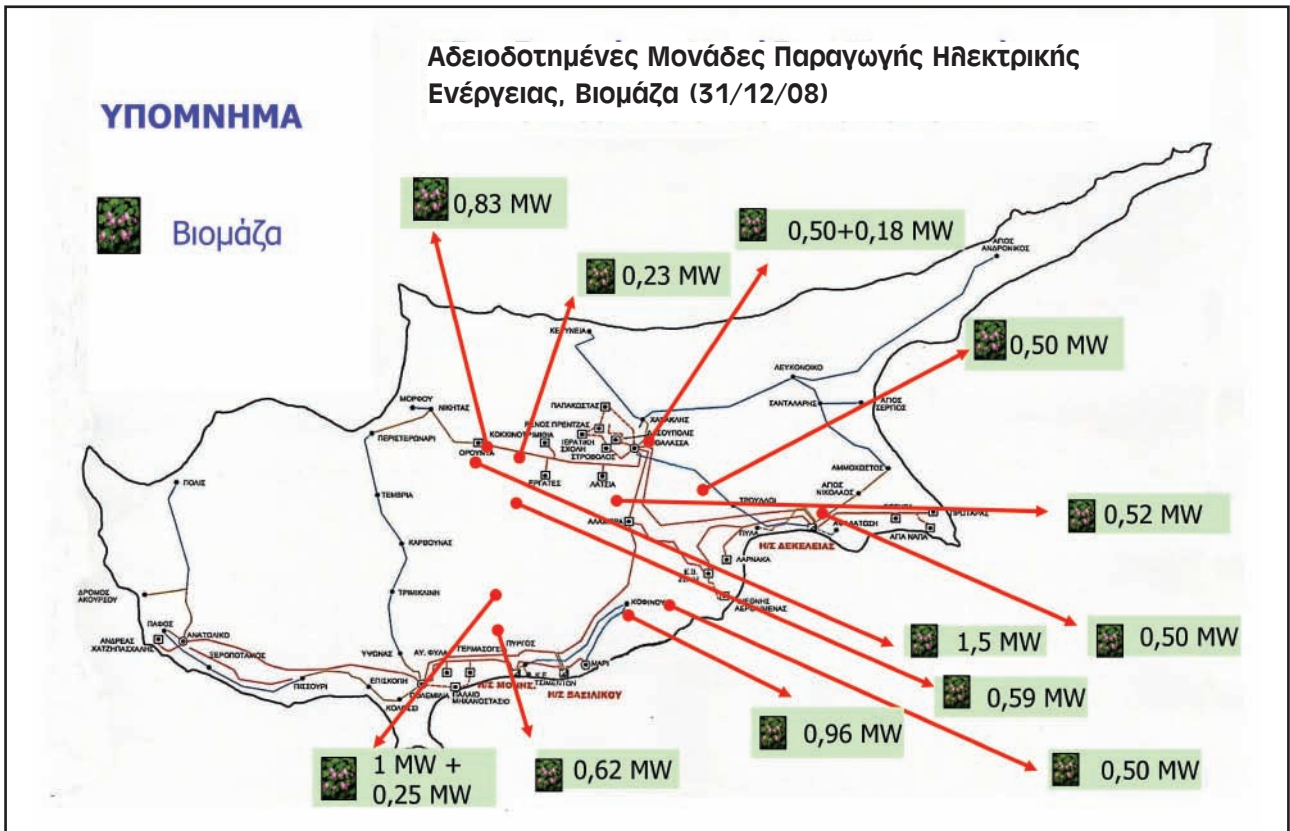
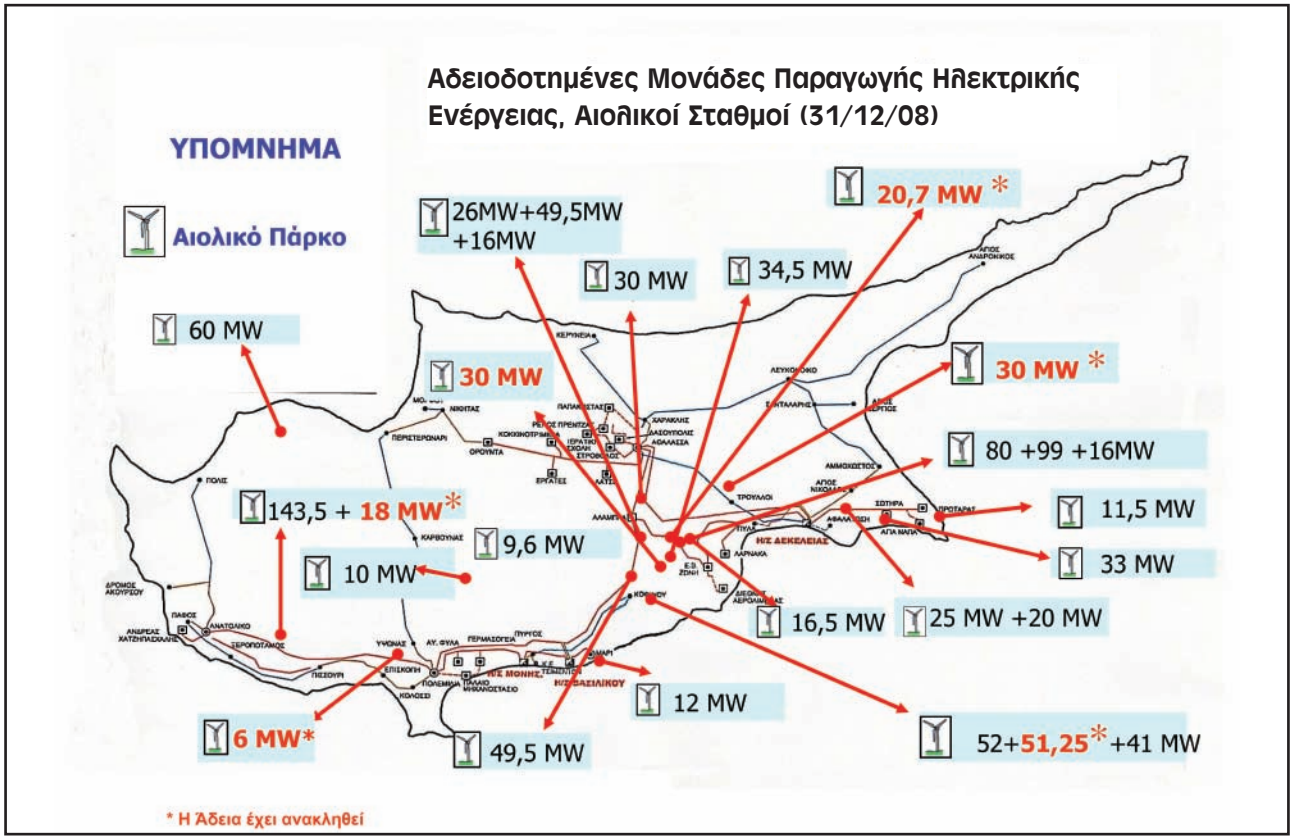
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Α

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	MW
1	ΑΗΚ	Λειτουργία Σταθμού στο Βασιλικό (Υφιστάμενες Μονάδες)	298,00
2	ΑΗΚ	Λειτουργία Σταθμού στη Δεκέλεια (Υφιστάμενες Μονάδες)	360,00
3	ΑΗΚ	Λειτουργία Σταθμού στη Μονή (Υφιστάμενες Μονάδες)	330,00
4	ΑΗΚ	Κατασκευή & Λειτουργία Σταθμού στο Βασιλικό - Μονάδα Αρ. 3	130,00
5	ΑΗΚ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού στο Βασιλικό (CCGT) – Μονάδα Αρ. 4	220,00
6	Τσιμεντοποιία Βασιλικού	Λειτουργία Σταθμού (Υφιστάμενη Μονάδα – Αυτοπαραγωγή)	6,00

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	MW
7	Vouros Power Industries Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού (ΜΕΚ – Ελεύθερη Ζώνη Εμπορίου Λάρνακας)	49,90
8	ΑΗΚ	Κατασκευή και Λειτουργία – Μονάδα Αρ. 5 στο Βασιλικό (CCGT)	220,00
9	ΑΗΚ	Κατασκευή και Λειτουργία – Μονάδα Αρ. 6 στο Βασιλικό (CCGT)	220,00
10	Τσιμεντοποιία Βασιλικού	Κατασκευή και Λειτουργία (ΜΕΚ – Αυτοπαραγωγή)	5,00
11	Εἰμένη Λατομεία Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία - 'Άγιος Σωζόμενος (ΜΕΚ - Αυτοπαραγωγή)	1,60
12	Golar Energy Ltd	Εγκατάσταση και Λειτουργία Πλωτής Μονάδας – Βασιλικό (CCGT) – Φυσικό Αέριο	240,00
13	Λατομεία Φαρμακάς Λτδ	Λειτουργία & Παραγωγή Σταθμού Ηλεκτρικής Ενέργειας (Υφιστάμενη Μονάδα – Αυτοπαραγωγή) (Φαρμακάς – Επαρχία Λευκωσίας)	2,00
14	Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία	Λειτουργία & Παραγωγή Σταθμού Ηλεκτρικής Ενέργειας (Υφιστάμενη Μονάδα – Αυτοπαραγωγή) Σκουριώτισσα/Λινού (Επαρχία Λευκωσίας)	3,80
15	ΑΗΚ	Κατασκευή & Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΜΕΚ - Αυτοπαραγωγή), Δεκέλεια (Επαρχία Λάρνακας) (Κατασκευή Σταθμού 52,44MW και Λειτουργία & Παραγωγή Σταθμού 50MW)	50,00
16	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (ΣΑΛΑ)	Λειτουργία & Παραγωγή Σταθμού Ηλεκτρικής Ενέργειας (Αυτοπαραγωγή) (Επαρχία Λεμεσού)	1,20
17	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (ΣΑΛΑ)	Λειτουργία & Παραγωγή Σταθμού Ηλεκτρικής Ενέργειας (Αυτοπαραγωγή) (Επαρχία Λεμεσού)	1,20
18	M. S. (Skyra) Vassas Ltd	Λειτουργία & Παραγωγή Σταθμού Ηλεκτρικής Ενέργειας (Αυτοπαραγωγή), Βάσα Κελλιακίου (Επαρχία Λεμεσού)	3,19
19	Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου	Κατασκευή & Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (CCGT) (Αυτοπαραγωγή) (Επαρχία Λευκωσίας)	1,36
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			2143,25
ΑΗΚ (85,29%)			1828,00
ΑΛΛΟΙ (14,71%)			315,25

Σημείωση:

- Η Έκδοση Άδειας Παραγωγής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της Άδειας από την υποχρέωση Εξασφάλισης οποιωνδήποτε άλλων Εγκρίσεων ή Αδειών, οι οποίες απαιτούνται από τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- ΜΕΚ: Μηχανές Εσωτερικής Καύσης
- CCGT: Μονάδα Συνδυασμένου Κύκλου (Διπλής Καύσης Ντίζελ και Φυσικό Αέριο)

**Εκδοθείσες Άδειες για Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας –
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Αιολικά Συστήματα & Συστήματα Βιομάζας)**

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Β

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	MW
1	Ketonis Developments Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου στο Μαρί (Επαρχία Λάρνακας)	12,00*
2	Aerotricity Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Καμπί – Επαρχία Λευκωσίας)	2,40* (7,20**)
3	Ketonis Developments Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Κηλαυδιά – Τερσεφάνου – Αιθερικό – Επαρχία Λάρνακας)	34,50*
4	Αιολική Ακτή Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Σανίδα – Επαρχία Λεμεσού)	10,00*
5	D. K. Windsupply Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου «Ορείτες» (περιοχή Κοινοτήτων Πάνω Αρχιμανδρίτας, Κούκλια και Αιέκτωρας – Επαρχίες Λεμεσού, Πάφου)	82,00* (61,50**)
6	TSP Aeolian Dynamics Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Πυργά, Καλό Χωριό, Αγία Άννα, Ψευδάς – Επαρχία Λάρνακας)	30,00* (19,50**)
7	Trebi Trading Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Αβδεληερό - Επαρχία Λάρνακας)	12,00* (18,00**)
8	MedWind Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου (Αγία Νάπα - Επαρχία Αμμοχώστου)	11,50*
9	Moglia Trading Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Αγία Άννα - Επαρχία Λάρνακας)	12,00* (37,50**)
10	Stivo Trading Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Πυργά, Κηλαυδιά, Αιθερικό - Επαρχία Λάρνακας)	49,50* (49,50**)
11	K. E. Aerodynamics Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (περιοχή Κοινοτήτων Αγίου Θεοδώρου & Ψεματισμένου – Επαρχία Λάρνακας)	12,30* (28,70**)
12	Rokas Aeoliki (Cyprus) Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου (Άγιος Θεόδωρος, Ψεματισμένος, Μαρώνι & Χοιροκίτια - Επαρχία Λάρνακας)	14,00* (38,00**)
13	Rokas Aeoliki (Cyprus) Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Κηλαυδιά, Αιθερικό & Πυργά – Επαρχία Λάρνακας)	50,00* (30,00**)
14	Rokas Aeoliki (Cyprus) Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικού Πάρκου (Κηλαυδιά, Αγία Άννα, Κόσιπ – Επαρχία Λάρνακας)	20,00* (6,00**)
15	MedWind Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου («Σχοινομούτης» Ψευδάς, Αγία Άννα & Πυργά - Επαρχία Λάρνακας)	16,00*
16	MedWind Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου («Παπαλιά» Πυργά - Επαρχία Λάρνακας)	12,00* (4,00**)
17	Επιχειρήσεις Αδελφοί Στέλιου Κούννα Λτδ	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου (Αραδίππου – Επαρχία Λάρνακας)	15,00* (10,00**)
18	Cypra Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Άγιοι Ηλιόφωτοι- Επαρχία Λευκωσίας)	1,50*
19	Νίκος Αρμένης και Υιοί Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Μοναγρούλη- Επαρχία Λεμεσού)	0,25*

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	MW
20	Armenis Farm Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Μοναγρούληλι – Επαρχία Λεμεσού)	1,00*
21	Φάρμα Ανδρέου και Κωστή Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Ξυλοτύμπου – Επαρχία Λάρνακας)	0,50*
22	Φάρμα Ανδρέου και Κωστή Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Τερσεφάνου – Επαρχία Λάρνακας)	0,50*
23	Animalia Genetics Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Μαρκί – Λευκωσία)	0,595*
24	G & AF Energy Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Μαρώνι – Λάρνακα)	0,960*
25	Σ. Π. Λαγός Φάρμ Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Δάηλι – Επαρχία Λευκωσίας)	0,50*
26	A. Καίηας & Υιοί Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Αθναίνου - Επαρχία Λάρνακας)	0,50*
27	Εηήας Φάρμ Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Δάηλι– Επαρχία Λευκωσία)	0,18*
28	Συμβούηιο Αποχετεύσεων Λεμεσού, Αμαθούντας	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Επαρχία Λεμεσού - Αμαθούντας)	0,622*
29	Ιωάννης Γεωργίου Πικερί Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Κάτω Μονή – Επαρχία Λευκωσίας)	0,230*
30	Mintikkis & Andreou Biopower Ltd	Κατασκευή και Παραγωγή Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Αγία Βαρβάρα – Επαρχία Λευκωσίας)	0,526*
31	C. G Neophytou Bros Biogas	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα (Παλιομέτοχο – Επαρχία Λευκωσίας)	0,834*
32	Επιχειρήσεις Α/φοι Στέηιου Κουννά Λτδ	Κατασκευή Αιοηικού Πάρκου – Αραδίηπου (Επαρχία Λάρνακας)	12,50* (7,50**)
33	TSP Aeolian Mediterranean Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιοηικού Πάρκου – Πομός (Επαρχία Πάφου)	12,00* (48,00**)
34	Kel. Sorokos Windfarm [Ketonis Developments Ltd]	Κατασκευή Αιοηικού Πάρκου – Κεηηιά (Επαρχία Λάρνακας)	12,00* (4,50**)
35	Sot. Levantes Windfarm [Ketonis Developments Ltd]	Κατασκευή Αιοηικού Πάρκου – Σωτήρα (Επαρχία Αμμοχώστου)	33,00*
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			473,397* (369,90**)
AHK (0%)			0
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			473,397* (369,90**)

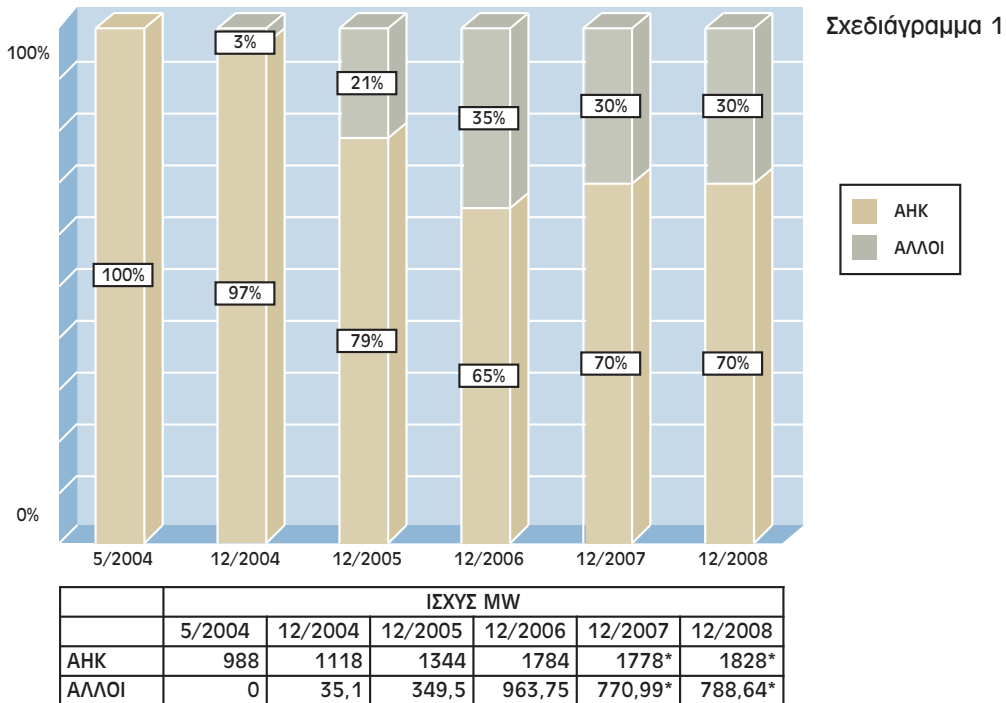
Σημειώσεις:

- * Άδειες που εκδόθηκαν. Ο Αδειούχος στο παρόν στάδιο μπορεί να λειτουργήσει Σταθμό μεγέθους σύμφωνα με την άδεια που του εκδόθηκε.
- ** Πιθανή μελλοντική αύξηση ισχύος σε άδειες που εκδόθηκαν. Σε μεταγενέστερο στάδιο όταν οι συνθήκες της Αγοράς και του Συστήματος Ηλεκτρισμού το επιτρέπουν, η ΡΑΕΚ δύναται να εγκρίνει επέκταση στη λειτουργία του Σταθμού.
- Η Έκδοση Άδειας Παραγωγής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της Άδειας από την υποχρέωση Εξασφάλισης οποιωνδήποτε άλλων αναγκαίων Εγκρίσεων ή Αδειών, οι οποίες απαιτούνται από τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Για Ενθάρρυνση των Φωτοβολταϊκών, η ΡΑΕΚ έχει απαλλάξει τους ενδιαφερόμενους από την υποχρέωση υποβολής αίτησης για εξασφάλιση άδειας για μονάδες με ισχύ μέχρι και 10KW (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας 28/04/06, Αριθμός Δημοσίευσης 2694).
- Για Ενθάρρυνση των Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, η ΡΑΕΚ αποφάσισε να αυξήσει το όριο για Απαλλογή από την υποχρέωση υποβολής αίτησης και εξασφάλισης Εξαίρεσης από τη ΡΑΕΚ από 10KW σε 30KW για Αιοθικά Συστήματα και από 10KW σε 20KW για Φωτοβολταϊκά Συστήματα και τη Βιομάζα (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας 15/06/07, Αριθμός Δημοσίευσης 4195).

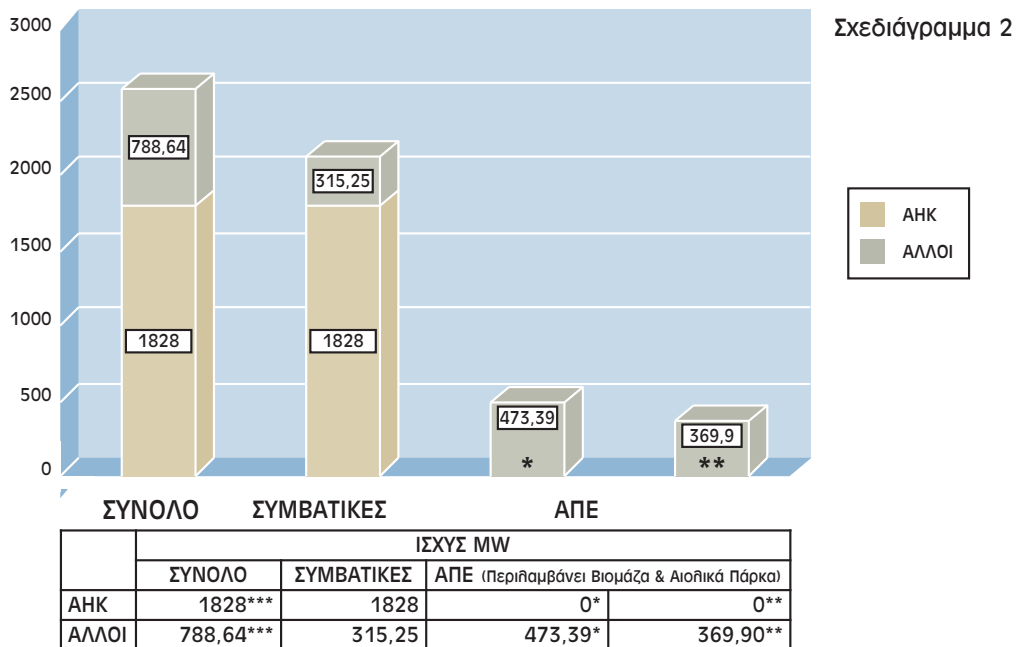
Ανεμογεννήτριες σε Αιοθικό Πάρκο

Ποσοστά ΑΗΚ στη Συνοδική Αδειοδοτημένη Ισχύ την περίοδο 01/05/04-31/12/08

* Συμπεριλαμβάνονται Ανακλήσεις και Τροποποιήσεις Αδειών

Συνοδική Αδειοδοτημένη Ισχύς την 31/12/08

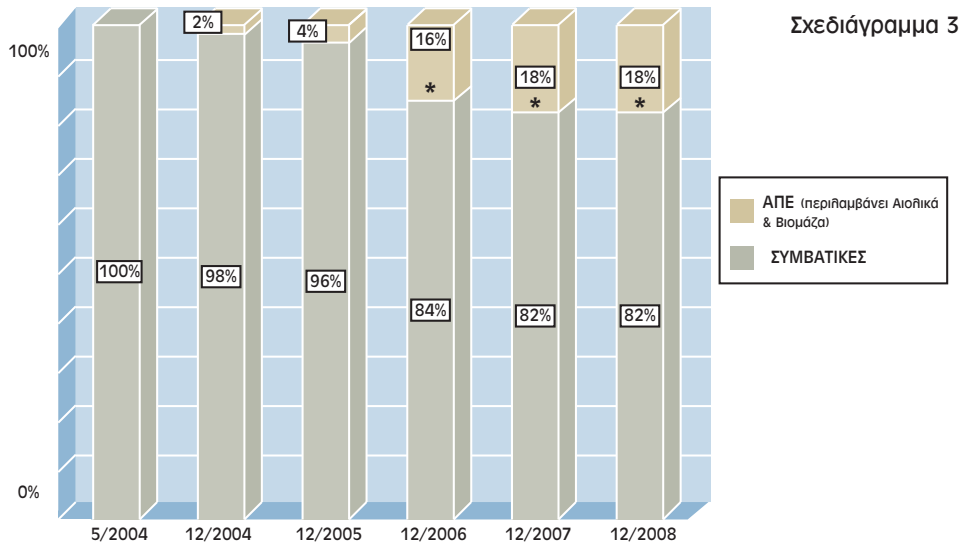

* Για άμεση εγκατάσταση

** Για μελλοντική εγκατάσταση

*** Συμπεριλαμβάνονται Ανακλήσεις και Τροποποιήσεις Αδειών

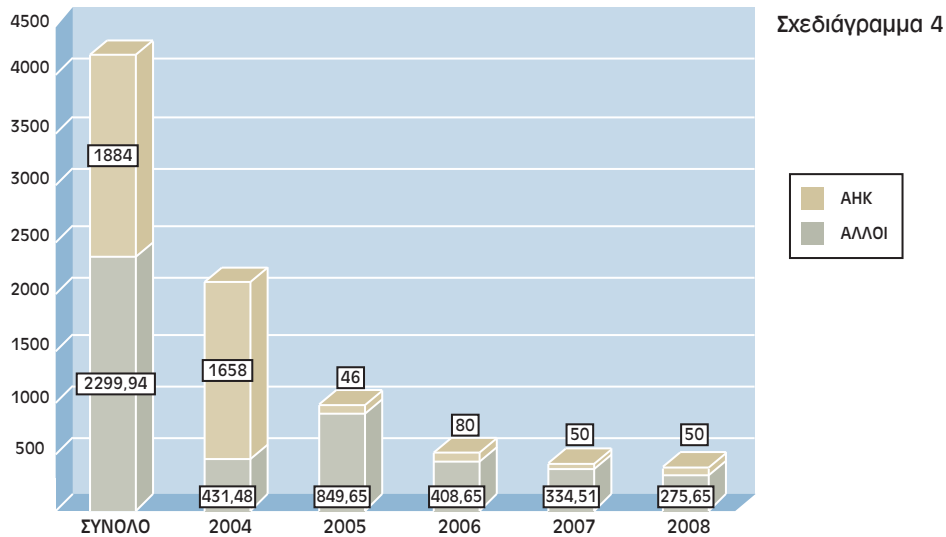
Ποσοστά Αδειοδοτημένης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Συμβατικές Μονάδες ΑΠΕ & Βιομάζα την περίοδο 01/05/04 – 31/12/08

	ΙΣΧΥΣ MW								
	5/2004	12/2004	12/2005	12/2006	12/2007	12/2008			
ΑΠΕ (Περιλαμβάνει Αιολικά & Βιομάζα)	0	22,1	62,6	427,15*	411,85**	463,39*	400,85**	473,39*	369,90**
ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ	988	1131	1630,9	2320,6	2085,6	2143,25			

* Για άμεση εγκατάσταση
 ** Για μελλοντική εγκατάσταση

Αιτήσεις για Άδειες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας που υποβλήθηκαν την περίοδο 2004-2008

	ΙΣΧΥΣ MW					
	ΣΥΝΟΛΟ	2004	2005	2006	2007	2008
ΑΗΚ	1884	1658	46*	80*	50	50
ΑΛΛΟΙ	2299,94**	431,48	849,65*	408,65*	334,51	275,65
ΣΥΝΟΛΟ	4183,94**	2089,48	895,65	488,65	384,51	325,65

* Συμπεριλαμβάνονται Τροποποιήσεις Αιτήσεων
 ** Συμπεριλαμβάνονται Απορρίψεις Αιτήσεων

Υποβληθείσες Αιτήσεις για Κατασκευή Νέων Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (υπό Μελέτη) – Συμβατικές Μονάδες Παραγωγής

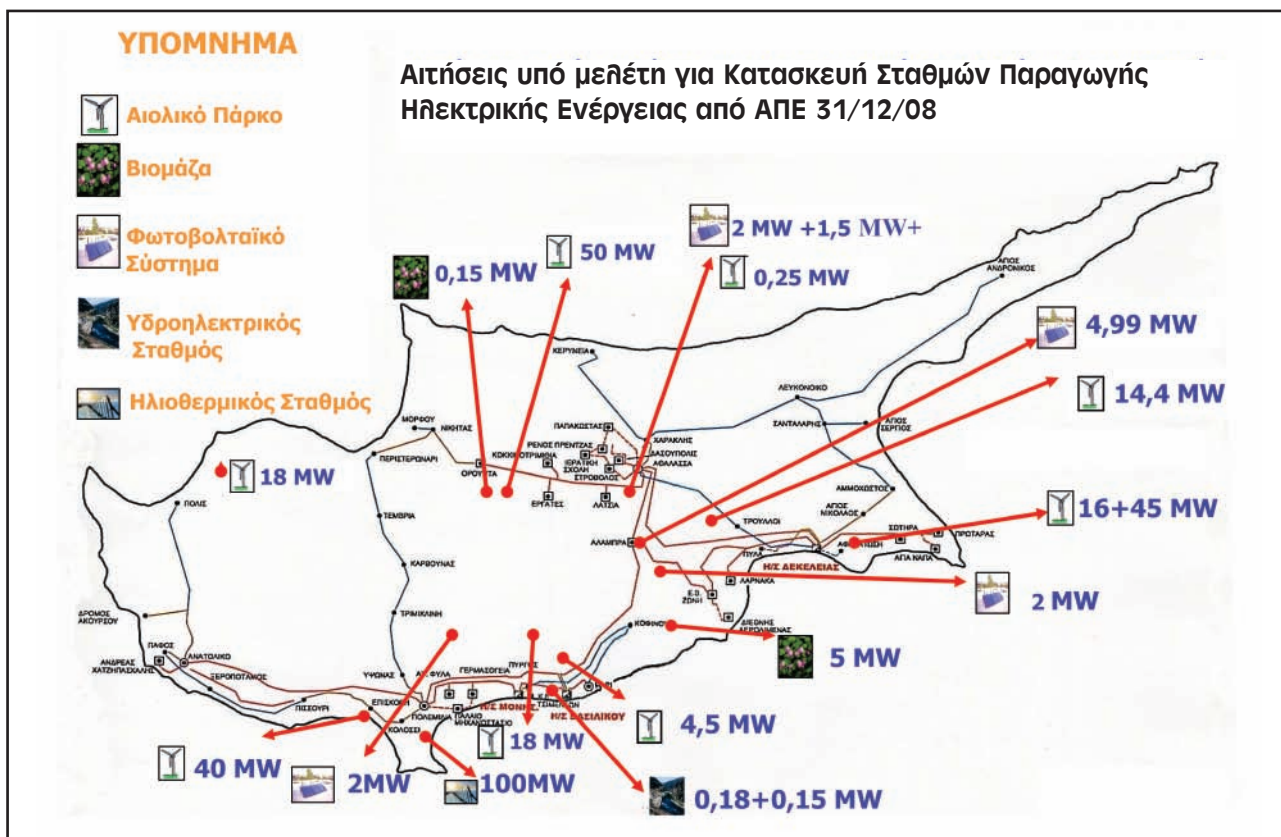
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Γ

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	MW
1	P.E.C. Powerenergy Cyprus Ltd	Κατασκευή & Λειτουργία Σταθμού Ηλεκτρικής Ενέργειας (CCGT) Βασιλικό (Επαρχία Λάρνακας)	230,00
2	JCC Payment Systems Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (CCGT) (Αυτοπαραγωγή) Νήσου, (Επαρχία Λευκωσίας)	1,28
3	AHK	Κατασκευή & Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (MEK2), Δεκέλεια (Επαρχία Λάρνακας)	50,00
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			281,28
AHK (17,78%)			50,00
ΑΛΛΟΙ (82,22%)			231,28

Υποβληθείσες Αιτήσεις για Κατασκευή Νέων Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (υπό Μελέτη) – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Αιοθικά Συστήματα)

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Δ

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	MW
1	MedWind Ltd	Κατασκευή Αιοθικού Πάρκου – Σανίδα (Επαρχία Λεμεσού)	18,00
2	Aerotricity Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Αιοθικού Πάρκου – Λύμπια (Επαρχία Λευκωσίας)	14,40
3	Τουβλοποιεία Παλαικίθρου «Ο Γίγας» Λτδ	Κατασκευή Αιοθικού Πάρκου – Καθαβασός (Επαρχία Λάρνακας)	4,50
4	Ellinas Windsail Ltd	Κατασκευή Αιοθικού Πάρκου – Επισκοπής (Επαρχία Λεμεσού)	40,00
5	K. Ellinas Energy Ltd	Κατασκευή Αιοθικού Πάρκου – Περιοχή Μιτσερού & Αγροκπιάς (Επαρχία Λευκωσίας)	50,00
6	Xyl. Anatolikos Windfarm Ltd	Κατασκευή Αιοθικού Πάρκου – Ξυλοφάγου (Επαρχία Λάρνακας)	45,00
7	Πανεπιστήμιο Κύπρου	Κατασκευή και Λειτουργία Αιοθικού Πάρκου - Γέρι (Επαρχία Λευκωσίας)	0,25
8	MedWind Ltd	Λειτουργία & Παραγωγή Αιοθικού Πάρκου – Αγία Νάπα (Επαρχία Αμμοχώστου)	11,50
9	MedWind Ltd	Λειτουργία & Παραγωγή Αιοθικού Πάρκου – Πυργά «Παπαλιά» (Επαρχία Λάρνακας)	16,00
10	MedWind Ltd	Λειτουργία & Παραγωγή Αιοθικού Πάρκου – Λύμπια, Ψευδά, Αγία Άννα «Σχοινομούτης» (Επαρχία Λάρνακας)	16,00
11	MedWind Ltd	Κατασκευή Αιοθικού Πάρκου – Αργάκα (Επαρχία Πάφου)	18,00
12	MedWind Ltd	Κατασκευή Αιοθικού Πάρκου – Ξυλοφάγου (Επαρχία Λάρνακας)	16,00
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			249,65
ΑΗΚ (0%)			0
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			249,65

Υποβληθείσες Αιτήσεις για Κατασκευή Νέων Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (υπό Μελέτη) από *Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Φωτοβολταϊκά, Συστήματα Βιομάζας, Υδροηλεκτρικοί & Ηλιοθερμικοί Σταθμοί)*

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ε

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	MW
1	Vouros Power Industries Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα - Κοφίνου (Επαρχία Λάρνακας)	5,00
2	Sigan Management Ltd	Κατασκευή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Φωτοβολταϊκά - Μενόγια (Επαρχία Λάρνακας)	2,00
3	Galatariotis Telecommunications Ltd	Κατασκευή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Φωτοβολταϊκά - Γέρι (Επαρχία Λευκωσίας)	2,00
4	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού	Κατασκευή Υδροηλεκτρικού Σταθμού - Μέσα Γειτονιά (Επαρχία Λεμεσού)	0,15
5	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού	Κατασκευή Υδροηλεκτρικού Σταθμού - Κάψαθος (Επαρχία Λεμεσού)	0,18
6	M. Αντωνιάδης Φάρμ Λτδ	Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Βιομάζα - Μένικο (Επαρχία Λευκωσίας)	0,15
7	Atheristes Estates Ltd	Κατασκευή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Φωτοβολταϊκά - Παρεκκλήσιά (Επαρχία Λεμεσού)	2,00

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	MW
8	Cyprus Environmental Industries Ltd (C.E.I. Ltd)	Κατασκευή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Φωτοβολταϊκά – Γέρι (Επαρχία Λευκωσίας)	1,50
9	Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού	Κατασκευή Ηλιοθερμικού Σταθμού - Ακρωτήρι (Επαρχία Λεμεσού)	100,00
10	Rokas Aeoliki Cyprus Ltd	Κατασκευή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Φωτοβολταϊκά - Κιβισίλι (Επαρχία Λάρνακας)	4,99
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			117,97
ΑΗΚ (0%)			0
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			117,97

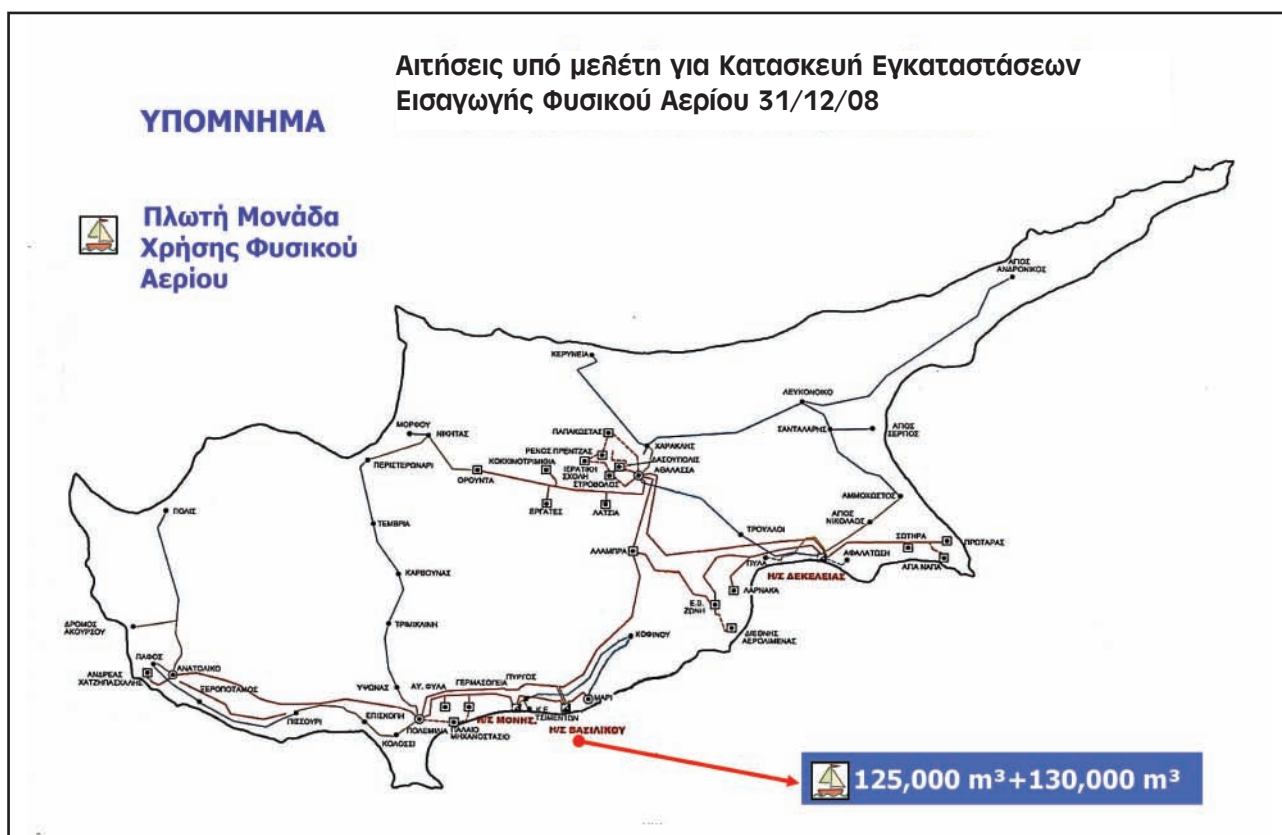
ΑΔΕΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ
Υποβληθείσες Αιτήσεις για Φυσικό Αέριο

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΤ

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	Χωρητικότητα Αποθηκευτικών Δεξαμενών $m^3 \times 10^3$	Ετήσια Ικανότητα Παροχής Αεριοποιημένου και Αποσυμπιεσμένου Φ.Α. κάτω από Συνθήκες Συνθήκες ISO $m^3 \times 10^6$
1	Golar Energy Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία και Εκμετάλλευση Εγκαταστάσεων Εισαγωγής/ Αποθήκευσης/ Αεριοποίησης Φυσικού Αερίου για ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ – Πλωτή Μονάδα Κόλπος Βασιλικού (Επαρχία Λάρνακας)	125	260
2	Vasilikos LNG Ltd	Κατασκευή και Λειτουργία και Εκμετάλλευση Εγκαταστάσεων Εισαγωγής/ Αποθήκευσης/ Αεριοποίησης Φυσικού Αερίου για ιδία χρήση και Προμήθεια Φ.Α. σε Χονδρικούς Πελάτες, Προμήθεια Φ.Α. σε Επιλέγοντες Καταναλωτές και Προμήθεια Φ.Α. σε Μη Επιλέγοντες Καταναλωτές – Πλωτή Μονάδα Κόλπος Βασιλικού (Επαρχία Λάρνακας)	130	3.000
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			255	3.260
ΑΗΚ (0%)			-	-
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			255	3.260

Σημείωση:

Μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 18/06/08 (Αρ. Πρότασης 667/2008), οι πιο πάνω Αιτήσεις δεν μπορούν να εξεταστούν ούτε και να εκδοθούν οι σχετικές άδειες.

**Κατάλογος Αρνητικών Αποφάσεων
(Συμβατικές Μονάδες Παραγωγής)**

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ζ

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	Ισχύς MW
1	Hellenic Copper Mines Ltd	Κατασκευή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού στη Σκουριώτισσα - Λινού, Λευκωσία	3,80
2	Hellenic Copper Mines Ltd	Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού στη Σκουριώτισσα - Λινού, Λευκωσία	3,80
3	ΕΜΕ (Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία Λτδ)	Κατασκευή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού στο Βασιλικό, Λάρνακα	60,00
4	ΕΜΕ (Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία Λτδ)	Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού στο Βασιλικό, Λάρνακα	60,00
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			63,80
ΑΗΚ (0%)			0
ΑΛΛΟΙ (100%)			63,80

**Κατάλογος Αρνητικών Αποφάσεων
(Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας)**

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Η

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	Ισχύς MW
1	Vouros Power Industries Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Αλέξιγρος, Λάρνακα.	12,00
2	Vouros Power Industries Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Τσάδα, Πάφος.	12,00
3	Medwind Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Πυργά, Αππιδάκι, Λάρνακα.	12,00
4	Medwind Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Ασγάτα.	20,00
5	M.P.Aerosupply Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Βάβλη, Ορά, Χοιροκοιτία, Κάτω Δρύ και Καθαβασό.	20,50
6	M.P.Aerosupply Ltd	Λειτουργία Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Βάβλη, Ορά, Χοιροκοιτία, Κάτω Δρύ και Καθαβασό.	20,50
7	Medwind Ltd.	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Άγιος Γεώργιος - Κάθηκα	20,00
8	Medwind Ltd.	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Άγιος Αμβρόσιος	12,00
9	Ar. Maistros Windfarm Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Αραδίππου	30,00
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			138,50
ΑΗΚ (0%)			0
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			138,50

**Κατάλογος Ανακληθέντων Αδειών
(Συμβατικές Μονάδες Παραγωγής)**

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Θ

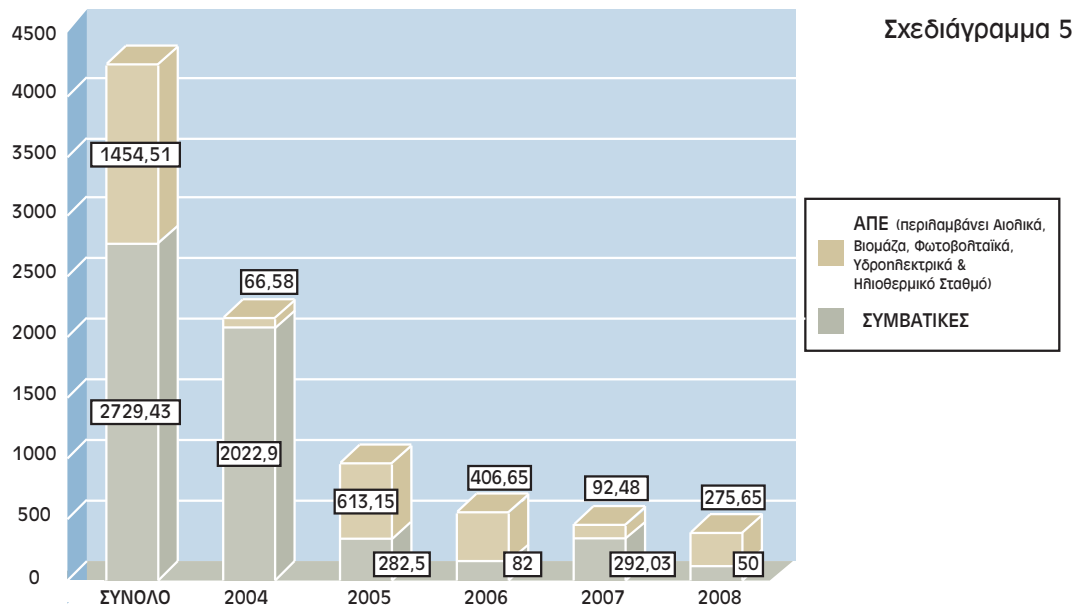
A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	Ισχύς MW
1	Unenes Ltd	Κατασκευή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Ντίζελ ή Φυσικό Αέριο στην περιοχή Βασιλικού, Λάρνακα.	230,00
2	Unenes Ltd	Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Ντίζελ ή Φυσικό Αέριο στην περιοχή Βασιλικού, Λάρνακα.	230,00
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			230,00
ΑΗΚ (0%)			0
ΑΛΛΟΙ (100%)			230,00

**Κατάλογος Ανακληθέντων Αδειών
(Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας)**

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ι

A/A	Όνομα Εταιρείας	Είδος Άδειας	Ισχύς MW
1	AHK	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Γλιάστρα στο Καντού-Κούρρης, Λεμεσός.	6,00*
2	AHK	Λειτουργία Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Γλιάστρα στο Καντού-Κούρρης Λεμεσός.	6,00*
3	Windpower Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στο Δάσος Ορειτές, Πάφος/Λεμεσός.	14,00* (4,00**)
4	Maseru Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Βαβατσινιά, Λάρνακα.	12,00* (18,00**)
5	Maseru Ltd	Λειτουργία Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Βαβατσινιά, Λάρνακα.	12,00* (18,00**)
6	Vorima Trading Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Σταυροβούνι, Λάρνακα	12,00* (18,00**)
7	Vorima Trading Ltd	Λειτουργία Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Σταυροβούνι, Λάρνακα	12,00* (18,00**)
8	Rokas Aeoliki (Cyprus) Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Κιβισίθι, Λάρνακα	11,50* (9,20**)
9	K.E Aerodynamics Ltd	Κατασκευή Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Αγ. Θεόδωρος, Λάρνακα.	12,30* (38,95)
10	K.E Aerodynamics Ltd	Λειτουργία Αιολικού Πάρκου στην περιοχή Αγ. Θεόδωρος, Λάρνακα.	12,30* (38,95)
AHK (8,85%)			6,00* (0**)
ΑΛΛΟΙ (91,15%)			61,80* (88,15**)
ΣΥΝΟΛΟ (100%)			67,80* (88,15**)
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΚΛΗΘΗΚΕ			155,95

Αιτήσεις για Άδειες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας που υποβλήθηκαν την περίοδο 2004 - 2008

	ΙΣΧΥΣ MW					
	ΣΥΝΟΛΟ	2004	2005	2006	2007	2008
ΑΠΕ (περιλαμβάνει Αιολικά, Βιομάζα, Φωτοβολταϊκά, Υδροηλεκτρικά & Ηλιοθερμικό Σταθμό)	1454,51**	66,58	613,15*	406,65*	92,48	275,65
ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ	2729,43**	2022,90	282,50*	82*	292,03	50,00
ΣΥΝΟΛΟ	4183,94**	2089,48	895,65	488,65	384,51	325,65

* Συμπεριλαμβάνονται και Τροποποιήσεις Αιτήσεων

** Συμπεριλαμβάνονται Απορρίψεις Αιτήσεων

Ευρωπαϊκές Οδηγίες και Νομοθετικές Ρυθμίσεις

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ, ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΙΤΛΟΣ
1	20/12/1968	68/414/ΕΟΚ	Οδηγία	Περί υποχρεώσεως διατήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου και/ή προϊόντων πετρελαίου από τα Κράτη Μέλη της ΕΟΚ
2	24/07/1973	73/238/ΕΟΚ	Οδηγία	Περί μέτρων προορισμένων να αμβλύνουν τις επιπτώσεις των δυσχερειών εφοδιασμού με πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου
3	06/10/1975	75/2677/ΕΟΚ	Κανονισμός	Περί εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3254/74 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1974 «Περί εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1055/72 περί ανακοινώσεως προς την Επιτροπή των εισαγωγών υδρογονανθράκων για τα προϊόντα πετρελαίου των κλάσεων 27. 10 Α, Β, Γ Ι και Γ ΙΙ του κοινού δασμολογίου»
4	15/06/1979	79/639/ΕΟΚ	Απόφαση	Περί του τρόπου εφαρμογής της Αποφάσεως του Συμβουλίου 77/706/ΕΟΚ περί καθορισμού κοινοτικού στόχου μειώσεως της καταναλώσεως των πρωτογενών πηγών ενεργείας στην περίπτωση δυσχερειών εφοδιασμού με αργό πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου
5	27/10/1981	81/924/ΕΟΚ	Σύσταση	Τιμολογιακή διάρθρωση στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα
6	24/11/1988	88/609/ΕΟΚ	Οδηγία	Για τον περιορισμό των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης
7	08/11/1988	88/611/ΕΟΚ	Σύσταση	Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων δημόσιας ωφέλειας και των αυτοπαραγωγών Ηλεκτρικής Ενέργειας

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΙΤΛΟΣ
8	29/06/1990	90/377/ΕΟΚ	Οδηγία	Κοινοτική διαδικασία για τη διαφάνεια των τιμών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας για τον τελικό βιομηχανικό καταναλωτή
9	29/10/1990	90/547/ΕΟΚ	Οδηγία	Διαμετακόμιση ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των μεγάλων δικτύων
10	31/05/1991	91/296/ΕΟΚ	Οδηγία	Διαμετακόμιση Φυσικού Αερίου μέσω των μεγάλων δικτύων
11	21/05/1992	92/42/ΕΟΚ	Οδηγία	Απαιτήσεις απόδοσης για τους νέους ήβητες ζεστού νερού που τροφοδοτούνται με υγρά ή αέρια καύσιμα
12	30/05/1994	94/22/ΕΚ	Οδηγία	Όροι χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων
13	24/09/1996	96/61/ΕΚ	Οδηγία	Σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης
14	14/01/07	96/82/ΕΚ	Οδηγία	Για την αντιμετώπιση μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες
15	19/12/1996	96/92/ΕΚ	Οδηγία	Κοινοί Κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας
16	22/06/1998	98/30/ΕΚ	Οδηγία	Κοινοί Κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου
17	13/10/1998	98/70/ΕΚ	Οδηγία	Σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ και την τροποποίηση της Οδηγίας 93/12/ΕΟΚ του Συμβουλίου
18	01/10/1998	98/75/ΕΚ	Οδηγία	Για την ενημέρωση του καταλόγου υπευθύνων φορέων που καλύπτονται από την Οδηγία 90/547/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διαμετακόμιση της ενέργειας μέσω των μεγάλων δικτύων
19	14/12/1998	98/93/ΕΚ	Οδηγία	Τροποποίηση της Οδηγίας 68/414/ΕΟΚ Περί υποχρέωσης διατηρήσεως ενός ελάχιστου επιπέδου αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη της ΕΟΚ
20	23/09/1997	98/181/ΕΚ	Απόφαση	Σχετικά με τη σύναψη από τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες της συνθήκης για το Χάρτη Ενέργειας και του πρωτοκόλλου του Χάρτη Ενέργειας για την ενεργειακή απόδοση και τα σχετικά περιβαλλοντικά ζητήματα

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΙΤΛΟΣ
21	26/04/1999	99/32/ΕΚ	Οδηγία	Σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο και για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/12/ΕΟΚ
22	22/04/1999	1999/280/ΕΚ	Απόφαση	Κοινοτική διαδικασία πληροφόρησης και διαβούλευσης σχετικά με το κόστος εφοδιασμού με αργό πετρέλαιο και τις τιμές διάθεσης των πετρελαιοειδών στην κατανάλωση
23	26/07/1999	1999/566/ΕΚ	Απόφαση	Εφαρμογή της Απόφασης 1999/280/ΕΚ όσον αφορά κοινοτική διαδικασία πληροφόρησης και διαβούλευσης σχετικά με το κόστος εφοδιασμού με αργό πετρέλαιο και τις τιμές διάθεσης των πετρελαιοειδών στην κατανάλωση
24	27/06/2001	2001/42/ΕΚ	Οδηγία	Σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων
25	27/09/2001	2001/77/ΕΚ	Οδηγία	Προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας
26	23/10/2001	2001/80/ΕΚ	Οδηγία	Περιορισμός των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων
27	22/03/02	2002/31/ΕΚ	Οδηγία	Για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών κλιματιστικών
28	16/12/2002	2002/91/ΕΚ	Οδηγία	Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων
29	08/05/2003	2003/30/ΕΚ	Οδηγία	Προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων ή άλλων ανανεώσιμων καυσίμων για τις μεταφορές
30	26/05/03	2003/35/ΕΚ	Οδηγία	Συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον και με την τροποποίηση όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη των Οδηγιών 85/337/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου
31	26/06/2003	2003/54/ΕΚ	Οδηγία	Κοινοί κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και κατάργηση της Οδηγίας 96/92/ΕΚ
32	26/06/2003	2003/55/ΕΚ	Οδηγία	Κοινοί κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και κατάργηση της Οδηγίας 98/30/ΕΚ

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΙΤΛΟΣ
33	13/10/2003	2003/87/EK	Οδηγία	Σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της Οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου
34	07/10/2003	2003/92/EK	Οδηγία	Κανόνες σχετικά με τον τρόπο παράδοσης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας
35	27/10/2003	2003/96/EK	Οδηγία	Αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας
36	11/11/2003	2003/796/EK	Απόφαση	Σύσταση ευρωπαϊκής ομάδας ρυθμιστικών αρχών για την ηλεκτρική ενέργεια και το Φυσικό Αέριο
37	26/06/2003	1228/2003/EK	Κανονισμός	Όροι πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυννοριακές ανταλλαγές Ηλεκτρικής Ενέργειας
38	06/09/2006	1364/2006/EK	Απόφαση	Καθορισμός προσανατολισμών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας και κατάργηση της Απόφασης αριθμ. 96/391/EK & 1229/2003/EK
39	11/02/2004	2004/8/EK	Οδηγία	Πρωώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας και τροποποίηση της Οδηγίας 92/42/ΕΟΚ
40	26/04/2004	2004/67/EK	Οδηγία	Μέτρα διασφάλισης του εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο
41	29/01/2004	2004/156/EK	Απόφαση	Περί θεσπίσεως κατευθυντηρίων γραμμών για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2003/87/EK
42	28/09/2005	1775/2005/EK	Κανονισμός	Περί όρων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς Φυσικού Αερίου
43	18/01/2006	2005/89/EK	Οδηγία	Περί μέτρων διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και περί επενδύσεων υποδομής
44	05/04/2006	2006/32/EK	Οδηγία	Για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της Οδηγίας 93/76/ΕΟΚ
45	12/12/2006	2006/123/EK	Οδηγία	Για τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Από πλειυράς Νομοθετημάτων και Κανονισμών έχουν θεσπιστεί και ισχύουν τα ακόλουθα:

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΟΥ	ΑΡ. ΝΟΜΟΥ	ΑΡ. ΕΠ. ΕΦΗΜ.	ΗΜΕΡ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ
ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 - 2008				
1	Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003	N.122(Ι)/2003	3742	25/07/03
2	Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2004 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.239(Ι)/2004	3918	05/11/04
3	Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2005 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.143(Ι)/2005	4057	09/12/05
4	Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2006 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.173(Ι)/2006	4105	29/12/06
5	Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2008 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.92(Ι)/2008	4180	29/10/08
ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2004 - 2007				
1	Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμος του 2004	N.183(Ι)/2004	3852	30/04/04
2	Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμος του 2006 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.103(Ι)/2006	4088	21/07/06
3	Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμος του 2007 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.199(Ι)/2007	4154	31/12/07
ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 – 2006 Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2006 ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΝΟΜΟΙ				
ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ				
1	Ο Περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2003	N.33(Ι)/2003	3706	18/04/03
2	Ο Περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2004 - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.234Α(Ι)/2004	3915Α	02/11/04
3	Ο Περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2005 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.139(Ι)/2005	4055	02/12/05
4	Ο Περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2006 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ	N.162(Ι)/2006	4103	22/12/06

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΟΥ	ΑΡ. ΝΟΜΟΥ	ΑΡ. ΕΠ. ΕΦΗΜ.	ΗΜΕΡ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ
ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ				
1	Ο Περί της Προώθησης της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμος του 2006	N.174(Ι)/2006	4105	29/12/06
ΑΛΛΟΙ ΝΟΜΟΙ				
1	Νόμος που προνοεί για την Εφαρμογή Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Ενέργειας	N.278(Ι)/2004	3940	31/12/04
ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 2004 - 2006		ΑΡ. ΚΔΠ	ΑΡ. ΕΠ. ΕΦΗΜ.	ΗΜΕΡ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ
1	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΩΝ) Κανονισμοί του 2004	465/2004	3851	30/04/04
2	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΜΗΤΡΩΟ ΑΔΕΙΩΝ) Κανονισμοί του 2004	466/2004	3851	30/04/04
3	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΤΕΛΗ ΑΔΕΙΩΝ) Κανονισμοί του 2004	467/2004	3851	30/04/04
4	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ) Κανονισμοί του 2004	468/2004	3851	30/04/04
5	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΧΡΕΩΣΗΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ) Κανονισμοί του 2004	472/2004	3851	30/04/04
6	Οι Περί Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΠΡΟΣΛΗΨΗ, ΠΡΟΑΓΩΓΗ, ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ) Κανονισμοί του 2004	528/2004	3853	30/04/04
7	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ) Κανονισμοί του 2004	538/2004	3853	30/04/04
8	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ) Κανονισμοί του 2005	570/2005	4058	16/12/05
9	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ) Κανονισμοί του 2005	571/2005	4058	16/12/05
ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 2006				
1	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΩΝ) Κανονισμοί του 2006	297/2006	4122	21/07/06
2	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ) Κανονισμοί του 2006	298/2006	4122	21/07/06
3	Οι Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΤΕΛΗ) Κανονισμοί του 2006	299/2006	4122	21/07/06

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΟΥ	ΑΡ. ΝΟΜΟΥ	ΑΡ. ΕΠ. ΕΦΗΜ.	ΗΜΕΡ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ
ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ / ΟΔΗΓΙΕΣ / ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ				
1	Το Περί Επιλέγοντα Καταναλωτή ΔΙΑΤΑΓΜΑ του 2004	340/2004	3847	30/04/04
2	Η Περί Καθορισμού του Φυσικού Αερίου ως Πρωτογενούς Πηγής Ενέργειας ΟΔΗΓΙΑ του 2006	115/2006	4088	17/03/06
3	Η Περί Επιβολής Υποχρέωσης Δημόσιας Ωφέλειας ΑΠΟΦΑΣΗ αναφορικά με την τιμή Παροχής Ηλεκτρισμού στις Πολύτεχνες και Δυσπραγούσες Οικογένειες	200/2006	4098	28/04/06
4	Η Περί ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ της Απόφασης του 2006 για Επιβολή Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας ΑΠΟΦΑΣΗ αναφορικά με την τιμή Παροχής Ηλεκτρισμού στις Πολύτεχνες και Δυσπραγούσες Οικογένειες	352/2008	4302	19/09/08
5	Γνωστοποίηση για ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ του Περί Επιλέγοντα Καταναλωτή Διατάγματος του 2004	65/2008	4261	15/02/08
6	Το Περί Επιλέγοντα Καταναλωτή ΔΙΑΤΑΓΜΑ του 2008	ΚΔΠ/490	4323	31/12/08
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ				
A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΡ. ΚΔΠ	ΑΡ. ΕΠ. ΕΦΗΜ.	ΗΜΕΡ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ
1	Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού	177/2006	4096	14/04/06
2	Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού - Τροποποιητική Ρυθμιστική Απόφαση	404/2006	4142	23/10/06
3	Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού - Τροποποιητική Ρυθμιστική Απόφαση	105/2007	4178	02/03/07
4	Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού - Τροποποιητική Ρυθμιστική Απόφαση	227/2007	4200	25/05/07

ΚΑΝΟΝΕΣ / ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

1	Κανόνες Μεταφοράς & Διανομής	ΕΓΚΡΙΣΗ 07/10/04	ΙΣΧΥΣ 15/10/05
2	Κανόνες Μεταφοράς & Διανομής - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΓΚΡΙΣΗ 09/06/06	ΙΣΧΥΣ 19/06/06
3	Κανόνες Αγοράς	Η επεξεργασία απλοποίησης ολοκληρώθηκε. Πρωθούνται για έγκριση το 2009.	
4	Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς	Υπογραφή 17/07/06	

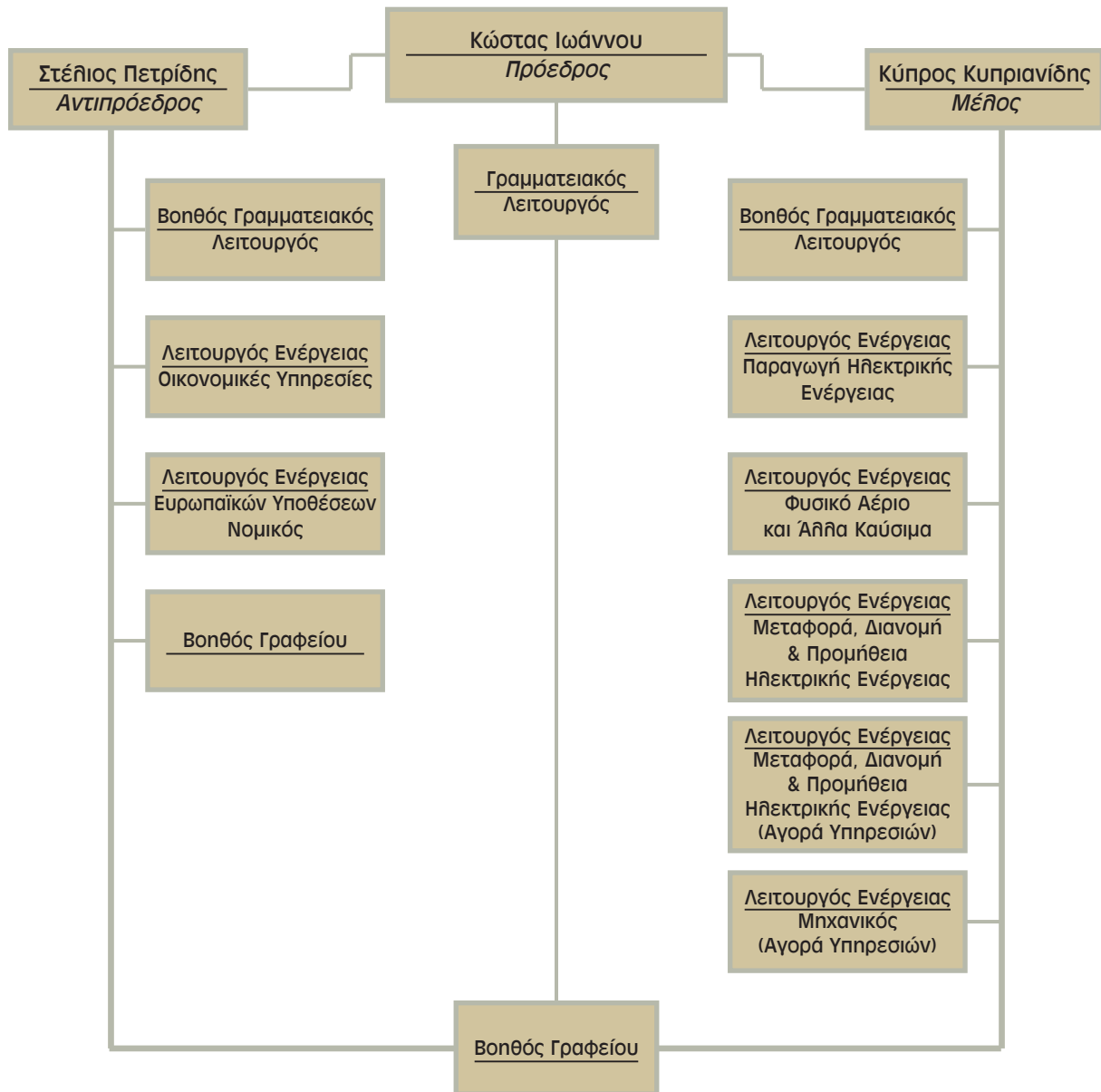
ΧΡΕΩΣΕΙΣ

	Νέες Χρεώσεις για Προσφορά Υπηρεσιών από ΑΗΚ	Έγκριση 01/11/05 Ισχύς 01/01/06
	Αναθεώρηση χρεώσεων	Έγκριση 29/09/08 Ισχύς 01/11/08
	Νέες Διατιμήσεις ΑΗΚ	Αναμένεται έγκριση το 2009
	Ανάκτηση Κόστους Ρύπων από ΑΗΚ	Αναμένεται έγκριση το 2009
	Χρήση Συστήματος Μεταφοράς	Αναμένεται έγκριση το 2009
	Χρήση Συστήματος Διανομής	Αναμένεται έγκριση το 2009

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

	Νομοσχέδιο του Περί Ασφάλειας Εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο Νόμου	Υποβλήθηκε στη Βουλή το 2007. Ξανασυζητείται μεταξύ παραγόντων και αναμένεται να υποβληθεί στη Βουλή για Έγκριση το 2009.
	Νομοσχέδιο Περί Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση	Υποβλήθηκε στη Βουλή. Σχόλια Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εξετάσθηκαν από Γενική Εισαγγελία. Αναμένεται έγκριση το 2009.

Οργανόγραμμα ΡΑΕΚ (2008)

ΓΙΑ ΕΥΚΟΛΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
στεγάζεται στο Μέγαρο Ιακωβίδη
στη Λευκωσία.

Η πλήρης διεύθυνση της είναι η ακόλουθη:

Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 81-83
Μέγαρο Ιακωβίδη
3ος Όροφος
1080 Λευκωσία

Η διεύθυνση αποστολής είναι:

Ταχ. Θυρ. 24936
1305 Λευκωσία

Για γρήγορη επικοινωνία:

Τηλ. + 357 22 66 63 63
Φαξ. + 357 22 66 77 63
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: info@cera.org.cy
Ιστοσελίδα: www.cera.org.cy

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο κ. Χρίστος Τριανταφυλλίδης, κατόπιν
διαγωνισμού, είναι από την 1η Ιουλίου
2004 ο Νομικός Σύμβουλος της ΡΑΕΚ.

ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Η Εταιρεία Nexia Ρογιάdjis, κατόπιν
διαγωνισμού, από τις 19 Μαρτίου 2004
ανέλαβε τον έλεγχο της τήρησης των
Λογιστικών βιβλίων της ΡΑΕΚ.

ΤΕΧΝΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Η Εταιρεία Ασπροφός Α.Ε. από την Ελλάδα,
κατόπιν διαγωνισμού ήταν οι Τεχνοοικονομικοί
Σύμβουλοι της ΡΑΕΚ από τις 12 Οκτωβρίου
2004 μέχρι τον Ιούλιο 2007.

Με τη λήξη του Συμβολαίου της πιο πάνω
Εταιρείας και προκήρυξης νέου διαγωνισμού, η
Εταιρεία ΛΔΚ - Σύμβουλοι Τεχνικών και
Αναπτυξιακών Έργων Α.Ε., σε συνεργασία με
τη Deloitte & Touche Ltd είναι οι νέοι Τεχνοοι-
κονομικοί Σύμβουλοι της ΡΑΕΚ από την 1η
Αυγούστου 2007.

Έκθεση και

Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε
στις 31 Δεκεμβρίου 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

- 105 Μέλη Αρχής
- 106 Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας προς τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου
- 107 Έκθεση Μελών Αρχής
- 108 Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων
- 109 Ισολογισμός
- 110 Κατάσταση αλληλαγών στα αποθεματικά
- 111 Κατάσταση ταμειακών ροών
- 112 Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ

ΜΕΛΗ ΑΡΧΗΣ	Κώστας Ιωάννου <i>Πρόεδρος</i> Στέλιος Πετρίδης <i>Αντιπρόεδρος</i> Κύπρος Κυπριανίδης <i>Μέλος</i>
ΕΛΕΓΚΤΕΣ	Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας Δεληγεώργη 6 1406 Λευκωσία
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Χρίστος Μ. Τριανταφυλλίδης Δικηγόρος Λεωφόρος Ευαγόρου 27 Μέγαρο Ειρήνη 3ος όροφος, Γραφείο 35 Τ.Θ. 22411 1521 Λευκωσία
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	NEXIA ΡΟΥΙΑΔJIS Chartered Accountants Οδός Σοφούλη 2 Μέγαρο Σιαντεκλήϊρ 8ος όροφος Τ.Θ. 21814 1513 Λευκωσία
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 81-83 Μέγαρο Ιακωβίδη 3ος Όροφος Τ.Θ. 24936 1305 Λευκωσία

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

**ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ**

Έχω ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου στις σελίδες 3 μέχρι 14 που αποτελούνται από τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2008, την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, την κατάσταση αλλαγών στα αποθεματικά και την κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας είναι υπεύθυνη για την ετοιμασία και δίκαιη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις απαιτήσεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει: σχεδιασμό, εφαρμογή και τήρηση εσωτερικού ελέγχου σχετικού με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών αρχών και υπολογισμό λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές υπό τις περιστάσεις.

Ευθύνη Γενικού Ελεγκτή

Η δική μου ευθύνη είναι να εκφράσω γνώμη πάνω σ' αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με βάση τον έλεγχό μου. Έχω διενεργήσει τον έλεγχό μου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφώνομαι με δεοντολογικές απαιτήσεις και όπως προγραμματίζω και διενεργώ τον έλεγχο για να πάρω λογικές διαβεβαιώσεις κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Ένας έλεγχος συνεπάγεται την εκτέλεση διαδικασιών για τη λήψη ελεγκτικής μαρτυρίας για ποσά και άλλες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες που επιλέγονται εξαρτώνται από την κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιωδών λαθών και παραλείψεων των οικονομικών καταστάσεων, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος. Κάνοντας αυτές τις εκτιμήσεις κινδύνων, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του τον εσωτερικό έλεγχο που σχετίζεται με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της οικονομικής οντότητας για να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου της οικονομικής οντότητας. Ένας έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών που χρησιμοποιήθηκαν και της λογικότητας των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από την Αρχή, καθώς και την αξιολόγηση της γενικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύω ότι η ελεγκτική μαρτυρία που έχω λάβει είναι επαρκής και κατάλληλη για να παράσχει μια βάση για την ελεγκτική μου γνώμη.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μου, οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας στις 31 Δεκεμβρίου 2008, και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων.

**Ανδρέας Κουρτέλλης, FCA,
για Γενικό Ελεγκτή
της Δημοκρατίας**

Λευκωσία, 24 Ιουνίου 2009

Έκθεση Μελών Αρχής

Τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), παρουσιάζουν την έκθεσή τους μαζί με τις ελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις της ΡΑΕΚ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008.

ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η ίδρυση της ΡΑΕΚ πηγάζει από τις υποχρεώσεις της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικός σκοπός της ΡΑΕΚ είναι η επίβλεψη της λειτουργίας της Αγοράς Ενέργειας (Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου) σε ένα νέο απελευθερωμένο περιβάλλον, χωρίς μονοπώλια. Στις 4 Φεβρουαρίου 2004, τα Μέλη έδωσαν νενομισμένη διαβεβαίωση ενώπιον του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας για πιστή εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 122(Ι) του 2003.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα της ΡΑΕΚ για το έτος, παρουσιάζονται στη σελίδα 108. Τα Μέλη της Αρχής αποφάσισαν τη μεταφορά του πλεονάσματος εσόδων έναντι εξόδων για το έτος στα αποθεματικά.

ΜΕΛΗ

Τα Μέλη της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2008 και κατά την ημερομηνία της έκθεσης αυτής, παρουσιάζονται στη σελίδα 105. Όλοι τους ήταν Μέλη της ΡΑΕΚ καθ' όλη τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008.

Σύμφωνα με τον Ιδρυτικό Νόμο Ν.122(Ι)/2003, όλα τα σημερινά μέλη της ΡΑΕΚ έχουν διοριστεί για 6 χρόνια.

Με εντολή των Μελών της ΡΑΕΚ

Κώστας Ιωάννου
Πρόεδρος

Λευκωσία, Κύπρος, 4 Μαΐου 2009

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

		2008	2007
	Σημ.	€	€
Εισοδήματα	4	1.738.914	1.693.879
Άλλα έσοδα	5	141.277	103.261
Έξοδα διοίκησης		(1.052.696)	(822.329)
Άλλα έξοδα	6	(577)	-
Πλεόνασμα από εργασίες	7	826.918	974.811
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	10	(1.168)	(2.655)
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία		825.750	972.156
Φορολογία	11	(32.253)	(44.667)
Καθαρό πλεόνασμα για το έτος		793.497	927.489

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

31 Δεκεμβρίου 2008

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	2008	2007
Σημ.	€	€
12	74.627	80.094
	74.627	80.094
14	67.737	17.341
15	4.268.372	3.457.271
	4.336.109	3.474.612
	4.410.736	3.554.706
	4.246.637	3.453.140
	4.246.637	3.453.140
16	154.258	87.368
17	9.841	14.198
	164.099	101.566
	4.410.736	3.554.706

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Οφειλόμενα τέλη και άλλα εισπρακτέα ποσά

Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο

Σύνολο περιουσιακών στοιχείων

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αποθεματικά

Πλεόνασμα που μεταφέρεται

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων

Στις 4 Μαΐου 2009, τα Μέλη της ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ, ενέκριναν αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Κώστας Ιωάννου
Πρόεδρος

Στέλιος Πετρίδης
Αντιπρόεδρος

Κύπρος Κυπριανίδης
Μέλος

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2007

Καθαρό πλεόνασμα για το έτος

Στις 31 Δεκεμβρίου 2007 / 1 Ιανουαρίου 2008

Καθαρό πλεόνασμα για το έτος

Στις 31 Δεκεμβρίου 2008

ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΠΟΥ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ	€
	2.525.651
	927.489
	3.453.140
	793.497
	4.246.637

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

		2008	2007
Σημ.	€	€	
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ			
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία			
Αναπροσαρμογές για:			
	Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	18.729	18.352
12	Ζημιά από διαγραφή ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	577	-
	Πιστωτικούς τόκους	(141.277)	(103.261)
5	Χρεωστικούς τόκους	280	1.787
10			
	Πλεόνασμα από εργασίες πριν από αλληλαγές στο κεφάλαιο κινήσεως	704.059	889.034
	(Αύξηση) στα Οφειλώμενα τέλη και άλλα εισπρακτέα ποσά	(50.396)	(2.182)
	Αύξηση / (μείωση) στους εμπορικούς και άλλους πιστωτές	66.890	(7.041)
	Ροή μετρητών από εργασίες	720.553	879.811
	Πληρωμή φόρων	(36.610)	(30.469)
	Καθαρή ροή μετρητών από εργασίες	683.943	849.342
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
	Πληρωμή για αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	(13.839)	(17.433)
	Είσπραξη τόκων	141.277	103.261
	Καθαρή ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες	127.438	85.828
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
	Αποπληρωμές δανείων	-	(478.408)
	Πληρωμή τόκων	(280)	(1.787)
	Καθαρή ροή μετρητών για χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(280)	(480.195)
	Καθαρή αύξηση σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	811.101	454.975
	Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών:		
	Στην αρχή του έτους	3.457.271	3.002.296
15	Στο τέλος του έτους	4.268.372	3.457.271
15			

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Χώρα συστάσεως

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) συστάθηκε στην Κύπρο στις 21 Ιανουαρίου 2004 ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με βάση το Νόμο Ν.122(Ι)/2003. Την ίδια ημερομηνία και με τον ίδιο νόμο ιδρύθηκε και λειτουργεί το Γραφείο της ΡΑΕΚ σαν χωριστή νομική προσωπικότητα. Η ΡΑΕΚ προΐσταται, εποπτεύει και ασκεί έλεγχο στο Γραφείο της ΡΑΕΚ. Η ΡΑΕΚ και το Γραφείο της ΡΑΕΚ στεγάζονται στη Λεωφόρο Γρίβα Διγενή 81-83, Μέγαρο Ιακωβίδη, 3ος Όροφος, Τ.Θ 24936, 1305 Λευκωσία.

Κύρια δραστηριότητα

Η ίδρυση της ΡΑΕΚ πηγάζει από τις υποχρεώσεις της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικός σκοπός της ΡΑΕΚ είναι η επίβλεψη της λειτουργίας της Αγοράς Ενέργειας (Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου) σε ένα νέο απελευθερωμένο περιβάλλον, χωρίς μονοπώλια. Στις 4 Φεβρουαρίου 2004, τα μέλη έδωσαν νεομισμένη διαβεβαίωση ενώπιον του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας για πιστή εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 122(Ι) του 2003.

2. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της ΡΑΕΚ. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της διεύθυνσης της ΡΑΕΚ σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ

Κατά το τρέχον έτος, η ΡΑΕΚ υιοθέτησε όλα τα καινούργια και αναθεωρημένα ΔΠΧΠ τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες της και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2008. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις λογιστικές αρχές της ΡΑΕΚ.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων πρότυπα και διερμηνείες που δεν είχαν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή. Μερικά από αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα ακόμη. Τα Μέλη της Αρχής αναμένουν ότι η υιοθέτηση αυτών των λογιστικών προτύπων σε μελλοντικές περιόδους δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της ΡΑΕΚ εκτός από την εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1 (Αναθεωρημένο) «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» το οποίο θα έχει σημαντική επίδραση στην παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

2. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Αναγνώριση εισοδημάτων

Το εισόδημα αποτελείται από την αξία τιμολόγησης για τέλη που αφορούν τη χορηγία αδειών. Έσοδα από τέλη αναγνωρίζονται με βάση τη χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η σχετική άδεια χορηγήσεων. Τα έσοδα της ΠΑΕΚ αναγνωρίζονται ως εξής:

- **Πιστωτικοί τόκοι**

Πιστωτικοί τόκοι αναγνωρίζονται κατ' αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα χρηματοδότησης

Χρεωστικοί τόκοι και άλλα έξοδα δανεισμού διαγράφονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όπως πραγματοποιούνται.

Φορολογία

Τα τέλη που εισπράττει η Αρχή σύμφωνα με τον Περί Ρυθμίσεως της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς, στα πλαίσια της άσκησης του εποπτικού της ρόλου, δεν αποτελούν εισόδημα που εμπίπτουν στο άρθρο 55(1)(α) του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου και δεν υπόκεινται σε φορολογία. Το ίδιο και για τις κυβερνητικές χορηγίες που έχουν ληφθεί για να μπορέσει η Αρχή να εξασκήσει τον εποπτικό της ρόλο.

Εισοδήματα από τόκους, ενοίκια ή οποιεσδήποτε άλλης πηγής, υπόκεινται σε φορολογία με συντελεστή φόρου 25% και σε αμυντική εισφορά, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων που προνοούνται στη Νομοθεσία.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Τα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός, παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο ώστε να διαγραφεί το κόστος του κάθε στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης χρήσης του. Τα ετήσια ποσοστά απόσβεσης είναι τα ακόλουθα:

	%
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	20
Μηχανήματα και εξοπλισμός	10
Οχήματα	20
Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός	10
Βιβλία	10

Η υπολειμματική αξία και οι ωφέλιμες ζωές αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εάν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Όπου η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ποσό ανάκτησης, αυτή μειώνεται αμέσως στο ποσό της ανάκτησης.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλης μεταγενέστερης δαπάνης περιλαμβάνονται στην αξία του περιουσιακού στοιχείου όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στη ΠΑΕΚ μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου. Οι σημαντικές ανακαινίσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της υπόλοιπης ωφέλιμης ζωής του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και περιλαμβάνονται στα κέρδη εργασιών.

2. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά λογισμικά προγράμματα που ανήκουν στη ΠΑΕΚ και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση στην αξία. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές κεφαλαιοποιούνται. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη. Η απόσβεση ξεκινά όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα προς χρήση και περιλαμβάνεται στα έξοδα διοίκησης.

Απομείωση στην αξία περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία τους. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή αλληλαγές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του περιουσιακού στοιχείου. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα πωλήσεως και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές, αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών).

Ωφελήματα υπαλλήλων

Η Αρχή λειτούργει σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος και θα χρηματοδοτείται όπως και στη Δημόσια Υπηρεσία, δηλαδή μέσω του ετήσιου προϋπολογισμού. Τα ωφελήματα πληρώνονται στην αφυπηρέτηση, το θάνατο ή την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το ποσό του ωφελήματος εξαρτάται από τη διάρκεια της υπηρεσίας και από το επίπεδο των αποδοχών.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων και το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος υπολογίζονται ετήσια με την αναλογιστική μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit credit method). Τα πλεονάσματα ή ελλείμματα που προκύπτουν από αλληλαγές στο επιτόκιο με το οποίο προεξοφλούνται οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές για ωφελήματα και άλλων αναλογιστικών παραδοχών, καταχωρούνται άμεσα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

(1) Παράγοντες οικονομικού κινδύνου

Η ΠΑΕΚ εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει. Η πολιτική που εφαρμόζει η ΠΑΕΚ στη διαχείριση των κινδύνων ώστε να τους ελέγχει, εξηγείται πιο κάτω:

(1.1) Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλληλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες της ΠΑΕΚ είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από αλληλαγές στα επιτόκια της αγοράς, εφόσον η ΠΑΕΚ δεν έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που να φέρουν τόκο. Ένας Οργανισμός θα μπορούσε να εκτεθεί σε κίνδυνο επιτοκίου αναφορικά με μη βραχυπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει τη ΠΑΕΚ σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός σε σταθερά επιτόκια εκθέτει τη ΠΑΕΚ σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία. Η διεύθυνση της ΠΑΕΚ παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(1.2) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η ΡΑΕΚ δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Η ΡΑΕΚ εφαρμόζει διαδικασίες που να βεβαιώνουν ότι οι πωλήσεις προϊόντων και παροχή υπηρεσιών γίνονται σε πελάτες με κατάλληλη ιστορία αξιοπιστίας και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τη χρονολογική κατάσταση των εισπρακτέων. Τα τραπεζικά υπόλοιπα κρατούνται σε χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς με υψηλή πιστωτική αξιοπιστία και η ΡΑΕΚ εφαρμόζει διαδικασίες που περιορίζουν την έκθεσή της σε πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με κάθε χρηματοοικονομικό Οργανισμό.

(1.3) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δε συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλιά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Η ΡΑΕΚ εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως η διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άηλων περιουσιακών στοιχείων με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

(2) Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Οι δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ΡΑΕΚ είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό.

4. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

Ετήσια τέλη
Τέλη παροχής υπηρεσιών
Έσοδα από Ευρωπαϊκά Προγράμματα

2008	2007
€	€
1.578.308	1.529.820
58.449	138.712
102.157	25.347
1.738.914	1.693.879

5. ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ

Πιστωτικοί τόκοι

2008	2007
€	€
141.277	103.261
141.277	103.261

6. ΑΛΛΑ ΕΞΟΔΑ

Ζημιά από διαγραφή ακινήτων,
εγκαταστάσεων και εξοπλισμού

2008	2007
€	€
577	-
577	-

7. ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Το πλεόνασμα από εργασίες αναφέρεται μετά τη χρέωση των πιο κάτω κονδυλίων:

Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ.12)
Κόστος προσωπικού (Σημ.8)

2008	2007
€	€
18.729	18.352
498.352	392.563

8. ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Μισθοί προσωπικού και μελών
Κοινωνικές ασφαλίσεις και άλλα ταμεία

2008	2007
€	€
454.536	359.896
43.816	32.667
498.352	392.563

9. ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Η ΡΑΕΚ παρέχει στο προσωπικό της, ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού υπό μορφή εφάπαξ και ετήσια σύνταξη ποσού βάσει σχεδίου αφυπηρέτησης, το οποίο είναι καθορισμένου ωφελήματος. Πολιτική της ΡΑΕΚ είναι η διενέργεια ανεξάρτητης αναλογιστικής εκτίμησης των υποχρεώσεων για την παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης κάθε τρία χρόνια.

9. ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (συνέχεια)

Η πλέον πρόσφατη ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2006 με βάση τις πιο κάτω υποθέσεις:

Βασικές οικονομικές υποθέσεις	Ποσοστό %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,0
Ολικές αυξήσεις μισθών	3,5% για τις γενικές αυξήσεις και τον πληθωρισμό συν το ποσοστό προσαύξησης βάση της κλίμακας για κάθε μέλος του προσωπικού ξεχωριστά
Αύξηση βασικών ασφαλιστέων αποδοχών	4,5
Ποσοστό αύξησης Συντάξεων	3,5
Ποσοστό αύξησης αναλογικών συντάξεων από Κοινωνικές Ασφαλίσεις	2,5

Κατά τη διάρκεια του έτους, ποσό €60.968 (2007: €13.925) έχει επιβαρύνει το λογαριασμό αποτελεσμάτων σύμφωνα με την πιο πάνω αναλογιστική εκτίμηση. Το ποσό που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων αναλύεται ως ακολούθως:

	2008	2007
	€	€
Δαπάνη υπηρεσίας	56.855	33.830
Τόκοι	4.113	2.307
Αλληλαγή εκτίμησης	-	(22.212)
	60.968	13.925

Κίνηση αποθεματικών προβλέψεων για υποχρεώσεις σχεδίου αφυστηρέτησης όπως περιλαμβάνεται στα λοιπά στοιχεία παθητικού:

	2008	2007
	€	€
Την 1 Ιανουαρίου	82.269	68.344
Πρόβλεψη για το έτος	60.968	13.925
Στις 31 Δεκεμβρίου	143.237	82.269

9. ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (συνέχεια)

Η υπολογιζόμενη αναλογιστική θέση στις 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν ως εξής:

	2008	2007
	€	€
Αξία υποχρεώσεων σχεδίου	143.237	82.269
Περιουσιακά στοιχεία Ταμείου σε αγοράία αξία	-	-
	143.237	82.269
Ελλείμματα που διαγράφονται στην εναπομένουσα υπηρεσία του προσωπικού	-	-
Αποθεματικά προβλέψεων για υποχρεώσεις σχεδίου στον ισολογισμό	143.237	82.269

10. ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

	2008	2007
	€	€
Τόκοι πληρωτέοι	280	1.787
Διάφορα έξοδα χρηματοδότησης	888	868
	1.168	2.655

11. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2008	2007
	€	€
Εταιρικός φόρος - τρέχοντος έτους	18.125	14.198
Εταιρικός φόρος - προηγούμενων ετών	-	20.143
Αμυντική εισφορά - τρέχοντος έτους	14.128	10.326
Χρέωση έτους	32.253	44.667

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου είναι 25%.

12. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	Μηχανήματα και εξοπλισμός	Οχήματα	Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός	Βιβλία	Ολικό
	€	€	€	€	€	€
Κόστος						
Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2007	14.790	31.572	22.844	45.741	1.444	116.391
Προσθήκες	-	11.095	-	5.455	883	17.433
Στις 31 Δεκεμβρίου 2007/ 1 Ιανουαρίου 2008	14.790	42.667	22.844	51.196	2.327	133.824
Προσθήκες	2.700	5.561	-	4.290	1.288	13.839
Πωλήσεις/διαγραφές	-	(721)	-	-	-	(721)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2008	17.490	47.507	22.844	55.486	3.615	146.942
Αποσβέσεις						
Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2007	6.583	7.244	9.138	13.476	145	36.586
Επιβάρυνση για το έτος	2.958	4.266	4.569	5.119	232	17.144
Στις 31 Δεκεμβρίου 2007/ 1 Ιανουαρίου 2008	9.541	11.510	13.707	18.595	377	53.730
Επιβάρυνση για το έτος	3.498	4.751	4.568	5.549	363	18.729
Επί πωλήσεων/διαγραφών	-	(144)	-	-	-	(144)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2008	13.039	16.117	18.275	24.144	740	72.315
Καθαρή λογιστική αξία						
Στις 31 Δεκεμβρίου 2008	4.451	31.390	4.569	31.342	2.875	74.627
Στις 31 Δεκεμβρίου 2007	5.249	31.157	9.137	32.601	1.950	80.094

13. ΑΪΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Κόστος

Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2007

Στις 31 Δεκεμβρίου 2007/ 1 Ιανουαρίου 2008

Στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Αποσβέσεις

Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2007

Επιβάρυνση έτους

Στις 31 Δεκεμβρίου 2007/ 1 Ιανουαρίου 2008

Στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Καθαρή λογιστική αξία

Στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Λογισμικά προγράμματα	Ολικό
€	€
7.381	7.381
7.381	7.381
7.381	7.381
6.173	6.173
1.208	1.208
7.381	7.381
7.381	7.381
-	-

14. ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΠΟΣΑ

Προκαταβολές και προπληρωμές

Τόκοι εισπρακτέοι

2008	2007
€	€
20.579	17.341
47.158	-
67.737	17.341

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άθλιων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

15. ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις

2008	2007
€	€
95.324	204.955
4.173.048	3.252.316
4.268.372	3.457.271

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 4,50% (2007: 4,05%) και αυτές οι καταθέσεις έχουν μέσο όρο λήξης τις 90 μέρες.

16. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΙΣΤΩΤΕΣ

	2008	2007
	€	€
Εμπορικοί πιστωτές	2.217	-
Ταμείο σύνταξης προσωπικού	143.237	82.269
Οφειλόμενα έξοδα	8.804	5.099
	154.258	87.368

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

17. ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	2008	2007
	€	€
Εταιρικός φόρος	5.125	14.198
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	4.716	-
	9.841	14.198

18. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Η ΡΑΕΚ δεν είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2008.

19. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Η ΡΑΕΚ δεν είχε κεφαλαιουχικές ή άλλες δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2008.

20. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ισολογισμού που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

		2008	2007
	Σελίδα	€	€
Εισοδήματα			
Ετήσια τέλη		1.578.308	1.529.820
Τέλη παροχής υπηρεσιών		58.449	138.712
Έσοδα από Ευρωπαϊκά Προγράμματα		102.157	25.347
Σύνολο εισοδημάτων		1.738.914	1.693.879
Έσοδα χρηματοδότησης	17	141.277	103.261
		1.880.191	1.797.140
Λειτουργικά έξοδα			
Έξοδα διοίκησης	16	(1.052.696)	(822.329)
		827.495	974.811
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης			
Ζημιά από διαγραφή ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		(577)	-
Πλεόνασμα από εργασίες		826.918	974.811
Έξοδα χρηματοδότησης	17	(1.168)	(2.655)
Καθαρό πλεόνασμα για το έτος πριν τη φορολογία		825.750	972.156

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Έξοδα διοίκησης

Αμοιβή μελών
Μισθοί προσωπικού
Κοινωνικές ασφαλίσεις κλπ.
Ενοίκια
Έξοδα κοινόχρηστων χώρων
Δώρα
Ηλεκτρισμός
Καθαριότητα και υδατοπρομήθεια
Ασφάλιστρα
Επιδιορθώσεις και ανακαινίσεις
Διάφορα έξοδα
Τηλεφωνικά
Γραφική ύλη και εκτυπωτικά
Συνδρομές και εισφορές
Δωρεές
Εφημερίδες και περιοδικά
Συντήρηση εξοπλισμού
Εκπαίδευση προσωπικού
Προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή
Δικηγορικά έξοδα
Άλλα επαγγελματικά δικαιώματα
Έξοδα ταξιδιών εξωτερικού
Οδοιπορικά εσωτερικού
Μη επιστρεπτέος ΦΠΑ
Φιλοξενία
Έξοδα συμβουλευτικών υπηρεσιών
Μεταφορικά και ταχυδρομικά
Ανακοινώσεις - Δημοσιεύσεις
Διάφορα επιδόματα και έξοδα παραστάσεων
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη υπαλλήλων
Ταμείο σύνταξης προσωπικού
Υπηρεσίες τρίτων
Αποσβέσεις
Έξοδα οχημάτων
Έξοδα ευρωπαϊκών προγραμμάτων

2008	2007
€	€
238.271	224.427
216.265	135.469
43.816	32.667
52.043	45.649
1.848	1.235
3.506	2.142
9.576	7.046
3.037	2.067
780	831
-	48
3.613	1.831
4.403	4.169
20.244	19.230
12.977	12.765
3.000	1.538
1.106	976
2.233	2.256
1.937	-
4.620	4.435
7.901	6.391
-	2.221
62.552	69.054
329	433
9.248	10.242
3.919	6.158
26.712	33.142
814	989
6.249	12.980
24.604	24.604
14.118	7.204
60.968	13.925
93.393	111.686
18.729	18.352
1.964	2.138
97.921	4.029
1.052.696	822.329

ΕΣΟΔΑ / ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Έσοδα χρηματοδότησης

Τόκοι από τράπεζες

2008	2007
€	€
141.277	103.261
141.277	103.261
280	1.787
888	868
1.168	2.655

Έξοδα χρηματοδότησης

Τόκοι πληρωτέοι

Τόκοι φόρων

Διάφορα έξοδα χρηματοδότησης

Δικαιώματα τραπεζών

Η Ετήσια Έκθεση
του Διαχειριστή
Συστήματος Μεταφοράς
για το 2008

Η πλήρης διεύθυνση του ΔΣΜ, είναι η ακόλουθη:

Ευαγγελίστριας 68
CY-2057 Στρόβοιτος
Λευκωσία
Κύπρος

Η διεύθυνση αποστολής είναι:

Τ.Θ. 25036
CY-1306 Λευκωσία,
Κύπρος

Για γρήγορη επικοινωνία:

Τηλ.: +357 22 611 611
Φαξ: +357 22 611 666
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: mail@dsm.org.cy
Ιστοσελίδα: www.dsm.org.cy

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

- 128 Αποστολή και στόχοι του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας
- 129 Πρόλογος από το Διευθυντή Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
- 131 Γενική Περιγραφή των Δραστηριοτήτων του ΔΣΜ κατά το έτος 2008
- 132 Οργάνωση Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
- 133 Οργανική Δομή
- 142 Διαχείριση Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
- 144 Συνδέσεις Σταθμών Παραγωγής στο Σύστημα Μεταφοράς
- 148 Λειτουργία Συστήματος
- 150 Μελέτες Λειτουργίας Συστήματος
- 151 Ανάπτυξη Συστήματος
- 154 Έργα και Δραστηριότητες Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
- 157 Έργα στο Σύστημα Μεταφοράς
- 158 Επέκταση Συστήματος Μεταφοράς και Παραγωγής
- 159 Στοιχεία Λειτουργίας Συστήματος Παραγωγής / Μεταφοράς
- 163 Αξιοπιστία Συστήματος

Αποστολή και Στόχοι του ΔΣΜ

Η συγκρότηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) προέκυψε από την απόφαση της Δημοκρατίας για εναρμόνιση με την Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την Οδηγία 2003/54/ΕΚ που αντικατέστησε την πρώτη.

Στις 25 Ιουλίου 2003 η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο 122 (Ι)/2003, για σκοπούς εναρμόνισης με τις πιο πάνω Οδηγίες και ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Κύπρο.

Η Αποστολή του ΔΣΜ καλύπτει όλους τους τομείς λειτουργίας και ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και την αντικειμενική διαχείριση της εμπορίας ηλεκτρισμού σε ανταγωνιστικό περιβάλλον στηρίζοντας και προωθώντας την ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καθώς επίσης και τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων των παραγωγών και προμηθευτών ηλεκτρισμού στο Δίκτυο Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Επίσης, ο ΔΣΜ μεριμνά για την αποκατάσταση βλαβών ή άλλων προβλημάτων στο Σύστημα Παραγωγής/ Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ώστε αυτό να καθίσταται αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές, αξιόπιστο και οικονομικά βιώσιμο, εξασφαλίζοντας απρόσκοπτη και αδιάλειπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους Κύπριους καταναλωτές.

Ο ΔΣΜ φροντίζει για τη διασφάλιση της ανάπτυξης και συντήρησης ενός ασφαλισμένου, αξιόπιστου, οικονομικά βιώσιμου και αποδοτικού Συστήματος Μεταφοράς, ελαχιστοποιώντας τα συνολικά έξοδα παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και παροχής ηλεκτρισμού, καθώς επίσης ετοιμάζει τόσο τη χρέωση για τη σύνδεση όσο και για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς.

Για εφαρμογή των πιο πάνω ο ΔΣΜ ετοιμάζει Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής, που διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που θα εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών για παραγωγή, διανομή ή χρήση ηλεκτρικής ενέργειας και Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, που διέπουν τους μηχανισμούς, τις τιμές και άλλους όρους και προϋποθέσεις που τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις που κάτοχοι αδειών αγοράζουν ή πωλούν ηλεκτρισμό με βάση διευθετήσεις που διενεργούνται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

Η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας

Για σκοπούς εναρμόνισης με τη σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ικανοποίηση της σχετικής νομοθεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, από την 1.1.2009 το 66% περίπου της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας έχει απελευθερωθεί και όλοι οι μη οικιακοί καταναλωτές είναι ελεύθεροι να επιλέξουν προμηθευτή και συνιστούν την κατηγορία των «επιλεγόντων καταναλωτών». Αυτό καθορίζεται σε σχετικό διάταγμα του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 44 του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου.

Το υπόλοιπο 34% της αγοράς, αποτελείται από τους «μη επιλεγόντες πελάτες», δηλαδή από όλους τους οικιακούς, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να συνεχίσουν να τροφοδοτούνται από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Όλοι οι καταναλωτές θα καταστούν επιλεγόντες από την 1.1.2014, οπότε όλοι θα μπορούν να επιλέγουν τον προμηθευτή τους σε ηλεκτρική ενέργεια, στα πλαίσια του πλήρους ανοίγματος της αγοράς ηλεκτρισμού στον ανταγωνισμό.

Με την απελευθέρωση της αγοράς έχει επιδειχθεί μεγάλο ενδιαφέρον για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό. Σημαντικό μερίδιο στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αναμένεται να έχουν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), και κυρίως η παραγωγή από αιολική ενέργεια. Με βάση τους στόχους και δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, η παραγωγή, περιλαμβανόμενης της ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, πρέπει να φθάσει το 13% της τελικής κατανάλωσης μέχρι το 2020. Οι επενδύσεις για ηλεκτροπαραγωγή με Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας τυγχάνουν επιδότησης μέσω της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίας, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Πρόλογος από το Διευθυντή Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

Κατά το 2008 πραγματοποιήθηκε σημαντικό έργο και σημειώθηκε αξιοσημείωτη πρόοδος στην κατεύθυνση της υλοποίησης των προγραμματισμών μας και των γενικότερων στόχων που θέτουμε. Γι' αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα το προσωπικό του ΔΣΜ για τις προσπάθειες που έχει καταβάλει. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τα συνεργαζόμενα στελέχη της ΑΗΚ καθώς και τη ΡΑΕΚ και το Γραφείο της ΡΑΕΚ και τη Διεύθυνση και Λειτουργούς του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Και για να μην αποδοθούν τα εύσημα αόριστα θα ήθελα να αναφέρω μόνο μερικά από τα αξιοσημείωτα του 2008.

Έχουν επιτέλους αποπερατωθεί οι Κανόνες Αγοράς μετά από πολύχρονες διεργασίες. Οι συζητήσεις που λάμβαναν χώρα απέδιδαν αφενός τον απαιτούμενο σεβασμό και στήριξη στις θέσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, που αποτελεί το στυλοβάτη για την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του ηλεκτρικού συστήματος της Κύπρου, αλλιά και αφετέρου αναγνωρίζοντας απόλυτα τη δέσμευση του ΔΣΜ για δίκαιη αντιμετώπιση όλων των εμπλεκόμενων. Οι ισορροπίες δεν ήταν εύκολες, γι' αυτό και οι συζητήσεις είχαν μακρηγορήσει. Πιστεύεται όμως, ότι ορθά δόθηκε ο απαιτούμενος χρόνος για επίτευξη της πλέον δυνατής συναίνεσης πριν την εφαρμογή, αντί μιας αποτυχημένης αρχικής προσπάθειας. Τίθενται σε ισχύ από τον Ιανουάριο 2009, μετά την έγκριση του κ. Υπουργού, ώστε να προχωρήσει η ανάπτυξη πολυδάπανων λογισμικών που θα στηρίξουν την εφαρμογή τους. Ήδη η σχετική προδιαγραφή ετοιμάζεται με τη συμβολή των ειδικών Συμβούλων που εργάστηκαν και για την ετοιμασία των Κανόνων.

Ο ΔΣΜ λειτούργησε φέτος το σύστημα παραγωγής και μεταφοράς σε ψηλά επίπεδα ασφάλειας, μετά και την υλοποίηση των μέτρων που είχαν ληφθεί κατά το καλοκαίρι του 2007 με τη συνεργασία Υπουργείου, ΡΑΕΚ, ΔΣΜ και ΑΗΚ. Πρόσθετα, η υλοποίηση σημαντικών έργων στο σύστημα μεταφοράς, όπως του υποσταθμού 'Τσέρι' και της γραμμής διασύνδεσης του με τον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, έχουν ανεβάσει σημαντικά τους δείκτες αξιοπιστίας λειτουργίας.

Λειτούργησε κατά το 2008, το κεντρικό σύστημα αυτόματης καταγραφής και διαχείρισης όλων των μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας σε κάθε ημίωρο, στα σημεία εισόδου και εξόδου από το σύστημα μεταφοράς. Έτσι θα παρέχονται οι απαιτούμενες πληροφορίες για εξάσκηση ελέγχων ώστε να μειώνονται συνεχώς τα κόστη λειτουργίας, πχ οι θερμικές απώλειες. Το σύστημα αυτό είναι πρόσθετα ένα απαραίτητο εργαλείο για την εφαρμογή των Κανόνων Αγοράς. Πρόσθετα, θα παρέχονται τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος σε εξαιρετική ακρίβεια και σε σύντομο χρόνο, αποφεύγοντας τις πολυήμερες ανθρωπόωρες που απαιτούνταν στο παρελθόν.

Η ανησυχία μας για τη συνεχή βελτίωση στην ποιότητα παροχής ηλεκτρισμού στον Κύπριο πολίτη, τόσο μειώνοντας τα κόστη αλλιά και ταυτόχρονα επαυξάνοντας την αξιοπιστία, στόχοι συνήθως αντίθετοι, μας οδήγησε στην ετοιμασία σε βάθος διερευνήσεων, αξιοποιώντας τις γνώσεις και το χρόνο ειδικών Συμβούλων, που έχουν τώρα περατωθεί και τα αποτελέσματα θα δημοσιοποιηθούν κατά τον Ιανουάριο 2009. Ως αποτέλεσμα θα γίνουν εισηγήσεις για να ελαχιστοποιηθεί με επιστημονική εφαρμογή η στρεφόμενη και στατή εφεδρεία του συστήματος, και θα ελαχιστοποιηθεί ο αριθμός των καταναλωτών καθώς και ο χρόνος της εθελούσιας αυτόματης αποσύνδεσης τους για αντιμετώπιση βλαβών, κυρίως στο σύστημα παραγωγής. Έχουν επίσης διερευνηθεί, στα πλαίσια της ίδιας μελέτης, οι επιπτώσεις στην ασφάλεια του συστήματος λόγω της χρήσης μεγάλου μεγέθους μονάδων παραγωγής.

Ταυτόχρονα, έχει επιτευχθεί η κατασκευή και επιβεβαίωση της μαθηματικής προσομοίωσης της κάθε μονάδας παραγωγής και του συστήματος μεταφοράς γενικότερα, που θα μας επιτρέψει να μελετούμε και να αντιλαμβανόμαστε τη συμπεριφορά του συστήματος εκ των προτέρων, ώστε οι ενέργειες μας να καταλήγουν στη μεγιστοποίηση της αξιοπιστίας και ασφάλειας με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Για να μπορούμε να επιτυχάνουμε πολλά με το λιγότερο δυνατό προσωπικό, για μια τεχνική υπηρεσία όπως η δική μας, θα πρέπει να μας απασχολεί συνεχώς η αναβάθμιση των συστημάτων πληροφορικής ώστε να παρέχονται όλες οι διευκολύνσεις τόσο σε μέσα διερεύνησης όσο και διεκπεραίωσης εργασιών. Και αυτό γίνεται ανελλιπώς για να είμαστε σε θέση να εκμεταλλευόμαστε τις προσοδοφόρες προσφορές της εξέλιξης της τεχνολογίας.

Παράλληλα, έχει προωθηθεί μεγάλος αριθμός μελετών για σύνδεση στο σύστημα μεταφοράς από νέους παραγωγούς στα πλαίσια μιας γενικής πολιτικής αλληλά και εξετάζοντας τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης.

Όλα αυτά και πολύ περισσότερα από τον πολύ μικρό σε αριθμό προσωπικό του ΔΣΜ. Η λειτουργία του ΔΣΜ με μόνο στοιχειώδη επάνδρωση είναι εμφανής τόσο λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και ευθύνες του ΔΣΜ, όσο και μετά από συγκρίσεις με άλλους ευρωπαϊκούς οργανισμούς με παρόμοια καθήκοντα και ευθύνες.

Προβλήματα σχέσεων με τον Οργανισμό που θα πρέπει να στηρίζει το ΔΣΜ υπάρχουν, και έχουν σχεδόν στο σύνολο τους επισημανθεί από τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Έχει αποδειχθεί στην πράξη ότι ερμηνείες για εφαρμογή του Πρωτοκόλλου ενεργούν αφοπλιστικά εις βάρος του ΔΣΜ και ο νέος χρόνος μάλλον θα δει να εγκίρονται από μέρος μας τα σημεία που χρήζουν βελτίωσης. Πέραν τούτων όμως δεν θα ήθελα να δοθεί η εντύπωση ότι αντιμετωπίζονται δυσειρήλυτα προβλήματα κατά την καθημερινή εξάσκηση των αρμοδιοτήτων της κάθε πλευράς. Υπάρχει αμοιβαία κατανόηση και ο εποπτικός και ελεγκτικός ρόλος του ΔΣΜ σε θέματα της αρμοδιότητας του έχει αναγνωριστεί. Ο ΔΣΜ έχει την ευθύνη για την ασφαλή μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας από τα σημεία παραγωγής στα σημεία διανομής προς τους καταναλωτές, τόσο από πλευράς προγραμματισμού όσο και οργάνωσης και εφαρμογής, βραχυπρόθεσμα (από ώρα σε ώρα η καλύτερα για κάθε λεπτό), μεσοπρόθεσμα (από βδομάδα σε βδομάδα) και μακροπρόθεσμα (για το επόμενο έτος, τη δεκαετία ή και εικοσιπενταετία). Η αγαστή συνεργασία με την ΑΗΚ σε τελευταία ανάληψη αποβαίνει σε όφελος της Κύπρου τόσο για την εξοικονόμηση στην παραγωγή και μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και για την πλέον αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος. Τα σημεία τριβής είναι εκ φύσεως πολλά, καταβάλλονται όμως ειλικρινείς προσπάθειες και από τις δυο πλευρές για εξεύρεση κοινά αποδεκτών λύσεων.

Οι βάσεις που έχουν τεθεί και η υποδομή που έχει στηθεί μέχρι τώρα μας έχουν προετοιμάσει για ένα πολύ παραγωγικό έτος κατά το 2009.

Ανδρέας Λ. Θεοφάνους

Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

Γενική περιγραφή των δραστηριοτήτων του ΔΣΜ κατά το έτος 2008

Κατά το 2008 ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς λειτούργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που προνοούν ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003 και οι τροποποιήσεις του. Μεταξύ άλλων, ο ΔΣΜ

- Λειτούργησε το Σύστημα Μεταφοράς διατηρώντας την αξιοπιστία, την ασφάλεια και τη βέλτιστη οικονομική διαχείρισή του.
- Πραγματοποίησε συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής κατά τις οποίες προτάθηκαν εισηγήσεις για τροποποιήσεις των Κανόνων.
- Πραγματοποιήθηκαν ενδελεχείς και εις βάθος συζητήσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς, σε διάφορες Συνεδρίες της, για κατάληξη στο τελικό κείμενο Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού. Οι συζητήσεις στόχευαν στη δίκαιη αντιμετώπιση όλων των εμπλεκόμενων μερών μέσα στα πλαίσια των δεδομένων του απομονωμένου Συστήματος Ηλεκτρικής Ενέργειας που έχει η Κύπρος. Μετά από την έγκριση της ΠΑΕΚ οι αναθεωρημένοι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού έχουν υποβληθεί προς έγκριση στον Υπουργό Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού.
- Ετοίμασε Προσφορές και Όρους Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς προς Ανεξάρτητους Παραγωγούς.
- Ετοίμασε δεκαετή πρόβλεψη μέγιστης ισχύος και συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- Ετοίμασε σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών και άλλων τεχνικών οδηγιών για την αξιόπιστη λειτουργία του Συστήματος.
- Προώθησε την εικόνα του ΔΣΜ και βελτίωσε το σύστημα ενημέρωσης των αρμόδιων φορέων και των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας σε περιπτώσεις βλαβών στο σύστημα Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής.
- Βάσει των εισηγήσεων και συμπερασμάτων μελέτης Συμβούλων, προώθησε την αναθεώρηση της πολιτικής εξισορρόπησης παραγωγής και ζήτησης μετά από σοβαρές διαταραχές με αυτόματα ρυθμιζόμενη διακοπή φορτίων. Σε ευρύτερα πλαίσια ετοιμάστηκε πολιτική λειτουργικής Εφεδρείας με στόχο τη μείωση των διακοπών παροχής ηλεκτρισμού.
- Επεξέτεινε κατά το 2008 το Σύστημα Τηλεπικοινωνιών και Διαχείρισης Ενέργειας για εποπτεία, έλεγχο και καταγραφή δεδομένων σε νέους Υποσταθμούς Μεταφοράς.
- Για σκοπούς διερεύνησης των λόγων που οδήγησαν σε σημαντικές βλάβες στο Σύστημα Μεταφοράς/Παραγωγής διόρισε Επιτροπές σε συνεργασία με την ΑΗΚ, οι οποίες εξέτασαν τα γεγονότα και προέβηκαν σε εισηγήσεις. Λήφθηκαν διορθωτικά μέτρα ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα επανάληψης παρόμοιων περιστατικών.
- Ολοκλήρωσε την εφαρμογή του λογισμικού συστήματος μετρητικών διατάξεων. Το σύστημα καταγράφει τη ροή ενέργειας από όλα τα εισερχόμενα και εξερχόμενα σημεία του συστήματος μεταφοράς και υπολογίζει τις θερμικές απώλειες του συστήματος μεταφοράς για σκοπούς χρεώσεων χρήσης δικτύου και της παραγωγής και κατανάλωσης Ανεξάρτητων Παραγωγών, θέτοντας έτσι τις βάσεις για τον υπολογισμό των χρεώσεων από μελλοντικούς ανεξάρτητους Παραγωγούς, σύμφωνα με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Οργάνωση Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

Στελέχωση του ΔΣΜ

Λόγω πλήρωσης δύο θέσεων προαγωγής Ανώτερου Μηχανικού/Βοηθού Διευθυντή και κένωση μιας θέσης λόγω αποβίωσης του κατόχου της και τη δημιουργία μιας θέσης Υπεύθυνου Μηχανικού Βάρδιας μετά από παράλληλη μετάθεση και μιας θέσης Βοηθού Μηχανικού Βάρδιας στο Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας, πληρώθηκαν πέντε θέσεις πρώτου διορισμού Βοηθού Μηχανικού Βάρδιας (Λειτουργία Συστήματος/Αγορά) μέσω προκήρυξης και εξετάσεων. Συνολικά τώρα το ΕΚΕΕ έχει στελεχωθεί για πρώτη φορά με 14 Μηχανικούς (7 Υπεύθυνους Μηχανικούς και 7 Βοηθούς Μηχανικούς Βάρδιας). Οι 5 όμως βρίσκονται υπό εκπαίδευση και δεν έχουν ακόμα αναλάβει τα καθήκοντά τους.

Επίσης πληρώθηκαν δύο νέες θέσεις προαγωγής Ανώτερου Τεχνικού (Ηλεκτρολογία) μετά από προκήρυξη των θέσεων.

Η εγκεκριμένη από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στελέχωση του ΔΣΜ περιλαμβάνει 28 συνολικά θέσεις. 16 άτομα μεταφέρθηκαν από το Τμήμα Λειτουργίας της ΑΗΚ στο ΔΣΜ το 2004, ενώ 5 άτομα τοποθετήθηκαν προσωρινά μέχρι την πλήρωση των εγκεκριμένων οργανικών θέσεων στο ΔΣΜ. Για ικανοποίηση των αναγκών του ΔΣΜ σε στελέχωση τέσσερις επιπρόσθετοι υπάλληλοι εργάζονται με απόσπαση στο ΔΣΜ χωρίς να κατέχουν οργανική θέση.

Με την προώθηση των Κανόνων Αγοράς και εφαρμογή τους απαιτείται πρόσθετο προσωπικό και ειδικότερα δύο τουλάχιστον Λειτουργοί Λειτουργίας Αγοράς, οι οποίοι θα φροντίζουν για την εποπτεία και εφαρμογή των Κανόνων Αγοράς και την εξασφάλιση/λειτουργία του σχετικού λογισμικού. Για να μπορεί ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του όσον αφορά στη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού και στον Προγραμματισμό και την Κατανομή της Παραγωγής, χρειάζεται να έχει έγκαιρα ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την Παραγωγή και τους διακανονισμούς για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας ακολουθώντας σε καθημερινή βάση τις πρόνοιες του Κανόνα Προγραμματισμού Παραγωγής.

Μετά από τέσσερα χρόνια λειτουργίας διαφαίνεται τώρα η ανάγκη δημιουργίας και άλλων θέσεων σύμφωνα και με τις εισηγήσεις του Διευθυντή ΔΣΜ στην έκθεση που υπέβαλε στη ΡΑΕΚ και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο 2004.

Εκπαίδευση

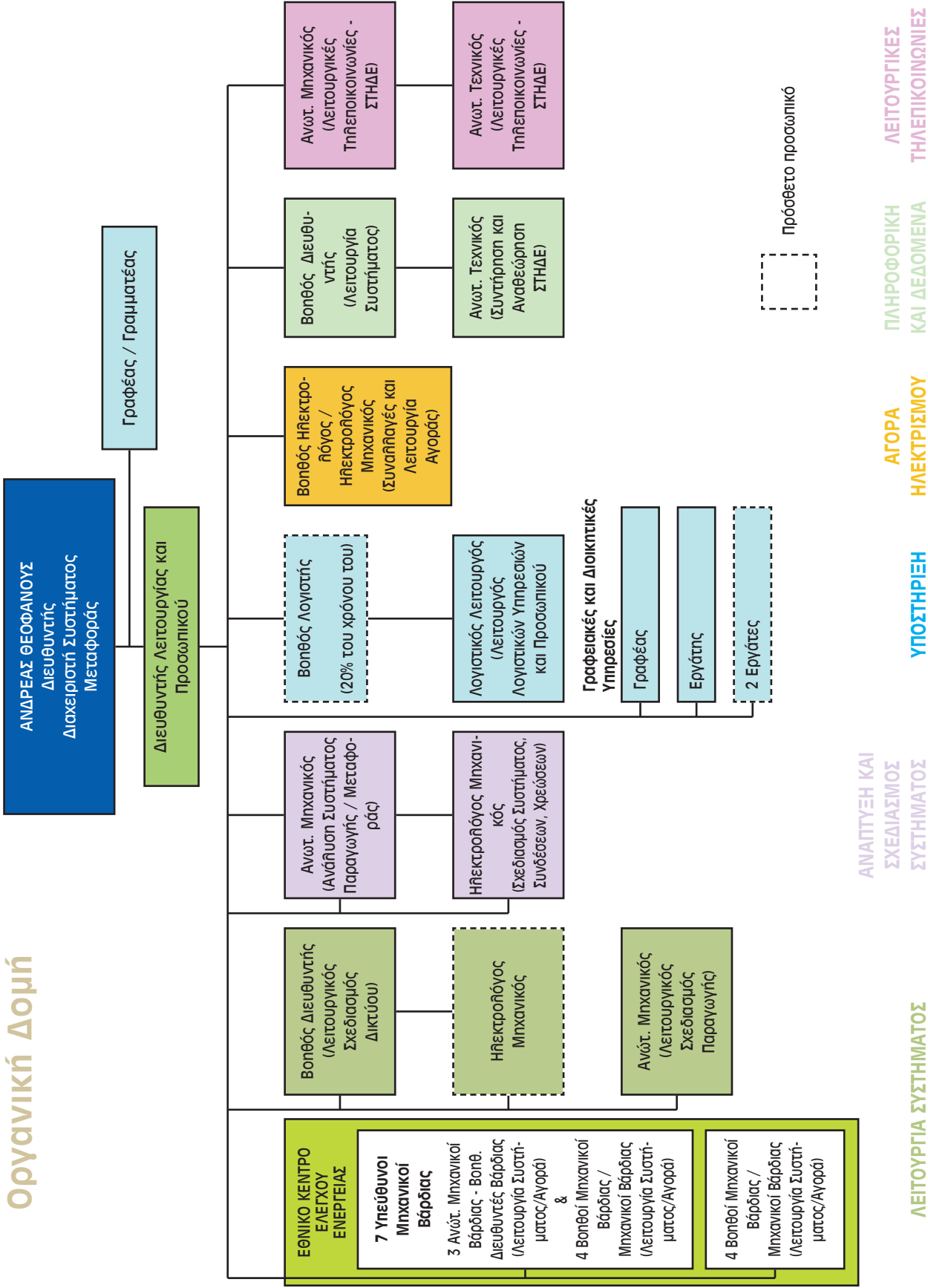
Η εκπαίδευση του προσωπικού του ΔΣΜ και κατά το χρόνο που πέρασε υπήρξε συνεχής και εντατική. Σημαντική ήταν η εκπαίδευση που δόθηκε στους 5 νέους Βοηθούς Μηχανικούς Βάρδιας (Λειτουργία Συστήματος/Αγορά), οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν με ειδικό εντατικό πρόγραμμα στα Γραφεία του ΔΣΜ από προσωπικό του ΔΣΜ, πάνω στο αντικείμενο της εργασίας τους, κάτι που πρώτη φορά γίνεται, καθώς και εκπαίδευση στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, Περιφερειακά και Κεντρικά Γραφεία της ΑΗΚ.

Η εκπαίδευση για άλλο προσωπικό του ΔΣΜ έγινε με τη συμμετοχή σε σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Στελέχη του ΔΣΜ έλαβαν μέρος και σε εξειδικευμένα συνέδρια στα οποία προβλήθηκαν και οι θέσεις και η πολιτική του ΔΣΜ. Τέλος διευθυντικά στελέχη έλαβαν μέρος σε υπηρεσιακές επισκέψεις για σκοπούς ενημέρωσης και ανταλλαγής πληροφοριών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Εκπρόσωποι του ΔΣΜ στο συνέδριο MedPower 2008

Οργανική Δομή

Οι σημαντικότερες συμμετοχές στελεχών του ΔΣΜ κατά το 2008 περιγράφονται ως ακολούθως:

Εκπαίδευση στο εξωτερικό

- Από τις 19 μέχρι τις 21 Φεβρουαρίου του 2008 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες συνάντηση των συμμετεχόντων στο "Pan-European Efficiency Benchmarking Study of Electricity", στο οποίο συμμετείχε ο Βοηθός Διευθυντής (Λειτουργικός Σχεδιασμός Δικτύου) του ΔΣΜ και κατά το οποίο συζητήθηκε το θέμα της αποδοτικότητας των Διαχειριστών σε επίπεδο διεθνών συγκρίσεων. Για την ίδια μελέτη, η οποία πραγματοποιείται συγκριτικά στοιχεία των διαφόρων συστημάτων Ηλεκτρισμού της Ευρώπης και διεξάγεται για λογαριασμό των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας της Ευρώπης, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός του ΔΣΜ συμμετείχε την 1η Δεκεμβρίου 2008 σε συνάντηση στη Βόννη της Γερμανίας.
- Από τις 5 μέχρι και τις 8 Μαρτίου ομάδα απαρτιζόμενη από το Διευθυντή ΔΣΜ, το Διευθυντή Λειτουργίας και Προσωπικού και τον Ανώτερο Μηχανικό (Λειτουργία Συστήματος) μετέβηκε στην Κρήτη για ενημέρωση σχετικά με τη λειτουργία αιολικών πάρκων και του Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας. Στα πλαίσια της ενημέρωσης τους, επισκέφθηκαν μεγάλο Αιολικό Πάρκο και έτυχαν φιλοξενίας από τη ΔΕΗ Κρήτης με την οποία και συζητήσαν θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος κυρίως σχετικά με τη διαχείριση Αιολικής Παραγωγής σε Απομονωμένα Ηλεκτρικά Συστήματα.
- Από τις 30 Μαρτίου έως τις 4 Απριλίου 2008 διεξήχθη στις Βρυξέλλες, το Ευρωπαϊκό συνέδριο "European Wind Energy Conference" που διοργανώθηκε από τον Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Αιολικής Ενέργειας (European Wind Energy Association). Το συνέδριο ασχολήθηκε με θέματα ανάπτυξης και λειτουργίας αιολικών πάρκων και το παρακολούθησε ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού.
- Λειτουργός του ΔΣΜ συμμετείχε στην Ημερίδα με θέμα «Ενέργεια και Περιβάλλον» που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου στην Αθήνα και κατά την οποία εξετάστηκαν προβλήματα παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους και ερευνήθηκαν τρόποι αποδοτικότερης παραγωγής ενέργειας με ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Το Σεμινάριο "Challenges, Opportunities & Constraints Faced by Small & Medium-Sized Island Electricity Systems" που διοργανώθηκε από την Eurelectric στο Αιάκειο της Κορσικής (Γαλλία) στις 13 μέχρι 17 Απριλίου 2008 και ασχολήθηκε με θέματα ενεργειακών προκλήσεων και ανάπτυξης συστημάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε μικρά απομονωμένα συστήματα παρακολούθησε ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού του ΔΣΜ.
- Στα πλαίσια του μεγάλου εμβέλειας συνεδρίου "Transmission and Distribution Conference and Exposition: Powering Toward the Future", που οργάνωσε το IEEE PES στο Σικάγο, Ιλλινόι στις ΗΠΑ, από τις 21 μέχρι τις 24 Απριλίου 2008, ο Διευθυντής ΔΣΜ παρακολούθησε εκπαιδευτικά προγράμματα κατά τα οποία ενημερώθηκε για τις εξελίξεις της τεχνολογίας σχετικής με τις εργασίες του ΔΣΜ που αποβλέπουν στην εφαρμογή νέων, βελτιωμένων συστημάτων και πολιτικής.
- Ο Διευθυντής ΔΣΜ, συμμετείχε επίσης στο ετήσιο συνέδριο της Eurelectric με θέμα "Electrifying the Future - Building a Sustainable Energy Market" στις 16 και 17 Ιουνίου στη Βαρκελώνη της Ισπανίας. Το συνέδριο ασχολήθηκε με σημαντικά ενεργειακά και κλιματικά ζητήματα που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Βιομηχανία στις μέρες μας, με ιδιαίτερη έμφαση στις προτάσεις ελευθεροποίησης που εμπερικλείει το Τρίτο Πακέτο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τις ενεργειακές και κλιματικές εισηγήσεις και ιδιαίτερα στους φιλόδοξους στόχους της Ε.Ε. για ανανεώσιμη ενέργεια και μείωση των εκπομπών CO₂.
- Ο ΔΣΜ εκπροσωπήθηκε στο Συνέδριο 2008 του Διεθνούς Συμβουλίου για τα Μεγάλα Ηλεκτρικά Συστήματα (CIGRE) που έγινε στο Παρίσι μεταξύ 24 και 29 Αυγούστου 2008, στην οποία συμμετείχαν 4000 σύνεδροι από όλο τον κόσμο, ειδήμονες από όλους τους τομείς της βιομηχανίας ηλεκτρισμού. Στο συνέδριο εξετάστηκαν σε βάθος λειτουργικά, τεχνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά θέματα αναφορικά με τα δίκτυα υψηλής τάσης. Σε αυτό, μεταξύ άλλων, ο εκπρόσωπος του ΔΣΜ Κύπρου αντέκρουσε με επιχειρήματα τη μελέτη-πρόταση διεθνούς ομάδας διερεύνησης ευρωπαϊκών διασυνδέσεων στην οποία συμμετείχε και εκπρόσωπος της Τουρκίας για ηλεκτρι-

Αποστολή ΔΣΜ Κύπρου στο Κέντρο Ελέγχου της Κρήτης

κή διασύνδεση των κατεχομένων εδαφών μας με το σύστημα της Τουρκίας, με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η τουρκική πρόταση παράκαμπε πλήρως την εμπλοκή της Κυπριακής Δημοκρατίας και του ΔΣΜ Κύπρου. Σχετικά με αυτά και με βάση τη νομοθεσία, ο ΔΣΜ είναι το μόνο αρμόδιο και εξουσιοδοτημένο σώμα (κατόπιν οδηγιών του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού) για τη μελέτη όλων των πιθανών διασυνδέσεων του ηλεκτρικού συστήματος της Κύπρου με οποιοδήποτε άλλο σύστημα.

- Ο Διευθυντής ΔΣΜ συμμετείχε στη συνάντηση “ABB Colloquium 2008” από 31 Αυγούστου μέχρι 3 Σεπτεμβρίου στη Ζυρίχη της Ελβετίας κατά την οποία συνάντηση δόθηκε η ευκαιρία για υψηλού επιπέδου συζητήσεις και αναλύσεις μεταξύ εμπειρογνομώνων, για κρίσιμα ενεργειακά θέματα παγκόσμιου ενδιαφέροντος καθώς και για νέες εφαρμογές της τεχνολογίας συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- Μεταξύ 7- 9 Οκτωβρίου 2008, πραγματοποιήθηκε το “ABB Network Management Forum”, από την προμηθεύτρια εταιρεία του Συστήματος Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας, ABB AG, Γερμανίας, κατά το οποίο παρουσιάστηκαν οι τελευταίες εξελίξεις της τεχνολογίας σε Συστήματα Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας και οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές τέτοιων συστημάτων. Το εργαστήριο αυτό παρακολούθησε ο Βοηθός Διευθυντής (Λειτουργία Συστήματος) και είχε στόχο την ανταλλαγή εμπειριών και συζήτηση για Συστήματα Τηλεπικοινωνιών και Διαχείρισης Ενέργειας.
- Ο ΔΣΜ εκπροσωπήθηκε με δυο λειτουργούς του, το Διευθυντή ΔΣΜ, ο οποίος είναι Επίτιμος Πρόεδρος του Συνεδρίου, καθώς και το Διευθυντή Λειτουργίας και Προσωπικού, στο Συνέδριο και Έκθεση σε θέματα Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής και Μετατροπής Ηλεκτρικής Ενέργειας “MedPower 2008”, που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη μεταξύ 2-5 Νοεμβρίου 2008. Το συνέδριο κάλυψε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων της Ενεργειακής Βιομηχανίας και αναφέρθηκε στις μεγάλες τεχνολογικές αλλαγές σε όλους τους τομείς επιχειρήσεων σχετικούς με ηλεκτρική ενέργεια, που αφορούν στη Μεσόγειο καθώς και σε προϊόντα, εξοπλισμό και μεθόδους. Ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού παρουσίασε συνοπτικά σε κύρια συνεδρίαση τους Κανόνες Αγοράς της Κύπρου, τους οποίους συνέταξε κατόπιν ετών εργασίας ο ΔΣΜ με τη βοήθεια Συμβούλων και των υπολοίπων εμπλεκόμενων μερών.
- Δύο Ανώτεροι Μηχανικοί/Βοηθοί Διευθυντές παρακολούθησαν μεταξύ 1-3 Δεκεμβρίου τριήμερο πρόγραμμα κατάρτισης στο Gomaringen της Γερμανίας σε Λογισμικό Ανάλυσης Δυναμικής Συμπεριφοράς Ηλεκτρικών Συστημάτων (DigSILENT Power System Stability), το οποίο αγοράστηκε από το ΔΣΜ κατά το 2008 για διενέργεια Μελετών δυναμικής συμπεριφοράς και ευστάθειας του Συστήματος Μεταφοράς.
- Ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού συμμετέσχε μεταξύ 2-3 Δεκεμβρίου σε Σεμινάριο για Λειτουργία και Σχεδιασμό Κέντρων Ελέγχου (Control Rooms: Operation and Design) στο Λονδίνο. Το Σεμινάριο μεταξύ άλλων ασχολήθηκε με τη Λειτουργία Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας, το Σχεδιασμό Χώρων Στέγασης Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας και τις τελευταίες εξελίξεις της τεχνολογίας Κέντρων Ελέγχου Ενέργειας.

Παρουσίαση του Διευθυντή Λειτουργίας και Προσωπικού ΔΣΜ στο Συνέδριο MedPower 2008

Εκπαίδευση στην Κύπρο

- Από τις 19 έως τις 21 Μαΐου 2008 οργανώθηκε στα γραφεία του ΔΣΜ τριήμερο πρόγραμμα εκπαίδευσης στη Χρήση του Λογισμικού ανάλυσης συστήματος DigSILENT Power Factory κατά το οποίο συμμετείχαν οκτώ λειτουργοί του ΔΣΜ. Το πρόγραμμα, το οποίο δίδαξε Μηχανικός της Γερμανικής κατασκευάστριας εταιρείας, εκτός από τη θεωρητική περιείχε και πρακτική εκπαίδευση. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα επικεντρώθηκε στην εισαγωγή δεδομένων και στην ετοιμασία μελετών ανάλυσης ροής ηλεκτρικού φορτίου.
- Μέσα στα πλαίσια της Προσπάθειας για ανάπτυξη δεσμών με άλλους Ευρωπαίους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο ΔΣΜ προσκάλεσε αντιπροσωπεία του ΔΕΣΜΗΕ Ελλάδας που αποτελείτο από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου Δρα Ε. Λεκατσά, το Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Ι. Θεοδωρακόπουλο και τον Επιχειρησιακό Διευθυντή Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Πρόγραμμα εκπαίδευσης DigSilent Power Factory

ας κ. Α. Αδρακτά, για να παρουσιάσουν θέματα φιλελευθεροποίησης της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Ημερίδα με θέμα «Εμπειρίες και Προοπτικές της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας». Η Ημερίδα οργανώθηκε στα γραφεία του ΔΣΜ στις 19 Σεπτεμβρίου και την παρακολούθησαν αριθμός αξιωματούχων εμπλεκόμενων σε θέματα Αγοράς Ηλεκτρισμού, από τη ΡΑΕΚ, την ΑΗΚ και το Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού καθώς και προσωπικό του ΔΣΜ, συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου της ΡΑΕΚ, του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, του Γενικού Διευθυντή της ΑΗΚ κ.α.

Ημερίδα «Εμπειρίες και Προοπτικές της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας» από ανώτατα στελέχη του ΔΕΣΜΗΕ

- Στα πλαίσια της ίδιας προσπάθειας φιλοξενήθηκε στο ΔΣΜ μεταξύ της 28 και 31 Αυγούστου ανώτερο στέλεχος της εταιρείας EirGrid Ιρλανδίας, για σχετική παρουσίαση στο επιστημονικό προσωπικό του ΔΣΜ και για σκοπούς αλληλοενημέρωσης επί θεμάτων Κανόνων Αγοράς.
- Ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού ΔΣΜ με ακόμη ένα λειτουργό του ΔΣΜ παρακολούθησαν συνέδριο με θέμα: «Deregulated Electricity Market Issues in South-Eastern Europe- DEMSEE 2008» που συνδιοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το ΕΤΕΚ, τα ΤΕΙ Κρήτης και την ΑΗΚ. Το συνέδριο υπογράμμισε τη σημασία της έρευνας και ανάπτυξης στον Ηλεκτρικό Τομέα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ασχολήθηκε με θέματα μείωσης εκπομπών από την Ενεργειακή Βιομηχανία και στο στόχο της Ε.Ε για ανεξαρτητοποίηση του ενεργειακού συστήματος από τα ορυκτά καύσιμα και μετατροπή του σε λειτουργικό σύστημα βασισμένο σε εναλλακτικές πηγές ενέργειας υψηλής απόδοσης.
- Λειτουργός του ΔΣΜ συμμετείχε στην εναρκτήριο συνάντηση για το έργο “The Seventh Framework Programme (FP7) Apollon kick-off Workshop” το οποίο ασχολείται με κλιμακωτά συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- Επιπρόσθετα, επτά λειτουργοί του ΔΣΜ συμμετείχαν σε 12 συνολικά εκπαιδευτικά προγράμματα / σεμινάρια σε θέματα σχετικά με τις εργασίες του όπως τη Διαχείριση Έργων, τις Δημόσιες Συμβάσεις, την Αποτελεσματική Τηλεφωνική Επικοινωνία και την Αποτελεσματική Γραμματεία.
- Πραγματοποιήθηκε από τη ΡΑΕΚ στη Λευκωσία στις 21 Δεκεμβρίου 2008 συνέδριο με τίτλο «Διαδικτυακό Σύστημα Αξιολόγησης για την Αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας» (“Online Benchmarking for the Exploitation of Renewable Energy Sources”) αναφορικά με το Πρόγραμμα “Explorer (Interreg III B Archimed)” της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο συνέδριο παρουσιάστηκαν διάφορες εργασίες και μελέτες από εκπροσώπους της Κύπρου και της Ελλάδας σχετικά με θέματα καταγραφής, διαχείρισης, προώθησης και αξιοποίησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, την Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Πολιτική, και άλλα. Εκπρόσωπος του ΔΣΜ ανέπτυξε το θέμα «Διαδικασίες Σύνδεσης Νέων Παραγωγών Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με το Σύστημα Μεταφοράς & Χρεώσεις Σύνδεσης» για υποβοήθηση υποψήφιων παραγωγών και απαντήθηκαν σχετικές ερωτήσεις ενδιαφερομένων που αφορούσαν στα θέματα αυτά.
- Σε ημερίδα που διοργανώθηκε από τη ΡΑΕΚ στις 8 Μαΐου 2008 στα πλαίσια του προγράμματος “Stories – Addressing Regulations on Storage Technologies for increasing the Penetration of Intermittent Energy Sources”, ο ΔΣΜ έλαβε μέρος με παρουσίαση του θέματος “Pumped Storage in Cyprus” που έγινε από το Βοηθό Διευθυντή (Λειτουργικός Σχεδιασμός Δικτύου). Το έργο αυτό στοχεύει στη διαμόρφωση της πολιτικής και του εύρους πλαισίου που αφορά στις εγκαταστάσεις των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε απομονωμένα συστήματα και στην προώθηση τεχνολογιών για την αποθήκευση ενέργειας με απώτερο σκοπό την αύξηση του βαθμού διείσδυσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα

Ο ΔΣΜ συμμετέχει σε τρία ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση:

- Ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο “Isolated Power Systems: Knowledge and technology sharing (Distributed generation, grid and demand management)”. Το έργο αυτό χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια του Έκτου Προγραμματικού Πλαισίου (FP6). Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη ρυθμιστικού πλαισίου για τη βελτίωση της λειτουργίας και αξιοπιστίας των απομονωμένων ενεργειακών συστημάτων με διεσπαρμένη παραγωγή, η διευκόλυνση της σύνδεσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και διεσπαρμένης παραγωγής σε μικρά

απομονωμένα ηλεκτρικά δίκτυα και η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών. Στο έργο συμμετέχουν επτά συνοδικά εταιρείες/οργανισμοί ενώ συντονιστής του έργου είναι η ισπανική εταιρεία Red Electrica de Espana. Τον Οκτώβριο 2008 πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη, στα γραφεία της Red Electrica συνάντηση όλων των συμμετεχόντων με σκοπό την ενημέρωση από το συντονιστή του έργου, την ανταλλαγή απόψεων και την περαιτέρω προώθηση εργασιών.

Ο ΔΣΜ λαμβάνει μέρος στο πιο πάνω πρόγραμμα με την υποστήριξη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου της Ελλάδας και σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

- Ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο **“Pilot Demonstration of Eleven 7MW-Class WEC at Estinnes in Belgium”**. Το έργο αυτό χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια του Έβδομου Προγραμματικού Πλαισίου (FP7).

Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη ενός οικονομικού και μεγάλης κλίμακας Αιολικού Πάρκου 77MW σε πιλοτική βάση, χρησιμοποιώντας υψηλής τεχνολογίας ανεμογεννήτριες των 7MW σε συνδυασμό με πρωτοποριακό εξοπλισμό για την επίτευξη της διατήρησης της ευστάθειας του δικτύου με σκοπό τη διερεύνηση της αποτελεσματικής τους χρήσης και σε μικρά απομονωμένα συστήματα. Αντικείμενο της όλης ανάπτυξης είναι επίσης η εισαγωγή στη διεθνή αγορά τέτοιων μεγάλης κλίμακας ανεμογεννητριών με στόχο τη μεγαλύτερη συνεισφορά και διεύθυνση της αιολικής ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται ότι το υπό αναφορά Αιολικό Πάρκο θα είναι το μεγαλύτερο στο Βέλγιο και το πρώτο στον κόσμο που θα αποτελείται από τέτοιου μεγέθους ανεμογεννήτριες.

Μέρος του έργου, με την ενεργό συνεισφορά του ΔΣΜ, είναι και η αξιολόγηση της επίδρασης Αιολικών Πάρκων με μονάδες υψηλής δυναμικότητας στην ευστάθεια απομονωμένων δικτύων, όπως αυτό της Κύπρου. Για το σκοπό αυτό θα χρησιμοποιηθούν εργαλεία λειτουργίας και ελέγχου σε συνδυασμό με ηλεκτρονικά συστήματα ισχύος και βελτιωμένες προβλέψεις ανέμου. Παράλληλα θα ετοιμαστούν εισηγήσεις για ρυθμιστικές αλληλαγές που χρειάζονται έτσι ώστε να διευκολυνθεί η διεύθυνση των μεγάλων Αιολικών Πάρκων στο νησί τα οποία θα συνεισφέρουν στη διατήρηση της ευστάθειας του δικτύου.

Στο έργο συμμετέχουν συνοδικά δέκα εταιρείες και οργανισμοί, μεταξύ τους και η ΑΗΚ, ενώ συντονιστής του έργου είναι η εταιρεία Wirtschaft und Infrastruktur GmbH & Co Planungs KG με έδρα τη Γερμανία. Επίσημη ημερομηνία έναρξης του έργου είναι η 1η Αυγούστου 2008. Το Σεπτέμβριο 2008 πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση όλων των συμμετεχόντων στο Aurich της Γερμανίας, κατά την οποία ενημερώθηκαν οι συμμετέχοντες για τα επιμέρους θέματα από το συντονιστή του έργου.

- Ευρωπαϊκή μελέτη για την ανάλυση της απόδοσης των Δικτύων Μεταφοράς με τίτλο **“CEER Benchmarking”**. Εντός του 2008 διεξήχθη η μεγαλύτερη μελέτη που έγινε μέχρι σήμερα από το Σύνδεσμο Ρυθμιστικών Αρχών Ευρώπης (CEER). Ένας εξ αυτών που έλαβαν μέρος ήταν και η ΠΑΕΚ, η οποία ζήτησε από το ΔΣΜ να προμηθεύσει σωρεία στοιχείων που χρειαζόταν για την μελέτη αυτή, η οποία διήρκεσε για ένα περίπου χρόνο. Στη μελέτη έλαβαν μέρος και 22 Διαχειριστές από 19 χώρες.

Στόχος της μελέτης ήταν η σύγκριση της αποδοτικής χρήσης των Συστημάτων Μεταφοράς για σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων για νέες επενδύσεις στο Σύστημα Μεταφοράς. Απαιτήθηκε η συλλογή δεδομένων που αφορούν στην καταγραφή στοιχείων σχετικών με τον εξοπλισμό του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς επίσης και κόστη σχεδιασμού, κατασκευής και συντήρησης του δικτύου Συστήματος Μεταφοράς καθώς και άλλων λειτουργικών και διοικητικών εξόδων. Τα στοιχεία που ζητήθηκαν αφορούσαν στην περίοδο 1965-2006.

Οδηγίες ΔΣΜ

Με σκοπό την εύρυθμη και θεσμοθετημένη διεξαγωγή των εργασιών του ΔΣΜ μέσα σε τυποποιημένα, ομοιόμορφα και ασφαλή πλαίσια συνεχίστηκε η ετοιμασία νέων Οδηγιών και αναθεώρηση υφιστάμενων. Μέσω των Οδηγιών που έχουν τεθεί σε ισχύ μέχρι σήμερα έχει διαφανεί ότι ο καθορισμός μίας ομοιόμορφης πρακτικής, ώστε να διασφαλίζεται η καλύτερη και ασφαλέστερη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς επίσης η διασφάλιση των αρμοδιοτήτων που έχουν παραχωρηθεί από το Νόμο στο ΔΣΜ, είναι καθ' όλα επιτυχείς. Η σταδιακή ετοιμασία νέων Τεχνικών και Οικονομικών Οδηγιών θα συνεχιστεί τόσο για να διασφαλίζεται η πιστή εφαρμογή των Νόμων, όσο και για την ασφαλέστερη και κάτω από πλήρη διαφάνεια λειτουργία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς

Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το Άρθρο 66 του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, ρυθμίζει τις ευθύνες του ΔΣΜ και τον καθιστά ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητες του πλήρως και αποτελεσματικά, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

Το Πρωτόκολλο υπογράφηκε μεταξύ του ΔΣΜ και της ΑΗΚ, ως Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς, τον Ιούλιο του 2006 και τέθηκε σε εφαρμογή υπό την επίβλεψη της ΡΑΕΚ. Οι πρόνοιες του Πρωτοκόλλου που αφορούν σε τεχνικά θέματα τέθηκαν σε εφαρμογή με την υπογραφή και έγκριση του Πρωτοκόλλου. Το Μέρος Α' του Πρωτοκόλλου που αφορά στη στελέχωση τέθηκε σε εφαρμογή με την έγκριση του Προϋπολογισμού του ΔΣΜ για το 2007 και των θέσεων όπως προβλέπονται στην Οργανική Δομή.

Λόγω του τρόπου εφαρμογής του Πρωτοκόλλου και λόγω σημαντικών προβλημάτων ειδικά σε θέματα διασφάλισης κατάλληλου σε αριθμό και ικανότητες προσωπικού από την ΑΗΚ, ο ΔΣΜ άρχισε διεργασίες με σκοπό την υποβολή εισηγήσεων προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τη ΡΑΕΚ για βελτιώσεις ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης ανταπόκριση του ΔΣΜ στις υποχρεώσεις του.

Οργανική Ταυτότητα και Νομική Υπόσταση

Ο ΔΣΜ συνέχισε τη καλλιέργεια της απαραίτητης οργανικής ταυτότητας του οργανισμού τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Στα πλαίσια αυτά ο ΔΣΜ συνέχισε την αναβάθμιση, εμπλουτισμό και τη συντήρηση της ιστοσελίδας του τόσο στην Ελληνική όσο και στην Αγγλική. Η συνεχής χρήση της ιστοσελίδας από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας ειδικά σε θέματα πρόβλεψης ζήτησης και απρόβλεπτων διακοπών στην παροχή ηλεκτρισμού και η ταυτόχρονη έκδοση ανακοινώσεων από μέρους του ΔΣΜ έχει συμβάλει τα μέγιστα στην πληροφόρηση των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και του κοινού για θέματα που το ενδιαφέρουν άμεσα.

Αναφορικά με τη νομική οντότητα του ΔΣΜ ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας γνωμάτευσε προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με βάση τις πρόνοιες του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Νόμου και της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2003/54/ΕΚ, ότι ο ΔΣΜ είναι ένα πρόσωπο δημοσίου δικαίου με ανάμικτα καθήκοντα και εξουσίες, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου του οποίου οι αποδοθείσες από το Νόμο αρμοδιότητες στοχεύουν στην εξυπηρέτηση δημοσίου συμφέροντος, που σε γενικές γραμμές είναι η διατήρηση ενός αποδοτικού συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη Δημοκρατία.

Στη βάση της πιο πάνω γνωμάτευσης, οι λογαριασμοί του ΔΣΜ υπάγονται στον έλεγχο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμο.

Συμμετοχή στον Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς (ETSO)

Ο ΔΣΜ εκπροσωπήθηκε σε έξι συναντήσεις της Συντονιστικής Επιτροπής (ETSO Steering Committee) που πραγματοποιήθηκαν στο Παρίσι, τις Βρυξέλλες, στο Ταλίν, στην Πράγα και στη Στοκχόλμη ως πλήρες μέλος του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς.

Ο ΔΣΜ εκπροσωπήθηκε επίσης στις δύο συναντήσεις των Γενικών Εκτελεστικών Διευθυντών (ETSO General Assembly) που έγιναν τον Ιούνιο στην Πράγα και στις Βρυξέλλες καθώς και στη Γενική Συνάντηση της Ομάδας Διατιμήσεων των Ευρωπαίων Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς (ETSO Tariffs Task Force General Meeting) που έγινε στη Βουδαπέστη.

Ιδρυτική Γενική Συνέλευση της ENTSO-E στις Βρυξέλλες

Κατά τις συναντήσεις αυτές συζητήθηκαν θέματα τα οποία αφορούν στη διαχείριση των συστημάτων μεταφοράς σε όλη την Ευρώπη. Κατά τις συναντήσεις του 2008 τα βασικά θέματα που επικράτησαν ήταν:

1. Η νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία (Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο) που προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και
2. Η σύσταση ενός πανευρωπαϊκού Συνδέσμου Διαχειριστών Συστήματος Δικτύων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ENTSO-E).

Άλλα σημαντικά θέματα που απασχόλησαν τους Διαχειριστές ήταν τα ακόλουθα:

- Το Ιδιοκτησιακό καθεστώς των Δικτύων Μεταφοράς σε σχέση με εναλλακτικές προτάσεις που συμπεριλαμβάνονται στο προσχέδιο της νέας Ευρωπαϊκής Οδηγίας.
- Η σύσταση του φορέα Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας.
- Ο μηχανισμός για τη σύναψη διασυνοριακής συμφωνίας για την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας.
- Το πρόγραμμα ανταλλαγής δεδομένων ζήτησης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας ETSO Vista.
- Η διαφάνεια στις προβλέψεις ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και στην επάρκεια παραγωγής κατά τις αιχμικές περιόδους του χειμώνα και καλοκαιριού.
- Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς σε σχέση με την αξιόπιστη λειτουργία του πανευρωπαϊκού συστήματος παραγωγής και μεταφοράς.
- Οι χρεώσεις χρήσης δικτύου και η ανάληψη των παραγόντων κόστους.
- Η τοποθέτηση των Διαχειριστών στο προσχέδιο της νέας Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά στην παραγωγή από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Κατά τις συνεδρίες συζητήθηκε μεγάλος αριθμός θεμάτων τόσο γενικού ενδιαφέροντος όσο και θεμάτων τοπικής φύσης. Εξετάστηκαν επίσης αιτήσεις ευρωπαϊκών χωρών για ένταξη στο Σύνδεσμο όπως αυτές της Σερβίας, Βουλγαρίας, Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας. Η αίτηση του Κοσόβου για ένταξη στο μηχανισμό διασυνοριακού εμπορίου ανάλησε αρκετό χρόνο του Συνδέσμου λόγω των ενστάσεων της Σερβίας και της όλης πολιτικής κατάστασης της χώρας. Οι σχέσεις του Συνδέσμου με τα «Συνορεύοντα Κράτη όπως Ρωσίας και Τουρκίας επίσης απασχόλησαν το Σύνδεσμο.

Στη Γενική Συνάντηση της Ομάδας Διατιμήσεων των Ευρωπαϊών Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς (ETSO Tariffs Tasks Force General Meeting) που έγινε φέτος στη Βουδαπέστη στα μέσα του Σεπτεμβρίου έγινε μεταξύ άλλων και ανάληψη των παραγόντων κόστους των διατιμήσεων κάθε χώρας.

Ο ΔΣΜ έχει λειτουργήσει με επιτυχία λογισμική εφαρμογή που μεταφέρει αυτόματα τα δεδομένα πρόβλεψης και διακύμανσης της ζήτησης της ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου στην ειδική ιστοσελίδα της ETSO με την ονομασία ETSOVista, στην οποία συγκεντρώνονται τα πιο πάνω στοιχεία από πλείστους Διαχειριστές της Ευρώπης.

Ίδρυση ENTSO-E

Στα πλαίσια της νέας ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της εποχής για περιορισμό των ρύπων, αξιόπιστη παροχή και ανταγωνιστικότητα, είχε ως αποτέλεσμα την χάραξη της νέας στρατηγικής που περιέχεται στο τρίτο ενεργειακό πακέτο. Για την εναρμόνιση με το τρίτο ενεργειακό πακέτο οι υφιστάμενοι Σύνδεσμοι Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς της Ευρώπης αποφάσισαν ότι θα ήταν προς το κοινό συμφέρον η σύσταση ενός Συνδέσμου κάτω από τον οποίο θα εντάσσονταν και οι έξι υφιστάμενοι Σύνδεσμοι οι οποίοι εξυπηρετούσαν μέχρι σήμερα τις ανάγκες των τοπικών Δικτύων και συστημάτων μεταφοράς και παραγωγής. Οι έξι Σύνδεσμοι που θα συγχωνευθούν για να αποτελέσουν το νέο σώμα είναι:

1. ETSO - Σύνδεσμος Ευρωπαϊών Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς
2. UCTE - Συντονιστής Διασυνδεδεμένου Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Ευρώπης
3. UKTSO - Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Ηνωμένου Βασιλείου
4. BALTSO - Σύνδεσμος Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς Βαλτικών Χωρών
5. ATSOI - Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Ιρλανδίας
6. Nordel - Σύνδεσμος Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς Σκανδιναβικών Χωρών

Οι Διαχειριστές ανήκαν μέχρι σήμερα σε δύο ή τρεις Συνδέσμους ενώ η Κύπρος ανήκε στο Σύνδεσμο της ETSO. Όλοι οι Σύνδεσμοι συγχωνεύθηκαν στο νέο Σύνδεσμο με την ονομασία ENTSO-E (European Network of Transmission

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ETSO κος Pierre Bornard με το Διευθυντή ΔΣΜ κ. Ανδρέα Θεοφάνους.

System Operators for Electricity) ο οποίος, μετά τη λειτουργία του, θα αναλάβει όλες τις υποχρεώσεις και δραστηριότητες που είχαν μέχρι σήμερα οι έξι πιο πάνω Σύνδεσμοι και οι οποίοι έχουν διαλυθεί. Στόχος είναι να αποτελέσει το σύνδεσμο των Διαχειριστών με τα αρμόδια σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου 2008, στις Βρυξέλλες, η ιδρυτική συνέλευση του Συνδέσμου Ευρωπαϊών Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ENTSO-E, European Network of Transmission System Operators-for Electricity).

Η Συνέλευση της 19ης Δεκεμβρίου αποτέλεσε και την 1η Γενική Συνέλευση του νέου οργανισμού, κατά την οποία ανακοινώθηκε η διάλυση των έξι οργανώσεων και η μεταφορά των δραστηριοτήτων τους στην ENTSO-E. Κατά την πρώτη Γενική Συνέλευση εξελέγησαν οι Εκτελεστικός Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος καθώς και ο Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και τα δέκα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Κύπρος, με την έγκαιρη συμμετοχή της στην ETSO, πέτυχε να καταστεί ένα από τα ιδρυτικά μέλη της ENTSO-E, και θα έχει τώρα ρόλο στη διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής πολιτικής και νομοθεσίας σε θέματα όπως η αξιοπιστία και ασφάλεια των δικτύων παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι κανόνες ανάπτυξης των δικτύων, η Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και πολλά άλλα συναφή θέματα. Τα ιδρυτικά καταστατικά έγγραφα υπέγραψε ο Διευθυντής του Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κύπρου κ. Ανδρέας Θεοφάνους.

Ιστοσελίδα ΔΣΜ

Η ιστοσελίδα του ΔΣΜ συμπλήρωσε το 2008 δυο έτη λειτουργίας. Κατά το 2008, η ιστοσελίδα αναπτύχθηκε σε μεγάλο βαθμό τόσο με την προσθήκη νέου περιεχομένου όσο και με την ενσωμάτωση αριθμού λειτουργικών βελτιώσεων και αναβαθμίσεων. Μία σημαντική αναβάθμιση που ενσωματώθηκε στην ιστοσελίδα, αφορά στην παρουσίαση της προβλεπόμενης και πραγματικής συνολικής παραγωγής του συστήματος Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κύπρου ώστε να προσφέρεται η δυνατότητα σε ενδιαφερόμενους χρήστες να παρακολουθήσουν και να καταγράψουν τη συνολική και τη διαθέσιμη παραγωγή, προβλεπόμενη και πραγματική, για περιόδους της επιλογής τους σε ιστορικό χρόνο.

Όπως και κάθε χρόνο, η ιστοσελίδα του ΔΣΜ απετέλεσε, ιδιαίτερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο ψηλών θερμοκρασιών, ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο άμεσης και με διαφάνεια ενημέρωσης ενδιαφερομένων φορέων και του κοινού για θέματα σχετικά με τη διαθεσιμότητα Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας και την κατάσταση του Συστήματος Μεταφοράς.

Υποδομή Πληροφορικής

Κατά το 2008, ετοιμάστηκαν προδιαγραφές και προκηρύχτηκε διαγωνισμός για την πλήρη αναδιάρθρωση της υποδομής πληροφορικής του ΔΣΜ. Το Συμβόλαιο που υπογράφηκε με την εταιρεία στην οποία κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός, περιέλαβε την προμήθεια, εγκατάσταση και ρύθμιση νέου εξοπλισμού και την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής με σκοπό τη βελτίωση της απόδοσης, της ασφάλειας και της αξιοπιστίας της υποδομής πληροφορικής του ΔΣΜ. Κατά τα τέλη του 2008 άρχισαν οι προετοιμασίες για την εκτέλεση του Συμβολαίου. Οι εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2009.

Τα κύρια μέρη του νέου εξοπλισμού που περιέλαβε το Συμβόλαιο είναι εξυπηρετητής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εξυπηρετητής βάσεων δεδομένων, εξυπηρετητής τομέα δικτύου, συσκευή ενοποιημένης διαχείρισης απειλών, κεντρικό αυτόματο σύστημα φύλαξης δεδομένων, μηχανή μαζικής εκτύπωσης σε ψηφιακούς δίσκους, εκτυπωτές και εξωτερικοί σκληροί δίσκοι μεγάλης χωρητικότητας. Η αναβάθμιση των συστημάτων κατέστη άμεσης προτεραιότητας και λόγω της επικείμενης εφαρμογής των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Γραφείο Νομικών Συμβούλων και Συμβούλων Λογιστών

Βάσει Συμβολαίου Παροχής Υπηρεσιών το Δικηγορικό Γραφείο Κούσιος και Κορφιώτης συνέχισε την παροχή νομικών υπηρεσιών για το ΔΣΜ και για την περίοδο 2008.

Επίσης βάσει παρόμοιου Συμβολαίου Παροχής Υπηρεσιών ο Ελεγκτικός Οίκος Κυπριανίδης, Νικολάου & Συνεργάτες συνέχισε την παροχή Υπηρεσιών γραφείου Συμβούλων Λογιστών και για το 2008.

Προϋπολογισμός ΔΣΜ

Ετοιμάστηκε Προϋπολογισμός για τις αναμενόμενες κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες του ΔΣΜ για το 2008 ο οποίος και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού και τη Βουλή των Αντιπροσώπων από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, ταυτόχρονα με το δικό της Προϋπολογισμό. Ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜ για το έτος 2008 εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 13 Δεκεμβρίου 2007 και δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 31/12/2007.

Ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜ για το 2008 περιέλαβε δαπάνες για προσωπικό είκοσι οκτώ (28) συνολικά ατόμων. Παρά τις δυσχέρειες στη διεξαγωγή των εργασιών του ΔΣΜ λόγω της έλλειψης προσωπικού δεν ζητήθηκαν νέες θέσεις για το 2008 σε αναμονή για τις ανάγκες που θα διαμορφωθούν μετά την εφαρμογή των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού και άλλων αναβαθμισμένων υπηρεσιών που αφορούν στη λειτουργία των Συστημάτων Παραγωγής/Μεταφοράς της Κύπρου.

Κατά το 2008 ετοιμάστηκε και ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜ για το 2009 ο οποίος υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού και τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 2 Ιουλίου 2008.

Οικονομικές Καταστάσεις για το 2008

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει τις Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2008.

Λόγω της μη ένταξης ακόμη ανεξάρτητων παραγωγών στην Κύπρο, οι διάφοροι σχετικοί λογαριασμοί που αφορούν στην εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας παρουσιάζονται ανενεργοί.

Το «Αιολικό Πάρκο Πλαστικά» Κρήτης

Διαχείριση Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής

Το Δεκέμβριο του 2008 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής. Κατά τη συνεδρίαση προτάθηκε εισήγηση από το ΔΣΜ για αναθεώρηση της Οδηγίας ΔΣΜ/1/05 «Πιστοποιητικά Πλήρους και Ειδικής Εξουσιοδότησης», που περιλαμβάνεται στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής, Έκδοση 2.0.0, ως Παράρτημα Δ του κεφαλαίου T12 και αφαίρεση της από τους Κανόνες με το σκεπτικό ότι Τεχνικές Οδηγίες χρηστών δεν έχουν θέση στους Κανόνες.

Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Το προσχέδιο των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας που ετοιμάστηκε με τη συμβολή ξένων Συμβούλων του Διαχειριστή έτυχε εμπειριστατωμένης μελέτης απ' όλους τους Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρισμού στην Κύπρο. Υποβλήθηκαν σχόλια από την ΑΗΚ, τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις της ΑΗΚ και Ανεξάρτητους Παραγωγούς. Αφού έγινε εις βάθος ανάλυση των σχολίων με τη βοήθεια των ξένων Συμβούλων, διαμορφώθηκε τελικό προσχέδιο που παρουσιάστηκε στη Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Αγοράς. Οι διαβουλεύσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που συμμετέχουν στην Αγορά Ηλεκτρισμού σκοπό είχαν την κατάληξη σε ένα μοντέλο Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας όσο το δυνατό περισσότερο αποδεκτό από όλους. Οι συζητήσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς που διεξήχθησαν στόχευαν στη δίκαιη αντιμετώπιση όλων των εμπλεκόμενων μερών. Έχει δοθεί έμφαση στην επίτευξη της πλέον δυνατής συναίνεσης πριν την εφαρμογή των Κανόνων, αντί μιας αποτυχημένης βεβιασμένης αρχικής προσπάθειας.

Στη συνέχεια το τελικό προσχέδιο υποβλήθηκε στη ΠΑΕΚ για έγκριση. Το τελικό κείμενο των Κανόνων Αγοράς εγκρίθηκε από τη ΠΑΕΚ μέσα στο Δεκέμβριο του 2008. Στη συνέχεια οι Κανόνες Αγοράς υποβλήθηκαν στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την τελική έγκρισή του. Θα ακολουθήσει η δημοσίευση των Κανόνων από το ΔΣΜ, όπως προβλέπεται από το άρθρο 79.2 (β) του Νόμου.

Άρχισε η ετοιμασία των απαιτούμενων προδιαγραφών για την εξασφάλιση οίκου πληροφορικής ο οποίος θα ετοιμάσει τα σχετικά λογισμικά για την εφαρμογή των Κανόνων. Σε πρώτο στάδιο οι Κανόνες θα τεθούν σε δοκιμαστική βάση διάρκειας τριών χρόνων όπως καθορίστηκε από τη ΠΑΕΚ και τον Υπουργό.

Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου Μεταφοράς

Ο ΔΣΜ ετοίμασε πρόταση για τις Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου Μεταφοράς χρησιμοποιώντας στοιχεία των εύλογων εσόδων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, τις προβλέψεις Ζήτησης και Ενέργειας του ΔΣΜ και το Δεκαετές Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συστήματος Μεταφοράς της περιόδου 2007-2016. Κατά την επεξεργασία των εύλογων εσόδων λήφθηκε υπόψη το ποσοστό υλοποίησης των έργων μεταφοράς σε σχέση με το αναπτυξιακό πρόγραμμα.

Έγινε επίσης σύγκριση των προτεινόμενων χρεώσεων με τις χρεώσεις που επιβάλλονται από τους υπόλοιπους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς Ευρωπαϊκών Χωρών. Η όλη εργασία διεξάγεται από το ΔΣΜ υπό την εποπτεία της ΠΑΕΚ, η οποία Αρχή έχει το λόγο για την τελική έγκριση.

Γραμμή Μεταφοράς 150kV σε μονόστηλα στην Κρήτη

Λογισμικό Πρόγραμμα Μετρητικών Διατάξεων

Έχει ολοκληρωθεί η εφαρμογή του λογισμικού συστήματος μετρητικών διατάξεων. Το σύστημα είναι σε θέση να καταγράφει τη ροή ενέργειας από όλα τα εισερχόμενα και εξερχόμενα σημεία του συστήματος μεταφοράς και να υπολογίζει τις θερμικές απώλειες του συστήματος μεταφοράς για σκοπούς χρεώσεων χρήσης δικτύου όπως διαλαμβάνεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Μέσω των μετρήσεων αυτών φαίνονται οι διακυμάνσεις φορτίων ανά ημίωρο με μεγάλη ακρίβεια και ταχύτητα ανάκτησης δεδομένων σε όλα τα επιλεγμένα σημεία του Δικτύου. Με τη χρήση του συστήματος μετρητικών διατάξεων ο ΔΣΜ έχει τη δυνατότητα να δίδει πληροφορίες για δεδομένα του συστήματος, χρήσιμα για σκοπούς μελετών, σχετικά με την εθνική διακίνηση ενέργειας σε όλη την ελεύθερη Κύπρο.

Μέσα στα πλαίσια του συμβολαίου συντήρησης το σύστημα μετρητικών διατάξεων έχει τη δυνατότητα να υποστηρίζει πολλούς τύπους μετρητών χωρίς επιπρόσθετο κόστος. Το 2008 χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι τύποι μετρητών οι οποίοι είναι συμβατοί και υποστηρίζονται από το σύστημα μετρητικών διατάξεων: Elster A17000, Landis & Gyr (DLMS), Actaris /AEG/SLB DC3, Elster A1500, Cewe Instrument Prometer.

Έχει εγκατασταθεί επίσης ειδικό επιπρόσθετο λογισμικό το οποίο βελτιώνει την ταχύτητα και ακρίβεια ελέγχου των αποτελεσμάτων για σκοπούς έκδοσης μηνιαίων εκθέσεων. Μετά από την επιτυχή ρύθμισή του, το λογισμικό αυτό είναι σε θέση να συγκρίνει και να ισοζυγίζει τις κατατομές ανά ημίωρο για τη διάρκεια ενός μηνός σε σχέση με τις μηνιαίες εγγραφές διακίνησης ενέργειας ανά μετρητή.

Κατά το 2008 παρουσιάστηκαν περίπου 17 βλάβες μετρητών οι οποίες επιδιορθώθηκαν από το ΔΣΜ και την ΑΗΚ.

Πιστοποιητικά Εγγύησης Προέλευσης

Σύμφωνα με το νόμο με Αρ. 162(Ι)/2006 που τροποποιεί τους περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμους του 2003 έως 2005, η ΡΑΕΚ εξουσιοδότησε το ΔΣΜ ως αρμόδιο φορέα έκδοσης Πιστοποιητικών Εγγύησης Προέλευσης για τους Σταθμούς Παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας που συνδέονται στο Σύστημα Μεταφοράς. Η σχετική απόφαση της ΡΑΕΚ δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα το Σεπτέμβριο του 2008 οπότε και καθίσταται εφαρμόσιμη.

Στις αρμοδιότητες του ΔΣΜ, ως εξουσιοδοτημένου Εκδότη, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και ο καθορισμός της διαδικασίας για την έκδοση, ανάκληση ή τροποποίηση της εγγύησης προέλευσης και η τήρηση δημόσιου μητρώου με όλες τις σχετικές πληροφορίες για τις εγγυήσεις προέλευσης που εκδόθηκαν. Ο ΔΣΜ μπορεί επίσης να εισέρχεται ελεύθερα στα υποστατικά των εγκαταστάσεων παραγωγής του αιτητή (εξαιρουμένων των οικιών) και να χρησιμοποιεί εξοπλισμό για να διεξάγει τους απαιτούμενους ελέγχους/ δοκιμές/ υπολογισμούς/ μετρήσεις για σκοπούς εξακρίβωσης των πληροφοριών που συνοδεύουν την αίτηση. Ταυτόχρονα έχει το δικαίωμα, κατόπιν έγκρισης της ΡΑΕΚ, να αναθέτει σε ανεξάρτητο φορέα την εκπόνηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την έκδοση Εγγύησης Προέλευσης όπως για παράδειγμα συλλογή δεδομένων, μετρήσεις και επιτόπιες επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων παραγωγής.

Ο ΔΣΜ προχωρεί στην ετοιμασία προδιαγραφών για την εξασφάλιση των υπηρεσιών εξειδικευμένου συμβουλευτικού οίκου ο οποίος θα αναλάβει όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για την έκδοση των Πιστοποιητικών Εγγύησης Προέλευσης.

Κατά το 2008 δεν είχε υποβληθεί στο ΔΣΜ αίτηση για έκδοση εγγύησης προέλευσης από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Συνδέσεις Σταθμών Παραγωγής στο Σύστημα Μεταφοράς

Αιτήσεις Πρόσβασης στο Σύστημα Μεταφοράς για Συμβατικές Μονάδες Παραγωγής ή από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Υποψήφιοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας, είτε με Συμβατικές Μονάδες Παραγωγής είτε με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), δύνανται να αποταθούν με υποβολή σχετικής αίτησης στο ΔΣΜ για σύνδεσή τους στο Σύστημα Μεταφοράς, με την προϋπόθεση ότι έχουν εξασφαλίσει τη σχετική Άδεια Κατασκευής από τη ΡΑΕΚ.

Η διαδικασία σύνδεσης νέων παραγωγών στο Σύστημα Μεταφοράς καθορίζεται στο σχετικό Νόμο 122(Ι) του 2003 και στους ισχύοντες Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής.

Η κάθε αίτηση εξετάζεται ξεχωριστά ώστε να διαφανούν και καθοριστούν ο τρόπος και οι ανάγκες σε νέα έργα σύνδεσης του συγκεκριμένου σταθμού παραγωγής με το υφιστάμενο Σύστημα Μεταφοράς. Στη συνέχεια εξετάζονται οι οικονομικές απαιτήσεις για ικανοποίηση αυτής της σύνδεσης, λαμβανομένων υπόψη και τυχόν προνοιών για σύνδεση και άλλων παραγωγών/ καταναλωτών στην περιοχή. Ο αιτητής χρεώνεται πάντοτε με το κόστος των ελάχιστα απαραίτητων έργων που απαιτούνται για τη σύνδεσή του με βάση τεχνικά κριτήρια, ανεξάρτητα από το κόστος των πραγματικών έργων που εκτελούνται και τα οποία λαμβάνουν υπόψη οποιοσδήποτε πρόνοιες για κάλυψη μελλοντικών αναγκών του συστήματος ή τη σύνδεση άλλων υποψήφιων αιτητών στην περιοχή.

Ακολουθώντας, ο ΔΣΜ εκδίδει προς τον αιτητή Προσφορά και Όρους Σύνδεσης στην οποία καθορίζονται ο τρόπος της συγκεκριμένης σύνδεσης, καθώς επίσης το συνεπαγόμενο κόστος των αναγκαίων έργων για πραγματοποίησή της. Όταν ο αιτητής αποδεχθεί τους Όρους, η Προσφορά και Όροι Σύνδεσης μετατρέπονται σε Σύμβαση Σύνδεσης, της οποίας η υπογραφή συνοδεύεται με καταβολή του κόστους της σύνδεσης.

Το κόστος της σύνδεσης για το μέρος που αφορά στο δίκτυο μεταφοράς, ανέρχεται είτε στο 100% είτε στο 50% της Κεφαλαίουχικής Δαπάνης όλων των χρεώσιμων έργων της σύνδεσης, ανάλογα με το κατά πόσον πρόκειται για αιτητή με Συμβατικές Μονάδες Παραγωγής ή για αιτητή με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), αντίστοιχα. Ο διαχωρισμός αυτός γίνεται κατόπιν εισήγησης της ΡΑΕΚ και με βάση την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ενθάρρυνση και προώθηση της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στην τελευταία περίπτωση, το επιπρόσθετο 50% του κόστους αναλαμβάνεται από τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς (ΑΗΚ), το οποίο εισπράττεται μέσω των χρεώσεων Χρήσης Δικτύου.

Στη συνέχεια ο ΔΣΜ αναθέτει την κατασκευή των έργων σύνδεσης στην ΑΗΚ ή, τηρουμένων κάποιων προϋποθέσεων, στον ίδιο τον παραγωγό. Τα έργα σύνδεσης του σταθμού παραγωγής με το Σύστημα Μεταφοράς εκτελούνται με την προϋπόθεση ότι, τόσο ο υποψήφιος παραγωγός, όσο και ο Ιδιοκτήτης Δικτύου έχουν εξασφαλίσει όλες τις αναγκαίες άδειες/ εκμισθώσεις που απαιτούνται βάσει του νόμου για την εγκαθίδρυση του σταθμού παραγωγής (συμβατικού ή μη) και των έργων σύνδεσης (γραμμή σύνδεσης και υποσταθμός εισόδου).

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008 βρίσκονταν κατατεθειμένες στο ΔΣΜ 18 συνολικά αιτήσεις σύνδεσης σταθμών παραγωγής στο Σύστημα Μεταφοράς, εκ των οποίων οι 13 αφορούσαν Αιολικά Πάρκα και οι 4 Συμβατικούς Σταθμούς Παραγωγής. Στους δυο πιο κάτω πίνακες δίνονται διάφορα στοιχεία που αφορούν την κατάσταση των αιτήσεων αυτών.

Αιτήσεις για Αιολικά Πάρκα

A/A	Εταιρεία	Όνομασία Σταθμού Παραγωγής / Περιοχή	Αιτούμενη Ισχύς Σύνδεσης (MW)	Πρόσδος Αίτησης Σύνδεσης
1	Ketonis Developments Ltd	Αιολικό Πάρκο Μαρί/ Μαρί	12	Υπογράφηκε Σύμβαση Σύνδεσης το Μάιο 2006. Εκκρεμούν ενέργειες από τον αιτητή.
2	Ketonis Developments Ltd	Αιολικό Πάρκο Αλέξιγρος/ Κηλαυδιά, Αθηθικό, Τερσεφάνου	31,5	Η Προσφορά και Όροι Σύνδεσης που εκδόθηκαν το Φεβρουάριο 2007 έχουν λήξει. Εκκρεμούν ενέργειες από τον αιτητή για έκδοση νέας Προσφοράς.
3	D. K. Windsupply Ltd	Αιολικό Πάρκο Ορείτες/ Πάνω Αρχιμανδρίτα, Κούκλια, Σουσκίου και Αλέκτωρα	82	Η Προσφορά και Όροι Σύνδεσης που εκδόθηκαν το Δεκέμβριο 2007 έχουν λήξει. Εκκρεμούν ενέργειες από τον αιτητή.
4	Medwind Ltd	Αιολικό Πάρκο στη δασική περιοχή Αγίας Νάπας/ Αγία Νάπα	11,5	Η αίτηση μελετάται. Αναμένονται επιπρόσθετα στοιχεία από τον αιτητή.
5	Medwind Ltd	Αιολικό Πάρκο Σχοινομούττης/ Αγία Άννα, Λύμπια, Κόσιη και Ψευδά	12	Αναμένεται από τον αιτητή να εξασφαλίσει με αγορά/ εκμίσθωση τον απαιτούμενο χώρο για το Αιολικό Πάρκο και τον ΚΥΕΠ.
7	Rokas Aeoliki (CY) Ltd	Αιολικό Πάρκο Κηλαυδιά/ Κηλαυδιά και Αθηθικό	50	Η αίτηση μελετάται.
8	Rokas Aeoliki (CY) Ltd	Αιολικό Πάρκο Άγιος Θεόδωρος/ Άγιος Θεόδωρος και Μαρώνι	14	Αναμένονται πληροφορίες από τον αιτητή για μελέτη της αίτησης.
9	K.E. Aerodynamics Ltd	Αιολικό Πάρκο Αμαλιά/ Άγιος Θεόδωρος και Ψεματισμένος	12,3	Αναμένονται πληροφορίες από τον αιτητή για μελέτη της αίτησης.
10	Medwind Ltd	Αιολικό Πάρκο Παπάλια/ Πυργά Λάρνακας	8	Η αίτηση μελετάται.
11	TSP Aeolian Dynamics Ltd	Αιολικό Πάρκο Αγία Άννα1/ Αγία Άννα	30	Η αίτηση μελετάται.
12	Stivo Trading Ltd	Αιολικό Πάρκο Stivo Trading Ltd/ Πυργά, Κηλαυδιά Αθηθικό	49,5	Η αίτηση μελετάται.
13	Moglia Trading Ltd	Αιολικό Πάρκο Αγία Άννα2/ Αγία Άννα, Καθό Χωριό Κηλαυδιά, Κόσιη, Αραδίππου	12	Η αίτηση μελετάται.

Αιτήσεις για Συμβατικούς Σταθμούς Παραγωγής

A/A	Εταιρεία	Όνομασία Σταθμού Παραγωγής / Περιοχή	Αιτούμενη Ισχύς Σύνδεσης (MW)	Καύσιμο	Πρόοδος Αίτησης Σύνδεσης
1	Vouros Power Industries Ltd	Vouros 49,9MW Power Plant in Larnaca / Αραδίππου	49,9	Μαζούτ	Η Προσφορά και Όροι Σύνδεσης που εκδόθηκαν τον Ιανουάριο 2007 έχουν λήξει.
2	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	Σταθμός Παραγωγής επί Προσωρινής Βάσης στον Η/Σ Δεκέλλειας	50	Μαζούτ / Φυσικό Αέριο	Εκδόθηκε Προσφορά και Όροι Σύνδεσης τον Ιούνιο 2008.
3	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	Σταθμός Παραγωγής στον Η/Σ Βασιλικού 4η Μονάδα Φάση III	220	Ντίζελ / Φυσικό Αέριο	Εκκρεμεί η έκδοση Προσφοράς και Όρων Σύνδεσης.
4	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	Μόνιμες Μονάδες Εσωτερικής Καύσης MEK1 Η/Σ Δεκέλλειας	52,4	Μαζούτ / Φυσικό Αέριο	Η αίτηση μελετάται.
5	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	Μόνιμες Μονάδες Εσωτερικής Καύσης MEK2 Η/Σ Δεκέλλειας	60	HFO/ Φυσικό Αέριο	Η αίτηση μελετάται.

Πύλες αναχωρήσεων 132kV στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού

Συνδέσεις Καταναλωτών στο Σύστημα Μεταφοράς

Κατά τη διάρκεια του 2008 υποβλήθηκε στο ΔΣΜ μια νέα αίτηση για αύξηση της ισχύος σύνδεσης ενός καταναλωτή (Hermes Airports Ltd) στο Σύστημα Μεταφοράς, όπως προνοείται στο σχετικό νόμο και τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής.

Η διαδικασία που ακολουθείται για την εξέταση των αιτήσεων καταναλωτών και σύνδεση τους με το σύστημα μεταφοράς είναι παρόμοια με εκείνη των αιτήσεων για σύνδεση Σταθμών Παραγωγής.

Ο πιο κάτω Πίνακας δείχνει την πρόοδο των αιτήσεων για σύνδεση/αύξηση της ισχύος καταναλωτών που βρίσκονταν κατατεθειμένες στο ΔΣΜ μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008 για σύνδεσή τους με το Σύστημα Μεταφοράς.

A/A	Εταιρεία	Είδος Έργου / Περιοχή	Νέα Σύνδεση / Αύξηση Ισχύος Ονομαστική	Ισχύς (MVA)	Πρόοδος Αίτησης
1	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος)	Εργοστάσιο Αφαλάτωσης / Ακρωτήρι Λεμεσού	Νέα Σύνδεση	10	Υπογράφηκε Σύμβαση Σύνδεσης τον Απρίλιο 2008
2	Τσιμεντοποιία Βασιλικού Δημόσια Εταιρεία Λτδ	Εργοστάσιο Τσιμεντοποιίας / Βασιλικό	Αύξηση Ισχύος (από 20,5 MVA)	30	1. Ο αιτητής ζήτησε τον Αύγουστο 2008 μείωση της αρχικώς αιτηθείσας ισχύος από 42,5 σε 30 MVA. 2. Αναμένονται πληροφορίες από αιτητή
3	Hermes Airports Ltd	Εγκαταστάσεις Αεροδρομίου / Αεροδρόμιο Λάρνακας	Αύξηση Ισχύος (από 12,8 MVA)	21,1	1. Μελετήθηκαν εναλλακτικοί τρόποι τροφοδότησης του φορτίου 2. Αναμένονται πληροφορίες από αιτητή.

Κοστολόγηση Συνδέσεων

Οι μοναδιαίες τιμές (ηλεκτρολογικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, δομικών έργων κ.ά.) αποτελούν τη βάση για τη χρέωση των νέων συνδέσεων στο Σύστημα Μεταφοράς. Οι μοναδιαίες τιμές έχουν ετοιμαστεί κατόπιν και διαβουλεύσεων με τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και χρησιμοποιούνται ως βάση για την κοστολόγηση νέων συνδέσεων. Οι μοναδιαίες τιμές αναθεωρούνται την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Ενημέρωση Ενδιαφερομένων

Στο πλαίσιο των ευθυνών του ΔΣΜ είναι και η ενημέρωση των αιτητών για τους πιθανούς τρόπους σύνδεσης τους στο δίκτυο και οι τεχνικά αποδεκτές λύσεις που μπορούν να υλοποιηθούν, με γνώμονα πάντα την αξιοπιστία του συστήματος καθώς επίσης και την ελαχιστοποίηση του κόστους σύνδεσης. Στις περιπτώσεις για τις οποίες είναι αναγκαία η κατασκευή νέου Υποσταθμού, εξετάζονται οι εναλλακτικές θέσεις για την εγκαθίδρυση του λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη και την ανάπτυξη του ηλεκτρικού δικτύου της ευρύτερης περιοχής.

Λειτουργία Συστήματος

Προγραμματισμένες Διακοπές

Για σκοπούς συντήρησης του εξοπλισμού ψηλής τάσης, της διεξαγωγής εργασιών αναβάθμισης εξοπλισμού και της σύνδεσης νέων υποσταθμών, ο ΔΣΜ επεξεργάστηκε, επί καθημερινής βάσης, αιτήσεις των Περιφερειών και των Σταθμών Παραγωγής της ΑΗΚ για προγραμματισμένες εργασίες και χειρισμούς στο Σύστημα Μεταφοράς. Η διαδικασία έγκρισης των αιτήσεων απαιτούσε, σε πολλές περιπτώσεις, μελέτες ροής φορτίου, υπαλληλακτικές επιλογές για διατήρηση της ασφάλειας του Συστήματος και το συντονισμό των εργασιών μεταξύ Περιφερειών και Σταθμών Παραγωγής της ΑΗΚ.

Η διαδικασία υποβολής και εξασφάλισης έγκρισης από το ΔΣΜ για διεξαγωγή εργασιών στο Σύστημα Μεταφοράς έγινε αποκλειστικά μέσω του ειδικού φύλλου της ιστοσελίδας του ΔΣΜ. Υποβλήθηκαν μέσα στο 2008 συνολικά 493 αιτήσεις από εξουσιοδοτημένους χρήστες του ειδικού ιστοχώρου του ΔΣΜ τόσο από Περιφερειακά Γραφεία όσο και από Σταθμούς Παραγωγής. Τα θετικά σχόλια των χρηστών, σε συνδυασμό με το μεγάλο αριθμό αιτήσεων που έχουν συνολικά υποβληθεί μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος, για έγκριση εργασίας στο Σύστημα Μεταφοράς, καταδεικνύουν ότι η τεχνολογία και η τεχνογνωσία που έχουν ενσωματωθεί, σε ένα εύκολο στη χρήση σύστημα, υπήρξε καθ' όλη επιτυχή.

Μετά από εξέταση των υποθέσεων δόθηκε έγκριση για εργασία σε 478 περιπτώσεις και τελικά πραγματοποιήθηκαν 460 εργασίες.

Δωμάτιο γεννητριών
Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού

Συντήρηση Μονάδων Παραγωγής

Για την όσο το δυνατό ομαλότερη λειτουργία του Συστήματος Παραγωγής έγινε κάθε προσπάθεια ώστε ο προγραμματισμός και οι διαφοροποιήσεις στο πρόγραμμα συντήρησης των Μονάδων Παραγωγής να παρέχουν τη μέγιστη αξιοπιστία στη λειτουργία του Συστήματος Παραγωγής και Μεταφοράς. Κατά τη διάρκεια του έτους έχουν γίνει τέσσερις αναθεωρήσεις στο αρχικό πρόγραμμα της ετήσιας συντήρησης των Μονάδων Παραγωγής της ΑΗΚ, το οποίο είχε υποβληθεί στο ΔΣΜ από την Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής για μελέτη και έγκριση. Σε κάθε περίπτωση το πρόγραμμα μελετήθηκε με γνώμονα πάντοτε τον καλύτερο λειτουργικό σχεδιασμό και εγκρίθηκε μετά από τις απαραίτητες αλλαγές. Επιπρόσθετα, ο ΔΣΜ μελέτησε αιτήσεις για έκτακτες εργασίες συντήρησης των Μονάδων Παραγωγής. Η έγκριση των εργασιών συντήρησης και δέσμευσης Μονάδων Παραγωγής από μέρος του ΔΣΜ ήταν απαραίτητη για την κάλυψη της απαιτούμενης διαθεσιμότητας παραγωγής καθώς και για τη διατήρηση της απαιτούμενης βραχυπρόθεσμης εφεδρείας.

Ο προγραμματισμός της Συντήρησης Μονάδων Παραγωγής γίνεται βάσει των προνοιών των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής και πάντοτε σε συνεργασία με το αρμόδιο τμήμα του Παραγωγού.

Βραχυπρόθεσμη Πρόβλεψη Συνολικής Παραγωγής

Η βραχυπρόθεσμη πρόβλεψη Συνολικής Παραγωγής για την επόμενη μέρα διεξάγεται, επί καθημερινής βάσης, για σκοπούς βέλτιστης δέσμευσης των μονάδων Παραγωγής. Κατά την πρόβλεψη λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση φορτίου, όπως οι αναμενόμενες καιρικές συνθήκες, δηλαδή θερμοκρασίες, υγρασία και ηλιοφάνεια, οι αργίες, η εποχικότητα κλπ.

Γίνεται χρήση εγκεκριμένων μοντέλων παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας καθώς επίσης και δεδομένων από τη Μετεωρολογική Υπηρεσία Κύπρου, και στοιχείων από διάφορες ιστοσελίδες του διαδικτύου για προβλέψεις καιρικών συνθηκών.

Τηρείται Ηλεκτρονικό Αρχείο, δημοσιοποιημένο στην ιστοσελίδα στο οποίο καταγράφεται ιστορικά και ο βαθμός ευστοχίας των προβλέψεων του ΔΣΜ.

Ποιότητα Παροχής

Για καταγραφή της ποιότητας της ηλεκτρικής ενέργειας ζητήθηκε από το ΔΣΜ να αναλάβει τη μέτρηση των αρμονικών στους Υποσταθμούς Μεταφοράς «Ποθιμίδια», «Αφροδίτη» και «Ανατολικό» από αιτητή για εγκατάσταση παραγωγής Αιολικού Πάρκου για χρήση κατά το σχεδιασμό του εξοπλισμού του παραγωγού.

Προβλήματα που εντοπίστηκαν αντιμετωπίζονται από κοινού από το ΔΣΜ και την ΑΗΚ.

Μελέτες Λειτουργίας Συστήματος

Τεχνοοικονομική Μελέτη για Θέματα Λειτουργίας Συστήματος

Κατά το 2008, ολοκληρώθηκε η Τεχνοοικονομική Μελέτη που ανατέθηκε κατά το 2006 σε αναγνωρισμένο διεθνή Οίκο Συμβούλων με σκοπό τη βελτίωση της συμπεριφοράς του συστήματος, τόσο κατά τη διάρκεια όσο και αμέσως μετά από σοβαρές διαταραχές. Ο ΔΣΜ, στα πλαίσια επίτευξης των στόχων για συνεχή βελτίωση της παροχής ηλεκτρισμού στο κυπριακό κοινό και για μείωση των δαπανών, προδιέγραψε σημαντικά θέματα, ώστε να καθορίσουν νέα πολιτική για τη λειτουργία, στηριζόμενη σε επιστημονικά δεδομένα και μεθόδους.

Ένα σημαντικό μέρος της μελέτης αποτέλεσε η ανάπτυξη του δυναμικού μοντέλου του ηλεκτρικού συστήματος της Κύπρου, η ακρίβεια του οποίου επιβεβαιώθηκε με σύγκριση με καταγεγραμμένα δεδομένα της συμπεριφοράς του συστήματος μετά από διαταραχές. Το δυναμικό μοντέλο είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για το ΔΣΜ, αφού με τη χρήση του θα καταστεί δυνατή η ακριβής προσομοίωση, μέσω ειδικών λογισμικών, της συμπεριφοράς του συστήματος στα πρώτα δευτερόλεπτα μετά την εκδήλωση σε περιπτώσεις διαταραχών. Τα οφέλη που προκύπτουν από τη δυνατότητα αυτή είναι τεράστια όσον αφορά στην απόκτηση γνώσης για τη συμπεριφορά του συστήματος και όσον αφορά στην ικανότητα πρόβλεψης της συμπεριφοράς του συστήματος μετά από συγκεκριμένες σοβαρές διαταραχές. Θα λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα ώστε να αποτρέπονται δυσάρεστες καταστάσεις. Επίσης, θα επιτρέψει τον προγραμματισμό και τον υπολογισμό σε πραγματικό χρόνο της ελάχιστης λειτουργικής εφεδρείας που απαιτείται για ικανοποίηση των κριτηρίων ασφάλειας. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα σημαντικό οικονομικό όφελος και επίτευξη των καθορισμένων στόχων αδιάλειπτης παροχής ηλεκτρισμού.

Βάσει των εισηγήσεων και συμπερασμάτων της μελέτης, άρχισε η εφαρμογή αναθεωρημένης πολιτικής εξισορρόπησης παραγωγής και ζήτησης μετά από σοβαρές διαταραχές εφαρμόζοντας προγραμματισμένη διακοπή παροχής σε ομάδες καταναλωτών με σειρά που καθορίζεται από την ΑΗΚ. Το έργο είναι γνωστό ως "Σχέδιο Απόρριψης Φορτίων λόγω Υποσυχνότητας" και ο προγραμματισμός υλοποίησής του αναφέρεται πιο κάτω. Αναμένεται ότι με την εφαρμογή της νέας πολιτικής, η διακοπή παροχής σε καταναλωτές σε περιπτώσεις διαταραχών, τόσο σε αριθμό επηρεαζομένων, όσο και σε διάρκεια, θα μειωθεί σε μεγάλο βαθμό.

Επίσης, με βάση τις εισηγήσεις της μελέτης των Συμβούλων καθώς και εσωτερικών επιμέρους μελετών, ο ΔΣΜ ετοίμασε προκαταρκτικές προτάσεις σχετικά με νέα πολιτική Εφεδρείας Συστήματος οι οποίες περιέλαβαν αναθεωρημένους ορισμούς για τον κάθε τύπο εφεδρείας καθώς και μεθόδους καθορισμού των. Οι προτάσεις του ΔΣΜ ετοιμάστηκαν με γνώμονα τη διασφάλιση της βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης αξιόπιστης λειτουργίας του συστήματος παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου με τον πιο οικονομικό τρόπο. Σύμφωνα με την προτεινόμενη πολιτική λειτουργικής εφεδρείας, η απαιτούμενη ελάχιστη λειτουργική εφεδρεία ανά ημίωρο θα υπολογίζεται και κατανέμεται βέλτιστα στις Μονάδες Παραγωγής, βάσει της ικανότητάς τους. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να ελαχιστοποιείται το επίπεδο εξισορρόπησης παραγωγής και ζήτησης με την προγραμματισμένη διακοπή παροχής σε ομάδες καταναλωτών σε περιπτώσεις σοβαρών διαταραχών.

Οι προτάσεις του ΔΣΜ παρουσιάστηκαν σε ενδιαφερόμενους φορείς στις 10 Δεκεμβρίου 2008.

Αναθεώρηση Σχεδίου Απόρριψης Φορτίων λόγω Υποσυχνότητας

Το έργο στοχεύει στην αποδοτικότερη λειτουργία του σχεδίου Απόρριψης Φορτίων λόγω Υποσυχνότητας με τη μείωση στο ελάχιστο των διαταραχών στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας μετά από απώλειες μονάδων παραγωγής.

Ορίστηκε Ομάδα Εργασίας που προχωρεί στην αναδιαμόρφωση των κατηγοριοποιήσεων απόρριψης ανά περιοχή και στην καταγραφή των φυσικών συσκευών που δυνατό να απαιτηθούν για τη εφαρμογή του εν λόγω αναθεωρημένου σχεδίου, που αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα μέσα του 2009.

Ανάπτυξη Συστήματος

Πρόβλεψη Μέγιστης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος και Συνοδικής Ενέργειας

Κατά το 2008, η Μακροπρόθεσμη Πρόβλεψη Φορτίου και Ενέργειας ετοιμάστηκε με χρήση ειδικών λογισμικών, που προσαρμόστηκαν για αξιοποίηση σε προσωπικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές αντί κεντρικών λειτουργικών συστημάτων. Η εργασία μετατροπής έγινε από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο της Αθήνας το 2006.

Η πρόβλεψη της Μέγιστης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος και Ενέργειας για την περίοδο 2008-2017 υποβλήθηκε για έγκριση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου στα τέλη Φεβρουαρίου 2008.

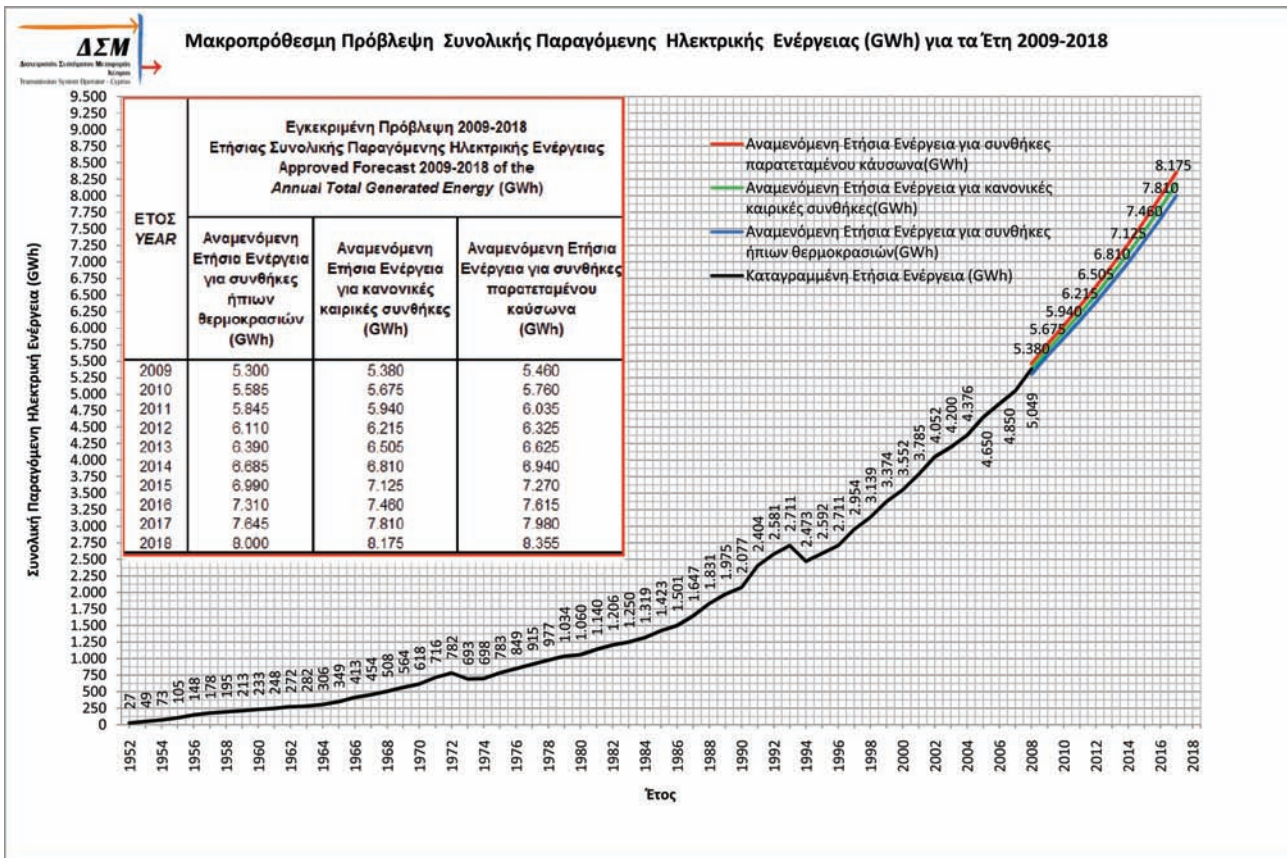
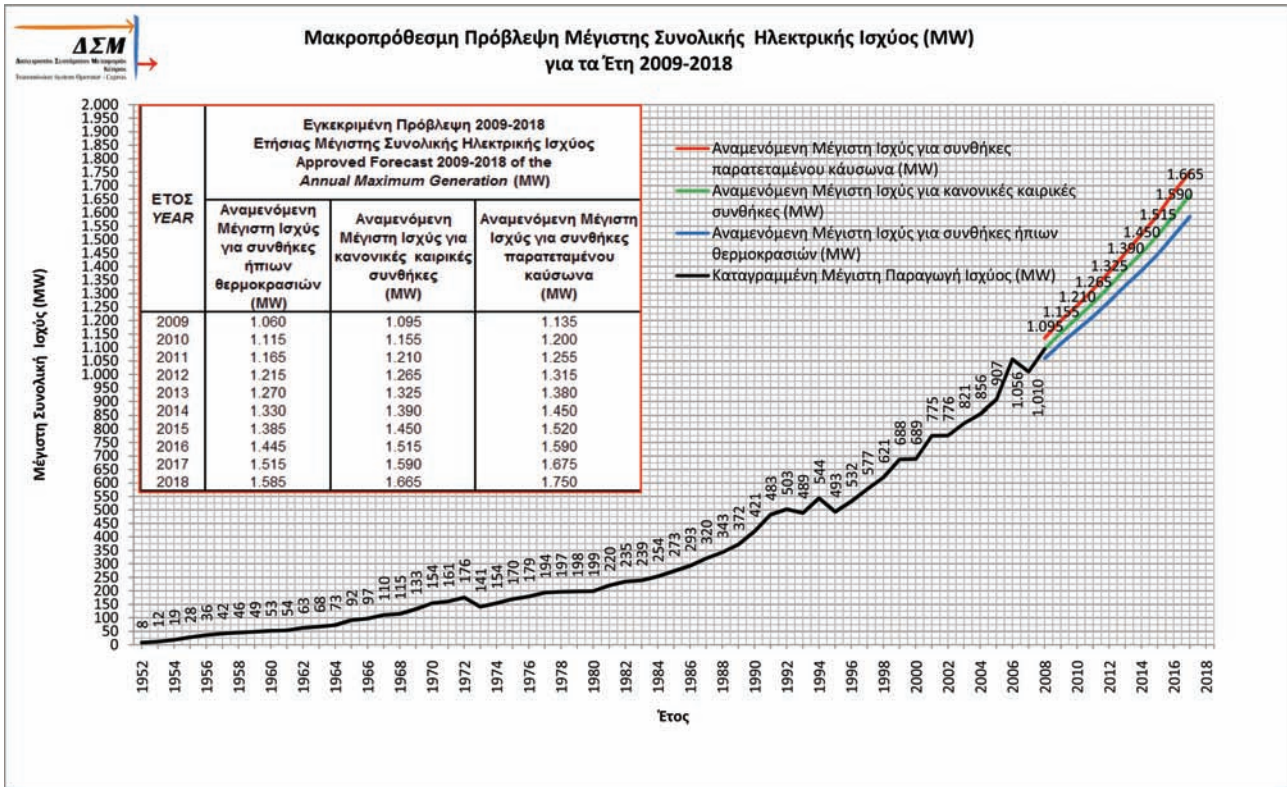
Η πρόβλεψη της Μέγιστης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος, περιέλαβε τρεις διαφορετικές τιμές για κάθε έτος, μία για συνθήκες ήπιων θερμοκρασιών, μία για κανονικές συνθήκες και μία για συνθήκες παρατεταμένου καύσωνα. Η πρόβλεψη Συνοδικής Παραγόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας, περιέλαβε και αυτή τρεις διαφορετικές τιμές για κάθε έτος, μία Χαμηλή, μία Μέση και μία Ψηλή τιμή Προβλεπόμενης Συνοδικής Παραγωγής. Οι προβλέψεις αυτές εγκρίθηκαν από τη ΡΑΕΚ στις 27 Μαρτίου 2008.

Με τη συμπλήρωση των στοιχείων για ολόκληρο το 2008, οι προβλέψεις για τη δεκαετία 2009-2018 με τις αναμενόμενες τιμές Ισχύος και Ενέργειας φαίνονται στις γραφικές παραστάσεις 1 και 2.

Μετά από σύγκριση αποτελεσμάτων με την εγκεκριμένη πρόβλεψη του 2007 για τα έτη 2008-2017 διαφαίνεται ότι οι καιρικές συνθήκες κατά το έτος 2008 ήταν ηπιότερες σε σχέση με το προηγούμενο του 2007 και συνεπώς υπάρχει μια σχετική μείωση στο ρυθμό αύξησης της Συνοδικής Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος και Παραγόμενης Ενέργειας.

Ο υποσταθμός του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού

Διασύνδεση του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού με την περιοχή Λευκωσίας

Με την ενεργοποίηση κατά το 2008 των δύο νέων κυκλωμάτων μεταφοράς ηλεκτρισμού 132kV «Η/Σ Βασιλικός-Τσέρι Νο.1 & 2» και του νέου κομβικού Υποσταθμού Μεταφοράς 132kV «Τσέρι», μέσω των οποίων μεταφέρεται ηλεκτρική ενέργεια από τον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού προς την πόλη και επαρχία Λευκωσίας, έχουν αποσοβηθεί οι σοβαροί κίνδυνοι για διακοπές στην παροχή ηλεκτρισμού στην ευρύτερη περιοχή Λευκωσίας που επικρατούσαν.

Τα κυκλώματα, μέσω των οποίων γινόταν μέχρι την ενεργοποίηση των νέων γραμμών, η ηλεκτροδότηση της επαρχίας Λευκωσίας, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ξεπερνούσαν κατά πολύ τα ασφαλή όρια λειτουργίας τους, πράγμα το οποίο παρουσίαζε πολλαπλούς κινδύνους για την ομαλή λειτουργία και συντήρηση του Συστήματος Μεταφοράς. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να λειτουργεί η παροχή σε ψηλή επικινδυνότητα. Η ενεργοποίηση του νέου Υποσταθμού Μεταφοράς, προσφέρει εκείνες τις λύσεις που απαιτούνται, τόσο για την αδιάλειπτη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας προς την επαρχία Λευκωσίας, όσο και για την ασφαλέστερη συντήρηση που πρέπει να γίνεται στο Σύστημα Μεταφοράς.

Οι λόγοι της δυσλειτουργίας είναι οι γνωστές καθυστερήσεις που ξεπέρασαν κατά πολλά έτη τον προγραμματισμένο χρόνο υλοποίησης του έργου.

Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού

Έργα και Δραστηριότητες Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

Σύστημα Τηλεελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΤΗΔΕ)

Τα συστήματα ΣΤΗΔΕ είναι σύγχρονα εργαλεία στα χέρια των Λειτουργών των Εθνικών Κέντρων Ελέγχου για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία του Ηλεκτρικού Συστήματος Παραγωγής και Μεταφοράς. Στηρίζονται στην τηλεμετρία, τηλεπληροφόρηση και τηλεέλεγχο σε πραγματικό χρόνο και τα συλλεγόμενα στοιχεία τυγχάνουν συνεχούς επεξεργασίας ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η πλέον αξιόπιστη, ασφαλής και οικονομική λειτουργία των συστημάτων Παραγωγής και Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Το Σύστημα Τηλεελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας λειτούργησε με ψηλό βαθμό αξιοπιστίας και λειτουργικότητας και κατά το 2008 αποτελώντας το κύριο εργαλείο παρακολούθησης και ελέγχου του συστήματος μεταφοράς σε καθημερινή βάση.

Κατά το 2008, αξιοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό το Συμβόλαιο Συντήρησης που συνομοηγήθηκε με την προμηθεύτρια εταιρεία. Στα πλαίσια του Συμβολαίου, πραγματοποιήθηκε η επιτόπια ετήσια επίσκεψη κλιμακίου του εργολάβου για έλεγχο του συστήματος και υποβολή εισηγήσεων για βελτίωση της απόδοσης του και δόθηκαν λύσεις σε αριθμό προβλημάτων που παρουσίασε ο εξοπλισμός και το λογισμικό. Πρόσθετα, αξιοποιήθηκαν πρόνοιες του Συμβολαίου για τη βελτίωση υφιστάμενων λειτουργιών αλληλά και για την ενσωμάτωση νέων λειτουργιών στο σύστημα. Το Συμβόλαιο Συντήρησης ανανεώθηκε το Δεκέμβριο του 2008 για 12 επιπρόσθετους μήνες.

Επεκτάσεις ΣΤΗΔΕ

Το εύρος εφαρμογής του συστήματος ΣΤΗΔΕ, επεκτάθηκε κατά το 2008 για εποπτεία, έλεγχο και καταγραφή δεδομένων για τους νέους Υποσταθμούς Μεταφοράς (στηρίζονται σε ολοκληρωμένο σύστημα συρμάτωσης) «Άγιος Αθανάσιος» (132/22/11kV) και «Τσέρι» (132kV). Επίσης, το σύστημα ΣΤΗΔΕ επεκτάθηκε στους υφιστάμενους Υποσταθμούς Μεταφοράς «Χατζηπασχάλης» (132/22/11kV) και «Τεμβριά» (66/11kV), μέσα στα πλαίσια αναβάθμισης των πιο πάνω Υποσταθμών.

Καταγραφικά Όργανα Συχνότητας και Αντίδρασης των Μονάδων Παραγωγής

Τα συστήματα καταγραφής της συχνότητας και δεδομένων των Μονάδων Παραγωγής, τα οποία είναι εγκατεστημένα στους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και στο Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας, λειτούργησαν πολύ ικανοποιητικά και κατά το 2008, καταγράφοντας με μεγάλη ακρίβεια και ψηλό ρυθμό δειγματοληψίας κατά τη διάρκεια σοβαρών διαταραχών στα συστήματα Παραγωγής και Μεταφοράς τη συχνότητα του Συστήματος και την αντίδραση της κάθε Μονάδας Παραγωγής, που ήταν συνδεδεμένη τη στιγμή της βλάβης.

Τα στοιχεία που καταγράφηκαν μετά από διαταραχές κατά την περίοδο 2004 μέχρι 2008 αξιοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό και συνέβαλαν στην απόκτηση γνώσης για τη δυναμική συμπεριφορά του συστήματος. Η γνώση αυτή ήταν πολύ χρήσιμη στην προσπάθεια βελτίωσης υφιστάμενων πρακτικών λειτουργίας συστήματος. Επίσης, τα καταγεγραμμένα στοιχεία συμπεριφοράς του συστήματος μετά από βλάβες επέτρεψαν την ανάπτυξη και επιβεβαίωση του μαθηματικού μοντέλου του συστήματος της Κύπρου.

Κατά το 2008, άρχισε η ανάπτυξη εφαρμογής λογισμικού σε λογιστικό φύλλο το οποίο επεξεργάζεται και αναλύει τα δεδομένα που καταγράφονται από τα όργανα μετά από κάθε βλάβη και ετοιμάζει αυτόματα τις σχετικές εκθέσεις. Περαιτέρω ο ΔΣΜ, λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη χρησιμότητα των στοιχείων που καταγράφονται από τα εν λόγω όργανα αλληλά και τη μελλοντική αναγκαιότητα για ακριβή παρακολούθηση της παροχής εφεδρείας από τις μονάδες παραγωγής της ΑΗΚ και Ανεξάρτητων Παραγωγών, η οποία πηγάζει από τη νέα πολιτική λειτουργικής εφεδρείας που προωθείται, δρομολόγησε κατά το 2008 την αντικατάσταση των οργάνων με νέο εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας. Πραγματοποιήθηκαν διερευνητικές επαφές με ειδικούς και εταιρείες που εξειδικεύονται στο χώρο οργάνων μέτρησης και καταγραφής δεδομένων σε πραγματικό χρόνο ώστε να αποκτηθεί γνώση στο ΔΣΜ για τις τελευταίες εξελίξεις της τεχνολογίας στον τομέα και να προϋπολογιστούν ορθά τα απαιτούμενα κόστη που συνεπάγονται της εγκατάστασης νέων οργάνων.

Λογισμικό Ανάλυσης Συστήματος

Κατά το 2008 αποκτήθηκε σύνολο λογισμικών ανάλυσης συστήματος η οποία παρέχει τις ακόλουθες λειτουργίες:

- Ανάλυση Ροής Φορτίου
- Βελτιστοποίηση Ροής Φορτίου
- Υπολογισμός Επιπέδων Σφαλημάτων Βραχυκυκλώσεων
- Δυναμική Ανάλυση Συμπεριφοράς Συστήματος

Πρόσθετα, ανατέθηκε στην προμηθεύτρια εταιρεία του εν λόγω λογισμικού, η ανάπτυξη αλληλεπικοινωνίας με το Σύστημα Τηλεέλεγχου και Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΤΗΔΕ), με σκοπό την ανάκτηση από το ΣΤΗΔΕ και καταγραφή στοιχείων και δεδομένων περιοδικά σε κεντρική βάση δεδομένων και την καταγραφή της κατάστασης του δικτύου μεταφοράς και του Συστήματος Παραγωγής. Η εργασία αποσκοπεί στη δημιουργία και τήρηση πλήρους αρχείου ιστορικών στιγμιαίων καταστάσεων του συστήματος ώστε να παρέχεται η δυνατότητα επιλογής, σε μελλοντικό χρόνο, οποιουδήποτε ιστορικού στιγμιότυπου ως βάση για διεξαγωγή μελετών. Πρόσθετα, θα διασφαλίζεται ότι ανά πάσα στιγμή το σύστημα ΣΤΗΔΕ και το λογισμικό ανάλυσης συστήματος χρησιμοποιούν ταυτόσημες παραμέτρους του εξοπλισμού μεταφοράς.

Προσομοίωση Δυναμικής Συμπεριφοράς Συστήματος

Ο ΔΣΜ προχώρησε στην εισαγωγή των δεδομένων προσομοίωσης της μελέτης σε θέματα λειτουργίας συστήματος στα ειδικά λογισμικά ανάλυσης συστήματος και διεξήγαγε προκαταρκτικές μελέτες πραγματικών διαταραχών με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας των αποτελεσμάτων. Απώτερος στόχος είναι, μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων αυτών, η ανάλυση της δυναμικής συμπεριφοράς του συστήματος να αποτελέσει μέρος της καθημερινής ροής των εργασιών λειτουργίας του συστήματος με όλη τα οφέλη που αυτό συνεπάγεται. Σε μελλοντικό στάδιο, τα επιβεβαιωμένα δυναμικά μοντέλα θα εισαχθούν σε εξειδικευμένα λογισμικά υπολογισμού και κατανομής της λειτουργικής εφεδρείας.

Καταγραφή Καιρικών Συνθηκών

Σε έξι Υποσταθμούς Μεταφοράς έχουν εγκατασταθεί εξωτερικοί σταθμοί μετεωρολογίας για τη συνεχή καταγραφή της θερμοκρασίας και της υγρασίας για την άμεση ενημέρωση του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας μέσω του συστήματος ΣΤΗΔΕ. Οι μετρήσεις αυτές χρησιμοποιούνται για τις προβλέψεις Συνοδικής Παραγωγής.

Εκτελείται ετήσιος επί τόπου έλεγχος της λειτουργίας και της ακρίβειάς τους σε συνεργασία με το Τμήμα Μετεωρολογικών Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Έλεγχος Πρόσβασης στο Εφεδρικό Κέντρο Ελέγχου

Για καλύτερη παρακολούθηση της ασφάλειας του Εφεδρικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας (ΕΦΚΕΕ) αποφασίστηκε η εγκατάσταση συστήματος τηλεόρασης κλειστού κυκλώματος στο ΕΦΚΕΕ και η άμεση και συνεχής παρακολούθηση του. Θα εγκατασταθεί σύστημα θυροτηλεφώνου με οθόνη με το οποίο το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας θα έχει τη δυνατότητα να επιτρέπει πρόσβαση σε προσωπικό για εκτέλεση εργασίας, όπως συντήρηση και επιδιόρθωση εξοπλισμού.

Ο ΔΣΜ προχώρησε στην ετοιμασία σχετικού διαγωνισμού. Η εγκατάσταση και λειτουργία του έργου αναμένεται να εκτελεστεί μέσα στο 2009.

Σύστημα Απρόσκοπτης Τροφοδοσίας

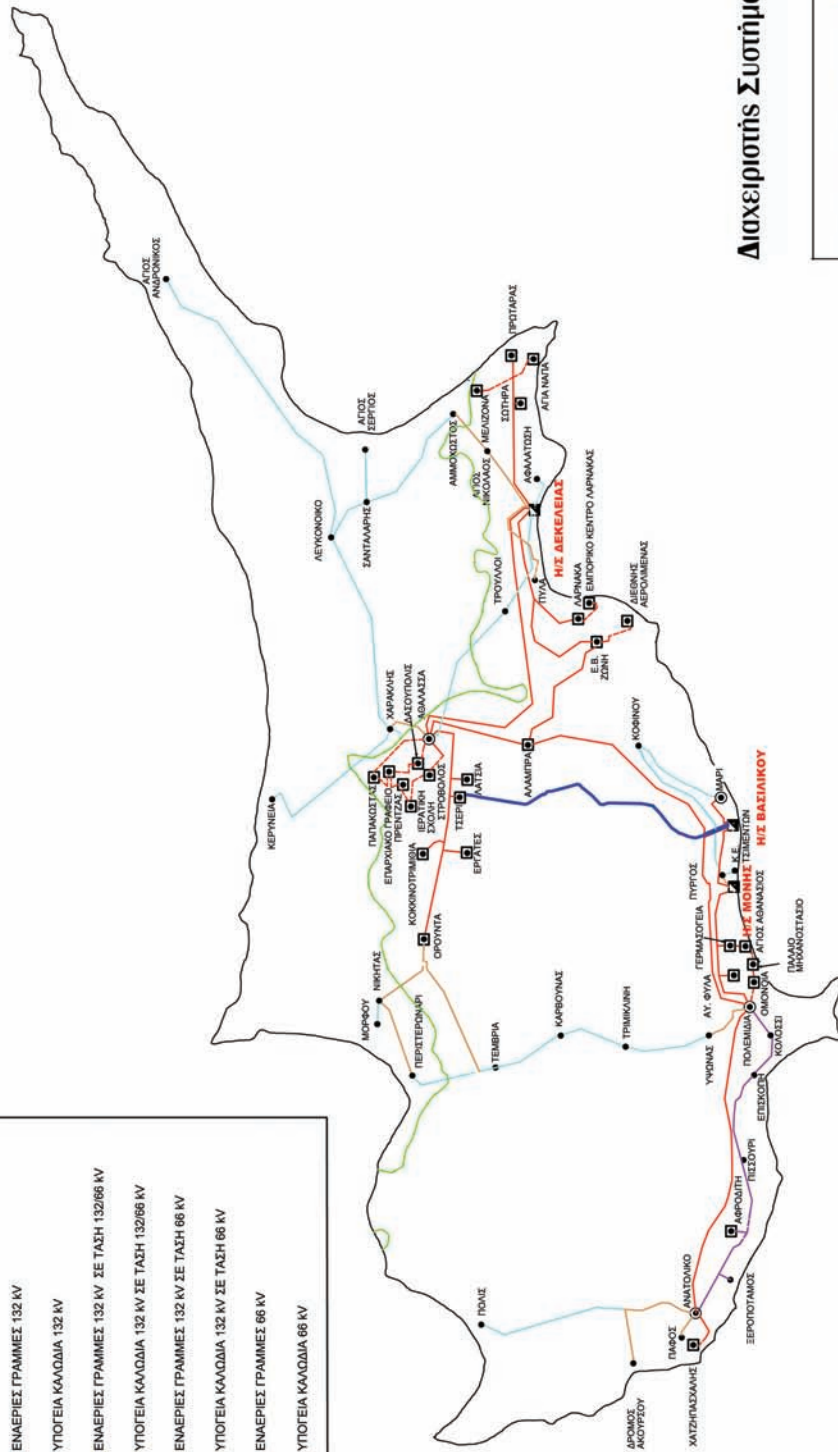
Για την αύξηση της αξιοπιστίας των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ΣΤΗΔΕ, των Τηλεπικοινωνιών ΣΤΗΔΕ και του Τηλεφωνικού Συστήματος των Γραφείων του ΔΣΜ κρίθηκε απαραίτητη η εγκατάσταση δύο συστημάτων απρόσκοπτης τροφοδοσίας στα Γραφεία του ΔΣΜ. Κατά το 2008 ετοιμάστηκαν προδιαγραφές, προκηρύχθηκε διαγωνισμός, λήφθηκαν προσφορές, έγινε αξιολόγηση, κατακύρωση και εκτελέστηκαν όλες οι εργασίες εγκατάστασης. Τα δύο συστήματα απρόσκοπτης τροφοδοσίας τέθηκαν σε λειτουργία με επιτυχία.

Το κάθε σύστημα απρόσκοπτης τροφοδοσίας είναι δυναμικότητας 10 kVA και έχει τη δυνατότητα ελάχιστης αυτόνομης λειτουργίας έξι ωρών. Αυτό είναι απαραίτητο διότι σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρισμού στα Γραφεία του ΔΣΜ, θα πρέπει να διατηρηθούν στοιχειώδεις λειτουργίες σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές που θα επιτρέπουν την παρακολούθηση της κατάστασης του συστήματος παραγωγής/μεταφοράς για ευνότους λόγους.

ΚΩΔΙΚΑΣ

- ▣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ
- ΥΠΟΣΤΑΣΗΜΟΙ 132/66/11 KV
- ◻ ΥΠΟΣΤΑΣΗΜΟΙ 132/11 KV
- ΥΠΟΣΤΑΣΗΜΟΙ 66/11 KV
- ΕΝΔΕΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ 220 KV ΣΕ ΤΑΣΗ 132 KV
- ΕΝΔΕΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ 132 KV
- ΥΠΟΓΕΙΑ ΚΑΛΩΔΙΑ 132 KV
- ΕΝΔΕΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ 132 KV ΣΕ ΤΑΣΗ 132/66 KV
- ΥΠΟΓΕΙΑ ΚΑΛΩΔΙΑ 132 KV ΣΕ ΤΑΣΗ 132/66 KV
- ΕΝΔΕΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ 132 KV ΣΕ ΤΑΣΗ 66 KV
- ΥΠΟΓΕΙΑ ΚΑΛΩΔΙΑ 132 KV ΣΕ ΤΑΣΗ 66 KV
- ΕΝΔΕΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ 66 KV
- ΥΠΟΓΕΙΑ ΚΑΛΩΔΙΑ 66 KV

Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου

**ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008**

Το δίκτυο μεταφοράς που αποτυπώνεται στις περιοχές βόρεια της γραμμής κατάπτωσης του πυρός στις οπίσθες η Κυπριακή Δημοκρατία δεν εξασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, είναι αυτό που ήταν εγκατεστημένο πριν τον Ιούλιο 1974

Έργα στο Σύστημα Μεταφοράς

Αυτόματη Τηλεκαταγραφή Μετρήσεων Ενέργειας στα Συστήματα Παραγωγής / Μεταφοράς

Τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή το λογισμικό για Αυτόματη Τηλεκαταγραφή Μετρήσεων Ενέργειας στο Σύστημα Μεταφοράς καθώς επίσης και της παραγωγής και κατανάλωσης Ανεξάρτητων Παραγωγών. Το Σύστημα αυτό προσφέρει οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από τη μείωση σε ανθρωποώρες για καταγραφή των μετρήσεων Παραγωγής και Κατανάλωσης ενέργειας καθώς και αποφυγή των σφαλμάτων καταγραφής. Καθιστά εφικτό τον υπολογισμό με μεγάλη ακρίβεια των θερμικών απωλειών κατά τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας. Οι αυτόματες μετρήσεις χρησιμοποιούνται για την ετοιμασία των πιο κάτω μηνιαίων στατιστικών καταστάσεων:

- Παραγόμενης Ενέργειας και Εισροής στο Σύστημα Μεταφοράς από Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας σε MWh
- Σύνοδο Εκροής Ενέργειας από τα σημεία διασύνδεσης με το σύστημα διανομής σε MWh
- Θερμικές Απώλειες (MW, εκατοστιαίες μονάδες) κατά τη Μεταφορά

Με τη διάθεση των πιο πάνω καταστάσεων τέθηκαν οι βάσεις για τον υπολογισμό των χρεώσεων χρήσης δικτύου και άλλων χρεώσεων για μελλοντικούς Ανεξάρτητους Παραγωγούς καθώς και για την τήρηση των λογαριασμών των Ανεξάρτητων Παραγωγών όπως προνοείται από τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού. Μέσω του Συστήματος για Αυτόματη Τηλεκαταγραφή Μετρήσεων Ενέργειας τηλεμετρείται ανά ημίωρο, με ακρίβεια, η ενέργεια που εισάγει ο κάθε Ανεξάρτητος Παραγωγός στο Σύστημα Μεταφοράς και η ενέργεια που καταναλώνεται από τους πελάτες του, για σκοπούς χρεώσεων και υπολογισμού του Ισοζυγίου Αγοράς.

Επέκταση Συστήματος Μεταφοράς και Παραγωγής

Ενεργοποίηση Νέων Μονάδων Παραγωγής

Η τρίτη μονάδα παραγωγής ισχύος 130MW στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού της ΑΗΚ, συνεχίζει να είναι ενταγμένη στο Σύστημα Παραγωγής με πλήρη διαθεσιμότητα 130MW, χωρίς όμως να έχει ακόμα τεθεί σε εμπορική λειτουργία μέσα στο 2008.

Στις 6 Ιουνίου 2008 λειτούργησε μερικώς και προσωρινά η 4η Εγκατάσταση Παραγωγής Συνδυασμένου κύκλου του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού της ΑΗΚ δυναμικότητας 226 MW χωρίς όμως να έχει ακόμα τεθεί σε εμπορική λειτουργία. Οι δύο αεριοστρόβιλοι δυναμικότητας 72,5 MW ο κάθε ένας λειτούργησαν για να καλύψουν την αυξημένη καλοκαιρινή ζήτηση και παραδόθηκαν πίσω στον εργοστάσιο μετά το τέλος του καλοκαιριού για να ολοκληρωθεί η κατασκευή του έργου που περιλαμβάνει και τρίτη μονάδα η οποία είναι θερμική και θα χρησιμοποιεί τα θερμά αέρια εξαγωγής των δύο αεριοστρόβιλων για αύξηση της απόδοσής της.

Στις 26 Μαΐου 2008 συνδέθηκαν στο Σύστημα Παραγωγής (μέχρι τις 11 Νοεμβρίου 2008) κινητές Μηχανές Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ) ικανότητας 64 MW, οι οποίες εξασφαλίστηκαν επί προσωρινής βάσης για αντιμετώπιση της ζήτησης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες του 2008.

Νέα Έργα στο Σύστημα Μεταφοράς

Υποσταθμοί Μεταφοράς

Κατά το 2008, συνδέθηκαν στο Σύστημα οι πιο κάτω νέοι Υποσταθμοί Μεταφοράς 132/22-11kV:

- «Άγιος Αθανάσιος» (2x31,5/40 MVA) στις 14 Φεβρουαρίου στη Λεμεσό και
- «Τσέρι» (κομβικός υποσταθμός 132kV) στις 15 Απριλίου στη Λευκωσία.

Εγκαταστάθηκε ένας Μετασχηματιστής Ισχύος 66/11kV (10/16 MVA) στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Μονής για την τροφοδότηση της Μονάδας Αφαλάτωσης.

Αναβαθμίσεις Υποσταθμών

Κατά το 2008, έχουν αναβαθμιστεί στο Σύστημα τρεις Μετασχηματιστές Ισχύος 66/11kV:

- δύο στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Δρόμος Ακουρσού», από 7,5/10 σε 12,5/16 MVA και
- ένας στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Τεμβριά» από 5 σε 10 MVA

Επίσης έχουν αναβαθμιστεί οι πιο κάτω υποσταθμοί 132/11kV:

- «Χατζηπασχάλης» από 2x31,5/40 MVA σε 3x31.5/40 MVA στις 25 Νοεμβρίου (1η Φάση) και 16 Δεκεμβρίου (2η Φάση) στην Πάφο και
- «Αθάμπρα» από 2x10/15 MVA σε 2x10/15 + 1x10/16 MVA στις 14 Ιουλίου 2008
- «Ανατολικό» στις 17 Ιουνίου προστέθηκε στο Σύστημα και ο τρίτος διαζυγικός αυτομετασχηματιστής 132/66kV (45 MVA).

Αποξήλωση Υποσταθμού

Κατά το 2008 έχει αποξηλωθεί από το Σύστημα Μεταφοράς ο Υποσταθμός 66/11kV «Επισκοπή», μετά τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων σε τάση 132kV.

Εναέριες Γραμμές/Υπόγεια Καλώδια

Το 2008 έχει διεκπεραιωθεί η διασύνδεση στο Σύστημα του νέου Υποσταθμού Μεταφοράς 132/22-11kV «Άγιος Αθανάσιος», με την ενεργοποίηση των υπογείων καλωδίων 132kV «Γερμασόγεια-Άγιος Αθανάσιος» και «Παλαιό Μηχανοστάσιο-Άγιος Αθανάσιος» μήκους 2,23 km και 5,77 km αντίστοιχα.

Το 2008 έχει επίσης διεκπεραιωθεί η πολύ σημαντική διασύνδεση για το Σύστημα, του νέου κομβικού Υποσταθμού Μεταφοράς 132kV «Τσέρι», με την ενεργοποίηση των εναέριων γραμμών 132kV «Η/Σ Βασιλικός-Τσέρι Νο.1 & 2» μήκους 44,20 km και 44,23 km αντίστοιχα.

Στοιχεία Λειτουργίας Συστήματος Παραγωγής / Μεταφοράς

Συνοδική Ηλεκτρική Ενέργεια Κύπρου

Το σύνολο της παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας στις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκτός αυτών βόρεια της γραμμής κατάπαυσης του πυρός όπου το Κράτος δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, αποτελείται από:

1. Τη συνοδική ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ
2. Την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Αυτοπαραγωγούς
3. Την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Ανεξάρτητους Παραγωγούς με τη χρήση:
 - Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
 - Συμβατικών Μονάδων

Κατά το 2008, λειτούργησαν Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί μόνο για τις περιπτώσεις 1 και 2 πιο πάνω. Το σύνολο της παραχθείσας ενέργειας για το 2008 ανήλθε σε 5 049 047 MWh. Το σύνολο της ενέργειας που εισήλθε στο Σύστημα Μεταφοράς, μετά την αφαίρεση των απωλειών στους Σταθμούς Παραγωγής ανήλθε σε 4 719 879 MWh.

Το Σχεδιάγραμμα 2, δείχνει παραστατικά την παραγωγή και κατανάλωση ηλεκτρισμού καθώς και τις θερμικές απώλειες στο Σύστημα Μεταφοράς κατά το 2008.

Συνοδική Ηλεκτρική Ενέργεια από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ

Το σύνολο της παραγωγής από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού ήταν 4 995 838 MWh κατά το έτος 2008 έναντι 4 786 171 MWh το 2007, παρουσίασε δηλαδή αύξηση κατά 4,2 % σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Ηλεκτρική Ενέργεια Αυτοπαραγωγών

Η «Τσιμεντοποιία Βασιλικού Δημοσία Εταιρεία Λτδ», με εγκεκριμένο φορτίο 20,5 MVA και συνοδική δυνατότητα αυτοπαραγωγής 11 MW, είχε συνοδική κατανάλωση για το έτος 2008 στο ύψος των 145 466 MWh από την οποία οι 53 209 MWh, έναντι 64 074 MWh κατά το 2007, προήλθαν από αυτοπαραγωγή, δηλαδή το 37% της συνοδικής κατανάλωσης έναντι 45% κατά το 2007. Οι υπόλοιπες 92 257 MWh, ή 63 % της συνοδικής κατανάλωσης, τροφοδοτήθηκαν από την ΑΗΚ.

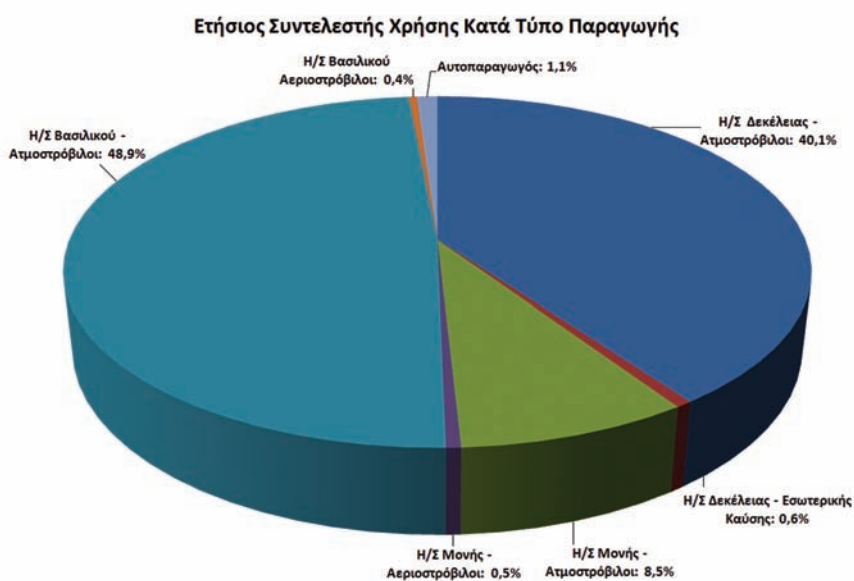
Από την αυτοπαραγωγή οι 2 397 MWh ήταν απώλειες στα βοηθητικά μηχανήματα έναντι 2 323 MWh κατά το 2007.

Αναλυτική Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας κατά Σταθμό Μονάδα Παραγωγής

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη χρήση της κάθε μονάδας παραγωγής κατά το 2008.

Στο Σχεδιάγραμμα 1 φαίνεται παραστατικά το ποσοστό παραγωγής κατά Σταθμό/Τύπο Παραγωγής.

Σχεδιάγραμμα 1

Απώλειες στα Συστήματα Παραγωγής και Μεταφοράς

Οι εσωτερικές ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού κυμάνθηκαν στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος, δηλαδή 5,5% της συνολικής παραγωγής της ΑΗΚ.

Οι θερμικές απώλειες κατά τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο Μεταφοράς για το 2008 ήταν κατά μέσο όρο 1,3% των μονάδων που εξήχθησαν από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, έναντι 1,4% το 2007.

Συνολική Μέγιστη Ισχύς Συστήματος

Το Σχεδιάγραμμα 2 παρουσιάζει τη διακύμανση στη συνολική παραγωγή κατά τις ημέρες της ψηλότερης καλοκαιρινής και χειμερινής μέγιστης ζήτησης του έτους και κατά την ημέρα που παρατηρήθηκε η χαμηλότερη ημερήσια ζήτηση.

Η Μέγιστη Παραγωγή Ηλεκτρικής Ισχύος και συνολική παραγωγή Ενέργειας κατά το καλοκαίρι 2008 ανήλθε στα 1010MW (1004MW παραγωγή ΑΗΚ και 6ΜW του Αυτοπαραγωγού) με συνολική διαθεσιμότητα των μονάδων παραγωγής στα 1100MW. Η μέγιστη ζήτηση σημειώθηκε ημέρα Πέμπτη, ώρα 14:00 της 28ης Αυγούστου 2008, με τη θερμοκρασία στο εσωτερικό να βρίσκεται στους 39°C και τη σχετική υγρασία στο 30%. Το φετινό καλοκαίρι θεωρείται, σύμφωνα με τη μέθοδο που καθόρισε ο ΔΣΜ για σκοπούς πρόβλεψης της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ήπιο. Ως εκ τούτου, η μέγιστη παραγωγή των 1010MW κατά το 2008 είναι στα πλαίσια αυτής που προβλέφθηκε για συνθήκες ήπιων θερμοκρασιών από το ΔΣΜ. Είναι αισθητά πιο κάτω από τη μέγιστη παραγωγή των 1056MW που σημειώθηκε κατά το 2007 σε συνθήκες παρατεταμένου καύσωνα με θερμοκρασίες πέραν των 41°C για μεγάλο χρονικό διάστημα 37 ωρών σε σύγκριση με 4 μόνο ώρες κατά το 2008.

Συντελεστής Φορτίου

Ο συντελεστής φορτίου, που είναι ο λόγος του μέσου φορτίου προς το φορτίο αιχμής, ήταν 56,9% κατά το 2008 λαμβάνοντας υπόψη τη συνεισφορά της Αυτοπαραγωγής, σε σύγκριση με 52,7% το 2007, κάτι που αποτελεί σημαντική αύξηση που όμως οφείλεται στη μικρή διάρκεια υπερβολικά ψηλής ζήτησης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες του 2007.

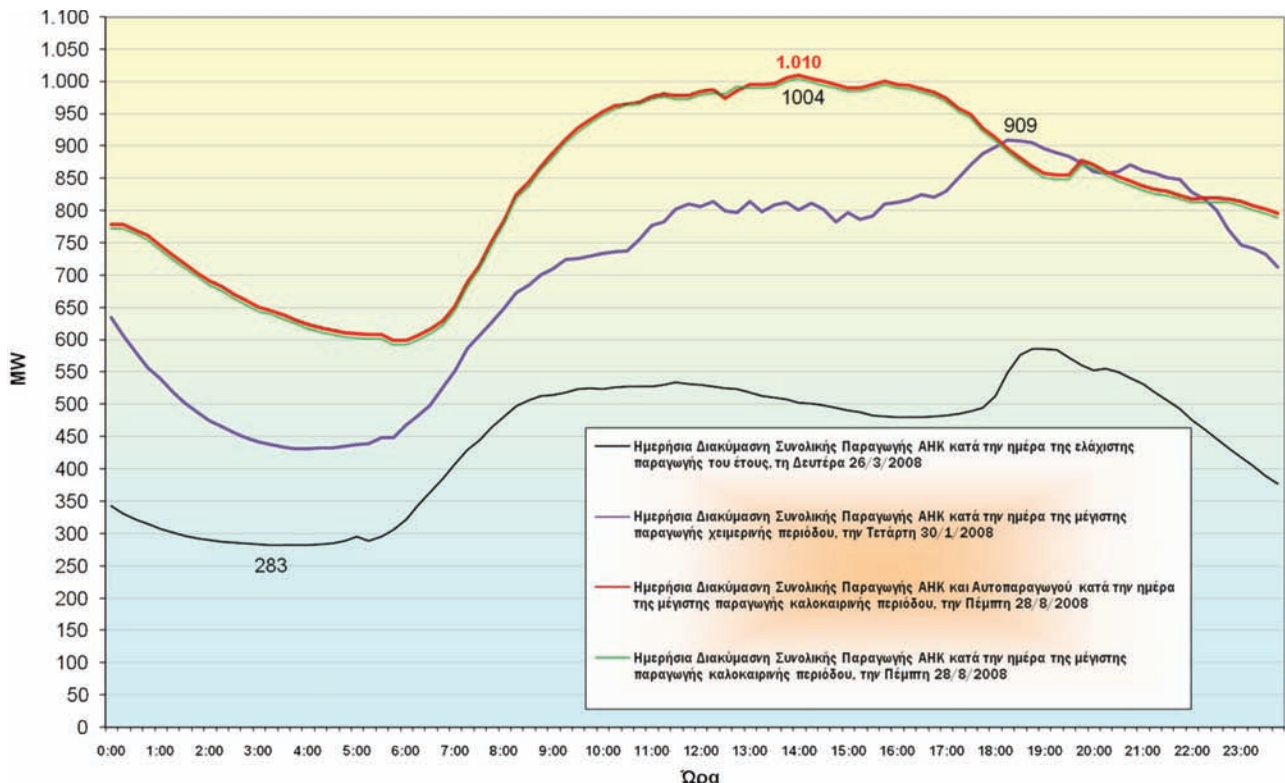
Ο συντελεστής φορτίου, λαμβάνοντας υπόψη μόνο την παραγωγή της ΑΗΚ, ήταν 56,6% κατά το 2008 σε σύγκριση με 52,4% το 2007.

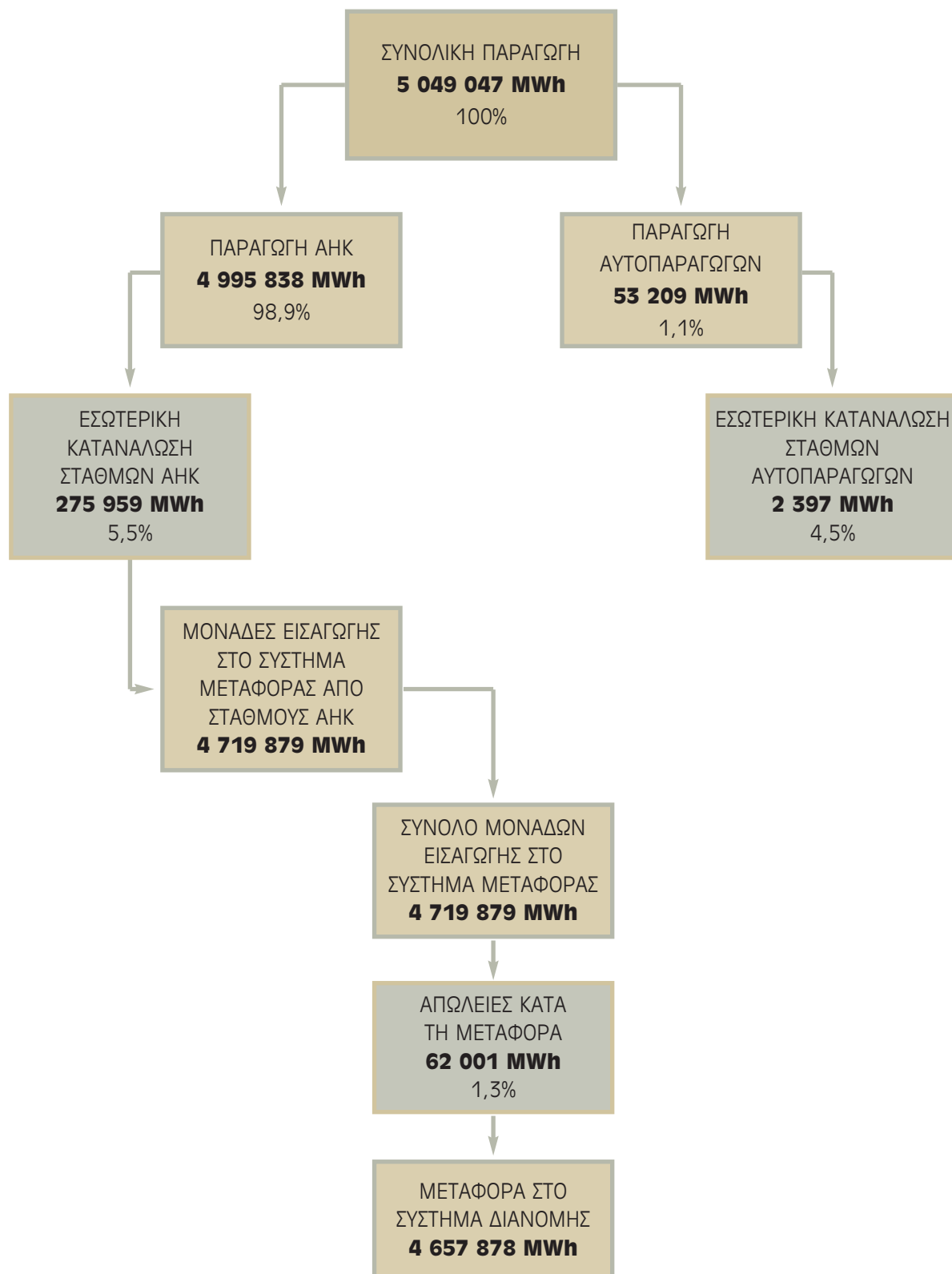

Πίνακας Ελέγχου ανεμογεννητριών στο Αιολικό Πάρκο «Πλαστικά Κρήτης»

Σχεδιάγραμμα 2

Ημερήσια Διακύμανση στη Συνολική Παραγωγή κατά τις ημέρες της Ψηλότερης και Χαμηλότερης του έτους 2008

Αξιοπιστία Συστήματος

Βλάβες Παραγωγής

Οι βλάβες σε Μονάδες Παραγωγής επηρεάζουν άμεσα το Σύστημα Μεταφοράς και ανάλογα με τη σοβαρότητα τους τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια του όλου Συστήματος Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Για αυτό το λόγο είναι σημαντική η καταγραφή και παρακολούθησή τους.

Κατά το 2008, σημειώθηκαν δεκαπέντε βλάβες στο Σύστημα Παραγωγής. Από αυτές, οι επτά βλάβες έγιναν στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού από τις οποίες οι τέσσερις αφορούσαν τη Μονάδα Αρ.3 και οι άλλες τρεις αφορούσαν τη νέα Εγκατάσταση Συνδυασμένου Κύκλου (Μονάδα Αρ.42). Τέσσερις βλάβες σημειώθηκαν στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Μονής από τις οποίες οι δύο αφορούσαν τη Μονάδα Αρ.6, μια αφορούσε τη Μονάδα Αρ.3 και μία τον Αεριοστρόβιλο Αρ. 1. Οι υπόλοιπες τέσσερις βλάβες σημειώθηκαν στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας από τις οποίες οι δύο αφορούσαν τη Μονάδα Αρ.5, η τρίτη βλάβη αφορούσε τη Μονάδα Αρ.6 και η τέταρτη αφορούσε τη Μονάδα Αρ.4. Να σημειωθεί ότι κατά τους χρόνους βλάβης των Μονάδων Αρ. 3 και 42 στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, οι Μονάδες/Εγκαταστάσεις αυτές βρίσκονταν σε περίοδο δοκιμαστικής λειτουργίας και δεν είχαν παραδοθεί από τον εργολάβο.

Σε τέσσερις περιπτώσεις η απώλεια μονάδας συνοδεύτηκε με αποσύνδεση φορτίου, είτε χειρονακτικά από το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας, είτε μετά από λειτουργία των ηλεκτρονόμων υποσυχνότητας. Η πρώτη σοβαρή περίπτωση βλάβης με απόρριψη φορτίου σημειώθηκε στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού στις 12/03/2008, ώρα 12:24, όταν η Μονάδα Αρ.3 απώλεσθη με φορτίο 120MW, ενώ η συνολική ζήτηση ήταν 536MW και η στρεφόμενη Εφεδρεία 71MW, με αποτέλεσμα τη βύθιση της συχνότητας στα 48,83 Hz και την αυτόματη αποσύνδεση φορτίου ύψους 75MW ή 14 % του συνολικού φορτίου.

Η δεύτερη σοβαρή περίπτωση βλάβης με απόρριψη φορτίου σημειώθηκε και πάλι στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού την 01/07/2008, ώρα 03:50, όταν η Μονάδα Αρ.3 απώλεσθη με φορτίο 110MW, ενώ η συνολική ζήτηση ήταν 556MW και η στρεφόμενη Εφεδρεία 238MW, με αποτέλεσμα τη βύθιση της συχνότητας στα 49,09 Hz και την απόρριψη φορτίου ύψους 67MW ή 12 % του συνολικού φορτίου.

Η τρίτη και σημαντικότερη βλάβη παραγωγής σημειώθηκε στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Μονής στις 16/09/2008 στις 11:55 από βλάβη σε μετασχηματιστή Αεριοστρόβιλου, ενώ ο Αεριοστρόβιλος βρισκόταν εκτός λειτουργίας κατά τη διάρκεια προσπάθειας επανεργοποίησής του. Η συνολική ζήτηση ήταν 862 MW και η στρεφόμενη εφεδρεία 120 MW. Τη βλάβη ακολούθησαν πρόσθετα τεχνικά προβλήματα τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα την αποσύνδεση τόσο αριθμού μονάδων παραγωγής όσο και γραμμών μεταφοράς. Η απώλεια της 3ης Μονάδας του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού που ακολούθησε είχε ως αποτέλεσμα να σημειωθεί έλλειμμα στη διαθέσιμη παραγωγή με αποτέλεσμα την απώλεια φορτίου ύψους 364 MW μέσα σε διάστημα 20 λεπτών, που αντιστοιχούσε στο 43 % της συνολικής ζήτησης.

Από τη διακοπή επηρεάστηκαν οι επαρχίες Λεμεσού και Πάφου και οι ορεινές περιοχές Λεμεσού και Λευκωσίας. Το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας αποκατάστησε την παροχή στην πόλη της Λεμεσού σε 30 λεπτά μετά την βλάβη. Μέχρι τις 13:00 είχε αποκατασταθεί η παροχή στο 90% της ζήτησης. Λόγω του ελλείμματος που παρουσιάστηκε στη διαθέσιμη παραγωγή έγινε διακοπή στην παροχή των κεντρικών συστημάτων κλιματισμού σε παγκύπρια κλίμακα.

Για τη διερεύνηση αυτής της πολύ σοβαρής βλάβης, ο Διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής

Ο Μετασχηματιστής Αεριοστρόβιλου Αρ.1 στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Μονής μετά τη βλάβη

Ηλεκτρισμού Κύπρου διόρισαν από κοινού Επιτροπή η οποία εργάζεται για την ετοιμασία λεπτομερούς έκθεσης των συμβάντων. Η έκθεση θα περιλαμβάνει και εισηγήσεις για διορθωτικά μέτρα ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα επανάληψης παρόμοιων περιστατικών. Κάποια μέτρα λήφθηκαν άμεσα και παράλληλα δρομολογήθηκε και η υλοποίηση άλλων μέτρων για αποφυγή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον.

Για τη διερεύνηση των βλαβών που σημειώθηκαν την 1η και 10η Ιουλίου στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού επίσης ο Διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου διόρισαν από κοινού Επιτροπή για τη διερεύνηση τους και ετοιμασία λεπτομερούς έκθεσης των συμβάντων.

Οι υπόλοιπες βλάβες που έγιναν στους άλλους δύο Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς Μονής και Δεκέλλειας δεν συνοδεύτηκαν με σημαντική πτώση της συχνότητας ούτε και κατέληξαν σε απόρριψη φορτίου.

Βλάβες Μεταφοράς

Κατά το 2008, σημειώθηκαν συνολικά εξήντα και μία βλάβες στο Σύστημα Μεταφοράς που είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια διασυνδέσεων στο δίκτυο υψηλής τάσης. Οι βλάβες κατατάσσονται στις πιο κάτω κατηγορίες ανάλογα με την αιτία πρόκλησής τους:

Βλάβες λόγω κακοκαιρίας	6
Βλάβες λόγω ψηλής υγρασίας	37
Βλάβες λόγω αστοχίας ή δυσλειτουργίας του εξοπλισμού	18

Σε τέσσερις από τις εξήντα μία περιπτώσεις, η βλάβη συνοδεύτηκε με αποσύνδεση καταναλωτών (απώλεια φορτίου) και αυτό αφορούσε είτε σε βλάβες σε ακτινωτή αναχώρηση, είτε στη διαταραχή που προκλήθηκε στο σύστημα.

Η πιο σοβαρή βλάβη σημειώθηκε στις 16/7/2008, ώρα 05:51, όταν, λόγω ψηλών επιπέδων υγρασίας, σημειώθηκε βλάβη στις γραμμές «Δεκέλλεια-Λάρνακα» και «Ελευθέρι Βιομηχανική Ζώνη-Λάρνακα» με αποτέλεσμα να προκληθεί καθολική διακοπή λειτουργίας στον Υποσταθμό «Λάρνακα» με απώλεια φορτίου 40MW. Το φορτίο επανασυνδέθηκε πλήρως μετά από τέσσερα λεπτά.

Βλάβες Λειτουργικού Τηλεπικοινωνιακού Δικτύου ΔΣΜ

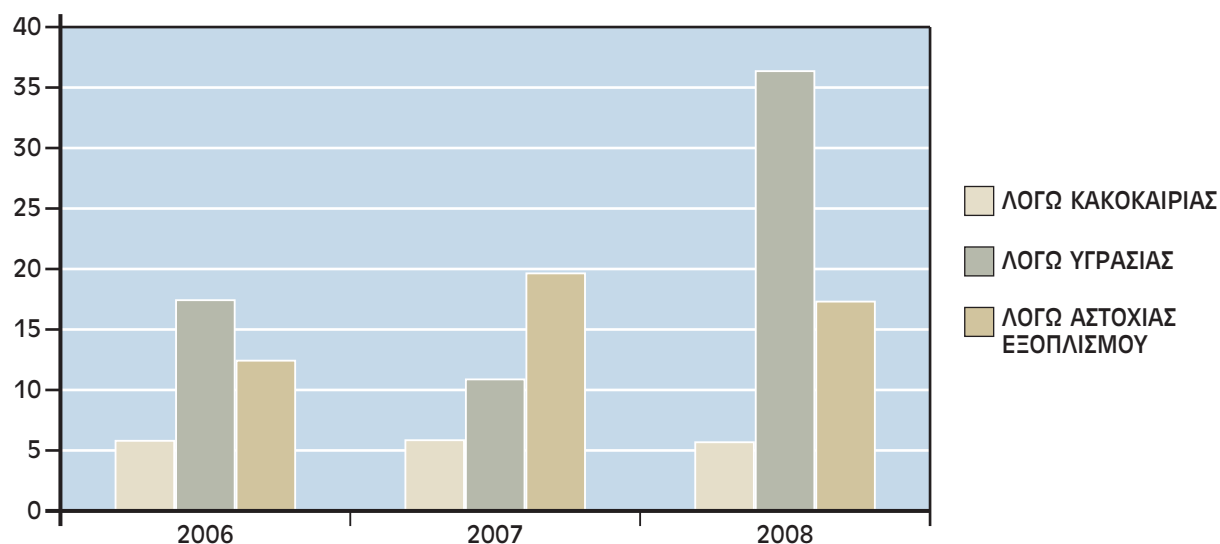
Το Τηλεπικοινωνιακό Δίκτυο υποστήριξης του Συστήματος Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας και ο εξοπλισμός ΣΤΗΔΕ του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας λειτούργησε κατά το 2008 σε ικανοποιητικά πλαίσια.

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται οι βλάβες στον ηλεκτρονικό και τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας, τις οποίες επιλήφθηκαν και επιδιόρθωσαν έγκαιρα ο ΔΣΜ και η ΑΗΚ κατά τη διάρκεια του 2008.

• Τηλετερματικός Εξοπλισμός και Τροφοδοτικά	29
• Συστήματα Τηλεπροστασίας	4
• Επικοινωνίες, Τηλέφωνα, Ραδιοτηλέφωνα Οθόνες Προβολής κλπ. Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας	7
• Τηλεπικοινωνίες Οπτικών Ινών	4

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνεται η ετήσια κατάσταση των βλαβών.

ΒΛΑΒΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Από την Παράσταση είναι εμφανές ότι ενώ οι βλάβες λόγω αστοχίας του εξοπλισμού έχουν μειωθεί κατά το 2008 συγκρινόμενες με αυτές του 2007, οι βλάβες λόγω υγρασίας έχουν τριπλασιαστεί. Οι βλάβες αυτές οφείλονται στην ασυνήθιστα υψηλή υγρασία που επικρατούσε κατά τους θερινούς μήνες σε συνδυασμό με την παρατεταμένη ανομβρία και τη σκόνη που επικάθησε στους μονωτήρες του εξοπλισμού.

Το θέμα αυτό απασχόλησε το ΔΣΜ ο οποίος σε συνεργασία με την ΑΗΚ προβαίνουν σε βελτίωση του προγράμματος καθαρισμού των μονωτήρων με τη χρήση ειδικότερου.

Έκθεση και
Οικονομικές Καταστάσεις
ΔΣΜ

για το έτος που έληξε
στις 31 Δεκεμβρίου 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

- 170 Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων
- 170 Κατάσταση αναγνωρισμένων κερδοζημιών
- 171 Ισολογισμός
- 172 Κατάσταση ταμειακών ροών
- 173 Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις
- 183 Πρόσθετες πληροφορίες στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

**ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ**

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Έχω ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς στις σελίδες 1 μέχρι 15 που αποτελούνται από τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2008, την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, την κατάσταση αναγνωρισμένων κερδοζημιών και την κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς είναι υπεύθυνος για την ετοιμασία και δίκαιη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις απαιτήσεις των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων και των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει: σχεδιασμό, εφαρμογή και τήρηση εσωτερικού ελέγχου σχετικού με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών αρχών και υπολογισμό λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές υπό τις περιστάσεις.

Ευθύνη Γενικού Ελεγκτή

Η δική μου ευθύνη είναι να εκφράσω γνώμη πάνω σ' αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με βάση τον έλεγχό μου. Έχω διενεργήσει τον έλεγχό μου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφώνομαι με δεοντολογικές απαιτήσεις και όπως προγραμματίζω και διενεργώ τον έλεγχό για να πάρω λογικές διαβεβαιώσεις κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Ένας έλεγχος συνεπάγεται την εκτέλεση διαδικασιών για τη λήψη ελεγκτικής μαρτυρίας για ποσά και άλλες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες που επιλέγονται εξαρτώνται από την κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιωδών λαθών και παραλείψεων των οικονομικών καταστάσεων, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος. Κάνοντας αυτές τις εκτιμήσεις κινδύνων, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του τον εσωτερικό έλεγχο που σχετίζεται με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της οικονομικής οντότητας για να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου της οικονομικής οντότητας. Ένας έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών που χρησιμοποιήθηκαν και της λογικότητας των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από τον Διαχειριστή, καθώς και την αξιολόγηση της γενικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύω ότι η ελεγκτική μαρτυρία που έχω λάβει είναι επαρκής και κατάλληλη για να παράσχει μια βάση για την ελεγκτική μου γνώμη.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μου, οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς στις 31 Δεκεμβρίου 2008, και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών του για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων και των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων.

(Χρυστάλλα Γιωρκάτζη)
Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας

Λευκωσία, 18 Μαΐου 2009

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

		2008	2007
	Σημ.	€	€
Κύκλος εργασιών	5	3.516.737	3.569.986
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		(3.533.586)	(3.582.826)
Έλλειμμα εργασιών		(16.849)	(12.840)
Έσοδα χρηματοδότησης		19.567	15.700
Έξοδα χρηματοδότησης		(761)	(1.290)
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	7	18.806	14.410
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία		1.957	1.570
Φορολογία	8	(1.957)	(1.570)
Πλεόνασμα για το έτος		-	-

170

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΕΡΔΟΖΗΜΙΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

	2008	2007
	€	€
Καθαρά κέρδη που δεν αναγνωρίστηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	-	-
Πλεόνασμα έτους	-	-
Ολικό αναγνωρισμένου πλεονάσματος	-	-

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

31 Δεκεμβρίου 2008

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Εισπρακτέα

10 **27.706** 33.024

Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

11 **952.337** 774.649

980.043 807.673

Σύνολο περιουσιακών στοιχείων

980.043 807.673

Αποθεματικά και υποχρεώσεις

Αποθεματικά

Συσσωρευμένο πλεόνασμα

- -

- -

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Εμπορικοί και άληθοι πιστωτές

12 **980.043** 807.673

Σύνολο υποχρεώσεων

980.043 807.673

Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων

980.043 807.673

Στις 30 Απριλίου 2009, ο Διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Ανδρέας Θεοφάνους
Διευθυντής

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

		2008	2007
	Σημ.	€	€
Ροή μετρητών από εργασίες			
Πλεόνασμα για το έτος		-	-
Έσοδα από τόκους	7	(19.567)	(15.700)
Έξοδα χρηματοδότησης	7	761	1.290
Φορολογία	8	1.957	1.570
Έλλειμμα από εργασίες πριν τις αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης		(16.849)	(12.840)
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Εισπρακτέα		5.318	29.262
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		172.370	61.127
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		160.839	77.549
Φορολογία που πληρώθηκε		(1.957)	(1.570)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		158.882	75.979
Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες			
Τόκοι που εισπράχτηκαν	7	19.567	15.700
Καθαρά μετρητά από επενδυτικές δραστηριότητες		19.567	15.700
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Έξοδα χρηματοδότησης που πληρώθηκαν	7	(761)	(1.290)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(761)	(1.290)
Καθαρή αύξηση στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		177.688	90.389
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του έτους		774.649	684.260
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του έτους	11	952.337	774.649

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Χώρα συστάσεως και Κύριες δραστηριότητες

Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ), συστάθηκε στην Κύπρο στις 17 Σεπτεμβρίου 2004 ως ξεχωριστή Νομική Οντότητα.

Η συγκρότηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ), προέκυψε από την απόφαση της Κυβέρνησης για εναρμόνιση με την Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και σε επόμενο στάδιο τη συμμόρφωση με την Οδηγία 2003/54/ΕΚ.

Οι βασικές πρόνοιες του Νόμου συμπεριλαμβάνουν:

1. τη σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)
2. τον ορισμό του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής
3. τη συγκρότηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
4. το διαχωρισμό των πελατών σε Επιλέγοντες Πελάτες και Μη Επιλέγοντες Πελάτες
5. τη φιλελεύθεροποίηση της Παραγωγής

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ζήτησε γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας «κατά πόσο ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) όπως αυτός συγκροτείται από τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2005 είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου».

Ο Γενικός Εισαγγελέας με επιστολή του ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2007 αναφέρει μεταξύ άλλων ότι: ... «Κρίνοντας από τις εξουσίες, τα καθήκοντα και τις γενικές πρόνοιες του Νόμου, ο ΔΣΜ πρόκειται για ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με ανάμικτα καθήκοντα και εξουσίες, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου»...

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Δήλωση συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Επιπρόσθετα, οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις των περί ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων.

Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών του ΔΣΜ. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερου βαθμού κρίση ή είναι πιο πολύπλοκοι ή είναι τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 4.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ

Κατά το τρέχον έτος, ο ΔΣΜ υιοθέτησε όλα τα καινούργια και αναθεωρημένα ΔΠΧΠ τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2008.

Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις οικονομικές καταστάσεις του ΔΣΜ.

Νέα Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν τέθηκαν σε ισχύ

Τα ακόλουθα Πρότυπα, Αναθεωρήσεις σε Πρότυπα και Διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλήλ δεν τέθηκαν σε ισχύ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008:

(i) Πρότυπα και Διερμηνείες που υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

- Βελτιώσεις στα ΔΠΧΠ – 2008 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009).
- ΔΠΧΠ1 και ΔΛΠ27 (Τροποποίηση): «Κόστος Επένδυσης σε θυγατρική, από Κοινού Ελεγχόμενη Οικονομική Οντότητα ή Συνδεδεμένη επιχείρηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009).
- ΔΠΧΠ2 (Τροποποίηση): «Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών : Προϋποθέσεις Κατοχύρωσης και Ακυρώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009).
- ΔΠΧΠ8: «Λειτουργικοί Τομείς» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009).
- ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση): «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009).
- ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση): «Κόστος Δανεισμού» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009).
- ΔΛΠ 32 και ΔΛΠ1 (Τροποποίηση): «Χρηματοοικονομικά Μέσα Υποκείμενα σε Δικαιώματα Προαίρεσης Πώλησης και Υποχρεώσεις που προκύπτουν κατά την Εκκαθάριση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009).
- ΕΔΔΠΧΠ 13: «Προγράμματα Πιστών Πελάτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2008).

(ii) Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

- ΔΠΧΠ1 (Αναθεώρηση): «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009).
- ΔΠΧΠ3 (Αναθεώρηση): «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009).
- ΔΛΠ27 (Αναθεώρηση): «Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009).
- ΔΛΠ39 (Τροποποίηση): «Διαθέσιμα Αντισταθμισμένα Στοιχεία» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009).

Αναγνώριση εισοδημάτων

Τα επιτρεπόμενα έσοδα του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 32 και του άρθρου 85 και παραχωρούνται στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς για κάλυψη οποιουδήποτε μέρους ή και του συνόλου, εάν υπάρχει επάρκεια, των δαπανών στις οποίες υποβάλλεται ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 64.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Αναγνώριση εισοδημάτων (συνέχεια)

Άλλα έσοδα του ΔΣΜ αναγνωρίζονται ως εξής:

Έσοδα από τόκους – Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται κατά αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Ωφελήματα υπαλλήλων

Ο Διευθυντής ΔΣΜ και οι υπαλλήλοι που υπάγονται σε αυτόν καθ' όσον αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, συνεισφέρουν στο Κυβερνητικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση τους μισθούς τους.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του ΔΣΜ αποτιμούνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί ο ΔΣΜ (“το νόμισμα λειτουργίας”).

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ(€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του ΔΣΜ.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλαγματικού ποσού που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ο ΔΣΜ ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της στην κατηγορία ‘δάνεια και εισπρακτέα’. Ο Διευθυντής αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση και επαναξιολογεί την ταξινόμηση αυτή σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Τα δάνεια και εισπρακτέα είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές που δεν εμπορεύονται σε ενεργή αγορά και για τα οποία δεν υπάρχει πρόθεση για εμπορία του εισπρακτέου. Τα δάνεια και εισπρακτέα περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξη που υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού. Αυτά ταξινομούνται ως μη-κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και εισπρακτέα του ΔΣΜ αποτελούνται από ‘εισπρακτέα’ και ‘ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα’ στον ισολογισμό.

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο ΔΣΜ δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής.

Ο ΔΣΜ αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού κατά πόσον υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, έχει υποστεί απομείωση στην αξία.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το ΔΣΜ έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης έχει υπολογιστεί αξιόπιστα. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η τρέχουσα αξία των εξόδων που αναμένεται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα ποσοστό πριν τη φορολογία, το οποίο αποδίδει τρέχουσες αξιολογήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος διαχρονικά και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρέλευσης χρόνου αναγνωρίζεται ως χρεωστικός τόκος.

Εμπορικοί πιστωτές

Οι εμπορικοί πιστωτές αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και καταθέσεις στην τράπεζα και τραπεζικά παρατραβήγματα. Στον ισολογισμό τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνονται στο δανεισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Συγκριτικές πληροφορίες

Όπου χρειάζεται τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

(α) Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι εργασίες του ΔΣΜ τον εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους : κίνδυνο τιμής αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά την εύλογη αξία και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του ΔΣΜ επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του ΔΣΜ. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διευθυντή. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του ΔΣΜ.

• Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο ΔΣΜ υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από διάφορες συναλλαγές και υπόλοιπα, κυρίως σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και αναγνωρισμένες υποχρεώσεις που αποτιμούνται σε νόμισμα το οποίο δεν είναι το νόμισμα λειτουργίας του ΔΣΜ.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

Η έκθεση του ΔΣΜ στον συναλλαγματικό κίνδυνο ήταν ως ακολούθως:

Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (Σημ.12)
- Δοθάριο Η.Π.Α.

2008	2007
€	€
56.580	-

Ο Διευθυντής δεν εφαρμόζει πολιτική αντιστάθμισης της έκθεσης σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία. Ο Διευθυντής παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές και την εύλογη αξία

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς.

Καθώς ο ΔΣΜ έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που φέρουν τόκο, τα έσοδα και η ροή μετρητών από εργασίες του ΔΣΜ ουσιαστικά εξαρτώνται από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο Διευθυντής παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

• Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ο πιστωτικός κίνδυνος του ΔΣΜ προκύπτει από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στο πιστωτικό κίνδυνο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οποιεσδήποτε εγγυήσεις που έχουν ληφθεί είναι:

Εισπρακτέα (Σημ.9)

Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημ.9)

2008	2007
€	€
27.706	33.024
952.337	774.649
980.043	807.673

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

- **Κίνδυνος ρευστότητας**

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του ΔΣΜ σε σχετικές κατηγορίες λήξεων, με βάση την εναπομένουσα περίοδο κατά την ημερομηνία του ισολογισμού μέχρι την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Πιο κάτω παρουσιάζονται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιλαμβανομένων των εκτιμημένων πληρωμών τόκου. Υπόλοιπα με λήξη εντός 12 μηνών ισούνται με τις λογιστικές τους αξίες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2007

Εμπορικοί και άλληλοι πιστωτές (Σημ.9)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Εμπορικοί και άλληλοι πιστωτές (Σημ.9)

Μέχρι 6 μήνες	6 μήνες μέχρι 1 χρόνο
€	€
261.023	546.650
261.023	546.650
341.946	638.097
341.946	638.097

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συνεπάγεται τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και εμπορεύσιμων τίτλων, τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανοποιητικού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και τη δυνατότητα διευθέτησης ανοικτών θέσεων στην αγορά. Ο Διευθυντής διατηρεί ευελιξία στη χρηματοδότηση διατηρώντας διαθεσιμότητα εντός των εξασφαλισμένων πιστωτικών ορίων.

(β) Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δεν είναι υπό εμπορία σε ενεργείς αγορές καθορίζεται χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους αποτίμησης αξιών. Ο ΔΣΜ χρησιμοποιεί διάφορες μεθόδους και κάνει υποθέσεις με βάση τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η λογιστική αξία μείον πρόβλεψη για εμπορικά εισπρακτέα και πληρωτέα θεωρείται ότι προσεγγίζει τις δίκαιες αξίες τους. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς γνωστοποίησης υπολογίζεται με την προεξόφληση των μελλοντικών συμβατικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο της αγοράς που είναι διαθέσιμο στο ΔΣΜ για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα.

4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά σύμφωνα με τις περιστάσεις.

Ο ΔΣΜ κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα, οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως ισούνται με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές δεν αναμένεται να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος.

5. ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

	2008	2007
	€	€
Χρεώσεις	3.466.402	3.464.426
Έσοδα από πώληση προσφορών και εντύπων	137	225
Συνδέσεις δικτύου	50.198	106.335
	3.516.737	3.569.986

6. ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

	2008	2007
	€	€
Μισθοί	80.376	66.499
Κοινωνικές ασφαλίσεις	4.327	4.142
Άλλες εισφορές	2.390	2.079
	87.093	72.720

Ο αριθμός των υπαλλήλων που εργοδοτούνταν από το ΔΣΜ στις 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν 1 (2007:1).

Το μόνο άτομο που εργοδοτείται από το ΔΣΜ είναι ο Διευθυντής. Η στελέχωση του ΔΣΜ αποτελείται από 31 άτομα (2007:26) τα οποία προέρχονται από το υφιστάμενο προσωπικό της ΑΗΚ.

7. ΚΑΘΑΡΑ ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

	2008	2007
	€	€
Έσοδα χρηματοδότησης:		
Έσοδα από τόκους:		
Τραπεζικά υπόλοιπα	19.567	15.700
	19.567	15.700
Έξοδα χρηματοδότησης:		
Τραπεζικά δικαιώματα	761	1.290
	761	1.290
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	18.806	14.410

8. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Τρέχουσα φορολογία:
Αμυντική εισφορά

2008	2007
€	€
1.957	1.570

9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στον ισολογισμό

Εισπρακτέα (1)

Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημ.11)

Δάνεια και εισπρακτέα	Σύνολο 2008	Δάνεια και εισπρακτέα	Σύνολο 2007
€	€	€	€
-	-	-	-
952.337	952.337	774.649	774.649
952.337	952.337	774.649	774.649

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις όπως παρουσιάζονται στον ισολογισμό

Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (2)

Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Σύνολο 2008	Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Σύνολο 2007
€	€	€	€
193.076	193.076	259.291	259.291
193.076	193.076	259.291	259.291

Σημειώσεις:

- (1) Το υπόλοιπο του στοιχείου του ισολογισμού 'εισπρακτέα' είναι προπληρωμές και οφειλόμενες φορολογίες.
- (2) Το υπόλοιπο του στοιχείου του ισολογισμού 'εμπορικοί και άλλοι πιστωτές' είναι οφειλόμενα έξοδα, προβλέψεις και οφειλόμενες φορολογίες.

10. ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ

	2008	2007
	€	€
Προπληρωμές	22.232	22.373
Άλλοι χρεώστες	5.474	10.651
	27.706	33.024

Η εύλογη αξία των άλλων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι λογιστικές αξίες των εισπρακτέων του ΔΣΜ αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2008	2007
	€	€
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	27.706	33.024
	27.706	33.024

11. ΤΑΜΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

	2008	2007
	€	€
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	952.337	774.649
	952.337	774.649

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών τα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν:

	2008	2007
	€	€
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	952.337	774.649
	952.337	774.649

12. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΙΣΤΩΤΕΣ

	2008	2007
	€	€
Εμπορικοί πιστωτές	193.076	259.291
Οφειλόμενα έξοδα	11.321	1.732
Αναβαλλόμενα έσοδα	775.646	546.650
	980.043	807.673

12. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΙΣΤΩΤΕΣ (συνέχεια)

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άηθων πιστωτών που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι λογιστικές αξίες των εμπορικών και άηθων εισπρακτέων του ΔΣΜ αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2008	2007
	€	€
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	923.463	807.673
Δολάριο Η.Π.Α.	56.580	-
	980.043	807.673

13. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Δεν υπήρχαν οποιεσδήποτε ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2008.

14. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Δεν υπήρχαν οποιαδήποτε σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Έξοδα διοικητικής λειτουργίας

Μισθοί	80.376	66.499
Κοινωνικές ασφαλίσεις	4.327	4.142
Άλλες εισφορές	2.390	2.079
Μισθοί και έξοδα υπαλλήλων αποσπασμένων στο ΔΣΜ	2.654.124	2.315.252
Αμοιβές τρίτων	140.208	409.302
Τέλη άδειας προς ΠΑΕΚ	8.543	8.543
Έξοδα ταξιδίων και παραστάσεων	80.468	38.881
Συντήρηση εξοπλισμού	8.878	11.472
Επιμόρφωση προσωπικού	9.405	6.199
Διάφορα έξοδα	27.641	10.663
Ενοίκια και κοινόχρηστα	83.494	81.010
Τηλέφωνα και ταχυδρομικά	17.718	18.306
Εκτυπωτικά και γραφική ύλη	5.949	5.695
Συνδρομές	19.427	19.755
Φωτισμός και θέρμανση	36.225	27.934
Προμήθειες και συντήρηση εξοπλισμού μηχανογράφησης	66.671	40.044
Συντήρηση εξοπλισμού γραφείων διοίκησης	418	4.941
Οδοιπορικά και μεταφορικά	3.149	2.946
Φύλαξη κτηρίου Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας	84.126	51.258
Ασφάλειες	1.243	-
Έξοδα οχημάτων	327	-
Δαπάνες για συνδέσεις στο σύστημα μεταφοράς	50.198	-
Ενοίκιο χρήσης ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	145.231	440.819
Συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	629	-
Συντήρηση συστημάτων κλιματισμού ΕΚΕΕ και ΕΕΚΕΕ	2.421	-
Μη προβλεπόμενες δαπάνες	-	17.086
	3.533.586	3.582.826

2008	2007
€	€
80.376	66.499
4.327	4.142
2.390	2.079
2.654.124	2.315.252
140.208	409.302
8.543	8.543
80.468	38.881
8.878	11.472
9.405	6.199
27.641	10.663
83.494	81.010
17.718	18.306
5.949	5.695
19.427	19.755
36.225	27.934
66.671	40.044
418	4.941
3.149	2.946
84.126	51.258
1.243	-
327	-
50.198	-
145.231	440.819
629	-
2.421	-
-	17.086
3.533.586	3.582.826

ρυθμιστική αρχή
ενέργειας κύπρου
cyprus energy
regulatory authority